

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVI-
CE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILO KOMUNISTIČNA PARTI-
JA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČALCA«, KI GA JE LETA
1941 USTANOVILO OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODAGLAVNI UREDNIK JAK KOPRIVC
ODGOVORNI UREDNIK BORIS DOLNICAČ

Predsedstvo CK ZKJ: 12. kongres od 26. do 29. junija v Beogradu

BEOGRAD, 23. marca (Tanjug) – Na današnji seji predsedstva CK ZKJ so sklenili, da bo naslednja seja centralnega komiteja 8. aprila v Beogradu. Centralni komite bo – kot so sporočili – proučil osnutek resolucije 12. kongresa ZKJ.

Na podlagi sklepa CK ZKJ o sklicu 12. kongresa, ki je bil sprejet 30. septembra lani, bo predsedstvo centralnemu komiteju predlagalo, naj sprejme sklep, da bo 12. kongres ZKJ 26., 27., 28. in 29. junija 1982 v Beogradu, dnevni red pa naj bi bil takle:

1. Izvolitev delovnih teles kongresa
2. Verifikacija pooblastil delegatov
3. Poročilo o delu organov ZKJ med 11. in 12. kongresom ZKJ:
 - a) centralnega komiteja ZKJ
 - b) komisije za statutarna vprašanja ZKJ

c) nadzorne komisije ZKJ

4. Referat »ZKJ v boju za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja«
5. Razprava o referatu in poročilih organov ZKJ
6. Izvolitev kongresnih komisij oziroma njihovih predsedstev in predsednikov ter razprava v komisijah o prihodnjih nalogah ZKJ in osnutkih dokumentov 12. kongresa ZKJ
7. Sprejem resolucije 12. kongresa ZKJ ter sprememb in dopolnil statuta ZKJ
8. Verifikacija izvolitve organov ZKJ

Gospodarski položaj sili k popuščanju

Zasedanje ekonomske komisije OZN za Evropo – Vzhod in Zahod sta soodvisna

ZENEVA, 23. marca – Razširili medsebojno gospodarsko sodelovanje in tako okrepi proces popuščanja napetosti je v prid tako Vzhodu kot Zahodu; to je izjavil izvršni sekretar ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo Janez Stanovnik. Po njegovih besedah Zahod mora izvažati na Vzhod, da bi lahko hitreje razvijal svoje gospodarstvo in povečeval zaposlenost. Vzhodne države pa po drugi strani potrebujejo visoko razvito zahodno tehnologijo.

Lani je trgovina med zahodnimi in vzhodnimi državami dosegla vrednost okrog 100 milijard dolarjev, je dejal Stanovnik. Po njegovih besedah Zahod mora izvažati na Vzhod, da bi lahko hitreje razvijal svoje gospodarstvo in povečeval zaposlenost. Vzhodne države pa po drugi strani potrebujejo visoko razvito zahodno tehnologijo.

Privrženost izvirnim načelom neuvrščenosti

Predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher in gabonski predsednik Omar Bongo sta obravnavala sodelovanje v pripravi na bližnji vrh neuvrščenih

LIBREVILLE, 23. marca (Tanjug) – Drugi dan uradnega in prijateljskega obiska v Gabonu so se nadaljevali uradni pogovori med predsednikom predsedstva SFRJ Sergejem Kraigherjem in gabonskim predsednikom El Hadjem Omarjem Bongojem ter člani obeh delegacij.

Tudi ob tej priložnosti so izrazili izvirni načeli neuvrščenosti in opozorili na pomen enotnosti in solidarnosti neuvrščenih držav in njihovih aktivne vloge pri razreševanju žgočih mednarodnih problemov. V zvezi s tem so opozorili, da je nujno zavzeti sodelovanje v pripravi na sedmo konferenco neuvrščenih držav, ki bo septembra v Bagdadu.

Poudarili so tudi pomen medsebojnega sodelovanja pri reševanju problemov v mednarodnih gospodarskih odnosih in da morajo neuvrščene države in države v razvoju aktivno sodelovati v vseh pripravah na splošna pogajanja in njihove aktivne vloge pri razreševanju žgočih mednarodnih problemov. V zvezi s tem so opozorili, da je nujno zavzeti sodelovanje v pripravi na sedmo konferenco neuvrščenih držav, ki bo septembra v Bagdadu.

di o projektih, za katere se zanimajo Energoimport, 25. maj, INA-Naftaplina in druge naše delovne organizacije. Ugotovili so, da so dosedanja rezultati gospodarskega sodelovanja ustrezna podlaga za uspešnejše sodelovanje med državama, kar je v skladu z akcijskim programom razvoja neuvrščenih držav.

Predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher in gabonski predsednik Omar Bongo sta med večerajšo večerjo izmenjala zdravici, ki jih objavljamo na 3. strani.

Predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher bo jutri odpotoval na štiridnevni uradni in prijateljski obisk v Federalno republiko Nigerijo.

TEMA DNEVA

Capljajoča poročila in ukrepi

Zvezni izvršni svet je pred približno dvema tednoma delegatom v zvezni skupščini posredoval poročilo o tekočih gospodarskih gibanjih na začetku letošnjega leta, ki je zvenelo dokaj optimistično. Včeraj pa so delegati prejeli »dopolnilno poročilo«, v katerem je rečeno, da se raven industrijske proizvodnje znižuje, da izvoz praktično stagnira, da nam cene uhajajo z vajo, da se poglablja neskladje med ponudbo in povpraševanjem itd.

Kot se v samo štirinajstih dneh gospodarska gibanja niso mogla tako poslabšati, se zastavlja vprašanje, kako je mogoče, da si zvezna vlada privoščijo takšne preobrate v ocenjevanju razmer. Zdi se, kakor da ne obvičuje položaja, da nima dovolj jasne predstave o tem, kaj se v gospodarstvu v resnici dogaja.

Prav gotovo je ena najhujših točk naše gospodarske politike dejstvo, da pretresamo statistične podatke, ki so praviloma že zastareli, medtem pa gredo tokovi reprodukcije svojih pot. Ugotavljamo posledice in ne pravih vzrokov ter na tej osnovi sprejemamo ukrepe, ki so pogosto ukrepi »za nazaj«, tako rekoč gašenje požara. In za nameček zvezni izvršni svet čisto nič ne ve, kako se ti ukrepi izvajajo, ne preverja njihovih učinkov v praksi ipd.

Nedvomno bo treba te stvari izboljšati, pa ne samo v delu zvezne vlade, marveč tudi drugih organov, ki oblikujejo gospodarsko politiko. Izboljšati tako, da o odgovornosti ne bomo le govorili, marveč naposled nanjo pokazali tudi s prstom.

BORIS JEŽ

Američani in jesensko nadaljevanje

Stališče ZDA do nadaljevanja KVSE: spoštovanje in nadaljevanje helsinške listine

WASHINGTON, 23. marca (Tanjug) – Ameriška vlada je danes podprla proces KVSE ter poudarila, da ne bo postavljala nikakršnih pogojev za udeležbo na madridskem sestanku, ki se bo nadaljeval jeseni. Znova je poudarila, da ne vidi možnosti, kako bi se lahko madridska konferenca jeseni normalno nadaljevala, če nekatere države ne bodo spoštovale določil helsinške sklopne listine. Takšno stališče ameriške vlade je pojasnil državni podsekretar Lawrence Eagleburger na današnji seji komisije za KVSE pri ameriškem kongresu.

Po njegovih besedah washingtonska administracija meni, da je spoštovanje helsinške listine še naprej pogoj za uspešno reševanje problemov, ki tarejo evropske države.

Enakopravni odnosi, iskreno prijateljstvo

Začeli so se uradni pogovori med skupščinskima delegacijama Jugoslavije in Zimbabveje

BEOGRAD, 23. marca (Tanjug) – Danes so se v Beogradu začeli uradni pogovori med delegacijama skupščine SFRJ, ki jo vodi predsednik Dragoslav Marković, in zimbabvejskega parlamenta s predsednikom Mutasom na čelu.

V prijateljskem ozračju so se člani obeh delegacij vzajemno seznanili z aktualnimi družbeno-političnimi značilnostmi razvoja v Jugoslaviji in Zimbabveju.

Predsednik Mutasa je govoril, kot je dejal, o prehodnem obdobju v Zimbabveju – to je obdobje od takrat, ko je država postala neodvisna, do uvedbe definiranega in ustaljenega družbenopolitičnega sistema. »Prizadevanje, da bi čimprej izobilikovali lastni politični sistem, nas je prijetalo v Jugoslaviji, saj se želimo čimprej seznaniti z jugoslovanskimi izkušnjami na tem področju,« je dejal Mutasa.

Na prošnjo gostov je Dragoslav Marković izprvo govoril o poglavitnih značilnostih jugoslovanske revolucije, o samoupravljanju, zgradbi naše federacije in

funkcioniranju delegatskega sistema. Spregovoril je tudi o gospodarskem razvoju naše države ter žgočih problemih gospodarske stabilizacijske politike.

Delegaciji sta z zadovoljstvom ugotovili, da se dvostranski odnosi med Jugoslavijo in Zimbabvejem razvijajo na temelju popolne enakopravnosti, iskrenega prijateljstva in podobnosti stališč do vseh bistvenih problemov sodobnega sveta, pa tudi na obojestranski želji in pripravljenosti, da bi v prihodnjih letih te odnose še razširili in poglobili na vseh področjih.

Med drugim so izprvo razpravljali tudi o položaju v Afriki, še zlasti na jugu celine, o čemer je predsednik Mutasa natančno poročal svojim gostiteljem.

Vojaški udar v Gvatemali

O usodi generala Garcie ni nič znanega – Gvatemala vrni na »pot demokracije«

GUATEMALA, 23. marca – Armada je prevzela oblast v Gvatemali in strmoglavila generala Lucasa Garcio, je danes sporočil gvatemalski radio. V komunikaciji, podpisala ga je »gvatemalska armada«, sporočajo, da bodo kmalu objavili imena ljudi, ki bodo sestavljali novo vladajočo hundo in prevzeli vso politično oblast v državi. V komunikaciji je poudarjeno, da ni akcije spodbudila nobena politična stranka. Kot glavni razlog za državni udar navajajo izredno slab položaj v državi, ki ga je zakrivila »korumpirana manjšina«.

Agencija Reuter dodaja, da je vojska obkrožila predsedniško palačo in zavzela letališče ter radijsko postajo. Na vseh ključnih položajih v mestu so tanki. O usodi predsednika Garcie ni nič znanega. V sporočilu se dodajajo, da bodo puščili Gvatemalo vrni na »pot demokracije« in državo izvlekl iz hude politične, gospodarske in socialne krize.

Sodelovanje ob meji

Predstavniki slovenske skupščine izkušnje s poslanci madžarskega parlamenta iz Železne županije – Obisk v tekstilni tovarni

SZOMBATHELY, 23. marca – Delegacija republiške skupščine, ki jo vodi predsednik Milan Kučan, v njej pa sta poleg delegatov skupščine tudi predsednika zbora občin Šilva Jereb in predsednik komisije za narodnostni skupščine SR Slovenije Giza Bačič, se je prvi dan dvodnevnega obiska v sosednji madžarski Železni županiji do polodne srečala z vodstvom Domovinske ljudske fronte Železne županije. Popoldne je naša delegacija izkušnje izkušnje tudi s poslanci madžarskega parlamenta iz Železne županije.

Pred tem se je naša delegacija podrobno seznanila z delom tukajšnjega tekstilnega podjetja Lapex, ki ima pet tovarn v Szombathelyju, Kőszegu ter v bližini Budimpešte in kar 6000 zaposlenih. V Lapexu, kjer letno naredijo kar 25 milijonov kvadratnih metrov tekstilnih izdelkov, predvsem metražnega blaga za pohištveno industrijo, umetne tkanine in bombazne odeje, so gostitelji našo delegacijo seznanili z gospodarskim in političnim sodelovanjem tega vodilnega tekstilnega podjetja na Madžarskem.

Med dopoldanskimi pogovori na Domovinski ljudski fronti je njen predsednik dr. Istvan Lajos poudaril velik pomen prijateljskega sodelovanja z našimi sosedji, kar smo stori tudi lani, ko so delegati republiške skupščine analizirali položaj narodnostni pri nas in naše manjšine na

vrstno srečanje prispevalo k nadaljnjim ugotovitvam in širitvi sodelovanja med sosedama.

Popoldansko srečanje naše delegacije s poslanci madžarskega parlamenta iz Železne županije je minilo predvsem v izmenjavi izkušenj sodelovanja njihovih parlamentarnih delov in našega delegatskega sistema. Milan Kučan je ugodno ocenil tudi dosedanje sodelovanje med Jugoslavijo in Madžarsko in s tem tudi Slovenije ter sosednje Železne županije. Prvo srečanje parlamentarnih delegacij bo vsakokrat šlo v korist sodelovanja. Tako v Sloveniji ugodno ocenjujemo dosedanje sodelovanje z našimi sosedji, kar smo stori tudi lani, ko so delegati republiške skupščine analizirali položaj narodnostni pri nas in naše manjšine na

Madžarskem. Ugodno je bilo ocenjeno tudi gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in Železno županijo v obsejnih prometnih in na področju industrijske kooperacije. Skupni interes takega sodelovanja potrjuje tudi nedavno podpisani sporazum o gospodarskem sodelovanju. Že doslej je vključeno v gospodarsko sodelovanje z Madžarsko kar 110 slovenskih delovnih organizacij. Možnosti so vsakokrat večje, sta poudarili obe strani, kar potrjujejo tudi napovedani gospodarski in drugi stiki v drugi polovici tega leta. Tudi madžarska stran je ugodno ocenila vsestransko sodelovanje, ki je doslej potekalo predvsem preko socialistične zveze, izvršnega sveta in gospodarske zbornice.

Jutri bo našo delegacijo sprejel tudi prvi sekretar Madžarske socialistične delavske partije Železne županije Miklos Horvat, obiskala bo tudi zdravilišče Bok, bližnje krajeno središče Kőszeg, popoldan pa se bo srečala tudi s Porabskimi Slovenci v Stevanovcih v obsejnih Porabju.

IVAN GERENČER

Venezuelsko posredovanje v Salvadorju?

AFP navaja, da je fronta Farabundo Martí poslala prošnjo predsedniku Campinsu

CARACAS, 23. marca – Salvadorska fronta »Farabundo Martí« (FMLN) je venezuelskega predsednika Luisa Herreru Campinsa zaprosila, naj posreduje v salvadorskem sporu. To je iz Caracasa sporočila tiskovna agencija France Presse.

Na koncu pisma – v katerem se poudarja, da je Salvador poligon za morebitno tujo intervencijo, ki bi lahko povzročila vojno v vsej Srednji Ameriki – je podpisalo pet najvidnejših voditeljev gverilec: Cayetano Carpio, Safo Jorge Angel, Joaquin Villalobos, Roberto Roca in German Cienfuegos.

Venezuelski predsednik (Venezuela ima v gibanju neuvrščenih status opazovalca), je sicer izrazil pripravljenost za posredovanje v salvadorskem sporu, vendar se ne bo vključil v ta državni, ki so napovedane za prihodnji teden. Demokristjan Herrera Campins je hkrati izrazil podporo demokristjanom

Pred tremi leti je imel Izrael v svojih rokah že 27 odstotkov palestinskega ozemlja na zahodnem bregu. Računajo, da je Izrael odzvel Palestincem že več kot 40 odstotkov ozemlja na zahodnem bregu Jordana. Oboroženi izraelci doslej niso vedno brezobzirno napadali palestinske prebivalce in jih tako poskušajo prisiliti, da bi zapustili svoje posesti in zahodni breg Jordana.

Če bo šlo tako naprej, menijo, da bodo Izraelci po dveh ali treh letih zaplenili 70 do 80 odstotkov palestinskih posesti na zahodnem bregu ter jih razdelili med izraelske doseljence.

»Palestinska osvobodilna organizacija mora varovati palestinsko ljudstvo, zato more le stati ob strani,« je opozoril stalni opazovalec PLO v svetovni organizaciji, veleposlanik Terzi. Pritrjuje na to, da bo PLO zelo pomembna in ne bo nasledila izraelskih provokacij, vendar pa je treba računati tudi s tem, da palestinski opotrpljenost ni brezmejno.

Ko bo varnostni svet razpravljal o pritiski arabskih držav, bodo gotovo podrobno govorili o vsem tem. Osnutek resolucije, ki naj bi jo predlagali varnostnemu svetu, že pripravljajo.

Vse kaže, da se utedne v prihodnjih mesecih raven proizvodnje še znižati, če ne bodo zlasti osnovne dejavnosti (naftna industrija, črna metalurgija itd.) bolje preskrbljene z energijo, surovinami in reprodukcijskimi materiali, tudi iz uvoza.

Po drugi strani se domača poraba v zadnjih tednih povečuje, tako da je bil v prvih dveh mesecih leta v trgovini na malo kar za 9 odstotkov večji kot lani v istem času. To kaže, da se raven ravnanja med blagovnimi in denarnimi skladi.

Resolucijskih nalog ne uresničujemo tudi v ekonomskih odnosih s tujino, saj je bil izvoz do 15. marca le za 3 odstotke večji kot lani v enakem obdobju, od tega na konvertibilno področje za samo odstotek. Uvoz je bil manjši kar za 10 odstotkov, kar je sicer zmanjšalo primanjkljaj za 22 odstotkov, vendar pa zato po drugi strani gospodarstvu vse bolj primanjkuje zlasti nafte in strateških surovin.

Več na 2. strani

BOJANA JAGER
BORIS JEŽ

Vreme danes

Nad vzhodnim Sredozemljem je ciklonsko področje, ki vpliva na vreme na jugu Balkanskega in Apeninskega polotoka. V notranjosti Jugoslavije bo zmerno do pretežno oblačno, na Jadranu rahlo, v Bosni, osrednji in južni Srbiji, severni Crni gori in Makedoniji so možne tudi padavine. Košava se bo umirila, na severnem Jadranu bo pihala slaba, na srednjem in južnem pa zmerna burja, pravijo v zveznem hidrometeorološkem zavodu.

Jutranje temperature bodo od nič do 3, na Jadranu od 4 do 7, najvišje dnevne od 4 do 7, na Jadranu do 15 stopinj Celzija.

Izenačevanje kmetov in pravic z delavčevimi

Če naj bi tudi pri pokojninskem in invalidskem zavarovanju kmetu zagotovili enake pravice in dolžnosti kot delavcu, potem se spremembam republiškega zakona za to področje ni mogoče izogniti. Še manj zato, ker je sedanji zakon o zavarovanju kmetov v nekaterih členih skregan z ustavo. Vendar naj bodo določila zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju kmetov jasna ne le teoretično, ampak na poskusih preverjena tudi praktično.

Stran 2

Več denarja, kot ga je, ni mogoče deliti

Z različnimi samoupravnimi sporazumi, dogovori in prevelikimi razvojnimi apetiti smo (po neuradnih podatkih) za več let vnaprej razporedili že kakih 140 odstotkov kreditnih zmogljivosti bank, torej več, kakor denarja sploh bo. Zamisel, do katere je

prišlo v združenju bank, da naj bi napravili analizo in natančneje ugotovili, koliko denarja za razne načrte sploh bo, je sicer nekoliko pozna, pomeni pa korak k realnejšim ocenam in stabilizaciji.

Stran 4

Velika armada in šibko gospodarstvo

Po večjih prelomitvah so v Hanoju uradno napovedali, da bo konec marca kongres vietnamske komunistične partije. Verjetno bo osrednja tema partijskega shoda razprava o gospodarskih težavah, ki pestijo 53 milijonsko državo. Hudo breme pa predstavlja tudi ena največjih armad na svetu, za katero gre dober del narodnega dohodka.

Stran 5

Mladina in izročilo

Na Kitajskem hočejo mladino vzgojiti v skladu s tisoletnim izročilom, zato so pred letom začeli kampanjo »za štiri lepote s petimi napori«.

Štiri lepote so lepota misli, lepota izražanja, lepota akcije in lepota urejenega človekovega okolja. Doseči jih je mogoče s petimi napori s krepitvijo socialistične duhovne civilizacije, s socialistično moralno in socialističnim družbenim redom.

Stran 9

Danes zadnji veleslalomske sezone

V Sansicariu bo danes zadnji veleslalomske sezone možkih za svetovni pokal, na katerem bo prišlo do odločitve o dobitniku zlate kolajne. Včeraj so dekleta tekmovala v superveleslalomu. Zmagala je Američanka Nelson, najboljša Jugoslovanka pa je bila Alenka Mavec na 15. mestu.

Stran 11

Jutri v Delu nov voznici na železnici

V jutrišnji, četrtkovni številki Dela bomo objavili prilogo o spomladanskem železniškem voznem redu, ki bo veljal od 28. marca do 22. maja letos.

Pokojske usklajevati z rastjo produktivnosti

Slovenski amandmaji k predlogu zveznega zakona o pravicah iz invalidsko pokojninskega zavarovanja

LJUBLJANA, 23. marca – Pokojnina je rezultat prispevka delavca h krepitvi materialne osnove družbenega dohodka, ki se odraža v večji produktivnosti in večjem družbenem dohodku, zato je treba tudi pokojnine usklajevati z rastjo družbenega dohodka in produktivnosti, ne pa samo z rastjo nominalnih osebnih dohodkov. To je bistvo dopolnila, ki ga bo slovenski izvršni svet predlagal k predlogu zveznega zakona o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Zakon naj bi sprejeli v zvezni skupščini konec aprila.

O tem zakonu, oziroma o slovenskih amandmajih nanj, so danes na skupni seji razpravljali trije odbori slovenske skupščine: odbora za družbenopolitični sistem, družbenopolitičnega zbora in zbora združenega dela ter odbor zbora občin za družbenopolitični in komunalni sistem.

Strinjali so se s predlogi in obrazložitvijo, ki jo je dal podpredsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Sinigoj, da je pokojninsko zavarovanje sestavni del družbenega dela in da je treba dosledneje realizirati načela minulih let. Tako so podprli tudi amandmaji, da se v pokojninski odmeri upošteva tudi osebni dohodek, ki ga je delavec dosegel v letu upokojitve. Republiški zakoni ali predpisi pa naj določijo

jo rok za uveljavitev tega določila. Nekateri republiko zahtevajo, da bi z zveznim zakonom v večji meri urejali pravice borcev na ravni federacije, člani skupščinskih odborov, pa so se zavzeli, naj te pravice urejajo predvsem v republikah.

Delavka naj ima pravico, da se sama odloči ali se bo upokojila s 35 ali 40 leti delovne dobe, vendar ji daljša delovna doba ne more prinesiti dodatnih ugodnosti, oziroma zvišane pokojnine. To bi zagotovilo izenačitev z že uveljavljenim načelom v zvezi z upokojevanjem borcev, ki tudi lahko izbirajo ali se bodo upokojili, ali pa bodo še delali ko skupaj z beneficirano delo dosežejo zahtevano zavarovalno dobo.

HELENA KOS

Talne oznake za varno vožnjo

LJUBLJANA, 23. marca – V Javni razsvetljavi bodo imeli v naslednjih dneh veliko dela: samo v ožjem središču Ljubljane je treba ročno pobrati 6945 kvadratnih metrov talnih oznak, strojno pa bodo lahko obnovili še 2363 kvadratnih metrov. Na vseh ljubljanskih ulicah pa bo za varno vožnjo treba pobrati približno sedemkrat večje površine. Na križišču Prešernove in Šubičeve ulice so že začeli, precej dela pa bodo morali opraviti v nočnih urah, da ne bi ovirali prometa. (K. M., Foto: Janez Zrnc)

S TELEPRINTERJA

Zlata plaketa Sarajeva Cvjetinu Mijatoviću

SARAJEVO, 23. marca (Tanjug) – Članu predsedstva SFRJ Cvjetinu Mijatoviću so danes na priložitosti slovesnosti v Sarajevu izročili zlato plaketo glavnega mesta Bosne in Hercegovine. Ob prisotnosti najvišjih osebnosti republike in mesta mu jo je izročil sarajevski župan inž. Emerik Blum, ki je poudaril, da predstavlja sklep o podelitvi najvišjega mestnega priznanja Cvjetinu Mijatoviću iskreno in soglasno odločitev vseh tujaknjih družbenopolitičnih organizacij, ki je naletela na podporo delavskega razreda in vseh občanov.

Seminar za nadzornike Triglavskega parka

RADOVLJICA, 23. marca – V Radovljici poteka seminar za naravovarstvene nadzornike Triglavskega narodnega parka, ki ga je pripravil Zavod Triglavski narodni park Bled.

Program seminarja, ki se ga poleg vseh 18 poklicnih nadzornikov udeležujejo tudi drugi, obsega predavanja o značilnostih ozemlja Julijskih Alp in Triglavskega narodnega parka, o varstvu naravne in kulturne dediščine ter o dejavnostih in funkcijah v Triglavskem narodnem parku. V okviru zadnje teme bodo med drugim govorili tudi o ciljih narodnega parka in o tem, kako jih doseči, planinstvu ter turizmu in drugih oblikah rekreacije ter o lovstvu, gojitvi divjadi in ribištvu v Triglavskem narodnem parku. (V. F.)

Posvet o hidravličnem podporju za rudnike

TITOVO VELENJE, 23. marca – REK Velenje prireja v sodelovanju z angleško firmo Dawty danes in jutri posvetovanje o hidravličnem podporju za jamske rudnike, ki se ga udeležujejo kakih 160 predstavniki jugoslovanskih premogovnikov, rudarskih inštitutov in univerz ter drugih.

Na posvetovanju naj bi posredovali predvsem izkušnje s podporjem, ki ga v sodelovanju z angleškim partnerjem že nekaj let delajo v delovni organizaciji Elektrostruja oprema v Velenju in ga za zdaj največ uporablja domači rudnik lignita. Strokovne ugotovitve vseh uporabnikov naj bi nakazale nadaljnje usmeritve. Gre za podporje, ki bo v celoti nadomestilo uvoženo opremo. (D.H.)

Spet redna linija JAT v Peking

BEograd, 23. marca (Tanjug) – Letala Jugoslovanskega aerotransporta bodo s 1. aprilom spet začela vzdrževati zvezo s Pekingom. Linijo so jeseni ukiniteli, ker je bila zaradi visokih stroškov nerentabilna. Kot so povedali pri Jatu, so vse potrebno že pripravili. Jatove poslovalnice v tujini so že prodale precej 17- in 14-dnevnih aranžmajev za to daljino a nadvse privlačno ceno. Zvezni izvršni svet so zaprosili, naj pokrije nekaj izgub, če bodo spet nastale. Iz Beograda prek Dubaja bodo leteli Jatovi bočini 707 v Peking vsako nedeljo zvečer.

Niš bo zbral 32 mladinskih brigad

NIŠ, 23. marca (Tanjug) – Zveznih mladinskih delovnih akcij po vsej državi se bo udeležilo letos skoraj dva tisoč mladih delavcev, kmetov, dijakov in študentov iz petnajstih občin naše regije. V vseh treh izmenah se bo vrstilo 32 mladinskih brigad, ki bodo delale v dierdajskih gradbiščih, na avtomobilski cesti, V Smederevu, Posočju, na Kadinjaci, Pesteru, Vlasini, sistemu Ibar–Lepenac in drugod. Več občinjskih organizacij zveze socialistične mladine bo ustanovilo z drugimi mesti skupne, bratske brigade.

Nad milijon in pol ton boksita

VLASENICA, 23. marca (Tanjug) – Rudarji iz rudnika boksita v Vlasenici, ki sodi k Energoinvestu v Sarajevu, bodo letos nakopali 1.580.000 ton boksitov rude. Domenili so se že za prodajo vse količine, ki jo bodo nakopali. Tako bodo 1.500.000 ton boksita poslali Energoinvestu tovarni glinice v Zvorniku, preostalih 80.000 ton pa po izvozi v tujino.

Ohranjanje spomina na Miroslava Krležo

ZAGREB, 23. marca (Tanjug) – Na današnji seji odbora za ohranjanje imena in družbeno skrb za delo Miroslava Krleže so podprli predlog, da naj bi stanovanje v Zagrebu, v katerem je živel poznani pisatelj, preuredili v delovno-spominski prostor. V stanovanju naj bi uradili Krležino knjižnico, ki naj bi bila dostopna javnosti.

Člani odbora so sprejeli tudi predlog, da naj bi ustrežni organi v zagrebški mestni skupščini in drugi mestni organi sprožili pobudo za postavitve spomenika Miroslavu Krleži in da naj bi eno izmed ulic ali trgov v Zagrebu poimenovali po Krleži.

Predstavniki Oslobođenja so se seznanili obisk s programom za izdajo zbranih del Miroslava Krleže. Gre za 15 novih knjig pesmi, novel, polemik, potopisov, esejev in drugih člankov, ki jih bo izdalo Oslobođenje v sodelovanju z Mladostjo iz Zagreba.

Predlog za zvišanje letalskih cen

BEograd, 23. marca (Tanjug) – Če bodo sprejeli predlog letalskih prevoznikov, se bodo cene v domačem letalskem prometu zvišale za osem odstotkov. To zahteva so podprli na današnji seji grupacije za letalski promet v Gospodarski zbornici Jugoslavije in jo bodo dostavili zvezni skupnosti za cene.

Letalski prevozniki so v obrazložitvi navedli, da se je kerizem februarja podražil za skoraj 14 odstotkov, s tem pa se ob obično povečali tudi stroški letalskega prometa.

Na današnji seji so podprli tudi predlog o podražitvi potniškega servisa oziroma tako imenovanih letalskih taks 4 do 50 dinarjev v domačem prometu in z 90 na 150 dinarjev v mednarodnem prometu.

Šele začetek idejno-politične diferenciacije na univerzi

PRIŠTINA, 23. marca (Tanjug) – Člani konference prištinske organizacije ZK so danes podprli osnutek poročila o štiriletnem delu te največje partijske organizacije na Kosovu. Sekretar občinskega komiteja ZK Prištine Mitar Samardžić je uvodoma poudaril, da je idejno-politično diferenciacija na kosovski univerzi šele na začetku. Komunisti na univerzi kot tudi v srednjih šolah morajo strniti moči, da iz svojih vrst izločijo vse tiste, ki so tudi v najmanjši meri prežeti z nacionalizmom. To naj store brez lažne solidarnosti, zaradi potrebe, da mladi rod zavarujemo pred nacionalističnim strupom, je rekel Samardžić.

Informacija o potresni škodi

ZAGREB, 23. marca (Tanjug) – Izvršni svet sabora SR Hrvaške je na današnji seji obravnaval informacijo o škodi, ki jo je 16. marca letos povzročil potres v šestih občinah severno in vzhodno od Zagreba. Potres je najbolj poškodoval šolska poslopja, objekte zavoda za poklicno reabilitacijo v občini Zlatar-Bistrica in objekte delovne organizacije Teknika v Novem Marofu, kjer so za nekaj dni ustavili proizvodnjo. Potresni udarci so tudi nekateri zdravstveni objekti, kulturni spomeniki in stanovanjske stavbe. Posebne komisije se ocenjujejo škodo. Kot so sporočili, je izvršni svet sklenil, najbolj prizadetim občinam dodeliti pomoč v skupnem znesku šest milijonov dinarjev.

V Črni gori draže električni tok

TITOGRAD, 23. marca (Tanjug) – Napovedana podražitev električne energije v Črni gori za 25 ali celo 50 odstotkov, ki jo opravičujejo z objektivnimi vzroki (primanjkuje skoraj polovica potrebne količine energije, stroški za uvoz pa so veliki) bo močno zvišala življenjske stroške, hkrati pa bo negativno vplivala na dogovorjeno politiko cen za letošnje leto. Svet republiške skupnosti za cene je namreč podprl predlog republiškega sisa za elektrogospodarstvo, da naj bi se električna energija v prenosnem in distribucijskem omrežju podražila za 25 odstotkov, in sicer verjetno s prihodnjim mesecem. Energijo, ki jo bodo dobili iz drugih republik in iz tujine, pa bodo porabniki v Črni gori po nekaterih proračunih plačevali celo za polovico dražje kot doslej.

Združevanje denarja za nakup vagonov

SARAJEVO, 23. marca (Tanjug) – Bosensko-hercegovaško gospodarstvo bo v tekočem srednjeročnem obdobju združilo okoli dve milijardi dinarjev za nakup 2400 tovornih vagonov in 20 električnih lokomotiv za potrebe republiškega železniškega prometa. O tem so danes sklenili samoupravni sporazum na skupni seji delavskega sveta sozda ZTO Sarajeva in skupščine sisa za železniški promet BiH.

Bogata založniška dejavnost JAZU

ZAGREB, 23. marca (Tanjug) – Založniška dejavnost jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti je bila lani izredno bogata. Tako je izšlo 63 knjig na okoli 17.000 straneh. Poleg tega pa bo v kratkem izšlo še 27 knjig, ki imajo veliko znanstveno in kulturnozgodovinsko vrednost. To so povedali na današnji tiskovni konferenci, na kateri so predstavniki jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti z glavnim tajnikom akademije Hrvojem Požarjem na čelu predstavili najnovejše izdaje JAZU.

Narodnostni odnosi v Vojvodini

NOVI SAD, 23. marca (Tanjug) – Center PK ZK Vojvodine za politične študije in marksistično izobraževanje je po triletnem delu pred partijskimi kongresi in 17. konferenco ZK Vojvodine seznanil javnost s prvimi rezultati znanstveno-raziskovalnega projekta »Narodnostni razvoj in odnosi med narodi in narodnostni v procesu samoupravnega združevanja dela v SAP Vojvodini«.

Gospodarske razmere se niso zaostrile čez noč

V zadnjih tednih se ruši globalno ravnotežje blagovno-denarnih odnosov – Kako gospodarstvu zagotoviti nujne surovine in repromateriale?

OD NAŠEGA DOPIŠNIKA

BEograd, 23. marca – Pričakovati je bilo, da se bodo razmere v gospodarstvu zaostrile še v drugem kvartalu letošnjega leta, vendar se je to zgodilo že v preteklih tednih. Nekako tako pravi poročilo zveznega izvršnega sveta, ki govori o poslabšanju gospodarskih gibanj na začetku leta. To poslabšanje se kaže predvsem v zmanjševanju industrijske proizvodnje, prehitri rasti cen, nizki ravni trgovinske menjave s tujino in v rušenju globalnega ravnotežja blagovno-denarnih odnosov.

V odboru zbora republik in pokrajin zvezne skupščine za vprašanja združevanja v gospodarstvu v omenjenim poročilu zveznega izvršnega sveta niso bili zadovoljni. Rudi Kropivnik iz Slovenije je, na primer, opozoril na dejstvo, da je ZIS pred dvema tednoma delegatom predložil poročilo, ki zveni dokaj optimistično, danes pa so dobili dopolnilno poročilo, ki je napisano v povsem drugačnem tonu. Nemogoče bi bilo reči, je dejal, da so se razmere v gospodarstvu v samo dveh tednih tako spremenile.

Žagarjeve nagrade in razstava

V Cankarjevem domu bodo odprli razstavo o revolucionarju in pedagogu Stanetu Žagarju

LJUBLJANA, 23. marca – V petek, ob 40-letnici smrti pedagoškega delavca in revolucionarja Staneta Žagarja, bo izobraževalna skupnost Slovenije podelila letošnje Žagarjeve nagrade in priznanja. Letos se te nagrade podeljujejo že devetnajstič. Vključno z deseti letosnjimi dobitniki, bo doslej podeljenih 130 Žagarjevih nagrad in 12 priznanj posameznim pedagoškim delavcem in delovnim kolektivom.

Ob tej slovesnosti bodo v petek ob 11. uri v Cankarjevem domu v Ljubljani odprli razstavo o življenju in delu ljudskega učitelja in revolucionarja, narodnega heroja Staneta Žagarja ter o dosedanjih Žagarjevih nagradah. Pripravi jo je Slovenski šolski muzej, ki bo ob tej priložnosti izdal tudi publikacijo o Stanetu Žagarju.

To so danes sporočili na razgovoru z novinarji, ki ga je bil pripravi republikski komitej za informiranje. Alojz Gojčić, predsednik odbora za podelitev Žagarjevih nagrad in priznanj, je orisal demokratični postopek za kandidiranje in izbor nagradencev ter težnjo odbora, da bi se krog kandidatov razširil in da bi z nagradami in priznanji zajemali celoten prostor republike in vsa področja vzgojno-izobraževalnega dela. Slavica Pavlič, direktorica Slovenskega šolskega muzeja, je nakazala vsebino razstave in publikacije o Stanetu Žagarju, Leopold Kejžar, namestnik predsednika republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo, pa je naznačil sedanjostno-izobraževalne razmere na vzgojno-izobraževalnem področju.

Dejal je, da sta razvoj osnovne šole in naglo sirjenje srednjega šolstva dolgo povzročala, da je v Sloveniji močno primanjlovala pedagoškega kadra najrazličnejših profilov. Zadržja leta se razmere zelo izboljšujejo. Zlasti v osnovnem šolskem bo učiteljskega kadra kmalu dovolj, in sicer predvsem zaradi organiziranega usmerjanja mladine v pedagoške šole. Počasneje se polnijo učiteljska mesta v bolj oddaljenih krajih, in to do tistokrat, ko učitelji tja ne bodo prišli. V usmerjenem izobraževanju je kadrovski problem dvojne narave: nekaj pedagoških delavcev v izobraževalnih organizacijah še nima ustreznih formalnih izobrazbe, nekateri strokovnjaki iz prakse pa imajo še premalo pedagoškega znanja.

JANKO SVETINA

Kako zavarovati kmeta?

Izenačevanje kmetovih pravic v pokojninskem in invalidskem zavarovanju z delavčevimi bo praktično trži oreh, kot ga ponuja teorija

LJUBLJANA, 23. marca – Če naj bi tudi pri pokojninskem in invalidskem zavarovanju kmetu zagotovili enake pravice in dolžnosti kot delavcu, potem se sprememba republiškega zakona za to področje ni mogla izogniti. Še manj zato, ker je sedanjí zakon o zavarovanju kmetov v nekaterih delih skregan z ustavo. Vendar naj bodo dolžila zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju kmetov jasna ne le teoretično, ampak na poskusih preverjena tudi praktično, so menili na današnji seji sveta za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu, gozdarstvu in na vasi pri predsedstvu RK SZDL.

Novi zvezni zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju obvezno zavarovanje združenih kmetov določa, medtem ko dopušča republikam in pokrajinama, da v svojih zakonih opredelijo zavarovanje zasebnih kmetov. V dosedanjih razmislijanjih se je v Sloveniji okoliavala zamisel, da bi zasebni kmetje imeli poleg pravic do osebne pokojnine tudi pravico do invalidske pokojnine; torej manj kot združeni kmetje, ki bi imeli pravico tudi do nadomestil osebnega dohodka ob skrajšanem delovnem času, do prekvalifikacije, varstvenega dodatka in podobno.

Ob vsem tem se ponuja več dilem, zlasti ob srbskem primeru, ko se je zaradi obveznega zavarovanja združenih kmetov stavilo

teh zmanjšalo na četrtino, saj so kot združeni kmetje morali plačevati veliko večje prispevke kot zasebni.

Če je jasno, da želimo z novimi zakoni – k omenjenemu bi veljalo pridužiti še zakon o davkih občanov – to o družbeni proizvodnji, saj o njih ni mogoče razpravljati ločeno – spodbujati kmetijsko proizvodnjo, potem morajo biti stvari dorečene. Kmet si bo namreč večjo socialno varnost zagotavljal z večjim prispevkom, tega pa bo zmogel le, če bo njegove dohodek večji oziroma če bo lahko več vlagal za večjo proizvodnjo.

Ce bi prispevku, ki ga bodo za razširjene pravice zavarovanja –

JANA TASKAR

Znanost in politika

Na posvetovanju v Kumrovcu nadaljevanje razprave o aktualnih nalogah ZKJ v zvezi z razvojem družbenih ved in o odnosu le-teh do kritike

KUMROVEC, 23. marca (Tanjug) – Posvetovanje o aktualnih nalogah ZKJ v zvezi z razvojem družbenih ved se je dopolnje nadaljevalo z razpravo, v kateri so govorili predvsem o odnosih družbenih ved do kritike in o tem, koliko znanost govori o dejanskem dogajanju v naši družbi.

Referat o družbeni znanosti in družbeni kritiki je imel na začetku razprave dr. Faud Muhic, ki je govoril o pozitivizmu in kritičnem nihilizmu kot dveh skrajnostih, ki sta v naši povojni družbi niti znanosti zapustili globoke sledi. V njegovemu mnenju ima znanost, ki odkriva priložnost kot možnost in se bori za njeno uresničitev, izgleda, da prekosí pozitivizem.

To se nanasa na pozitivizem, ki po Muhicem mnenju reproducirata preteklost in izraža težnjo, da bi le-to ohranili kot »zvestavo sedanosti«. Glede na kritični nihilizem si mora znanost prizadevati za raziskovanje nadaljnje razvoja. Tako se znanost ne istočveti s kritiko, temveč jo uporablja kot sestavni del svoje metodologije.

Na koncu je Muhic dejal, da ima politika pravico do kritične preizkušnje, ki ji nudi znanost, vendar ji ni smeli dopustiti, da bi iskanje teh rešitev prepuščalo – niti takrat ne, ko se

za zdajšnje poslabšanje gospodarskih gibanj. Milena Džakulin se je pri tem zavzela, da bi odprl uvoz za najbolj nujne stvari, to pa bi bilo med drugim mogoče doseči s tem, da bi bolj prožno razporejali vse razpoložljive devize. Jelka Žekar pa je ob tem menila, da bi moral biti dopolnilni uvoz odvisen predvsem od večje prodaje na tuj.

Odbor je danes razpravljati tudi o težavnih ekonomskih razmerah, v katerih so se v zadnjem času znašle delovne organizacije zračnega prometa, saj so njihove izgube čedalje večje. Menil je, da bi se morale predvsem bolj poslovno in samoupravno povezati, prav tako pa jim ne bi škodovali, če bi tesneje sodelovale z drugimi organizacijami v integralnem transportu.

BORIS JEŽ

Čestitke ob 70-letnici J. Blaževića

Predsedniku predsedstva SR Hrvaške čestitala Sergej Kraigher in Vladimir Bakarić

ZAGREB, 23. marca (Tanjug) – Predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher je v imenu predsedstva in v svojem imenu poslal predsedniku predsedstva SR Hrvaške Jakobu Blaževiću brojčavo z najpriširnejšimi čestitkami in željami ob njegovi 70-letnici.

Ugodnemu revolucionarju je ob njegovem življenjskem jubileju čestital tudi član predsedstva SFRJ in CK ZKJ dr. Vladimir Bakarić, čestitke pa so poslali tudi vsi najvišji družbenopolitični delavci SR Slovenije.

V čestitki republiškega odbora ZZZ NOV Hrvaške pa je med drugim rečeno, da je bil Jakob Blažević polnih pet desetletij bores za ideale delavskega razreda, borec za srečo človeka ter enakoparjav naših narodov in narodnosti.

Predsedniku predsedstva Hrvaške so med drugimi čestitali še Milka Planinc, Milutin Baltić, Jure Bilic, Petar Fleković in Mito Dimitrijević.

Štafeta iz Tetova v Strumico

Pozdravljali so jo v krajih vzhodne Makedonije, Povardarja in zahodne Makedonije

STRUMICA, 23. marca (Tanjug) – Štafeta mladosti je danes odšla na pot iz Tetova in preko Povardarja prispela v Strumico, kjer prenočuje.

Slovo v Tetovu je bilo v bližini vasi Jegunovce ob prisotnosti velikega števila delavcev iz kombinata Jugohrom.

Štafeto je v Titovem Velešu, ki že 37 let nosi Titovo ime, pričakalo nad 10.000 prebivalcev. Svečano so jo pričakali tudi v Kavadarcih, Negotinu na Vardarju, Demir kapiji, Džoranu in številnih drugih krajih.

Sredi poldnega je bila štafeta v Djevljadju, kjer jo je pričakalo nad 6.000 pionirjev, mladincev in občanov, nakar je zapustila Povardarje in se mimo Dojrankega jezera napotila proti vzhodni Makedoniji in svojemu današnjemu končnemu cilju, Strumici, kjer so ji pripravili prisrčen sprejem.

Štafeta je danes razpravljala tudi o težavnih ekonomskih razmerah, v katerih so se v zadnjem času znašle delovne organizacije zračnega prometa, saj so njihove izgube čedalje večje. Menil je, da bi se morale predvsem bolj poslovno in samoupravno povezati, prav tako pa jim ne bi škodovali, če bi tesneje sodelovale z drugimi organizacijami v integralnem transportu.

BORIS JEŽ

Čestitke ob 70-letnici J. Blaževića

Predsedniku predsedstva SR Hrvaške čestitala Sergej Kraigher in Vladimir Bakarić

ZAGREB, 23. marca (Tanjug) – Predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher je v imenu predsedstva in v svojem imenu poslal predsedniku predsedstva SR Hrvaške Jakobu Blaževiću brojčavo z najpriširnejšimi čestitkami in željami ob njegovi 70-letnici.

Ugodnemu revolucionarju je ob njegovem življenjskem jubileju čestital tudi član predsedstva SFRJ in CK ZKJ dr. Vladimir Bakarić, čestitke pa so poslali tudi vsi najvišji družbenopolitični delavci SR Slovenije.

V čestitki republiškega odbora ZZZ NOV Hrvaške pa je med drugim rečeno, da je bil Jakob Blažević polnih pet desetletij bores za ideale delavskega razreda, borec za srečo človeka ter enakoparjav naših narodov in narodnosti.

Predsedniku predsedstva Hrvaške so med drugimi čestitali še Milka Planinc, Milutin Baltić, Jure Bilic, Petar Fleković in Mito Dimitrijević.

Štafeta je danes razpravljala tudi o težavnih ekonomskih razmerah, v katerih so se v zadnjem času znašle delovne organizacije zračnega prometa, saj so njihove izgube čedalje večje. Menil je, da bi se morale predvsem bolj poslovno in samoupravno povezati, prav tako pa jim ne bi škodovali, če bi tesneje sodelovale z drugimi organizacijami v integralnem transportu.

BORIS JEŽ

Cilje ne spreminjati, treba jih je le doseči

Na začetku leta (pre)majhen devizni dotok – Centralizacija pri razpolaganju z devizami ne bo dala niti dolarja več – Izpeljati dogovorjeno

OD NAŠE DOPIŠNICE

BEograd, 23. marca – Delegati odbora za gospodarske odnose s tujino so razpravljali o izredno slabih rezultatih industrijske proizvodnje in izvoza in še zlasti o majhnem deviznem dotoku na začetku letošnjega leta in so pri tem poročili ZIS o gospodarskih gibanjih se posebej očitali, da ne ponuja prave podobe zapletenih razmer, pa tudi nikaršnji rešitev za žgoče probleme.

Tako predstavnik ZIS Ante Zmajarević ni mogel pritrinjo odgovoriti na vprašanje žrnogorskega delegata Save Lakšića, ali obstaja kak sektor ekonomske politike, kjer so gibanja pozitivna. Se zlasti vzmernirjive so razmere na področju deviznih tokov, ker smo dosegli za približno milijardo dolarjev manjšo vrednost izvoza in ker se spopadamo s težavami pri uresničevanju načrta založevanja, to pa sta dve najpomembnejši prvini, na katerih temelji letošnja plačilna bilanca. To je bil tudi njegov sklop, da je hrvaški delegat Ante Bubić vprašal, ali nameravajo znova pretehtati začasne ukrepe v zvezi s plačilno bilanco in ali je čas za nekatere spremembe. Kot je dejal Zmajarević, ZIS sodi, da ciljev iz projekcij ni potrebno spremeniti, temveč je najprej treba uvesti vse ukrepe za njihovo uresničitev.

Kot je poudarila delegatka iz Slovenije Milena Rakčević, se moramo zdati zavediti, da devize lahko ustvarjamo iz izvoza, oziroma da nikaršnja centralizacija ne bo dala niti dolarja več. Poudarila je, da bi bili za Slovenijo nesprejemljivi kakršnikoli ukrepi, ki bi onemogočili izvoz.

Ničesar od tistega, o čemer smo se dogovorili v letošnjem letu, ne izvajamo, je poudaril delegat iz BiH Augustin Papić. Nihče se ne zagovarja za to, kaže pa, da gre boljše tistim, ki krišjo dogovore, kaznovani pa so tisti, ki jih izvajajo.

BOJANA JAGER

Tvoren prispevek k reševanju problemov

Skupščinski odbori sprejeli poročilo predsedstva SR Slovenije o delu v zadnjih štirih letih

LJUBLJANA, 23. marca – Ugotovitve iz poročila o delu predsedstva Socialistične republike Slovenije v zadnjih štirih letih so skladne z ugotovitvami skupščinskih teles, predsedstvo je v svoje delovne programe vključevalo vsa aktualna vprašanja družbenega razvoja, ki zagotavljajo kontinuiteto izgradnje našega družbenopolitičnega sistema.

O poročilu predsedstva so danes med drugimi razpravljali odbori za družbenopolitični sistem družbenopolitičnega zbora in zbora družbenega dela ter odbor za družbenopolitični in komunalni sistem zbora občin slovenske skupščine. V razpravi so se strinjali z ugotovitvijo, da večina težav ne izhaja iz sistema, ampak iz dejstva, da ga v praksi še vedno ne spoštujemo in v celoti ne uresničujemo dogovorjenih osnovnih načel. Zato so opozorili, da bi morala delegatska skupščina novega sklica pri načrtovanju svojega dela nameniti prav posebno pozornost problemu, na katere opozarja poročilo predsedstva SR Slovenije.

Zakonodajno delo in obsežna normativna dejavnost slovenske skupščine v zadnjih štirih letih sta bili nujni, saj je bilo treba dopolniti ustavo in zaokrožiti sistem na področju svobodne menjave dela. To so menili v razpravi, ko so razpravljali o delu poročila, ki obravnava aktivnost predsedstva SRS pri uresničevanju njegovih ustavno opredeljenih pravic in odgovornosti. Poudarili so tudi pomembno vlogo predsedstva pri oblikovanju stališča v zvezi z mednarodnimi odnosi predvsem v vidika spoznavanja, spremljanja in zagotavljanja pogojev za uveljavljanje našega družbenega dela v drugih državah.

Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer je v zadnjih dveh letih tudi predsedstvo namenilo več pozornosti zaposlovanju in v poročilu opozorilo, da je pri politiki zaposlovanja zlasti potrebna doslednost pri usklajevanju izobraževanja s potrebami združenega dela.

HELENA KOS

Odločna vrnitev na premog, naprej k atomski energiji

Posveta o energetskih in ekoloških težavah večjih mest se je udeležilo okoli 60 strokovnjakov

LJUBLJANA, 23. marca – Pomankanje tekočih in trdih goril, večji poudarek premogu kot energetskemu viru, ki naj bi v prihodnosti zagotavljali v energetski preskrbi večjih mest, dokaj neorganizirana gradnja in širjenje industrije v mestih ter nuklearne energije kot »ta hip – edini sprejemljivi vir energije v prihodnjih desetletjih, so bile poglavitna področja, o katerih je tekla beseda na dopoldanskem posvetu o energetskih in ekoloških težavah mest v ljubljanski mestni hiši, ki ga je pripravila ljubljanska mestna skupščina.

Preskrba z energijo mest ni bilo edino, o čemer je dopoldne razpravljalo okoli 60 predstavnikov – strokovnjakov iz Maribora, Zagreba, Celovca, Beljaka, Grada, Gorice, Vidma, Trsta, Szombathelya in Ljubljane. To temetiko so strokovnjaki v svojih referatih nenehno prepletali z ekološkimi težavami, s katerimi se srečujejo pri razvoju in širjenju mest oziroma industrije v njih.

Misel, ki je na dopoldanskem posvetu prevladala, je že v uvodnem referatu izrazil dr. Marjan Tepina, redni profesor Fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, z besedami, da mora razvojno načrtovanje enako upoštevati glavne razvojne komponente, kot so gospodarska, socialna, prostorska in ekološka, ki je – žal – bilo doslej premalo upoštevano.

Glede energetske preskrbe mest pa so strokovnjaki menili, da se bo v tem položaju, v kakršnem je svet sedaj, nujno potrebno preusmeriti na

Politika nevrščanja stvarna sila v boju za mir na svetu

Gabonski predsednik Omar Bongo in predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher izmenjala zdravici – Poudarek gibanju nevrščenih

LIBREVILLE, 23. marca (Tanjug) – Gabonski predsednik El Hadj Omar Bongo je sinoči priredil slovesno večerjo v čast predsednika predsedstva SFRJ Sergeja Kraigherja in članov jugoslovanske delegacije.

Ko je pozdravil svojega gosta iz prijateljske Jugoslavije, je rekel:

Omar Bongo: Gibanje nevrščenih – vest človeštva

»Dovolite mi, da vas v tem slovesnem trenutku pozdravim kot ugodnega predstavnika države, katere predsednik Tito je bil eden od ustanoviteljev gibanja nevrščenih, gibanja, ki mu tudi mi pripadamo.« Zatem je govoril o svojem obisku v naši državi leta 1975 in zelo ugodno ocenil delo jugoslovanskih delovnih organizacij, ki grade gospodarske objekte v Gabonu, kot so »Auto-put«, »Energo-projekt«, INA in druge. Posebej je opozoril na prijateljstvo, ki veže državi, in na možnost širjenja medsebojnega sodelovanja.

Govoril je še o vlogi politike in gibanja nevrščenih kot vesti človeštva, dejavnika stabilizacije v mednarodnih odnosih in za krepitev gospodarskega sodelovanja med državami v razvoju. Nato je citiral besede predsednika Tita s konference voditeljev nevrščenih držav v Havani, da je »politika nevrščanja postala stvarna sila v boju za mir in stabilnost v svetu in za uvedbo novih političnih in gospodarskih odnosov«.

● Pred večerjo je gabonski predsednik Bongo izročil predsedniku predsedstva SFRJ Sergeju Kraigherju najvišje odlikovanje svoje države, predsednik predsedstva SFRJ pa mu je izročil red jugoslovanske velike zvezde, s katerim je gabonskega predsednika odlikovalo predsedstvo SFRJ.

Gabonski predsednik je govoril tudi o kriznih žariščih v svetu in navedel vzroke zdajšnjega mednarodnega napetega položaja, do katerega je prišlo zaradi vojaških intervencij, kršenja suverenosti in ozemeljske nedotakljivosti držav, nenehno grozeče nevarnosti vojne. Ugodno je ocenil napore, ki jih Jugoslavija in druge nevrščne države vlagajo, da bi premostile zdajšnji razplet dogodkov v svetu. Na koncu svojega govora se je poudaril pri mednarodnih gospodarskih problemih in opozoril, da bi se morali dobro pripraviti na splošno pogajanja zaradi uvedbe nove mednarodne gospodarske ureditve. Svoje zdravice je končal z besedami: »Vemo, gospod predsednik, da je to vaša in naša, skrb in da smo povezani v skupnem boju za iste ideale, pravičnejše in enakopravnejše odnose v svetu.«

Sergej Kraigher: Mirno urejanje sporov med državami

Ko je predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher odgovarjal svojemu gostitelju, je izredno ugodno ocenil uspehe, ki jih je gabonsko ljudstvo pod vodstvom predsednika Bonga doseglo pri graditvi domovine. Izrazil je zadovoljstvo, da v tem razvoju sodelujejo tudi go-

Intervju s Kaporjem – uredniška napaka

Glavni urednik Mladosti Zoran Erak: »Priznati moramo storjeno napako in ugotoviti odgovornost«

BEOGRAD, 23. marca (Tanjug) – Komunisti osnovne organizacije ZK časopisno-založniške delovne organizacije Mladost so intervju z Momom Kaporjem, ki je bil objavljen v njihovem časopisu, ocenili kot nedopustno uredniško napako. Hkrati so zavrnili kakršnokoli možnost, da bi v tem primeru šlo za premišljeno akcijo liberalističnega in protisamostojnega značaja.

Med večurno razpravo so komunisti Mladosti izjavili, da vsebuje intervju Mome Kaporja ne-sprejemljiva stališča do nekatere vidikov naše preteklosti, pa tudi tendenciozne, neargumentirane in neodgovorne namige na našo sedanost.

»Priznati moramo storjeno napako in ugotoviti odgovornost,« je v intervjuju dejal direktor in glavni urednik Mladosti Zoran Erak. Hkrati je posebej poudaril, da gre za nepremišljeno uredniško, ne pa za kaj drugega. Med reakcijami javnosti – ki so bile, kot je ugotovil, pretežno upravičene – so bile tudi trditve, s katerimi so hoteli Mladost uvrstiti med nasprotnike naše družbe. »Mnogo razlogov imamo,« je dejal Erak, »da se počutimo prizadeti, tako profesionalno kot etično, zaradi nekaterih pavšalnih ocen.«

V tej zvezi je omenil posamezne izjave na nedavni skupni seji sekcije ZK SZDL Jugoslavije za obveščanje in javno mnenje ter komisije konference ZSMJ za informativno-propagandno dejavnost.

»Najbolj nas je prizadela trditev, da je v člankih o kontrarevolucionarnih dogodkih na Kosovu, ki so bili objavljeni v Mladosti, očiten, sentimentalni odnos do krivcev teh dogodkov.« Po Eraku je bilo to tudi posledica dejavnosti.

Zaostritev odnosov med Nikaragvo in Hondurasom

CIUDAD MEXICO, 23. marca (Tanjug) – Odnosi med Nikaragvo in Hondurasom so po medsebojnih obtožbah zaradi orožnega izpada v vodah Atlantika, do katerega je prišlo pred dvema dnevi, danes dosegli kritično točko. Managua je danes poslala protestno noto režimu v Tegucigalpa. V noti navaja, da so honduraška letala minuli teden streljala na neko nikaragovsko partiljno ladjo. Kot navajajo, je spopad trajal dobro uro. Honduras je zavrnil noto in trdi, da so z nikaragovske ladje prvi streljali na honduraška letala. Eden najresnejših izgovorov v zadnjem času na mejah med omenjenima srednjeameriškim državama je zbudil veliko vznemirjenje, ker se je pripetil na najbolj občutljiv področju v tem predelu Srednje Amerike.

Policijska ura v zasedeni Palestini

Demonstracije palestinskega prebivalstva – Represalije izraelske vojske

BEJRUT, 23. marca (KUNA) – Župani palestinskih mest na zasedenem zahodnem bregu Jordana in v območju Gaze so večkrat zahtevali od generalnega sekretarja OZN Pereza de Cuellarja, naj pomaga preprečiti izraelske represalije v tem območju, ki so jih v minulih treh dneh naglo okrepili.

To je sporočila palestinska osvobodilna organizacija. Agencija Petra pa poroča, da so izraelske oblasti prepovedale prebivalcem palestinskih krajev Ramaleha, Bireha in Nablus zapuščati mesta ter uvedle policijsko uro. Razlog so bile silovite demonstracije palestinskega prebivalstva.

V neredih je bilo ranjenih več oseb. Izraelska vojska je namreč streljala na udeležence povorke – to so bili predvsem palestinski študenti. Kot je poročal izraelski radio, so bile ranjene tri osebe, palestinski viri pa govorijo o enajstih ranjenih.

Preobrat v strategiji deseterice do Japonske

Zunanji ministri EGS sklenili sprožiti postopek, ki ga predvideva 23. člen GATT – Dvostranska pogajanja?

BRUSELJ, 23. marca – Zahodnoevropska strategija za zmanjševanje trgovinske primanjkljaja z Japonsko – lani 15 milijard dolarjev – je po dolgih mesecih neuklopnosti prijateljskega prepričevanja doživela dramatičen preobrat. Zunanji ministri deseterice so se sinoči odločili sprožiti postopek, ki ga predvideva 23. člen, »splošnega sporazuma o carinah in trgovini« (GATT), kar so tukajšnji krogi označili kot »prvo odločitev pri urejanju odnosov z Japonsko, ki ni zgolj proceduralnega pomena«.

Dosedanje pritombe, ki so jih iz Bruslja naslavljali na tokijsko vlado, niso bile praviloma odbojne, ampak so bile namenjene, da bi se odpravila nepravilnosti Japonscev, da omlajo dognano izdelani sistem carinskih, še bolj pa nevarnih barier, ki je razdrobljen zahodnoevropski izvoz učinkovito zadrževal pred vrati, pa tudi ob stoično ugotavljanje državnih oblasti, da je Japonska delala delberalnega gospodarstva in da vladala nima nikakršne možnosti, da podjetnikom ukazuje, kam naj zmanjšujejo izvoz. Šele v začetku leta so na Japonskem sprejeli 67 ukrepov za povečanje uvoza, kar pa so bruselski strokovnjaki ocenili kot kapljico v morje.

Ta predvideva v prvi fazi dvostranska pogajanja pod okriljem GATT, in sicer v primeru, da spora med dvema ali več podpisnicami tega sporazuma ni mogoče urediti po običajni pogajalski poti. Nato sledi vzpostavitev posebnega telesa v GATT, ki preučuje probleme in predlaga ukrepe. 23. člen celo omogoča podpisnici sporazuma GATT, da za določen čas ne izpolnjuje svojih obveznosti, ki jih ta dogovor nalaga, če se ugotovi, da so njeni interesi resno ogroženi. In EGS ugotavlja, da Japonska v dosedanjem obdobju ni naredila ničesar, da bi povečala uvoz z zahodnoevropskega trga. Bruselska pritožba je kajpak dobila podprta s statističnimi podatki, ki naj pokažejo, kako restriktivno trgovinsko politiko vodi tokijska vlada. Leta 1980 je EGS uvozila za 176 milijard dolarjev industrijskega blaga, ZDA za 132 milijard, Japonska pa le za 30 milijard ali toliko kot Turčija, ugotavljajo bruselski eksperti. Ali pa: nakup tujeja industrijskega blaga tvori le 22 odstotkov japonskega uvoza, v Evropski skupnosti pa je ta delež kar 46 odstotkov.

Podpredsednik komisije EGS Wilhelm Haferkamp je objavil, da bo njegova ekipa še ta teden izdelala predlog dvostranskih posvetov z Japonci. Druga smer akcije proti nepopolniji Japonski, ki nikakor nečesto obzira svojega izvoza na občutljivi zahodnoevropski trg – kot ugotavljajo tukaj – je ustanovitev posebne skupine visokih izvedencev iz držav EGS, ki bo razprav-

Uspešno sodelovanje naše države z OECD

Delež te mednarodne organizacije, v kateri so vse industrijske razvite države, v celotni jugoslovanski menjavi znaša več kot 50 odstotkov

BEOGRAD, 23. marca (Tanjug) – Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), v katero so vključene vse industrijske razvite zahodne države, je objavila publikacijo z naslovom »Tuje naložbe v Jugoslaviji«.

To je pomembno za našo državo, ker imamo največ ekonomskih odnosov s tujnino prav s temi državami. Namreč, delež OECD v celotni jugoslovanski zunanji trgovinski menjavi znaša več kot 50 odstotkov, v dohodku od tujeja turizma več kot 85 odstotkov, pri posojilih okrog 80 odstotkov, pri skupnih vlaganjih in dolgoročnem industrijsko-tehnoškem sodelovanju pa več kot 90 odstotkov. V tem območju živi in dela okrog 700 tisoč jugoslovanskih delavcev.

Publikacija »Tuje naložbe v Jugoslaviji« je rezultat uspešnega sodelovanja med našo državo in to mednarodno gospodarsko organizacijo, ki so jo ustanovili že leta 1961. Hkrati pa je tudi posledica zanimanja držav

OECD za večja vlaganja v jugoslovanske organizacije združene dela. Najnovejša publikacija govori o gospodarskih in pravnih pogojih za razvoj te oblike gospodarskih odnosov s tujino. Tako je moč spodbuditi tuje partnerje k novim vlaganjem. Analize omenjene mednarodne gospodarske organizacije pa so lahko pomemben kazalec tudi za naše gospodarstvo in zakonodajo pri sprejemanju ukrepov za ureditve naših poglavitnih strateških opredelitev na tem področju.

V publikaciji piše, da je jugoslovanski gospodarski sistem dinamičen, da pri nas prizadevamo in njegov nadaljnji razvoj, in da je usmerjen predvsem v izvoz ter nabavo sodobne tehnologije, kar bi lahko ureditvi s vlaganji tujih partnerjev v domače organizacije združene dela.

Analiza stanja in razvoja vlaganja tujih oseb ugotavlja, da smo v obdobju od 1968. do 1981. podpisali z njimi 199 pogodb v skupni vrednosti več kot 49 milijard dinarjev. Delež jugoslovanskih partnerjev znaša blizu 80 odstotkov, tujih pa nekaj več kot 20. Največ pogodb smo sklenili s tujimi partnerji iz evropske gospodarske skupnosti (121), skupine EFTA (33) in iz ZDA (30).

Avtorji študije o tujih vlaganjih v Jugoslavijo so pozitivno

Buseta zahteva izreden sklic OAE

NAIROBI, 23. marca – Maroški zunanji minister Mohamed Buseta je zahteval, naj bi takoj sklic izredno zasedanje Organizacije afriške enotnosti, na katero naj bi razpravljali o vprašanjih v zvezi s sprejemom Arabске saharске demokratike republike v OAE. Kot poročajo tujne agencije, je Buseta predlagal v imenu maroškega kralja Hasana II. Predlog so dostavili kenjskemu predsedniku Danielu Arapu Moi, predsedujočemu OAE. Kot je izjavil Buseta, je kenjski predsednik obljubil, da bo odgovoril v nekaj dneh.

Kmetje na avenijah

Po Parizu je več kot sto tisoč kmetov demonstriralo zaradi padanja kupne moči – »Zelena Evropa je bolna« – Razočarani nad Mitterrandom

OD NAŠEGA DOPISNIKA

PARIZ, 23. marca – Več kot 100 tisoč kmetov je danes ves dan demonstriralo po bulvarjih in avenijah vzhodnega dela francoske prestolnice. Namen mogočne manifestacije je bil dvojen: opozoriti Mitterranda, da se razmere na podeželju po lanski politični spremembi niso prav nič popravile, in drugič, tedaj pred zaključnimi pogajanjimi o odkupnih kmetijskih cenah podprti francosko delegacijo v bruselskem soočenju z britanskimi zahtevami.

Takšnega kmečkega shoda v Franciji ne pomnijo: leta 1973 se je na severu zbralo 50 tisoč kmetov, v samem Parizu pa so zadnjičkrat demonstrirali pred 25 leti. Danes so pokale petarde in sika le rakete, hrumeli traktorji in mukale krave, toda organizatorji so z impresivno varnostno službo, ki je štela kar pet tisoč hrustov, poskrbeli, da se je sprevod po sedem kilometrov dolgi poti valil dostojanstveno in brez hujših incidentov. Manifestacija sta pripravili najvplivnejši in najboljejevejši sindikalni centrali francoskih kmetov: prvo vodi znani »kmečki kralj« François Guillaume, hrupni agitator rahlo desničarskih barv, drugu združuje mlade kmete.

Kmečki sindikati Mitterrandu vemo režimu predvsem zamerijo, da ni zaustavil osemletnega padanja kupne moči francoskega kmeta. Ministrica za kmetijstvo Edith Cresson je Guillaumeu voljo na nedavnem kongresu sicer za silo pomirila, toda kmečki punt je kaj kmalu spet vzplamtel: zaradi podražitve dizelskega goriva (medtem ko se je bencin porabil, zaradi uvoza italijanskega vina, zaradi težav pralščerejeve.

● Leta 1968 je Francija štela 3,12 milijona kmečkega prebivalstva, danes ga je samo še 1,5 milijona. Toda francoski kmet, ki je 1960 prehranil 10 ljudi, danes pridelava hrano za 29 ljudi. Polovico obdelane zemlje imajo v posesti kmetje s 50 in več hektari. Kmetje predstavljajo 8 odstotkov aktivnega prebivalstva in s svojim delom ustvarijo 5 odstotkov narodnega dohodka. Za obdelavo 100 hektarov zemlje je v Franciji potrebnih samo 5 ljudi, in po tem merilu produktivnosti je v Evropi prekaša samo Velika Britanija.

In, kajpada, zaradi zagate, v kateri so se znova znašli bruselski pogajalci.

Tik pred današnjo manifestacijo je ministrica Cressonova odkrito povedala, da v Bruslju zahtevajo britanski zahtev pred 1. aprilom, zadnjim rokom za določitev odkupnih kmetijskih cen, ne bodo ničesar rešili. To je seveda priložilo lano na ogenj: francoski kmetje zahtevajo 16,3-odstotno povečanje cen, da bi mogli loviti

Neodločeno o zaupnici izraelski vladi

JERUZALEM, 23. marca (Tanjug) – Poslanci izraelskega parlamenta so neodločno glasovali o zaupnici vladi premiera Beginja. Pri preštevanju glasov se je izkazalo, da je 58 poslancev glasovalo proti za nezaupani, prav toliko pa za. Do glasovanja je prišlo po žoltni peturni razpravi o stanju na okupiranih ozemljih in neutrujeni vladini politiki na teh območjih.

TELES

S TELEPRINTERJA

Sodelovanje med Nizozemsko in SFRJ

HAAG, 23. marca – (Tanjug) – Nizozemski minister za razvoj van Dayk je danes sprejel jugoslovanskega veleposlanika Dragomira Petrovića in se njim zadržal v daljšem pogovoru. Beseda je tekla o nadaljnjem sodelovanju med državama, ki že več let uspešno poteka zlasti pri skupnem uveljavljanju na mednarodnem področju in v drugih državah. Minister se je zanimal za delo seminarjev, ki potekajo v Jugoslaviji o težavah držav v razvoju in o akcijah mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lasti v državah v razvoju; sedež centra je v Ljubljani.

V ZRN izdali brošuro s predavanjem S. Dolanca

BONN, 23. marca (Tanjug) – V Zvezni republiki Nemčiji so v posebni brošuri objavili predavanje, ki ga je imel član predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc decembra lani na inštitutu »Friedrich Ebert«. Naslov brošure je »Jugoslavija po Titu«. V uvodu je rečeno, da je bilo veliko spekulacij v zvezi z vprašanjem, kaj bo z Jugoslavijo po Titu, toda danes to »ni več ne aktualno ne realno«.

Italijanski predsednik v Washingtonu

RIM, 23. marca (Tanjug) – Italijanski predsednik Sandro Pertini bo jutri odpotoval na uradni obisk v Združene države Amerike, kjer se bo mudil do 2. aprila. Po mnenju rimskih političnih krogov je povabilo predsednika Reagana priznanje Washingtona za vlogo uradnega Rima v atlantski aliansi. Kot je dejal Sandro Pertini v intervjuju za list Time, Italija želi »okrepitev razmerja z Združenimi državami«.

Začel se je kongres KP Indije

NEW DELHI, 23. marca (Tanjug) – Dvanajsti kongres KP Indije se je začel z ostro kritiko notranje politike kongresne vlade. »Edina alternativa« sedanjemu stanju je, da oblast prevzamejo »levičarske« in druge demokratične sile. »To je poudaril generalni sekretar KP Indije Radhesvar Rao, ki so sinoči odprli kongres, ki so ga pripravili v Varanasi, trajal pa bo sedem dni. Kongresa se udeležuje blizu 1700 delegatov in delegacij iz skoraj 40 držav. Med delegati je tudi član CK ZKJ in član predsedstva zvezne konference SZDL Risto Džunov.

Cuellar obišče sedež evropskega sveta

NEW YORK, 23. marca (AP) – Generalni sekretar OZN Javier Perez de Cuellar je sprejel povabilo, naj obišče sedež evropskega sveta 21 držav v Strasbourgu. Povabilo so mu poslali člani podobodbo evropskega sveta za odnose z mednarodnimi organizacijami, ki jih je večeraj sprejel generalni sekretar svetovne organizacije. V pogovoru so izrazili podporo evropskega sveta Organizaciji združenih narodov.

Švicarski parlament za vstop v OZN

BERN, 23. marca (AFP) – Švicarska vlada je danes objavila poročilo parlamentu, v katerem se zavzema za včlanjenje države v OZN. Švica ima zdaj status opazovalke v tej organizaciji. S članstvom v svetovni organizaciji bi dopolnjevala cilja: potrdila neodvisnost države in pripomogla h krepitvi miru v svetu, je med drugim rečeno v poročilu, predloženem parlamentu.

Somalski predsednik v Parizu

PARIZ, 23. marca (AFP) – Somalski predsednik Said Bare je danes prisel na dvodnevni uradni delovni obisk v Francijo. S predsednikom Mitterrandom in drugimi osebnostmi se bo pogovarjal o položaju na afriškem jugu in o dvostranskih odnosih. Obiskal je že ZDA in Kanado, iz Pariza pa namerava v Bonn.

Panama prevzema pristojnost za prekop

PANAMA, 23. marca – S prvim aprilom letos bo prevzela Panama pristojnost za sodstvo in policijo na območju Panamskega prekopu. Kot je sporočila Prensia Latina, je namestnik panamskega zunanjega ministra Cabrera sporočil, da bodo panamskim in tujim državljanom na tem območju v prihodnje sodila samo panamska sodišča. Doselej je bilo to v pristojnosti Združenih držav Amerike.

Splošne volitve v Maleziji

KUALA LUMPUR, 23. marca (PTT) – Danes so uradno objavili, da bodo splošne volitve v Maleziji 22. aprila. O datumu volitev so se domenili po sporu premiera Mahatera Mohameda, da bodo razpustili spodnji dom parlamenta in državna zakonodajna telesa v Maleziji. Pričakovati je, da bo vladajoča koalicijska ljudska fronta (Barisan Nasional) premiera Mohamada obdržala večino v parlamentu.

Pomoč ogroženemu prebivalstvu

ADIS ABABA, 23. marca (Tanjug) – Etiopske oblasti so skupaj z mednarodnimi humanitarnimi organizacijami sprožile obseben program za pomoč prebivalstvu, ki ga prizadevajo posledice naravnih katastrof in opustošenja zaradi oboroženih spopadov na etiopskem ozemlju. Ogroženemu prebivalstvu so poslali 5000 ton živil, prek mednarodnih humanitarnih organizacij pa so zbrali tudi pomoč v smenu, pesticidih, umetnih gnojilih, izboljšali sta se osnovna infrastruktura in preskrba s pitno vodo ter možnost preskrbe z žili med nomadskim prebivalstvom.

Pomorski manevri na Pacifiku

TOKIO, 23. marca (Tanjug) – Kot se je zvedelo iz dobro obveščenih virov v Tokiu, so se v osrednjem Pacifiku, v bližini Havajskih otokov, začele vojaške vaje »Rimpac 82«. Pri teh vajah, ki redno potekajo vsako drugo leto in ki jih pripravijo pomorske sile ZDA, Kanade, Avstralije in Nove Zelandije, so že drugič udeležene tudi japonske pomorske samooobrambne sile. Gre za doslej največje pomorske manevre s klasičnim orožjem, pri katerih sodeluje 29.000 ljudi, 60 vojnih ladij, od tega tri sodobne ruske, in okoli 120 letal, osem protipodmorniških letal P-2 iz japonskih pomorskih samooobrambnih sil. Vaje bodo trajale 39 dni.

Šati v kratkem na Filipine

BEJRUT, 23. marca (DPA) – Generalni sekretar islamske konference Habib Šati naj bi v kratkem odpotoval v Manilo in s predstavniki filipinske vlade obnovil pogovore o položaju muslimanskega prebivalstva v tej državi. Do dogovora o tem, da bi morali urediti vprašanje muslimanske manjšine na Filipinih, je prišlo med pogovori, ki sta jih imela v Riadu saudski kralj Halid in filipinski predsednik Ferdinand Marcos; Marcos se mudi na večdnevem obisku v Saudski Arabiji.

IZ JUGOSLOVANSKEGA ČASOPISJA

Zgovorne ovire v razpisih

Embargo v Večernjem listu z nekaj greknobno ugotavlja, da se mora zadnje čase vse bolj ukvarjati z razpisi.

»V Vjesniku smo lahko prebrali natečaj za predsednika poslovnega odbora združenja Žitokombinat, prehranske industrije, trgovine in gostinstva iz Zagreba. Že samo dejstvo, da izbiramo prvega človeka velikega – in še prehranskega povrh – kombinata v velikem mestu, je dovolj, da javnost postane pozorna. Če si ogledamo pa še tekst razpisa – to je nekaj! Hoče kandidirati za predsednika poslovnega odbora Žitokombinata? Prosim, izvolite... Vendar vam vnaprej povem, da boste morali poleg običajnih pogojev (šolska izobrazba, delovne izkušnje...) izpolnjevati še nekaj »specifičnih«.

Najprej morate v času nastajanja ponuditi »program dela in razvoja« združenja Žitokombinat za vsa leta mandata in poleg tega morate prnesti še »pismeno mnenje družbenopolitičnih organizacij iz dosedanjega delovnega okolja o moralopolitični primernosti kandidata«.

Oglejte si malce prvi pogoj. Mar Žitokombinat nima svojega programa dela in razvoja? Ali ne bi bilo bolje od, denimo, prihodnjega predsednika poslovnega odbora pričakovati, da bo povedal, če se strinja ali ne z že sprejetim programom in če ima na voljo morda kakšne nove, naprednejše zamisli? Predstavljajte si kandidata, ki je sposoben v 30 dneh preštudirati ekonomski in družbeni »profile« Žitokom-

binata in še napraviti program razvoja! To je celo teoretično nemogoče.

In isto o moralno politični OK. Kaj pa, če nisem zaposlen? Katero »delovno okolje« mi bo napisalo potrdilo, da je z mano vse v redu?, se vprašuje Večernji list.

Pesti namesto demokratičnega dialoga

Titograjska Pobjeda piše o vse bolj razširjenem pojavu, da se pri razreševanju sporov namesto enakopravnega dialoga uporabljajo – pesti:

»Žrtve so bili odgovorni tovariši v Gospodarski zbornici Črne gore, republikem sklada skupnih rezerv in na sodišču v Bijemlem polju. Tako nasilje ni več skrivnost in tudi ne osamljen pojav. Na veliko se govori, da se na podoben način »pogovarjajo« tudi v nekaterih družbenopolitičnih organizacijah in na občinskih komitetih ZK. Ne preseneča, če se je na zadnji seji skupščine Črne gore pojavilo delegatsko vprašanje, kaj se je napravilo, da nasilnije je bi napadali ljudi na odgovornih mestih.

Vprašanje ni dobilo pravega odgovora. Morda zato ne, ker ni zadelo naravnost in tarčo. Glasi bi se moralo: Kaj smo storili, da bi se nehala fizična obračunavanja med odgovornimi tovariši?

Vendar, nekaj ognja je že moralo biti in ne samo dim, ker se je skupščina SR Črne gore odločila, da bo letos obravnavala »obširnejše poročilo o vseh oblikah nasilnistva, učinkovitosti pravosodnih in drugih organov ter sprejem potrebnih ukrepov«.

Nasilno vedenje prav gotovo nima nič skupnega z likom člana ZK, s socialistično moralno in z demokratičnimi odnosi, v katerih naj bi se navzkrižja interesov razširala v demokratičnem ozračju z argumenti in dokazi. Vsekaror pa se s pestmi... Kam vse bi prišli, če bi svoje pomankljive »demokratske sposobnosti« začeli namodlašiti z nasilnim dokazovanjem svoje avtoritete?

Primeri nasilnega vedenja so se razsirili pred volitvami. Jih lahko povežemo z njimi ali gre za naključje? Morda nimamo prav, vendar je nekaj logike v takem razmišljanju. S pestmi so se začeli obdelovati v ustanovah, kjer se dobro živi in malo dela. Komunisti v Gospodarski zbornici Črne gore na primer pravijo, da zaposleni nimajo dovolj dela. Zaradi veliko »proste« teka ostaja veliko časa za opravljanja, razglabljanja, ocenjevanje na pamet, podtikanja... Tako vedenje seveda pripelje do slabih medčloveških odnosov, v katerih je se najpomembnejše, kdo se s kom pogovarja in obiskuje, kdo s kom pije kavo, sedi na sestankih...

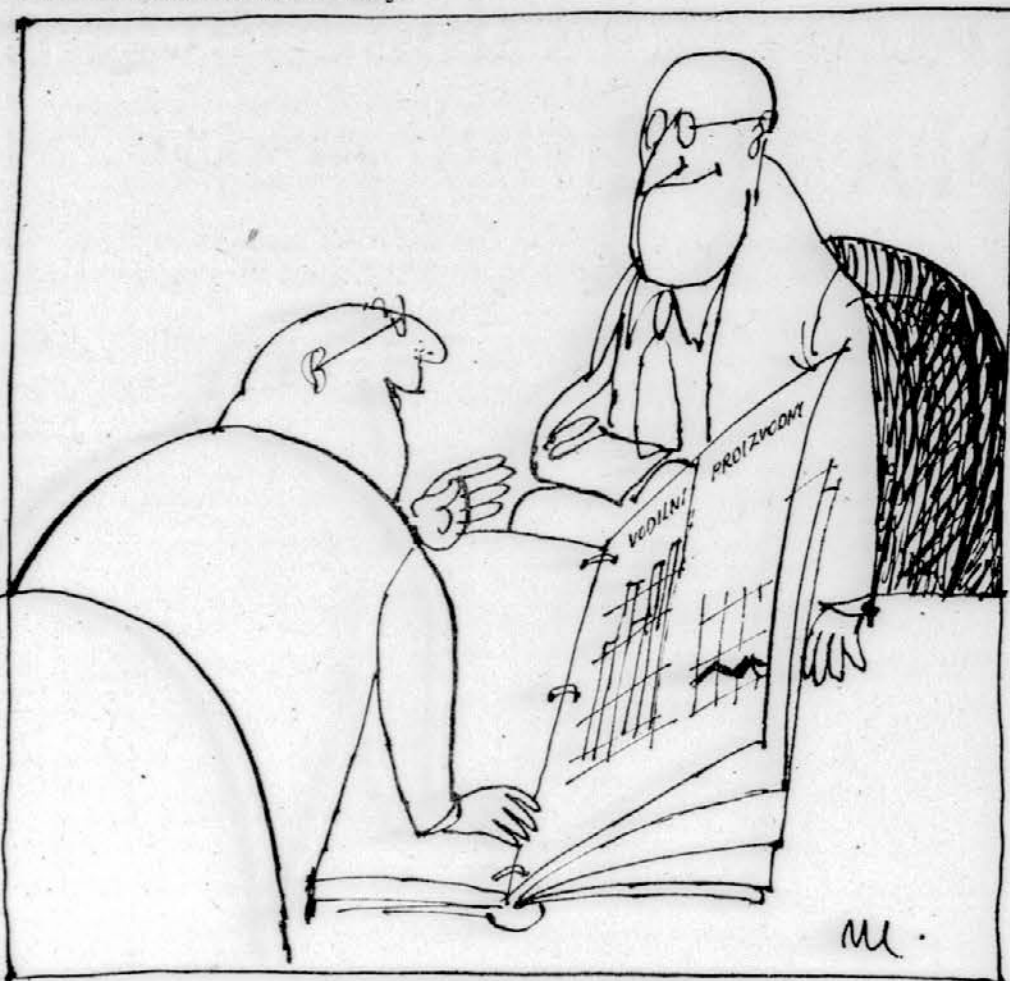
Spori se pogosto razpletajo v dramatičnih okoliščinah, v primitivnem ozračju, prepripih in poudarjenih nestroptnosti. Pomembno je samo, kdo bo koga. Prav tak primitivizem, ki se pogosto skuša predstaviti kot pogum, je velika ovira pri poskusih demokratičnega razreševanja sporov, ugotavlja S. Jovanović v Pobjedi.

Pripravil: IGO TRATNIK

NOVI DEVIZNI TEČAJI

država	valuta	tečaj velja za	nakupni za devize	srednji	prodajni	nakup. za čeki in kred. pisma	nakup. za efek. in pošt. nak.
Avstrija	šiling	100	272,8460	273,2559	273,6658		
Belgija	frank	100	101,4643	101,6167	101,7691		
Danska	krona	100	565,1265	565,9755	566,8245		
Finska	marka	100	996,2338	997,7304	999,2270		
Francija	frank	100	732,8437	733,9446	735,0455		
Nizozemska	gulden	100	1731,6509	1734,2523	1736,8537		
Italija	lira	100	3,5597	3,5651	3,5704		
Norveška	krona	100	754,5955	755,7291	756,8627		
ZK Nemčija	marka	100	1919,1133	1921,9963	1924,8793		
Španija	pezeta	100	43,2889	43,3539	43,4189		
Švica	frank	100	2410,8460	2414,4677	2418,0894		
Švedska	krona	100	781,2237	782,3973	783,5709		
V. Britanija	tunt	1	82,2183	82,3418	82,4653		
Irak	ir. dinar	1	152,5577	152,7869	153,0161		
Japonska	jen	100	18,6176	18,6456	18,6736		
Kuvajt	kv. dinar	1	157,9936	158,2310	158,4683		
Kanada	dolar	1	37,1050	37,1608	37,2165		
ZDA	dolar	1	45,6884	45,7570	45,8256		
Avstralija	a. dolar	1	48,0676	48,1398	48,2120		

MILAN MAVER: Študija

– Že res, da nimajo nikjer na svetu toliko vodilnih kadrov kot pri nas – so pa zato naši skoraj brez vsake možnosti, da bi ukrepali.

STOJAN ŽITKO

Od cest letos le dolgovi

Nemara bodo letos prav cestna dela najbolj prikrajšana zaradi pomanjkanja denarja. Tako ne domnevamo samo v Sloveniji, temveč se s podobnimi težavami ukvarjajo tudi v drugih republikah. Skoraj povsod so namreč v minulem obdobju najpomembnejše cestne odseke gradili z večjimi ali manjšimi posojili, pri čemer so se najbolj občutno povečala predvsem tuja. Zaradi poskočnih tečajnih razlik je ta posojila tudi najdražje vračati. Nekateri so že ugotovili, da je v bistvu treba vrniti tuja cestna posojila v njihovi štirikratni višini. Najbolj sporno je seveda, ali naj takšna bremena zaradi tečajnih razlik prenaša samo cestno gospodarstvo. Kajti tuje dolžarje so jim v narodni banki preprosto spremenili v dinarje, s temi so ceste zgradili, zdaj pa morajo zbrati celo štirikrat več denarja.

Kaj nam je v tem primeru storiti, se sprašujejo v republiki skupnosti za ceste Slovenije. Letošnja odplačila posojil so se namreč zelo zadržala v celotne prihodke skupnosti za ceste. Na eni strani namreč pričakujejo, da bodo iz vseh možnih virov zbrali nekaj več kot štiri milijarde dinarjev, medtem ko naj bi samo za odplačila posojil odšteli kar dve tretjini denarja oziroma več kot 3,4 milijarde dinarjev. Že zdaj nekatera posojila vračajo počasneje, kot bi jih morali, in zato zanja plačujejo še več. Na drugi strani je Mednarodna banka za obnovo in razvoj Sloveniji že odobrila večje dolgarsko posojilo za avtocesto Naklo-Ljubljana. Čeprav naj bi po prvotnih načrtih to cesto že gradili, vse skupaj še vedno tiči pri nekakšnih pripravljalnih delih, dolgarsko posojilo pa bo zato izredno drago. Vsekaneč, ki mi mine, ne da bi posojilo uporabili, navzre precej dodatnih odplačilnih stroškov. Že zdaj pa je več ali manj jasno, da te ceste letos ne bodo kaj prida zgradili. Podobne primere bi gotovo še našli.

Se pred letom ali dvema je bilo v naši republiki zelo živahno, ko je potekala javna razprava o predvidenih cestnih delih v tem srednjeročnem obdobju. Želja je bilo veliko; predvsem za prikrpanje cestni dinar. Na drugi strani pa sami prav dobro vemo, katere ceste so dobre, koliko pa je tudi takih, ki so že vsaj nevarne ali pa slabo prevozne. Takšna javna razprava je le na videz zelo demokratična, saj v njej lahko vsaka regija »natrese«, kaj vse nujno potrebuje in zakaj se ji zdi, da je tako ali drugače zastopljena še posebej pri cestah. Dokler je tako, se tudi ne more zgoditi, da bi pravočasno zmagala zdrava misel, da se je mogoče tudi pri cestah razgneti le toliko, kot je dolga odeja.

Tako se je tudi zgodilo, da je prenapeti finančni lok za predvidena cestna dela počil. In to na najbolj občutljivi krivini, kot lahko rečemo odplačilom posojil in stroškov za temeljito redno vzdrževanje cest. Prav redno vzdrževanje cest naj bi zagotavljalo čim boljše prevoznost naših cest, seveda pa tudi večjo varnost na cestah. Že zvezni zakon o varnosti v cestnem prometu je upravljalcem in vzdrževalcem cest

nalozil veliko odgovornost – znano je, da so zagrožene visoke kazni tistim, ki cest ne bi pravočasno popravljali. Zakon dopušča še možnost, da je treba drugače ceste zapreti ali pa vsaj drastično omejiti vožnjo po njih. Seveda pa ni nič ne govori o denarju za takšna dela.

Zgodilo se je to, kar se je očito moralo zgoditi. Republiška skupnost za ceste se gotovo ne bo spustila tako daleč, da se bo dala tožiti zaradi neodplačanih posojil. Nekako bo zbrala tudi te tri milijarde dinarjev za odplačila posojil in druge neporavnane obveznosti (po zdajšnjih računih tudi cestnim podjetjem za že opravljeno redno vzdrževanje dolguje okoli 210 milijonov dinarjev). Koliko pa ji bo ostalo za kaj drugega, je ta čas precej manj jasno. Vemo, da brez rednega vzdrževanja – povezanega tudi s tako imenovano zimsko službo – ne moremo ostati, nekaj pa je treba odšteti tudi za stroške za upravljanje cestnega gospodarstva. Toda manj kot poldrugo milijardo dinarjev za redno vzdrževanje cest ne bi bilo mogoče prenesti. V tem okviru bi seveda le malo prihranili – in še to le na videz – če bi se na primer odrekli temu, da letos uredijo več počivališč ali parkirišč ob cesti mimo Trojan ali pa na dolenski magistralski. Kaj šele reči ob tem, da letos niti ne bo denarja za tehnično dokumentacijo za cestne odseke, katerih gradnja naj bi na vrsto prišla v nekaj naslednjih letih.

Zato ne preseneča, da v republiki skupnosti za ceste sploh še nimajo niti osnutka letošnjega finančnega načrta. Med predvidenimi dohodki in izdatki je razlike za 1,7 milijarde dinarjev. Dohodke bi sicer bilo mogoče z dražjimi cestninami in taksami na cestna motorna vozila (kar sicer še ni potrjeno) nekoliko povečati, mogoče bodo lahko nekaj denarja prispevale tudi naše poslovne banke. Toda še vedno bo gotovo vsaj za milijardo dinarjev treba zmanjšati letošnji plan republiške cestne skupnosti. Možnosti za kaj takega pa je bolj malo, saj za letos veliko niti niso načrtovali. Utegne se zgoditi, da bodo torej več ali manj samo odplačevali posojila in zmanjšali s plačili za redno (in obvezno) vzdrževanje cest. To pa je precej slabota data za uresničitev bodočih cestnih načrtov.

JANKO SVETINA

Tehniški pouk pod 'B'

Tehniške vzgoje, tehniške kulture je v naši osnovni šoli malo. To je zato, ker je malo šolskih ur za ta predmet, ker je zaradi malo ur tudi učiteljev malo. Zato ni dovolj učnih delavnic, skratka... Zato se tehniška vzgoja med vsemi osnovnošolskimi predmeti oziroma dejavnostmi pri učencih po ugledu bolj slabo odreže. Krog je tu sklenjen. Toda po končani osnovni šoli in srednji in visoki šoli gresta skoraj dve tretjini ljudi delat v tehniške, proizvodne poklice!

Ob tem kamnu se osnovna šola spotika že leta, zdaj bi se pa utegnila kar prekucniti. Na zadnji seji strokovnega sveta SRS za vzgojo in izobraževanje je kar precej ropotalo. Čisto formalno gre za to, da bi v bodoči, reformirani osnovni šoli radi pridali eni tedenski šolski uri za tehniško vzgojo v 7. razredu še eno uro v tednu in da jim to ne uspe. V resnici gre pa za to, da bi ta spotalikvi kamen pravzaprav vsi radi razširili, bolj postavili, ampak ga nimajo kam – prostor je zaseden, za širši kamen ni prostora.

Bolj jasno: število ur za pouk in za obvezno učencevo delo v šoli je z zakonom omejeno. Niti minute več ga ne more biti, saj pouk učence že zdaj preveč obremenjuje. Če tehniška vzgoja v 7. razredu dobi k eni uri še eno uro, je treba kaj druge vzeti tisto uro. Čemu? Tu stvar ni več preprosta.

Gre za to, da je v učnih predmetih preveč učne snovi in da se tudi popravljani učni načrti bodoče osnovne šole v tem menda niso usodno spremenili. Učni načrti za obvezne predmete namreč, kajti zgolj ti v naši šoli že dolgo nekaj veljajo, imajo svoje trdno finančno ozadje. Kar pride v ta seznam, ima neko poročilo, to je že od nekdaj »A« program osnovnošolske dejavnosti, pa najsi se deliti na »A« in »B« še tako uprimo. V »A« je predvsem, učna snov, v »B« so interese in druge dejavnosti predvsem vzgojne narave. »A« je naša tolaška tradicija in »B« ono novo, sodobno, kar učenca sprošča, kar ga vzgaja in izobražuje po bolj svobodnih poteh.

Tudi nova osnovnošolska reforma se ne more otresti te nasilne in do kraja krivične razdelitve na »obvezno« in »razširjeno«. Vse rine v »obvezno«, učena obremenjuje čez vse mere, pritiski za novim in novim znanjem ne pojenja, učence se pa seveda brani s tem, da čezmerne količine sprejema zgolj površno, sprejema in izloča, mnogo premalo utrjuje. Koristneje bi bilo, če bi bilo učnih količin manj, če bi bilo več časa za utrjevanje, če bi bile v šoli možnosti za celovitejšo uveljavljanje boljših metod dela, vključno z več praktičnega dela v laboratorijskih, v tehničnih delavnicah, v krožkih, na delovnišah ob šoli ali kake drugi delovni organizaciji.

Boj za tisto drugo uro tehniške vzgoje v 7. razredu osnovne šole se zato širi v boj za novo šolo, ki ne bo utegnena v ozek prostor obveznih učnih predmetov, v katerem je tako malo prostora za svobodnejše oblike dela, za polnejše uveljavljanje vzgojne vloge šole. Na že omejenem sestanku se je izkazalo, da so vsi jezni na sedanji osnovnošolski predmetnik (število predmetov in število ur zanje ter obseg drugih dejavnosti šole), da bi ga radi zavrgli ali v temeljni spremenili, pa ostajajo nekako nemočni. Ni še izglede za integracijo predmetov, pedagoški kader je izločen za sedanje smeri pedagoškega dela, finančeri hočejo po vsej sili trdne kritike in jim raznovrstne, bolj svobodne oblike šolskega dela niso čisto po volji, zato v naši šoli še ni pravega prostora za krajše in daljše šolske ure, za manj in med seboj bolj povezane predmete, za prepletanje učnih ur s krožki, za iskanje poti, na katerih se koloni »A« in »B« zlijeta v eno. Usmerjeno izobraževanje na tej točki še nima pravega stika z osnovno šolo.

Zato je vsaj zaenkrat videti tudi bolj malo možnosti, da bi našli tisto »rezervno« uro za tehniško vzgojo v 7. razredu osnovne šole in da bi se kaj velikega zgodilo, četudi jo bodo našli. Predmetnik osnovne šole bi moral pasti – je bilo slišati, da bi potlej nastal čisto nov, ampak to se še ne bo zgodilo, kajti kdo ima moči za to? Raje se vrtimo v krogu.

ANTON RUPNIK

Tudi bonska barka jadra ob plitvinah

Zahodnonemško politično prizorišče je že dobrih deset let eno najbolj stabilnih na Zahodu. Levo liberalna koalicija socialnih demokratov in liberalcev se kljub občasnim dramatičnim zapletom zaradi afer in aferic sicer kdaj pa kdaj zamaje, vendar pa so jo volilci do zdaj še potrjevali kot najboljše rešitev. In tiste politične silnice, ki gradijo na sporazumevanju v Evropi in svetu, so se po vsakokratnih volitvah oddahale. Bonn je vse desetletje pomembna opora vsem silam v tem delu sveta. Vse pa kaže in grozi, da se bo sedanja bonska koalicija skrhala ter da nastopa ponovno obdobje konservativne vladavine ob Renu. Zakaj in kaj lahko vse to prinese?

Willy Brandt in njegov liberalni kolega Walter Scheel sta leta 1969 zmagala na volitvah predvsem z dvema velikima obljubama: urediti bomo naše odnose s sosedi na Vzhodu in demokratizirati bomo odnose v družbi. To slednje je konkretno pomenilo paritetno sodelovanje delavcev v podjetjih, več nadzorstva nad velikimi koncentracijami gospodarske (in posredno seveda tudi politične) moči v industrijskih koncernih, bankah, zavarovalnicah in multinacionalnih družbah.

Vse do sredine sedemdesetih let je prevladala zahodnonemško družbo prava evforija reformiranja in spreminjanja temeljnih razmerij, ki so jih prevzeli od konservativcev. Pogojno bi lahko ta leto primerjali z današnjo Francijo, ki podobno živi v pričakovanju novega, socialističnega.

Brandt, Scheel, Egon Bahr in drugi uresničevalci bonske »vzhodne politike« so sicer v začetku sedemdesetih let pospravili pod streho venec »vzhodnih sporazumov« ter zares uredili odnose s sosedi in šele odprli pot za vse, kar danes pojmujejo kot helinski duh.

Willyju Brandtu je vse to prineslo tudi Nobelovo nagrado za mir. Socialni demokrati in liberalci so bili kar enotni, dokler so imeli pred seboj zunanje politične torišče kot poglavitno. Ko pa se je to področje sčasoma izčrpalo v svoji zunanji politiki, sta se vladna koalijska

partnerja znašla pred težkimi gospodarskimi in političnimi problemi.

Čeprav je desetletje levo liberalne vladavine prineslo v zahodnonemško družbo mnoge reforme (razširitev sodelovanja, splošne zakonodaje o splanu in sploh več enakopravnosti žensk, temelji za oblikovanje zasebnega premoženja, zelo razvito socialno), pa še zdaleč ni uresničilo obetavnih napovedi, s katerimi je zmagal Willy Brandt. V maju 1974 je novi kancler Helmut Schmidt že povedal, da bo vodil politiko »kontinuitete in koncentracije«, se pravi takšno politiko, ki bo uresničevala samo še tisto, kar bo spričo novih kriznih razmer še izvedljivo.

Schmidtova doba je tako doba pragmatičnega obvladovanja kriznih pojavov – vizije za prihodnja desetletja pa ostajajo vse bolj zunanje uradne politike. Obe vladajoči stranki prihajata vse bolj navzkriž s tistimi svojimi (mlajšimi) pripadniki, ki upirajo poglede dlje v prihodnost. Tisti med njimi, ki pa segajo s svojim pogledom še globlje v današnjo družbo in ki se sprašujejo, kam neki vodi nenehno širjenje proizvodnih zmogljivosti in politika stalne gospodarske rasti – tisti so v glavnem med protestnimi skupinami, ki kot »zeleni« in »alternativci« že zasedajo poslanska mesta v deželnih zborih. Čim močnejši so, tem več izgubljajo na njihov račun SPD. Čim bolj se vladni stranki

zaradi ohranjanja oblasti izogibata vročim vprašanjem, tem bolj se krepijo protestniška gibanja proti ustaljenim strankam. Te pa same prilivajo olja na ogenj z raznimi aferami.

Konservativna opozicija nima za alternativo v bistvu ničesar ponuditi. Strauss je na zadnjih volitvah propadel in se gre zdaj dobiti bolj umirjenega politika: Schmidtova svariila pred njegovo neprerazločljivostjo so jeseni 1980 očitno delovala zastrašujoče. V CDU se ponuja vrsta možnih kanclerskih kandidatov, čeprav bi za zdaj to bil po nenapisani logiki sam predsednik stranke Helmut Kohl.

Visoka brezposelnost, zaostren problem s tuji, dvomljiva poslušnost Reaganovi oboroževalni politiki in neenotnost vodilne stranke SPD zastran tega, kako reševati vse te zadeve – vse to odraža socialnim demokratom tudi tiste delavske volice, ki so si z leti pridobili tudi nemirnečine. Zdjaj se oprijemajo tistih, ki jim obljubljajo, da jih bodo zavarovali pred vse-možnostjo države, jim zagotovili, da ne bo toliko padala vrednost marke in podobno.

Liberalci hočejo pred očmi javnosti ostati zvesti partnerji, navznoter pa se pripravljati na nov zakon s konservativci. To jih notranje razkraja in pelje vodo na mlin konservativnemu bloku CDU/CSU.

Renska barka bo letos plula še mimo treh plitvin: deželne volitve sicer ne morejo zrušiti bonske vlade, jo pa lahko razkrojijo tako daleč, da bo kot koalicija razpadla. Konservativcem se tako obeta zrela hruska, ne da bi jo sploh poprej gojili. Evropi pa bi bonski preobrat prinesel najmanj začasno občutno ohlajitev na medblokovski meji, četudi konservativci priznavajo sklenjene »vzhodne sporazume« kot veljavne in četudi je res, da se nobena (volilna) kaša ne poje tako vroča, kot se kuha.

Z različnimi sporazumi in razvojnimi apetiti smo za leta naprej razdelili tudi denar, ki ga banke ne bodo imele

Čeprav je zamisel o analizi kreditnih zmogljivosti, ki so nam sploh še na voljo, prišla pozno, vendarle pomeni prvi korak k realnosti in stabilizaciji – Kadar se zatakne pri združevanju sredstev, so prehitro pri roki administrativni ukrepi

Politika gospodarske stabilizacije terja, da načrtovanje razvoja in tekoča poraba temeljita na realni akumulaciji in dohodku, ali drugače povedano, da porabimo toliko, kolikor imamo in kolikor smo sposobni ustvariti. A sedanje razmere so takšne, da se zastavlja vprašanje, ali je sploh mogoče uveljaviti to temeljno postavko gospodarskega načrtovanja in gospodarjenja. Z različnimi samoupravnimi sporazumi, dogovori, razvojnimi apetiti itd., smo po neuradnih podatkih za več let vnaprej razporedili še kakih 140 odstotkov kreditnih zmogljivosti bank (se pravi tudi sredstva, ki jih sploh ni).

In zdaj, ko so mnoga slepila pognala korenine, je združenju jugoslovanskih bank prišlo na misel, da je treba pripraviti podrobno analizo in ugotoviti, kolikšen del kreditnih zmogljivosti nam je dejansko še na voljo. Njihov cilj je, braniti se pred organi, ki oblikujejo splošno politiko in na republiki in zvezni ravni pripravljajo sporazume, s katerimi računajo na njihove kreditne zmogljivosti, ne da bi upoštevali prave razmere. Podobno informacijo so zahtevali tudi delegati odbora za kreditno-monetarni sistem skupščine SFRJ. Očitno je čas, da pripravijo takšno analizo, čeprav se moramo vprašati, kako so doslej sploh načrtovali (kar je ekonomska razsežnost tega problema), če takšne podatke zahtevajo šele post festum, in do oziroma kako je v imenu združenega dela in bank kot njegovih asociacij razporejal te zmogljivosti. Kljub temu pa ima spričo dejstva, da nas čaka revizija planških dokumentov in zoževanje precej na široko zastavljenih prioritet, takšna analiza brez dvoma velik pomen – kot korak k realnosti in stabilizaciji.

Štirje finančni zahtevni sporazumi

Z letošnjo resolucijo in sklepi o ciljih in nalogah skupne emisijske, denarne in kreditne politike smo določili vrsto obveznosti, kar zadeva usmerjanje bančnih zmogljivosti v določene namene. Tako naj bi banke po sporazumu o selektivnem kreditiranju v skladu s sprejetimi cilji ekonomske politike v letu 1982 na področju prioritarnih nalog zagotovile povečanje celotnih sredstev za te namene v znesku okoli 171 milijard dinarjev. Ta posojila naj bi se večala po stopnji 42 odstotkov, kar je kar za 2,4-krat večja rast od rasti celotnega plasmanja bank (v letošnjem letu je rast omejena na 17,4 odstotkov). Po predlogu samoupravnega sporazuma o kreditiranju prodaje oziroma nakupa domače opreme, ladij in tirnih vozil v državi naj bi banke v letu 1982 zagotovile dodatna sredstva v skupnem znesku pet milijard dinarjev.

Po predlogu samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev v jugoslovanski banki za mednarodno gospodarsko sodelovanje je kreditiranje izvora kapitalnih dobrin in tehnologije in izvajanje investicijskih del v tujini so banke v letošnjem letu dolžne združiti sredstva v znesku 5,5 milijarde dinarjev (v petletnem obdobju pa več kot 20 milijard dinarjev). Za razširitev kmetijskih zemljišč v družbeni lasti in za razvoj kmetijskega gospodarstva po pravem sporazumu zagotovite 25 milijard dinarjev. S predlogom družbenega dogovora o razvoju kmetijsko-industrijskega kompleksa v tekočem petletnem obdobju so sicer predvideli 150 milijard dinarjev, od tega pa naj bi banke zagotovile okoli 100 milijard dinarjev ali okoli 25 milijard na leto.

Samo za štiri omenjene samoupravne spora-

zume so banke za prioritete namene, o katerih so se dogovorili na zvezni ravni, prevzele dodatne obveznosti (bolje rečeno – takšne obveznosti so jim naložili) v vrednosti 202,5 milijarde dinarjev.

Če upoštevamo, da se lahko bančni plasmanji letos povečajo za okoli 269,5 milijarde dinarjev, se izkaže, da so kar 75,1 odstotka teh sredstev, z omejenimi dokumenti že usmerili v financiranje prioritete. Z drugimi besedami, bankam ostane za rast plasmanjev na podlagi samostojne poslovne politike le 24,9 odstotka ali kakih 67 milijard dinarjev. S temi 67 milijardami naj bi banke izpolnile že prevzete obveznosti za dograditev investicijskih objektov v okviru zoženih prioritet (energetika, proizvodnja za izvoz, nadomeščanje uvoza), za izpolnitev obveznosti, ki izvirajo iz samoupravnih sporazumov in dogovorov na republiki in pokrajinski ravni (o čemer sicer sploh ni podatkov), za kreditiranje stanovanjske gradnje, kreditiranje prebivalstva na podlagi prodaje deviz in naposled za kreditiranje tekoče reprodukcije. Vse kaže, da bo slednja potegnala krajši konec.

Bankam preostaja le malo manevrskega prostora

Čeprav popolnih podatkov še ni (poslovne banke so jih dolžne dostaviti svojemu združenju do konca tega meseca), je iz predhodne analize razvidno, da je treba k temu pristeti tudi obveznosti bank iz regionalnih samoupravnih sporazumov v znesku okoli 40 milijard dinarjev. To pomeni, da je od 269,5 milijarde dinarjev celotne možne letošnje rasti plasmanja bank 242,5 milijarde dinarjev že usmerjenih v prioritete namene na zvezni, republiki in pokrajinski ravni. A motijo se tisti, ki mislijo, da bodo banke s svojo poslovno politiko lahko odločale vsaj o preostalih 27 milijardah dinarjev ali kakih 10 odstotkih celotnih sredstev. Že v postopku sprejemanja zakona o zagotovitvi dodatnih sredstev železniskim transportnim organizacijam so namreč predvideli, da naj bi banke odobrile okoli tri milijarde dinarjev posojila za nakup tirnih vozil v letu 1982.

Ne smemo pozabiti tudi na že sklenjeni dogovor o posebnih ukrepih za uresničitev politike najhitrejšega razvoja SAP Kosova v tekočem petletnem obdobju, ki predvideva, da morajo banke s samoupravnimi sporazumi letos zagotoviti kosovskemu gospodarstvu del trajnih obratnih sredstev v znesku 1,25 milijarde dinarjev.

Nič presenetljivega torej ni, da se bančniški sprašujejo, kako naj bi spričo omejenih monetarnih okvirov in že določenih obveznosti bank do prioritete v letošnjem letu zagotovili kreditiranje tekoče reprodukcije drugega gospodarstva, ki ne sodi k prioritetenim dejavnostim. Ena izmed vprašanj brez naslovika je tudi, kako je

sploh mogoče, da smo se znašli v takšnih okoliščinah, ki so videti skoraj brez izhoda, še zlasti v luči vprašanja, kaj je še mogoče racionalizirati. Tako predhodna informacija, ki jo so bančniški pripravili za skupščino SFRJ, ponuja nesporeljivo rešitev – da naj bi možnosti za tekočo reprodukcijo zagotovili z zaostrovanjem finančne discipline na področju investicij in odplačili vsa dospela posojila (kar je sicer nujno) ter pospešili gradnjo tekočih investicijskih objektov v okviru zoženih prioritet. Slednje pa bi pri priči terjalo nova sredstva, ki jih očitno ni.

Nimamo prave predstave o denarju, ki je na voljo

Eno izmed sporočil te informacije naj bi bilo, da morajo vsi, ki se odločajo za materialno kritje posameznih akcij, to storiti na podlagi realnih materialnih bilanc. Takšnih bilanc, še zlasti bilanc, ki bi bile povezane in bi upoštevale vse, kar načrtujejo v občinah, republikah in federaciji, naše institucije nimajo. To dejansko pomeni, da tudi nimamo prave predstave o sredstvih, ki so nam na voljo, in o tem, za kakšen razvoj se lahko odločimo, kar botruje naraščanju števila prioriteten in miselnosti, da lahko vse delo prednostni pomen, pač odvisno od tega, iz kakšnega regionalnega ali panožnega zornega kota zadevo obravnavamo.

Ko na takšni podlagi predlagajo samoupravne sporazume in dogovore, ki največkrat računajo s kreditnimi zmogljivostmi bank, in sicer vedno s kreditnimi zmogljivostmi bank, je v resnici tedaj, ko odpovedo druge rešitve, je v resnici tako, kot da bi zarinili glavo v pesek, družba pa spet ne ve, za kaj bo dejansko mogoče zagotoviti sredstva. Ali drugače povedano, kadar ne najdemo prave rešitve za prerazdelitev akumulacije, ko se pri združevanju sredstev zatakne in ko ga ne spodbujajo zakoni tržnega gospodarstva, tako v resnici zavestno vemo to nadomeščamo z administrativnim vmešavanjem. Po administrativnih poteh skušamo prestopiti meje in omogočiti normalno kroženje denarja.

Pri priči se zastavi tudi vprašanje, o čem naj bi v resnici samostojno odločale banke in združeno delo, če so podobniki teh samoupravnih sporazumov in dogovorov o usmerjanju akumulacije izvršilni organi. Že nekaj let kar naprej govorimo o preobrazbi bančnega sistema in o tem, da je združeno delo gospodarstva dohodka, ki ga ustvarja, podatki pa zagotovo pričajo, da so se ta staljša marsikje spremenila v fraze in da se tekočo ekonomsko politiko spodbokavamo temelje tega sistema. Z drugimi besedami, če je 90 odstotkov ali še večji delež kreditnih bančnih zmogljivosti namenjen potrebam tekoče ekonomske politike, se vsiljuje vprašanje, kakšno vlogo imajo potentekam temeljne banke kot asociacije združenega dela. Na vsa ta vprašanja bodo skušali odgovoriti na prihodnji skupščini združenja jugoslovanskih bank, na kateri bodo obravnavali izključno to temo, o njej pa naj bi razpravljali tudi ZIS in pristojni republiki in pokrajinski organi. Če že ne zaradi drugega, pa vsaj zato, da bi se z njo seznanili, pravijo bančniki.

BOJANA JAGER

IVAN VIDIC

Avto se zateka pod okrilje države

Zadnji dan tega meseca bodo delegati zvezne skupščine odločili o predlogu ZIS, ki napoveduje spremembe dosedanjega načina obdavčevanja osebnih avtomobilov. Če bo skupščina predlog sprejela, je pričakovati spremembo že v aprilu, torej med beograjskim avtomobilskim sejmom. Hkrati pa domači proizvajalci in sestavljaci avtomobilov pritiskajo tudi na drug tradicionalen vzvod: zahtevajo ugodnejša posojila za nakup osebnih avtomobilov, saj je sedanja konjunktura v prodaji le navidezna, kajti v proizvodnji prihaja do velikih zastojev, tako velikih, da je mogoče govoriti tudi o trganju reprodukcijskih verig.

Poglejmo si najprej, kako naj bi bilo z davki. Po predlogu ZIS bi o prometnem davku poslej odločala prostornina motorja in nič več cena. Sedanje stopnje zveznega prometnega davka (do 140 tisoč din tovarniške cene 8 odstotkov, do 260 tisoč din 14 odstotkov in več kot 260 tisoč din 50 odstotkov) naj bi zamenjale naslednje: za avtomobile do 950 kubičnih centimetrov prostornine bi plačali 8 odstotkov zveznega prometnega davka, za avtomobile do

1300 kubičnih centimetrov 14 odstotkov, do 1600 kubičnih centimetrov 20 odstotkov, do 2000 kubičnih centimetrov 35 odstotkov in preko 2000 kubičnih centimetrov 50 odstotkov zveznega prometnega davka. Takoj je treba reči, da se v večini primerov cene ne bodo bistveno spremenile. Pričakovati je nekoliko nižje cene za opila iz Kikinde (ascona), ki sta do zdaj stala 283 oziroma 300 tisočakov, imata pa 1300 oziroma 1600 kubičnih centimetrov prostornine motorja. Tako bi za manjšega plačali namesto 50 odstotkov poslej 14 odstotkov davka, za večjega pa 20 odstotkov (do zdaj prav tako 50 odstotkov). Nekaj manj bomo plačali tudi za novi renault 4 z motorjem 950 kubičnih centimetrov. Republiki in zvezni davki za ta avto se bi zmanjšal z 21 na 15 odstotkov.

Zdi se, da so proizvajalci avtomobilov dobro pazili, da kupcem ne bi ponudili cenejši avto, saj je predlog ZIS pravzaprav usklajeni predlog proizvajalcev in seveda predstavnikov republik in pokrajin. Tudi IDA Kikinda pri tem ni izjema, saj omejena opila ob sedanji ceni sploh nista šla v denar. ZIS je popustil tudi zahtevam proizvajalcev, ko se je odločil za prostornino motorja in ne za manjšo obdavčevanje tistih avtomobilov, ki so varnejši, kakovostnejši in energetsko ekonomičnejši.

Po drugi strani je ZIS po jeseni 1980, ko je jugoslovanska avtomobilska industrija zahtevala prosto oblikovanje cen, saj bo »sama uravnavala trg«, grozil tudi s tem, da bo olajšal uvoz tujih avtomobilov in tako s konkurenco prisilil domačo industrijo, da bo delala bolj in ceneje. Nekaj so v predlogu res storili, a precej manj, kot je bilo po takšnih obljubah pričakovati. ZIS zdaj predlaga, naj bi uvoženi avtomobili obdavčili 60 odstotkov več kot domačega, kar praktično pomeni, da noben tuj avtomobil ne bi bil obdavčen več kot 80 odstotkov. Domači proizvajalci so zahtevali, naj bo davek na uvožene avtomobile najmanj 100 odstotkov večji, kot je za domači avtomobil istega razreda. ZIS predlaga ni sprejel in pričakovati je, da bo zvezna skupščina sprejela njegov predlog. Tako bodo domače izdelovalce nekoliko le prisilili, da bodo izdelovali boljše avtomobile, saj so bili do zdaj le preveč zavarovani z visokimi carinskimi ogradami in davki.

Kaj pomeni vnovično jamranje po potrošniških posojilih? Prodaja gre navidez dobro. Zastava, največji proizvajalec, dolguje kupcem že 19 tisoč osebnih avtomobilov, kar je približno polovica mesečna proizvodnja iz Kragujevca. Res pa je tudi, da je v skoraj treh mesecih dobavila komaj 30 tisoč avtomobilov in da jih ima na zalohah prek 9 tisoč – vsem pa manjka jo posameznik deli. Tako je na zastavo 128 treme čakati šest mesecev, na mediteran pet, na jugo ali zastavo 101 štiri mesece.

Konjunktura pa je le navidezna in je posledica zastojev v proizvodnji. Novih vplačil je malo, načrti proizvajalcev pa so veliki. Zato so proizvajalci zahtevali, naj se udeležba pri najemanju posojila zmanjša s 60 na 20 odstotkov. Terjajo torej cenejša posojila za nakup avtomobila. Avtomobil so se od jeseni 1980, od tedaj torej, ko so proizvajalci izjavljali, da država že ne bo odločala o njihovem trgu, podražili že trikrat. Zdjaj skrbijo proizvajalci in sestavljalec zaloge. Zato vnovič prošnje in zahteve. ZIS in združene banke Jugoslavije pa o tem predlogu nočejo nič slišati. Razumljivo, saj ZIS in banke že tri leta vodijo restriktivno kreditno-monetarno politiko, kar preprosto pomeni, da naj bi strožji pogoji kreditiranja umirili trg in pregreto konjunkturo spravili v realne materialne in plačilne okvire. Torej liberalizacija potrošniških posojil ne pride v poštev, še zlasti ne, ker morajo banke kreditirati tudi pomembnejše reči, kot so avtomobili, ker so mnoge banke nelikvidne in brez denarja.

Domača industrija avtomobilov se torej nikakor ne more spriznati z dejstvom, da je zdavnaj minil čas, ko so jo kupci, s svojim in bančnim denarjem, zalagali z milijardami poceni denarja, ki je zadoščal tudi za kritje nedokončane proizvodnje, nerealnih investicijskih načrtov ter za vrsto drugih nerealnosti. Bančne in druge pipe so se zaprle, v tovarnah pa je še kaj malo spremenilo. Kot kaže ni še pričakovati, da bodo v avtomobilskih tovarnah kmalu spoznali, da skrb za trg pomeni tudi boljše in cenejše izdelke, za kar morajo poskrbeti v šestih tovarnah, ne pa na bančnih okencih.

Monopol povzroča zamude pri opremljanju šol

Dovolj skrbno in zadosti zgodaj smo načrtovali priprave za prehod na usmerjeno izobraževanje, pa še zdaj nismo povsem pripravljeni nanj. Ta hip imamo v mislih zagotovo, do katerih prihaja pri urejanju in opremljanju učilnic, ki morajo po novih normativih imeti večje površine, poleg osnovnih instalacij za elektriko in vodo pa vgrajene tudi plinske napeljave. Ponekod – pravzaprav v mnogih primerih – bodo morali zaradi teh novosti celo podirati zidove, v glavnem na račun kabinetov, dodatne težave pa povzroča oprema, s katero edini proizvajalec, »Slovenijales«, zamuja, saj se more ugoditi tolikim naročilom. Gradbeni posegi seveda povzročajo

Gospodarske težave pred vietnamsko KP

V Hanoju napovedali 5. partijski kongres za konec marca – V ospredju gospodarski problemi države – Nerealni razvojni načrti – Breme velike armade

V Hanoju so prejšnji teden uradno sporočili, da bo v vietnamskem glavem mestu konec marca (točnega datuma niso navedli) peti kongres vietnamske komunistične partije. V skoraj šestih letih med obema kongresoma so tako partijski kot vsa vietnamska društva doživeli mnoge notranje in zunanje pretrse in preizkušnje, ki so najbrž botrovale temu, da je vodstvo v Hanoju nekajkrat prošlo peti kongres in z njim tudi sprejete tretjega petletnega gospodarskega plana, ki naj bi ga potrdili na marčevskem kongresu.

Po mnenju tujih komentatorjev je ravno gospodarska problematika v Hanoju tema, s katero se bodo spoprijeli na petem kongresu in sprejeli načrt gospodarskega razvoja za obdobje 1981-86. Partijski glasilo »Nhan Dan« je ob napovedi kongresa med drugim zapisalo, da vietnamska KP po lanski zamenjavi članskih izkazuje šteje 1,7 milijona članov, kar je prejkone skromna številka, če upoštevamo, da ima Vietnam več kot 53 milijonov prebivalcev.

V zvezi s pripravami na kongres in z njimi povezanimi gospodarskimi problemi Vietnamu velja spomniti na nedavno izredno ostro reakcijo uradnega Hanoja na poročilo ekonomske komisije OZN za Azijo in Pacifik, za lasko leto, v katerem je rečeno, da je vietnamsko gospodarstvo zaradi pomanjkanja hrane in težav v industriji in drugod tako rekoč na robu katastrofe, kar so v Hanoju jezo zaznali, čeprav znanjani niso podkrepili s podatki, ki bi dokazovali nasprotno.

Podobno so strokovnjaki svetovne organizacije za kmetijstvo in prehrano (FAO) po obisku Vietnam pred dvema letoma zadrževali, da državi primanjkuje več kot 4 milijone ton žitaric, zaradi česar da je podhranjenih kar 6 milijonov ljudi. Po drugih virih je Vietnam leta 1979 moral uvoziti 2 milijona ton žit, lani samo še 300.000 ton, medtem ko je bila laska letina po nekaj zaporednih slabih žetvah (poplave in suša) tako obilna, da imajo za letošnji dobiček že svoje potrebe.

To očno je prejšnji mesec potrdil predsednik državne planske komisije Nguyen Lam, ki je v govoru v skupni zbornici, da so lani v Vietnamu pridelali 15 milijonov ton žitaric, kar bo dovolj za domače potrebe in zatorej tudi za prenositev sovjetskih dobav žit Vietnamu ne bo povzročila težav. Dober pridelek naj bi dosegli predvsem na severu države, kar je menda tudi zasluha pranje politike do kmetov, ki so v zadnjih in do tistih, ki niso v njih, ko so na partijskem plenu jeseni 1979 sprejeli bolj

ZABAVNIK

Gabon: razvojne težave ob relativni blaginji

Gabon, prva država, ki jo je v okviru svojih afriške turneje obiskal predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher, sodi po dohodku na prebivalca – 3000 dolarjev – v sam afriški svet (tako za Libijo), toda za to relativno blaginjo se skriva vrsta težjih problemov.

Osnova gabonskega sorazmernega bogatstva so surovine, predvsem mangan, uran, nafta in les. Proizvodnja nafte, zaradi katere pravijo Gabonu včasih »afriški emirat«, v absolutnih številkah sicer ni velika (okoli 10 milijonov ton na leto), glede na maloštevilno prebivalstvo (ocene se sučejo od 1 do 1,5 milijona ljudi) pa je vsakakor nad vse pomemben vir dohodka (predstavlja polovico družbenega proizvoda in daje več kot tri četrtine izvoznih dohodkov). Po proizvodnji mangana je Gabon na 3. mestu na svetu, pomembne so tudi zaloge urana.

● Gabon je postal samostojen leta 1960. Leži ob ekvatorju v zahodni Afriki, meri 267.000 km² in ima okoli milijon prebivalcev (od tega 60 odstotkov katoličanih in 40 odstotkov animistov).

To surovinsko bogatstvo je dokaj omejeno. Ob sedanjem ritmu izkoriščanja bi znane zaloge urana zadostovale za 20, nafte pa za 10 let. Toliko bolj pomembno je torej mišljive surovinske dohodke uporabiti v čim bolj produktivne namene. Glede tega so gabonski dosežki bolj ali manj sporni. Kritiki pogosto omenjajo gradbeno megamalonijo na eni strani in zastajanje v produktivnih sektorjih na drugi strani. Gabonska industrija je še vedno šele v zametkih (daje 5 odstotkov družbenega proizvoda), kmetijstvo pa je dolgo nazadovalo, kar je spremljal značilen afriški pojav – beg s podeželja. Več pozornosti posvečajo kmetijstvu šele v zadnjih letih. Na družbenem področju je naftni boom prinesel pospešeno socialno diferenciacijo. V gospodarstvu je še vedno čuti močan vpliv Francije, nekdanje kolonialne gospodarice. J. LORENCI

Henry Kissinger

Predsednik sodi, da moramo jutri nujno sklicati v Belu hiši sestanek vodstev obeh strank, na katerem boš podrobno poročal o položaju na Blžnjem vzhodu in podprejšnje poročilo z močnim poudarkom o predsednikovih uspehih in o nujni nacionalne sloge in čvrste roke v kritičnih dneh, ki nas čakajo.

Premijer je bilo kratkotrajno. Komaj se je Kissinger vrnil v Washington, že sta se Egipt in Izrael začela obtoževati hudih kršitev. Oglasil se je Brežnjev in njegov protest je bil tak hudo, da se je Kissinger že začel spravevati, ali mogoče Izraelci ne nameravajo obkoliti egipčanske Tretje armade, premijer gor ali dol. Kmalu je zvedel, da so jim Izraelci zares preskakali zadnjo zvezo s Suezom: 35.000 Egipčanov so pustili brez hrane na vzhodnem bregu kanala. »Nova kriza«, piše Kissinger. »Kazalo je, da hoda Izrael za vsako ceno končati vojno s ponižanjem Egipčanov.« Sadat, ki ga je skrbelo, da mu ne bi uničili vojske, je predlagal, naj ZDA in ZSSR pošljeta čete. Toda ZDA niso bile voljne poslati svoje čete v družbeno operacijo s Sovjeti proti Izraelcem. Tudi samo sovjetskih čenot ne bi pustile na bojišče, kajti, piše Kissinger, »sem bil priznani njihovo vlogo v regiji in okrepili radikalnejše elemente.« Kazalo je, da

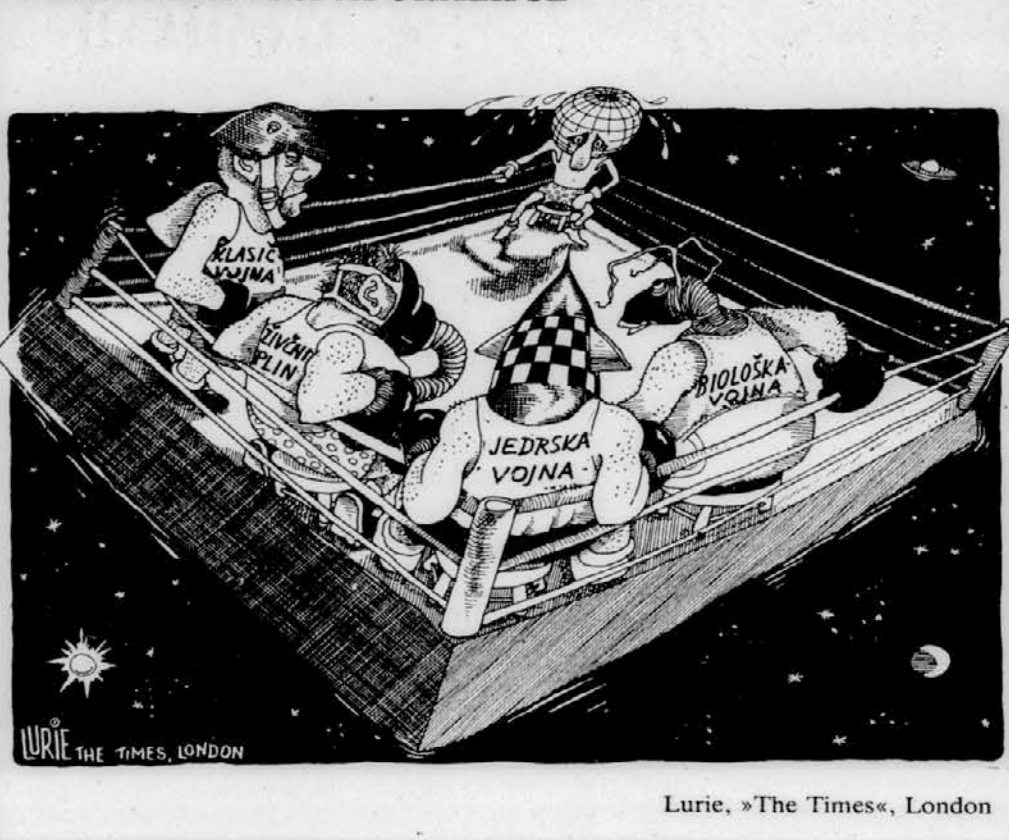
bo vsak hip prišlo do konfrontacije supersil.

V sredo 24. oktobra ob 7.05 uri zjutraj so se sovjetski voditelji odločili za preizkušnjo moči. Dobrinin mi je sporočil, da je sovjetski predstavnik v Združenih narodih Jakov Malik pravkar dobil navodilo, naj podpre resolucijo, ki zahteva prihod ameriških in sovjetskih čet na Blžnji vzhod, če bo kdo takšno resolucijo predlagal. Vedel sem, da tega ne bo težko zredirati. Toliko, da sem še lahko povedal Dobrininu, da se s tem ne bomo nikoli strinjali, ko sem moral pretrgati pogovor, ker me je klical predsednik.

Ne vem, ali je bil predsednik že kdaj tako razburjen in čustven. Govoril, da ga bodo obtožili in odstavili je bilo vsak dan več. Rekel je, da upa, da bom na zaupnem informativnem sestanku, predvidenem za naslednje jutro, povedal voditeljem kongresa, kako bistvena in nenadomestljiva je njegova vloga pri obravnavi bližnjevzhodne krize. Govoril je o svojem političnem in celo fizičnem koncu: »Vse to počnejo, ker hočejo ubiti predsednika. In nemara se jim bo celo posrečilo. Morebiti bom zares umrl.« Skušal sem ga potolažiti. Da se najbolj drži, kadar je vse proti njemu, sem rekel.

Toda nisem ga mogel ohrabriti: »Uničiti me hočejo. Včasih me prime, da bi rekel, naj gre vse k vragu. Prav zanima me, kako bi oni videli državo. Bistvo tragedije pa je v tem, da se bo

ŠTIRJE BOKSARJI APOKALIPSE

Lurie, »The Times«, London

Kritika italijanske »tretje poti«

Glasilo sovjetske partije se vrača k polemiki s KPI »Voditelji KPI se odklikajo od teorije znanstvenega komunizma« – »Agfistan in utemeljen argument za izenačevanje blokov

OD NAŠEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 23. marca – Že več kot dva meseca vrši vodstvo KPI »mobilizacijo vseh sil«, da bi obrnilo osnovno fronto ideološkega boja proti KPZS in socialistični skupnosti, pravi glasilo sovjetske partije. Komunisti, ki se ponovno vrača k polemiki z italijansko partijo. Po vsem tem, kar je bilo rečeno s strani vodstva KPI, poudarjajo v obsežnem članku v Moskvi, sovjetska partija ne more drugače, kot pa reagirati na izjave in očitke italijanskih komunistov.

Čeprav avtorji članka tudi točrat že na samem začetku pravijo, da je Komunistu tudi odgovor na pripombo italijanskih komunistov, če da sama (formalna) sprememba lastniških odnosov še ni dovolj za socialistične družbe, neokomunistične odnose. Komunist pri tem odgovarja, da so »tudi njim dragi ideali demokracije in socialistične enakosti«, vendar pa se zavedajo, da jih je moč uresničiti samo na temelju »ustreznega materialnega razvoja«. Na vsak način pa je – poudarjajo avtorji članka – »realni socializem (že) odpravil izkoriščanje človeka po človeku in delovnim množicam« odprl perspektivo v jutrišnjih dneh.

Največ prostora pa Komunist posveča konceptu KPI o »treh fazah« socialistične preobrazbe v svetu in o »tretji poti« v socialističnem preurejanju. Ta, precej »šablonizirana« trditve je Komunistu tudi odgovor na pripombo italijanskih komunistov, če da sama (formalna) sprememba lastniških odnosov še ni dovolj za socialistične družbe, neokomunistične odnose. Komunist pri tem odgovarja, da so »tudi njim dragi ideali demokracije in socialistične enakosti«, vendar pa se zavedajo, da jih je moč uresničiti samo na temelju »ustreznega materialnega razvoja«. Na vsak način pa je – poudarjajo avtorji članka – »realni socializem (že) odpravil izkoriščanje človeka po človeku in delovnim množicam« odprl perspektivo v jutrišnjih dneh.

Seveda pa ob tem tudi ni moč prezeti, da se tokrat razglabljanja Komunistov veliko bolj gibljejo na področju teoretičnega snovanja socialistične preobrazbe v svetu in da je na ta način razprava največkrat blizu doktrinar-skim prekanam kot pa življenjskim problemom, s katerimi se danes sooča socialistična praksa in ki so bili, končno, tudi povod za italijanske kritike realnega socializma.

Lahko rečemo, da je tokrat Komunist spremenil svojo taktiko. Od obrambe realnega socializma in njegovih dosežkov je prešel na kritiko italijanske koncepte »tretje poti«, za katero je ugotovil, da je – ob poudarkih KPI na »narodni enotnosti« in »vseobsežnem družbenem konsenzu« italijanske družbe – »nasprotju z zakonitimi razredne borbe in enaka« slikerim predstavam o revoluciji in socializmu. Na ta način pa je »po sami logiki stvari« ponovno prišel do že znanih zaključkov, da je realni socializem slejkoprej »edina teorija in praksa«, ki odpira pot socialistični preobrazbe v svetu.

Tudi Komunist zatrjuje, da je sovjetska partija vedno menila, da ni sovjetskega modela socializma, prav tako pa tudi ne katerega drugega, pomembno so le »splošne zakonitosti socialistične revolucije in socialistične graditve«. Na vprašanje, kaj je socializem, Komunist odgovarja, da se njegovo bistvo kaže v »prehodu privatne lastnine v družbeno, kolektivno in državno« in da je to osnova, brez katere »si ni moč zamisliti socialistične družbe«.

Pri tem pravi, da je bistvo prve ideje v tem, da naj bi se center borbe za socializem selil v Zahodno Evropo. Glasilo sovjetske partije odgovarja, da so zahodnoevropske države mogoče res najbolj razvite in na ta način »najbolj primerne« za socialistično preobrazbo, vendar pa pri tem ne smemo pozabiti, da so tam tudi »razredna nasprotja najbolj ostra« in da se buržoazija »opira na močan ekonomski, politični, državni in ideološki aparat, ki onemogoča razredne spremembe«. Ni dvoma, pravi Komunist, da so danes pred Zahodno Evropo nove možnosti za socialistično preobrazbo, vendar pa so te možnosti rezultat sprememb v svetu, do katerih je prišel oktobrski revolucija. Zato poudarjajo avtorji članka, se »ni moč boriti za uresničitev« novih možnosti s pozicije odredanja »izbojzvenih dosežkov« (realnega socializma).

Se bolj kritičen pa je Komunist do ideje o »tretji poti«. Na vprašanje, kaj se pod tem misli, pravi, da vodstvo KPI ne daje jasnega odgovora. V središču te koncep-

DANILO SLIVNIK

Subverzivna vojna v Baskiji

Po mnenju baskovskega premiera Garaikoetxea je bil Suarez »veliko boljši premier od bančnega umetnika«, za kar se ima Sotelo – Gibanje »Baskija in svoboda« začelo nov val atentatov

OD DOPISNIKA TANIUGA

MADRID, 23. marca – Baskijo znova pretresa »subverzivna vojna«. Komandosi gibanja »Baskija in svoboda« – to je znana ETA – so spet zgrabili za puške. Novi krvavi atentati in bombe sejejo strah po tej slikoviti pokrajini. Leto dni trajajočega krškega premirja je torej konec.

Prav to je bil povod za pogovor z baskovskim premierom Carlosom Garaikoetxeom, toliko bolj, ker ne tehta svojih besed na grame. Star je komaj nekaj več kot 40 let, visok, nekoliko temnejše polti, pripravljen za pogovor. »Rodil sem se v Navari, vendar sem Baskijec od glave do pete«, pravi.

»Baskovski vprašanje« je sila zapleteno, bržčas ga ni zapletenost »gordijskega vozla« v Španiji. Zato ima vsaka beseda premiera Garaikoetxea poseben pomen. Takoj ko stopite na »baskoski tla«, lahko preberete na zidovih naslednje nasprotujoči si gesli: »Živela Španija« in »Dol s špansko okupacijo«.

Začelo se je 1977, ko so sprejeli statut o avtonomni pokrajini Baskiji. Prvi premier je postal mladi Carlos Garaikoetxea, vojna baskovske, ljudske stranke (PNV).

»Moncloa« zavrl preobrazbo Španije v resnično »državo avtonomije«. Garaikoetxea ne skriva, da je bil Adolfo Suarez »veliko boljši premier« od bančnega umetnika, za kar se ima Calvo Sotelo.

Mladi premier je prišel v Madrid in dejal: »To je naš zadnji poziv, če nas bodo znova izgrizli, ne bomo več uporabili jezika, kot smo ga doslej.« Baski namreč menijo, da »madridska oblast« ne izpolnjuje več obljub o krepitvi avtonomije, temveč se je lotila nečesa ravno nasprotnega – uničiti hoče doseženo.

Zato torej v zadnjih dneh v Baskiji in Kataloniji zaigajo španske zastave. Ta plima nezadovoljstva je prišla prav separatišnem gibanju »Baskija in svoboda«, ki je obnovilo oborožen boj in nasilje. Garaikoetxea priznava, da ima ETA »močno moralno podporo med Baski«, poglavito krivdo za to pa vali na Madrid.

Toda ta »moralna podpora« po premierovih besedah še ne pomeni, da ljudje odobravajo oborožen boj in nasilje. »Več kot

kontakte z Egiptom, da bi izkoristili Sadatov izgon sovjetskih svetovalecev in se zbližali z Arabci. Nixon mi je memorandum vrnil s pripombo: »K – nagibam se k Lairdovemu mnenju. Vedenje ameriške židovske skupnosti ob zadevi s sovjetskimi vizumi (za Žide) jasno kaže, da so jim židovski interesi več kot koristi Združenih držav. A tega le ne moremo narediti.«

Takšne opombe pojasnjuje najine čudne odnose. Nixonova miselnost ni bila daleč od predsodkov obubožanega kalifornijskega nižjega srednjega sloja, iz katerega je izhajal. Priprčan je bil, da so Židje strahovito povezana skupnost, da so zvečine liberalci, da so jim koristi Izraela nad vse, da so bolj naklonjeni Sovjetski zvezi kot katerakoli druga narodnostna skupina, da so nevarni nasprotniki, ker obvladajo sredstva javnega obveščanja, da je Izrael treba prisiliti v mirovni sporazum in da mu ne smemo pustiti, da bi ogrožal naše odnose z Arabci.

Toda kljub temu je bil v prisrčnih zvezah z mnogimi Židi, tudi na važne položaje jih je imenoval. Njegovi predsedniki so se pokazali, kadar je v trenutkih čustvene napetosti dajal ukaze. Nisem si zapisoval, kolikokrat mi je naročil, naj v povračilo za dejanja samosvojevih članov kongresa takoj ustavim vs pomoč Izraelu. Prav posebno ga je znal razdražiti senator Jacob Javits.

Toda v sleherni krizi je bil Nixon odločneje na strani Izraela kot katerikoli predsednik, razen Harryja Trumana. Občudoval je izraelski pogum. Čeprav je bil priprčan, da izraelska zasedba arabskih ozemelj krepi protizahodne radikalne sile, je vedel, da narobe ni res. Siliti Izrael v sporazume z radikalnimi silami bi skoraj zagotovo bolj koristilo Sovjetski zvezi kot Zahodu. Nixon je prišel do enakih sklepov kot

»Izbirčno« dodeljevanje samoupravnih pravic

Poljski poslanci so prepričani, da gospodarska reforma ni možna brez angažiranja delavcev – Več kot polovica za takojšnjo obnovo samoupravljanja

OD NAŠEGA SODELAVCA

VARSAVA, 23. marca – Večina Poljakov se je sprijaznila z dejstvom, da bo vojno stanje dolgo trajalo, vendar ne več, ob čemer je brez haska kakršnokoli pasivno čakanje na »boljše čase«. Javno življenje se počasi prilagaja pravim in političnim omejitvam v upanju, da bodo to obsežno stanje premostili z zavzetimi prizadevanji za obnovo družbenih struktur, brez katerih si ni mogoče predstavljati vrnitve k procesom demokratizacije.

Vojaske oblasti so dale doslej dovolj dokazov, da brez njihove vodstvi in sodelovanja ni mogoče nič narediti in da je čas »spontane demokratizacije obnove« že davno mimo in postavljen na laž. Da bi bile družbene organizacije, stanovska združenja in uredništva dnevnikov in tednikov rešena suspenzij in drugih omejitev, se morajo najprej podvreči »samoočiščenju« in izraziti zvestobno oblastem, ustavi LR Poljske in njenim mednarodnim zvezam. Te vrste »zaprisege« je zajeta tudi v programski deklaraciji novega združenja novinarjev LR Poljske, ustanovljenega dan po prepovedi stare novinarske organizacije, katere vodstvo niso popremili s prav nič prijetnimi zvzdki in obtožbami, da je od kritično podpiralo opozicijske, protisocialistične sile.

Po velikanskem entuziazmu, ki ga je ponel visok val liberalizacije družbene prakse in ravnanja v letu 1981, se je začela oseka, ki je povzročila nova pustošenja v političnem življenju Poljske. Nikomur več ne pride na misel, da bi preverjal demokratično ozadje nastajanja novih organizacij, ki je društvo novinarjev, ZK mladine ali zveza klubov za idejno-vzgojno delo.

Pogoj za obnovo dejavnosti ali ustanovitve društev je dovoljenje vojaških oblasti, ob čemer naj bi lojalno sprejela pravne norme in politične konsekvence vojnega stanja. Ideje samoupravljanja in neodvisnih sindikatov so si v svojem bistvu močno navzkriž s takšnimi določili ravnanja. Vendar še vedno žive in tudi zdajšnje politično vodstvo države se jim ne odreče. Edini in ne tako nepomemben problem je – kako jim podaljšati življenje in si ne nakopati rigorozne ukrepe vojnega stanja.

»Samoupravljanje je ena od oblik socialistične demokracije«, je se dni opozoril vladni organ »Zvezna politika«. Njegovo širjenje ni le merilo razvoja demokratičnih oblik upravljanja in vodenja, temveč je predvsem bistvena značilnost socialističnih družbe-

»pravice glasovanja« pri urejanju zdajšnjih zelo težavnih gospodarskih in družbenih vprašanj.

»Ukinitev suspenzije je v dobru meri pogoj, da bi obnovili zaupanje v delovnih kolektivih«, je opozoril eden od parlamentarnih izvedencev dr. Tadeusz Jaworski. »V vojnem stanju bi lahko samoupravni organi opravljali posvetovalne funkcije in dajali nasvete ter napotke. Brez tega ni mogoče uresničiti gospodarske reforme«. Dr. Jaworski je upošteval pripombe, da je pred uvedbo vojnega stanja prišlo do nekaterih »deformacij« v pojmovanju in praksi delavskega samoupravljanja, in je poudaril, da bi dosledno uresničevanje novega zakona o samoupravljanju kolektivov onemogočilo takšno odhajevanje. Poleg tega bi morali samoupravnim organom postopoma vračati zakonska pooblastila, saj je njihovo delo tudi tako omejeno s predpisi vojnega stanja.

Poslanecem so predstavili tudi stališče poljske vlade, ki bi bila pripravljena sprejeti selektivno obnovo samostojnosti podjetij in samoupravljanja kolektivov. Člani komisije pa se niso mogli zrediti glede tega, kdo naj bi odločal o obnovi dela samoupravnih organov, vendar je bila večina za to, da bi to delali od podjetja do podjetja, upoštevaje doseženo disciplino in splošen politični položaj v kolektivih. Opozarjali pa so, da bi nadaljnja suspenzija samoupravljanja poslabšala ozračje med delavci in podjalska »položaj negacije«.

Več kot pol podjetij, ki jih je anketiral inštitut za organizacijo upravljanja, se je izreklo za obnovo delavskega samoupravljanja pred prekinitvijo vojnega stanja. Vodstva teh delovnih organizacij pa menijo, da bi se samoupravni organi morali ukvarjati večinoma s »družbenim nadzorstvom«, ne da bi posegali v tekoče vodenje in poslovanje, urejati bi morali socialna vprašanja in v zvezi vplivati na krepitve delovne discipline, medtem ko bi vprašanja, ki zadevajo načrtovanje in delitev dohodka, morali prepustiti strokovnjakom in operativnim organom.

ILIJIA MARINKOVIČ

SPODREZAN FRAK

Zgodba je nenavadna: neki japonski železniški strojevodja je izkajšal dobra dva centimetra dolg kos šrapnela, ki je tical v njegovih pljučih od 1943. leta. Agencija Kyodo poroča, da je 68-letni Tetsuro Sasaki gledal televizijo, popadel ga je kašelj in na dan je prišel kos temne kovine. Zdravniki iz bolnišnice Iwato so potrdili, da gre za kos šrapnela, ki je zadel Sasaki, ko je vozil lokomotivo na tajsko – burmanski železnici, ki je zaslovela s filmom »Most na reki Kvaia«. Baje se je to zgodilo ravno na znamenitem mostu, ko so ga novembra 1943 napadli britanski bombniki. Kos šrapnela je običaj v desnem pljučnem krilu in kirurgi si ga niso upali izrezati, češ da bi bila operacija preveč tvegana.

Ljudje, ki radi iz vsake zgodbe, ki jo napiše življenje, povzamejo podučne nauke, zdaj različno reagirajo na Sasakijev doživljaj. Nasprotniki televizije menijo, da je kašelj sprožil znan program, ki ga je gledal. Nasprotniki uradne medicine imajo to za nov dokaz, da samo narava zna zdraviti. Nasprotniki vojne vidijo v tem še en protimilitaristični protest.

V ŽARIŠČU

SZ obsoja Reaganov načrt

Načrt ameriškega predsednika Reagana o gospodarski pomoči Karibom in Srednji Ameriki ima cilj okrepiti ameriške monopolne v tem področju na račun tamkajšnjih držav. Reagan skuša povzdati končno zahtevo ETA, naj bi Baskija postala »neodvisna država zunaj španskih meja«, kar je danes pravzaprav politični avturizem.

Veliko ljudi v Baskiji, predvsem premožnejši, pa tudi tisti, ki opravljajo svobodne poklice, torej odvetniki ali zdravniki, dobivajo sporočila ETA z zahtevo, naj plačajo »revolucionarni davek«.

Garaikoetxea pravi, da ne ve, koliko takšnega »davka« pobere ETA vsako leto; nekatere skromne ocene pravijo, da več kot 500 milijonov pezet. Toda samo za nekega ugrabljenega industrije je ETA pred kratkim dobila 150 milijonov pezet odkupnine. Zahteve, naj plačajo »davek«, pa dobi na tisoče ljudi. Premier Garaikoetxea je jezo dejal, da to »ni nikakršen davek, še manj revolucionaren, pač pa teroristi tako ropajo ljudje«. Te besede opozarjajo na prepad med PNV in ETA, čeprav imata pravzaprav enake politične cilje.

MOMA PUDAR

»Business Week«, New York

OKTOBRSKA VOJNA – Izraelsko topništvo obstreljuje sirske položaje

Drobno gospodarstvo je sestavni del industrije

Še vedno je precej izvoznikov, ki drobnemu gospodarstvu ne priznajo deleža v deviznem dohodku – Veliko rezerv je tudi v nadomeščanju uvoza

LJUBLJANA, 23. marca – V drobnem gospodarstvu je zaposlenih okoli 12 odstotkov slovenskih delavcev. Skupno ustvarijo 8 odstotkov drobnega proizvoda Slovenije. Organizacije združenega dela prispevajo k temu okoli 55 odstotkov, ostanek pa ustvarijo zasebne obrtne delavnice.

V primerjavi z drugimi jugoslovanskimi republikami je slovenski droben gospodarstvo že doseglo zadovoljivo razvojno raven. Vendar pa 435 družbenih organizacij s tega področja tudi v slovenskem gospodarstvu še nima dovolj pomembne vloge.

Majhne delovne organizacije so se namreč doslej že v vseh ekonomskih sistemih uveljavile kot sestavni in nepogrešljivi del večje industrijske proizvodnje. Večja možnost za razmah pa se ponuja tudi na področju storitev, saj nam različnih servisov za potrebe občanov že dalj časa primanjkuje.

Med vzroki za takšen položaj so na današnji skupščini splošnega združenja drobnega gospodarstva v Ljubljani omenili tudi pomanjkljivosti v organiziranosti drobnega gospodarstva. V različnih združenjih in občinah skrbijo za razvoj drobnega gospodarstva kar 700 ljudi, vendar pa njihovo delo ni tako povezano, da bi lahko vodili načrtno in enotno razvojno politiko. Tako je v drobnem gospodarstvu še vedno vključene precej organizacij, ki v to panogo ne sodijo, uživajo pa ugodnosti (recimo združenja devizna sredstva), ki nimajo namenjane.

Hitrejšemu razvoju slovenskega drobnega gospodarstva so tudi nekontrolirani razvoj popoldanske obrti in šumarstva. Skupščina se je zato zavežala, da bi v občinah popoldansko obrt strožje usmerjali. Dovoljenja naj bi dajali le za leto dni, nato pa bi naj popoldanski obrtniki prešli na redno obrt.

Večji razmah bi naj v občinah dopustili storitveni obrti, saj to vrstnih delavnic in servisov močno primanjkuje. Ostrjeje kot doslej pa bi se morale občine in tržna inšpekcija lotiti zatiranja »šumarstva«, ki pa precej zožuje tudi možnosti za odpiranje novih obrtnih delavnic in družbenih servisov.

V zadnjem času novih enot drobnega gospodarstva, skoraj nismo ustanavljali. Ker vse več naših delovnih organizacij tarna zaradi pomanjkanja uvoznih surovin ali polizdelkov, bi bilo gospodarno, da take organizacije

● **Novi družbeni dogovor o pospeševanju razvoja slovenskega drobnega gospodarstva bo končno le sprejel. Od 86 podpisnikov ga je namreč doslej sprejelo že 79. Nekoliko se omahuje v petih občinah in v dveh medobčinskih gospodarskih zbornicah.**

združijo sredstva in ustanovijo specializirane obrate drobnega gospodarstva, ki bi dele, ki jih sedaj uvažamo, lahko same izdelovale. Še vedno tudi nismo izkoristili možnosti, da bi nove obrate ustanavljali s prihranki naših zdolcev. Sedaj imamo v Sloveniji en sam takšen obrat – Hypos v Muti, čeprav bi bile takšne drobne organizacije zelo zanimive za manj razvita področja, od koder je največ zdolcev in kjer jim pravila ne moremo ponuditi novih delovnih mest.

Slovensko droben gospodarstvo bi moralo letos izvažati kar za 50 odstotkov več kot je doslej. Drobno gospodarstvo, je sicer uspešno nekoliko zvišati svoj neposredni izvoz, precej več pa se je povečal posredni izvoz, to je v primerih, ko organizacije drobnega gospodarstva z določenimi storitvami sodelujejo pri izvoznih programih druge industrije.

Vendar pa del naših izvoznikov drobnemu gospodarstvu njegovega poslednjega izvoznega deleža še vedno ne priznava. S tem ga seveda prizadeva pri dobivanju izvoznih stimulacij, možnosti za uvoz potrebnega reprodukcijskega materiala in drugih izvoznih ugodnosti. Takšni primeri drobnemu gospodarstvu precej omejujejo možnosti, da izpolni svoje izvozne obveznosti.

MIRAN KOREN

HELENA KOS

Vaške krajevne skupnosti so aktivnejše

Pri delu vaških KS sodeluje vse več ljudi – Šibki točki: financiranje, načrtovanje

LJUBLJANA, 23. marca – Težko je ugotoviti skupni imenovalec za stopnjo razvoja, ki sta jo dosegli 1202 slovenski krajevni skupnosti. Med slovenskimi krajevnimi skupnostmi je namreč veliko razlik. Uveljavljanje samoupravnih in delegatskih odnosov in uveljavljanje sistema družbenega načrtovanja je skorajda nemogoče spraviti v stolpce in tabele, ki bi dale ustrezno podobo o razvosti naših krajevnih skupnosti.

Nekaj pa je vendarle enotno vsem krajevnim skupnostim. Ker se povečuje število organov in raznih interesov oblik samoupravnega in političnega delovanja v krajevni skupnosti, se povečuje tudi število ljudi, ki neposredno sodelujejo pri delu krajevnih skupnosti. Te rasti pa ne spremlja vedno tudi večja učinkovitost pri urejanju konkretnih življenjskih vprašanj. Tu so veliki bolji »živahne« vaške in pri mestne krajevnih skupnosti, ki jih k večji aktivnosti sili poglabljene razlike v razvosti družbene ga standarda v primerjavi z mestnimi skupnostmi. V vaških krajevnih skupnostih je samoprispevek v denarju, delu ali materialu osnova za njihovo delo in se za samoprispevek odločajo res iz življenjske nuje in v glavnem za investicije na območju krajevnih skupnosti. V mestnih krajevnih skupnostih pa samoprispevek namenjen za dodatne in posebne programe za območje občine ali mesta.

K poglabljanju razlik med mestnimi in vaškimi krajevnimi skupnostmi prispeva tudi neurejeno financiranje, oziroma zbiranje denarja za potrebe krajevnih skupnosti. Poleg glavarine in proračunskega financiranja za splošno porabo se v krajevnih skupnostih prepočasno uveljavljajo druge oblike financiranja.

Osnova, da bi se krajevna skupnost lahko hitreje uveljavila kot sestavina družbenega dela in družbenoekonomskih odnosov, so plani krajevnih skupnosti. V načrtovanju pa so krajevnih skupnosti še precej »neobčujene«. Dve tretjini slovenskih krajevnih skupnosti sicer že imata srednjeposredne planske akte. Za hitrejšo uveljavljanje novega načina financiranja krajevnih skupnosti pa bi morala spremeniti tudi statute in na novo opredeliti določbe o zagotavljanju materialne osnove.

HELENA KOS

Okrepljena dejavnost komunistov v armadi

Družbenopolitično življenje v JLA je izredno razgibano – V dveh letih 10.326 novih članov ZK – Pozornost varčevanju

LJUBLJANA, 23. marca – »Vloga organizacije ZK v JLA je vse močnejša. V zvezo komunistov so danes vključeni skorajda vsi starejši in večina civilnih oseb, zaposlenih v JLA, v ZK je vse več tudi vojakov. Osnovne organizacije delujejo v skorajda vseh osnovnih enotah v vojskah. Prizadevamo si, da bi bilo čim več komunistov tudi v najmanjših vojaških kolektivih, kot so karavle, oddelki, vodi, strazne in podobno. Komunisti so tudi v mladinski organizaciji, sindikatu, posvetovalnih telesih in v delegacijah.« je pred 7. vojnimi konferencami organizacije ZK na ljubljanskem armadnem območju, ki bo v četrtek 25. marca, poudaril sekretar predstva komiteja organizacije ZKJ na ljubljanskem armadnem območju polkovnik Ivo Bajt.

Družbenopolitično življenje v naši armadi je izredno razgibano. K temu živahnemu družbenopolitičnemu utripu poleg osnovnih organizacij ZK zelo pomembno prispevajo tudi osnovne organizacije ZSM, ki prav tako delujejo v vseh enotah, pa organizacije zvezve sindikatov, ki združujejo vse civilne osebe, zaposlene v armadi. Razen tega v enotah, po veljavih in ustanovah JLA delujejo še vojaški kolektivi, svetovni organi (več kot 30 različnih svetov in drugih organov), delegatske skupščine samoupravnih interesnih skupnosti socialnega in invalidskega zavarovanja in stanovanjskih skupnosti. Pripadniki JLA so prek svojih delegatov in delegacij ter kot člani krajevnih skupnosti zastopniki prav na vseh ravneh našega družbenopolitičnega življenja, od krajevnih skupnosti, občin do federacije. Zelo aktivno delujejo tudi v komitetih za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozavest.

Precej pozornosti so namenili varčevanju in čim bolj racionalnemu delu. V času gospodarske stabilizacije je pomemben vsak dinar, ki ga je mogoče prihraniti. Je posebej, ker gre za obrambo, naloge v naši državi precej denarja. Tako so v JLA v zadnjih nekaj letih skrbno izkoristili vse notranje rezerve, uveljavili so »zeleni« načrt (v enotah, kjer je to seveda možno, imajo svoje vrtove, gojijo živali za zakol in podobno), spodbujali so inventivno dejavnost.

● **Za vse kandidate za sprejem v ZK pripravijo posebne tečaje marksističnega izobraževanja. V zadnjih treh letih so organizirali 732 takih tečajev, na njih pa se je izobraževalo 50.976 mladih iz skorajda vseh koncev Jugoslavije, od tega 19.054 članov ZK in 31.922 članov ZSMJ.**

Se posebno pozornost pa na ljubljanskem armadnem območju namenijo sprejemom v ZK. Število novoprijetih članov v znanjih desetih letih nenehno raste. V tem mandatsnem obdobju (1979–1981) so v zvezo komunistov sprejeli 10.326 članov, največ vojakov, kar je za 2000 več kot v obdobju med leti 1976 in 1978. Posebno skrb namenijo socialni sestavi novoprijetih članov. Med vsemi novimi člani ZK je kar 53 odstotkov delavcev, če k temu dodajo še učence v gospodarstvu in približno 8 odstotkov kmetov, se to število povzpne na več kot 85 odstotkov. Več kot 97 odstotkov novih članov je mlajših od 27 let. V tem obdobju so v ZK sprejeli tudi precej pripadnikov albanske, italijanske, madžarske, romunske, slovaške in drugih narodnosti.

BRANKO SOBAN

● **Organizacije združenega dela so dolžne zaposliti vse tiste mlade, ki končajo šolanje in katere so tudi po svojih načrtih nameravali zaposliti.**

● **Bolje je treba vrednotiti proizvodno delo, delo v težjih pogojih in ustvarjalno delo. Še naprej se je treba zavzemati za selektivno štipendiranje, graditi več domov za učence in študente in izboljšati v njih bivalne pogoje in prehrano.**

● **V manj razvitih republikah in pokrajini Kosovo je za boljše zaposlovanje treba izrabiti že vse obstoječe možnosti, hkrati pa v hitreje razvijati kmetijstvo in droben gospodarstvo ter združevati in dohodkovno povezovali ozde z onimi na bolj razvitih področjih.**

BRANKO SOBAN

REKLI SO Delegatski sistem se vse boljše izraža

Ferhad Kotorić: Med kongresoma ZKJ se je politično življenje obogatilo – Uveljavitev kolektivnega dela

BEOGRAD, 23. marca (Tanjug) – Naše politično življenje se je med 11. in 12. kongresom ZKJ zelo obogatilo. Prišlo je do močnih pobud za nadaljnji razvoj političnega sistema, k čemur je nedvomno pripomogla pripravljenost delovnih ljudi in občanov, da dosledno uresničujejo Titovo pobudo o kolektivnem delu in odgovornosti.

Že zdaj občutimo pozitiven »pritisk« za čimboljšo sestavo kolektivnih organov, kar zadeva pripravljenost in sposobnost tistih, ki jih volimo, da bi se bojevali za razvoj samoupravnih odnosov, da bi bili aktivni in kvalificirano sodelovali pri urejanju zapletenih problemov, o katerih odločajo v teh organih. Tako je poudaril izvršni sekretar predsedstva CK ZKJ Ferhad Kotorić v pogovoru z novinarji Tanjuga. Dejal je, da so sadovi uvedbe enoletnega ali dvoletnega mandata pomemben del kolektivnega dela in odgovornosti. Nedvomno gre za odprt proces, v katerem se spreminja narava politične funkcije oziroma se tudi s tega stališča popolneje izraža bistvo delegatskega sistema, se postavlja po robu birokratizaciji in pojavom »leadersstva«.

Ferhad Kotorić je ocenil dosedajni razvoj delegatskega sistema in rekel, da smo dosegli pomembne uspehe, da pa bi morali v izpolnjevanje delegatskih funkcij zajeti precej več delovnih ljudi in občanov kot doslej. Moralo bi biti tudi več zavzetosti za boljše delo zborov združenega dela. Njihova vloga naj bi prila do polnega izraza prav pri urejanju stvarnih zapletenih vprašanj, kot so s področja uresničevanja stabilizacijske politike, politike cen in odločanja o dohodku.

Kotorić je poudaril, da moramo poskrbeti, upoštevaje ustavno vlogo ZK, da bodo organi zveze komunistov odgovornejši za uresničevanje zamisli družbenopolitičnih zborov in za vsebino odločitev, sprejetih v njih. To pomeni, da se morajo ti zbori omejevati na tisto, kar je po ustavi njihova pristojnost. S tem se bo hkrati po njegovem mnenju krepiła tudi vloga zborov združenega dela.

Zdaj se kot najpomembnejša naloga zastavlja potreba po povečavi subjektivnih dejavnikov, tudi znanosti, z delegatskim sistemom. Nekaj napredovanja je bilo na primer pri organiziranju socialistične zveze kot političnega temelja delegatskega sistema, pri razvijanju nekaterih oblik dela in organiziranja ZK. Toda na tem področju nas čakajo pomembne naloge. Zaradi tega, ker pri tem nismo dosegli zadovoljivega uspeha, tudi ni prišla v ustrezni meri do izraza celotna integracijska funkcija delegatskega sistema.

Zato je v praksi tudi čutili precejšnjo vrzel med dokaj širokimi možnostmi, da bi izboljšali samoupravne interese uveljavili, da bi postali predmet demokratičnega usklajanja na eni strani, in nezadostno usposobljenost delegatskega sistema, počasnost pri uresničevanju vloge subjektivnega dejavnika, zlasti zveze komunistov na drugi strani. V tej vrzeli se skriva možnost za vsiljevanje parcialnih, lokalističnih, egoističnih interesov. Za premostitev takih pojavov je nujna v skladu s potrebami delegatskega sistema tudi ustrezna dejavnost subjektivnih sil. Kadar takšne dejavnosti ni, se povečuje pritisk, da bi se zveza komunistov angažirala po starem, s stališč partije na oblasti.

»Zato je prilagajanje metod dejavnosti ZK in uresničevanje njene vloge kot kohezivne sile v delegatskem sistemu poglavitni problem njenega razvoja«, je poudaril Kotorić. V prihodnjem razdobju bi si morali nadalje prizadevati – pri čemer bo vtrajal tudi 12. kongres ZKJ – za krepitev stikov med delegati in delegacijami in samoupravno bazo v temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih. Tako bomo lažje uresnili procese decentralizacije in decentralizacije ter omogočili, da bodo neposredni proizvajalci prevzeli nase vlogo pobudnikov napredka. Kar zadeva razvoj političnega sistema, bi moralo težiče postati proces sprejemanja odločitev ob širokem in neposrednem sodelovanju delovnih ljudi in občanov.

Danes se naša dejavnost po vztrajnosti stare prakse usmerja k samemu sprejemanju odločitev. Neizkoristnost so ostale možnosti širšega obračanja na družbene svete, ne le v družbenopolitičnih skupnostih in upravnih organih, temveč tudi v organizacijah združenega dela in takih, ki so v posebnem družbenem interesu, da ne omenjamo drugih različnih oblik svetov.

Kmetje ne bodo izgubili zemlje

V Martjancih in Rogaševcih so kmetje podvomili o ustavnosti dveh odlokov občinske skupščine Murska Sobota – Na njihovih zemljiščih naj bi gradili stanovanjske hiše – Celo na zaščitnih kmetijah in vrtovih

LJUBLJANA, 23. marca – Ustavno sodišče je po javni obravnavi razveljavilo dva odloka skupščine občine Murska Sobota, s katerima je določila zemljišča, namenjena za kompleksno graditev.

Kmetje iz Martjanc in Rogaševcih so podvomili v ustavnost in zakonitost tih dveh odlokov, zato so zaprosili ustavno sodišče, da jih oceni. To sta odloki o določitvi zemljišč namenjenih za kompleksno stanovanjsko graditev na območju zazidalnega načrta Martjanci-Vzhod in odlok o določitvi zemljišč, namenjenih za stanovanjsko in drugačno kompleksno graditev na območju zazidalnega načrta Rogaševci-Nuske.

V odlokih je določeno območje z oznako zemljišč, ki so po občinskem odloku namenjena za kompleksno graditev. Na teh zemljiščih je prenehala lastninska pravica kmetov, pravico uporabe je dobila občina. Prizadeti kmetje s tako odločitvijo niso soglašali, menili so, da ni sprejete v splošnem družbenem interesu. Njim bo odvzeto kmetijsko zemljišče ter oddano investitorjem za gradnjo stanovanjskih hiš na velikih stavbnih parcelah. V odlok so vključena zemljišča zaščitnih kmetij in celo vrtovi.

Kmet iz Martjanc je na javni obravnavi povedal, da obdeluje 5,5 hektarja zemljišča in s tem preživlja šestčlansko družino. Na leto vzredi 80 do 90 prašičev. Po odvzemu mu bo ostalo le 8 arov zemlje, kar ni niti velikost potrebne funkcionalnega zemljišča k območju. Drugi kmet je pojasnil, da mora zaradi gradnje stanovanjskega objekta odstraniti kozolet. Na dvorišču nimam toliko prostora, da bi obrnil vso, obrača ga na cesti. Garaže mu ne dovolijo zgraditi. Po mnenju kmetov je v Martjancih še dovolj prostora za gradnjo hiš med obstoječimi hišami, so pa tudi ostale rešitve brez potovanja, ki bi radi na svojo domačijo sprejeli mlajše ljudi, da bi nadaljevali njihovo kmetijsko dejavnost.

Kraji iz Rogaševcih izpodbijajo občinski odlok in navajajo, da v njim prizadeta polovica vasi. Nekaterim kmetom bo odvzeto 80 odstotkov zemlje. Občina Murska Sobota je v Martjancih določila 9,7 hektarja, v Rogaševcih pa 12,7 hektarja zemljišč, ki naj bi bila namenjena,

za kompleksno graditev. Ustavno sodišče ugotavlja, da za ta območja ni določena družbeno usmerjena in organizirana stanovanjska in drugačna kompleksna graditev, kot to predpisuje zakon o prenehanju lastninske pravice in drugih pravic na zemljiščih, namenjenih za kompleksno graditev za sprejem takega odloka. Občina ima v svojem družbenem planu za obdobje 1981–1985 v Martjancih programirano le pravico 23 stavbnih parcel za usmerjeno individualno gradnjo stanovanj, v Rogaševcih pa pravico 20 stavbnih parcel.

V odlok je vključen tudi večji zemljiški kompleks, za katerega sploh še ni določen namen izrabe površin, ker je določen kot »rezervat za nedoločene namene«, kar pomeni, da bo občina še ugotavljala, za kakšne namene naj uporabi to zemljišče. V družbenem planu občina tudi ne programira razvoja naselij Martjanc in Rogaševci. Za ti naselji programira stagnacijo, za Martjance celo upadanje števila prebivalcev.

Ustavno sodišče se v svoji odločbi sklicuje tudi na ustavno določbo, po katerih so zemljišča do-

»Obogateni« kilovati

Gradnjo JE Krško so podražila montažna dela in večja vrednost dolarja nasproti dinarju – Elektrogospodarstvo zaenkrat odklanja sovlaganje v kolubarski rudnik

LJUBLJANA, 23. marca – V jedrski elektrarni Krško so zaprosili poslovni odbor samoupravne interesne skupnosti elektrogospodarstva (ISE), ki skrbi za naloge, naj jim odobri, da bi iz združenih energetskih sredstev dobili še 381 milijonov dinarjev. S tem denarjem bi poravnali dolgeve za montažna dela, plačali študije in raziskave, ki so potrebne za izdajo soglasja za obratovanje elektrarne in kupili šest milijonov dolarjev, ki jih v elektrarni potrebujejo za obogatitev urana.

Kot je povedal predstavnik jedrske elektrarne na današnji seji poslovnega odbora ISE, so se gradbeni stroški v jedrski elektrarni dodatno povečali za dve milijardi dinarjev, tako da znaša nova vrednost jedrske elektrarne 23 milijard dinarjev. V Krškem pravijo, da se je elektrarna po njihovi želji zaradi večjega obsega montažnih del, večje vrednosti dolarja in zaradi zastarelih dolgov, ki jih investitor zaradi pomanjkanja založenega denarja v elektrogospodarstvu v zadnjih dveh letih ni mogel poravnati do daviteljem opreme in montažerjem.

Tako dolgujejo Hidromontaži, Djuru Djakoviću in ATM 61,1 milijona dinarjev, za pregled naprav, ki jih morajo opraviti pred izdajo soglasja za obratovanje elektrarne, bi morali plačati 19,9 milijona dinarjev, za obogatitev urana pa 300 milijonov dinarjev.

Vsi ti stroški, pa tudi vsi dodatni predpisi za varno in nemoteno delo elektrarne, kot pravijo v Krškem, podražijo elektrarno za dve milijardi dinarjev. Od tega bo morala Slovenija poravnati polovico stroškov.

Vse te stroške, ki so se pojavile med poskusnim obratovanjem jedrske elektrarne, so podražile tudi njeno gradnjo, saj bi moral Westinghouse po pogodbi predati elektrarno investitorju že do 15. oktobra lani. To pa pomeni, da bi morala elektrarna že takrat delati s polno močjo.

Poslovni odbor je jedrski elektrarni odobril zahtevano vsoto zato, da bi gradnja in delo elektrarne nemoteno tekla.

TONJA SLOKAR

Dolgoročno za kolubarski lignit

● V REIK Kolubara zahtevajo, da Slovenija prispeva 470 milijonov dinarjev za gradnjo železniškega tira, če hoče, da bi bilo v prihodnjih osmih letih vsako leto dobavljali 500 tisoč ton lignita. Slovenija ta lignit nujno potrebuje za široko porabo, saj količine lignita, ki jih je doslej dobivala iz Velenja, ne zadostajo.

Zato so v Sloveniji predlagali, da bi iz Velenja namenjeni za široko porabo vsako leto še dodatnih 265 tisoč ton lignita, vendar bi morali te količine za elektrarno nadomestiti s kolubarskim lignitom. Izračunali so, da bi morala elektrogospodarstvo v tem primeru prispevati za gradnjo proge 34 odstotkov zahtevanega denarja, ostalo pa trgovci.

V poslovnem odboru ISE so načelno podprli predlog o možnosti za dodatno oskrbo z lignitom iz Kolubare, vendar menijo, da to ne bi smelo bremeniti stroškov za gorivo v elektrarnah in ceno električne energije. Ugotavljajo tudi, da v tem srednjeročnem obdobju elektrogospodarstvo ne potrebuje lignita iz drugih republik; Podpirajo pa dohodkovno združevanje denarja za dolgoročno dobavo lignita iz Kolubare. Vendar menijo, da bi morali denar združevati ti, ki bodo ta lignit potrebovali.

Elektrogospodarstvo letos in prihodnje leto še ne bi moglo sodelovati pri financiranju gradnje železniškega tira v Kolubari, saj nima denarja. V sošanski elektrarni tudi niso navdušeni nad kolubarskim lignitom, ker je slab in bi ugnel povzročiti dodatne težave pri delu elektrarne.

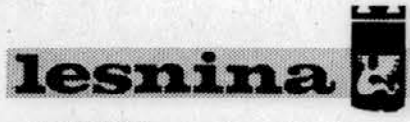
INŠTITUT IZVAŽA knjige

NIŠ, 23. marca (Tanjug) – Institut za dokumentacijo varstva pri delu »Edvard Kardelj« iz Niše, ki se ukvarja z znanstvenoraziskovalnim delom in založniško dejavnostjo, saj izdaja dela s področja varstva pri delu, varstva človekovega okolja in medicine dela, je letos prvič izvozil nekatere knjige.

Inštitut je del informacijskega sistema svetovne organizacije za delo (MDR) iz Ženeve. Njegovi strokovnjaki so prevedli nekatere specializirana dela, namenjena državam v razvoju, v več svetovnih jezikov.

Kot se je pokazalo, vlada v svetu veliko zanimanja za tovrstne izdaje. Inštitut bo letos izvozil za več kot 30 tisoč dolarjev najrazličnejših knjig.

TOMA MILIČ

»LESNINA« proizvodno in trgovsko podjetje z lesom, lesnimi izdelki, pohištvom in gradbenim materialom n. sol. o. Ljubljana, Parmova 53

razpisuje po sklepu DS TOZD NOTRANJA TRGOVINA PRODAJNA MREŽA Ljubljana, n. sub. o. Ljubljana, Parmova 53 naslednja prosta dela oziroma naloge:

1. DIREKTORJA KOMERCIALNE TOZD NOTRANJA TRGOVINA – PRODAJNA MREŽA
Pogoji: visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj

2. DIREKTORJA RAČUNOVODSTVA TOZD NOTRANJA TRGOVINA – PRODAJNA MREŽA
Pogoji: višja ali srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri in najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati za opravljanje del oz. nalog direktorja komercialne TOZD in direktorja računovodstva TOZD NT-prodajna mreža morajo biti družbenopolitično razgledani in aktivni, imeti morajo ustvarjalen odnos do samoupravljanja ter organizacijsko vodstvene izkušnje in sposobnosti.

Delavca, ki opravljata navedena dela oz. naloge imata posebno pooblastilo in odgovornost ter se izbirata za dobo 4 let

ter objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja TOZD NOTRANJA TRGOVINA PRODAJNA MREŽA Ljubljana, n. sub. o. Ljubljana, Parmova 53 naslednja prosta dela oz. naloge:

3. VODJE REFERATA POTROŠNIŠKIH POSOJIL
Pogoji: srednja strokovna izobrazba ekonomske ali upravnoadministrativne smeri ali poklicna administrativna šola, najmanj 1 leto ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesece.

4. REFERENTA POTROŠNIŠKIH POSOJIL
Pogoji: srednja strokovna izobrazba ekonomske ali upravnoadministrativne smeri ali poklicna administrativna šola, najmanj 1 leto ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca.

5. BLAGAJNIKA – REFERENTA POTROŠNIŠKIH POSOJIL
v PE BLAGOVNA HIŠA Ljubljana, Titova 97.

Pogoji: srednja izobrazba ekonomske smeri ali poklicna trg.-administrativna šola, 2 leti ustrezne prakse, poskusno delo 2 meseca, obvezno znanje strojeplisa. Delo se opravlja v deljenem delovnem času. Delo pod tč. 3, 4 in 5 združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidate pod tč. 1 in 2 vabimo, da pošljejo svoje pogoje z opisom o izpolnjevanju pogojev ter dokazila o strokovni izobrazbi in zaprti ovojnici na naslov: »LESNINA« LJUBLJANA – RAZPISNA KOMISIJA TOZD NT – PRODAJNA MREŽA Ljubljana, Parmova 53, pod tč. 3, 4 in 5 pa na naslov: »LESNINA« Ljubljana, kadrovsko splošni sektor Ljubljana, Parmova 53, do 2. 4. 1982.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.

23-2134

Komisija za delovna razmerja v DSSS

Hoja, predelava lesa, Ljubljana, Langusova 8

objavlja prosta dela in naloge:

1. VODJA KNJIGOVODSTVA – pomočnik direktorja finančno-računovodskega sektorja

2. REFERENTA OSNOVNIH SREDSTEV

3. KNJIGOVODJA OBVEZNOSTI IN TERJATEV – SALDAKONTISTA

4. TELEFONISTA
določen čas 6 mesecev

Pogoji: pod 1.: najmanj srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri s 4-letnimi delovnimi izkušnjami v knjigovodstvu, s poznavanjem knjigovodskih predpisov ter sposobnostjo organizacije in vodenja dela pod 2. in 3.: srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri z delovnimi izkušnjami na istem delovnem področju.

pod 4.: končna osnovna šola, znanje slovenskega jezika in opravljeni tečaj za telefonista. Nastop dela za nedoločen čas s poskusnim delom do 90 dni in določen čas je mogoč takoj. Prijave z opisom dosedanjih delovnih izkušenj sprejema kadrovska služba DSSS Hoja, Ljubljana, Langusova 8 v 15 dneh po objavi.

23-2135

ČASOPISNA DELOVNA ORGANIZACIJA PRIMORSKE NOVICE, p. o. Koper
Komisija za delovna razmerja objavlja dela oz. naloge

1. NOVINARJA – UREDNIKA ZA GOSPODARSTVO
Pogoji: 1. visoka izobrazba družboslovne, ekon

Bežigrad: boj za vsako ped kmetijske zemlje

Najvažnejša panoga bežigradskega kmetijstva je živinoreja, zato kar na tritret četrti zemlje sade krmilne rastline — Gradnja 15 silosov

LJUBLJANA, 23. marca — V bežigradski občini je zdaj obdelano približno 1.800 hektarov zemlje, kar je majhna površina, saj se občina razprostira na 4.637 hektarjih. Prav zato je toliko bolj pomembno, da je vsa zemlja obdelana, tudi če je samo za ped.

Tako kot v ostalih ljubljanskih občinah so tudi v bežigradu zaradi pozidave kmetijske površine iz leta v leto zmanjševali. Samo v zadnjih šestih letih so pozidali več kot 100 hektarov najboljše zemlje, kar je močno prizadelo kmetje predvsem v mestnem območju. Kmetom, ki se naprej izgubljajo svojo zemljo, pa je zelo težko priskrbiti nadomestno, in to na krajih, ki so lahko dostopni.

Bežigradska občina je ena redkih v Sloveniji, ki je opredelila, katera zemlja bo dolgoročno namenjena za kmetijstvo. S prostorskim delom družbenega načrta je za kmetijstvo namenjeno 1.506 hektarov, v skladu s kmetijskim zakonom je v prvem območju 893 hektarov, v drugem pa 667 hektarov zemlje. V drugo območje je bilo razvrščenih tudi 439 hektarov zemlje, ker leži na vodnih rezervatih, je pa prav tako dolgoročno namenjeno za kmetijstvo.

Kar na tritret obdelovalne zemlje v bežigradski občini sade krmilne rastline, vedno manj je površin, namenjenih za žito in krompir. saj je najvažnejša kmetijska panoga živinoreja. Lani je v hlevih stalo 1969 glav goved, 762 prašičev in 67 konj. Pridelovalne vrtnine je že nekaj let enako.

V tem srednjeročnem obdobju bi predvsem z boljšo obdelavo, boljšim gnojenjem, rednim natančnim semen ter z novimi sortami povečali hektarske prideleke. Za siliranje kulture in dru-

lastniki sicer še obdelovali, vendar predvsem ekstenzivno. Z ureditvijo dolgoročnega — desetletnega — zakupa 319 hektarov arondirane zemlje bo tudi ta zemlja, največ je travnikov, bolj obdelana. Za okoli 250 hektarov zemlje, ki je v prihodnosti predvidena za pozidavo, bodo pripravi pregled, kdaj bodo na njej začeli graditi. Do takrat pa bo še vedno namenjena za kmetijstvo, saj bi bilo škoda, da bi bila slabo ali sploh neobdelana. Kmetje bodo tudi vedeli, do kdaj lahko računajo na to zemljo.

Vedno bežigradskih kmetov je združenih pri Emoni Kmetijsko kooperacija, združena enota Črnuče. Vseh članov je okoli 150 (samo 11 kmetij nima nobene povezave z združenjem), trdnje pa z združenjem sodeluje 80 kmetov, tako da je sodelovanje kmetov z združenjem kar zadovoljivo.

MIHAELA ŽITKO

Sejem odprtih meja, ne sejem prostega časa

LJUBLJANA, 23. marca — Posejenskim sporazumom za leto 1981-1982 med avstrijsko Koroško, Slovenijo in Hrvaško bi delno gospodarstvo in gospodarstvo obeh republik lahko zmanjšali za 66,6 milijona šilingov izdelkov, toda do sedaj smo iz Avstrije v okviru tega sporazuma uvozili le za 3 milijone šilingov izdelkov in v Avstrijo izvozili za 20 milijonov šilingov izdelkov.

Čeprav je res, da se bodo rezultati tega sporazuma v celoti pokazali šele leta 1984, kot so poudarili na današnji tiskovni konferenci delegacija avstrijskih gospodarstvenikov, ki jo vodi predsednik trgovinske zbornice za Koroško Karel Bauer, je vendar tako počasno uresničevanje sejemnega sporazuma nezadovoljivo. Vzrokov za to je sicer več, toda najvažnejša sta dva: predvsem preozko zastavljene blagovne liste, ki omejujejo možnosti za blagovno menjavo po sejemnem sporazumu predvsem na surovine in reprodukcijski material ter premajhno število neposrednih stikov med gospodarstveniki z obeh strani meje. Nekaj pa so k počasnejši uresnitvi sporazuma nedvomno prispevale tudi omejitve fizičnega uvoza v našo državo v zadnjih mesecih lanskega leta.

Sejemski sporazumi sicer ponujajo odlično možnost za povečevanje blagovne menjave med sosednjimi državami. Toda tako kot se je praksa uveljavila prej, poteka sejemski kompenzacijski posli bolj mimo sejmov in so nanje le formalno navezani. Zgovoren primer za to je tudi sejem Alpe-Adria, ki v zadnjih letih daje vse več poudarka delu z naslovom »Človek in prosti čas« namesto, da bi se izkoristil za konkretno dogovor med gospodarstveniki in tako izkoristil možnosti za povečevanje obsejnega gospodarskega sodelovanja. Sejem Alpe-Adria bi moral postati bolj sejem »odprtih meja« namesto, da postaja vse bolj sejem »prostega časa«, so poudarili na tiskovni konferenci.

VERA AVŠIČ

Pozabljena Švicarija

Nekoč ponos mesta in zavetišče naših najbolj znanih umetnikov razpada — Omet odpada, povsod zamaka — Kaj bo z njo, ne ve nihče — Prazni gradbeni odri

LJUBLJANA, 23. marca — Hiša v Tivoliju, Pod turnom št. 4, sicer imenovana »Švicarija«, je bila nekoč ponos Ljubljane. Izredno lepa stavba na izredno lepem kraju. To sedaj ni več. Prebivalci, tako stanovalci kot umetniki, ki imajo tam ateljeje, so nezadovoljni. Pravijo, da stavba gnije in razpada, da se Staninvest, ki naj bi skrbel zanjo, samo zabava.

Lansko pomlad so bili »Švicariji« veseli. Od nekdaj so prišli nekakšni mojstri, menda jih je poslal Staninvest, in začeli postavljati okoli stavbe odra. Kazalo je dobro, do jeseni so odšli stali. Tudi tovrstniki so bili živahni, nekaj časa so dovažali gradbeni material, nato so ga spet vozili proč. Strela je malce puščala po mojstrih so se spravili na dnjo. Prekriži so nekaj kvadratnih metrov in sedaj strela tudi pušča še bolj kot prej. Med deli je eden od delavcev tudi malo odločnejši zakorakal po stavbi in se mu je udri strop, da je padel enemu od najemnikov v stanovanje.

Sredi oktobra so se mojstri lotili obnove pročelja. Tudi pri teh delih so odnehali po nekaj kvadratnih metrih ometa. Kjer so stene suhe, je omet ostal, kjer pa so vlažne, odpada. Kakorkoli že, vsa dosedanja dela so bila usmerjena v lepši zunanji videz hiše,

videli, kaj mojstri počnejo, vendar, kaj koga od nas to zanima? Nihče ne pove natančno, čigava je hiša, kaj bo z njo, kakšni so načrti. Marsikdo med nami bi tudi sam kaj vložil v popravila, v obnovo, vendar v takem položaju ne more nihče... razumljivo, ne! Poleg tega pa plačujemo vsi vse pristojbine. V hišo je vlagala, umazanija, stranšica so razbita, voda je ali pa je ni... se je hudoval kipar Lupo.

Švicarija je spomeniško zaščitena. Ne le zato, ker so v njej v mladosti imeli svoje ateljeje največji slovenski umetniki — Karol Putih, Janez Lenassi, Zdenko Kalin, Stojan Bakič, Drago Tršar, tudi Ivan Cankar je nekoč pisal v njenih prostorih, v njej je bil tudi ustanovni zbor slovenskih komunistov, ko so 11. aprila 1920 postavili temelje za svoje revolucionarno delovanje. In pravzaprav edino, kar je na hiši še dobro ohranjenega, čistega in dokaj sveže delujočega, je prav spomeniška plošča, ki opozarja na preteklost te, od vseh pozabljene, hiše.

MARJAN SKUMAVC

Mesto, Šiška in Vič

Letos bo za preureditev Navja potrebno 2,8 milijona dinarjev — Dolžniki zamuja

LJUBLJANA, 23. marca — Za ureditve pokopališča Navje bo potrebno letos — kot je zapisano v družbenem dogovoru, o katerem je razpravljala mestna izvršna svet — več kot 2,8 milijona dinarjev. Denarja pa za sedaj še niso zagotovile mestna skupščina, skupščina občine Vič-Rudnik ter šišenska občinska skupščina. V občini Moste-Polje se še niso odločili oddoliti, kdaj nameravajo nakazati denar za sanacijo, ki obsega gradbeno dela (popravilo ometa, izdelava novih kapitolov in podobno) obrtniška dela (ureditve žlebov in odtokov vode) ter začasna ureditve javna razsvetljave.

Zanimiv je podatek, da se občini Šiška in Vič-Rudnik obnašata, kot da bi se izmikali plačevanju obveznosti, saj se sklicujeta na slab zglede mestne skupščine, ki še ni poravnala svojih obveznosti — 500 tisoč dinarjev. Obe »izmikajoče« občini pa dolgujeta vsaka po 250 tisočakov. Zaradi tega je mestni izvršni svet zahteval čimprej plačilo. D. V.

KUPON
za pravno
posvetovalnico
»Dela«

Pometimo pred svojim pragom!

V čistilni akciji po Ljubljani naj bi sodeloval sleherni občan

LJUBLJANA, 23. marca — Prvo soboto v aprilu bo vsak, ki mu ni mar, v kakšnem okolju živi, vzel v roke metlo ter počistil — če že ne bližnje okolice, pa vsaj pred svojim pragom.

Takšno pobudo, do nje ni težko priti ob pogledu na zanemarjene soseske in neopracovane dvorišča, je sprejel tudi koordinacijski odbor za čisto in zeleno Ljubljano pri Mestni konferenci SZDL ter sklenil, da bo skušal prispevati k uspehu te aprilске akcije.

Tretjega aprila naj bi se lotila pospravljanja sleherna delovna organizacija, sleherni posameznik, pionir, mladinec, skratka, akcija naj bi zajela vse hiše, ulice, parke, dvorišča, delavnice, tovarne, vse prostore, kjer se običajno zadržujejo.

O napovedani čistilni akciji Ljubljane bodo obveščali ljudi tudi občinske konference SZDL, vsa občinska glasila, plakati po izlozih in na krajih, kjer se zbira največ ljudi.

Razen nepretrane pripravljenosti za pospravljanje — prav vseh žal ne moti živeti med smeti — so tu še druge težave. V Ljubljani namreč ni delovne organizacije, ki bi premočala toliko metel, grabelj in drugih pripomočkov, kot ima zaposlenih, še manj pa je takšnih organizacij, ki bi metle razdelile in jih po akciji uspele zbrati nazaj.

Zato naj bi se s potrebnim orodjem opremlil vsak sam, če ima možnost, organizatorji pa naj bi poskrbeli za vreče, v katere bi zbrali nabrane smeti, da jih do odvoza ne bi raznesel veter. V akciji naj bi pomagali tudi člani sindikata in mladine, društva, glasila delovnih organizacij.

Je torej upanje, da se 3. aprila temeljito spoprime s smetmi in odpadki ter četrtega aprila zakorakamo po zelenih namostih po plesnih tetrakih, pločevinkah in drugi navlaki. Na svidenje, torej, 3. aprila v tovarni, pred hišo, v parku, na dvorišču — z metlo v roki!

N. Š.

LOTO

Izžrebane številke so: 2, 13, 14, 22, 24, dodatna 28.

»Nova 77« spet naseda na zemljiških čerih

Vaščani so zavrnili predloženi zazidalni načrt — Je prepoved parcelacije in prometa z zemljišči tudi kriva za odpor v vasi? — Kaj pa zadruga?

LJUBLJANA, 23. marca — Kaže, da bo za člane stanovanjske zadruge »Nova 77« pot do zemlje za gradnjo postala še bolj zapletena kot do zdaj. Že pred leti so se z vaščani Gaberji dogovorili za dve območji na precej zamokvirjeni zemlji, kjer bi lahko gradili. Tisti lastniki, ki bi tudi sami radi postavili stanovanjske hiše, so se lahko vključili v zadrugo, drugi so bili pripravljeni zemljo odstopiti za nadomestno zemljišče in v skrajnem primeru — če nadomestnega zemljišča ne bi bilo — tudi prodati.

Odlok o prepovedi parcelacije in prometa z zemljišči je kmetom odvzel možnost, da bi zemljo lahko prodali neposredno članom zadruge ali drugim občanom, ki bi radi gradili. Tudi o zamenjavi zemlje in odškodnini zanjo se lahko kmetje in vaščani pogovarjajo le z občino in Zavodom za urejanje stavbnih zemljišč. Novi zazidalni načrt, ki je bil razgromljen minuli mesec, je vaščane razburil in razjezil, obenem pa jim je precej nenadoma zemlja še bolj prirasla k srcu. Tudi tista, kjer naj bi gradili zadrugi.

V Gaberjah je res obdelana praktično vsa zemlja, slabšo in močvirnato pa bi se dalo z izsuševanjem zboljšati. Pokošeni so tudi vsi travniki in večina kmetov (med njimi je čistih kmetij bolj malo) oddaja mleko zadrugi, pa tudi nekaj živine za zakol ter druge kmetijske pridelke. Zemlje je še celo premalo in marsikdo bi jo rad najel še več poleg tiste, ki jo že ima. Kmetje so si kupili tudi mehanizacijo in uspešno kmetujejo.

Pravijo, da bi zelo pogrešali vsak kosček zemlje in da je ne bi radi dali, oziroma da je verjetno ne bodo dali. Tudi zadruginom ne. Poleg tega so na sestanku vaške skupnosti dejali, da o tem, da bodo na njihovi zemlji stali tudi druge hiše (ne samo zadrugini), niso nič vedeli in da jim o tem, kaj vse za zadruzo predvideva zazidalni načrt, nihče ni ničesar povedal.

Milan Erič bo razstavljal v Postojni

POSTOJNA — V knjižnici Bena Zupančiča bodo odprli v četrtek, 25. marca, razstavo grafik akademskega slikarja Milana Eriča. Otvoritev bo popestril pesnik Boris A. Novak z recitalom; razstava bo odprta do 3. aprila.

M. Z.

Res boljši časi za podnajemnike?

Odlok o podnajemniških razmerjih bo šele sčasoma pokazal učinke

LJUBLJANA, 23. marca — Odlok o podnajemniških razmerjih na območju ljubljanskih občin je tako pomemben akt, da bo na njegovo izvajanje v praksi treba še bolj paziti. To je bila glavna upovritev na današnji seji predsedstva Zveze sindikatov Ljubljane.

Kakšni so praktični učinki, bo mogoče reči šele potem, ko bo odlok že dal časa v veljavi, vendar so že sedaj opozorili na nekatere pojave, ki ga bodo spremljali. Eden takih je tudi ta, da se bo že tako občutljiva stanovanjska problematika še bolj zaostila.

Zato bo potrebna še večja angažiranost tržne inspekcije, predvsem pa družbenopolitičnih organizacij in hišnih svetov. Izrazili so tudi željo, da bi bila politika v skupščinskem sistemu toliko prožna, da v primeru negativnih rezultatov ne bi za vsako ceno vztrajala na izvajanju tega odloka.

M. J.

Delitev skupnega premoženja zakoncev

Z. K. A. Med zakonom sta z možem kupila enodružinsko hišo z vrtom ter zgradila počitniško hišico. Zanimava vas, ali lahko to skupno premoženje razdelita?

ODGOVOR: Ker sta z možem pridobila stanovanjsko hišo z vrtom in počitniško hišico z delom v času trajanja zakonske zveze, je to premoženje res važno skupno premoženje. Skupno premoženje zakoncev pa se ne razdeli ne le v primeru prenehanja ali razveljavitve zakonske zveze, temveč se lahko razdeli tudi v času trajanja zakonske zveze po sporazumu zakoncev ali pa na zahtevo enega ali drugega zakonca.

Izpuščanje očetovstva

F. A. M. V kolikšnem času lahko mož izpušča očetovstvo otroka, ki ga je žena rodila v otroku?

ODGOVOR: Mož, ki meni, da otrok, ki ga je rodila njegova žena v zakonski zvezi (ali pred pretekom 300 dni od prenehanja zakonske zveze) ni njegov, lahko izpušča očetovstvo otroka s tožbo, ki jo mora vložiti v enem letu od tedaj, ko je zvedel za okoliščine, ki zbuja sum, da

»Nova 77« uspelo dobiti 3,9 hektara za ureditve načrta, na kar čakajo že od leta 1977.

Na viškem komiteju za urejanje in varstvo okolja imajo drugačne podatke, kot jih navajajo kmetje. Pravijo namreč, da so lastniki zemlje že dali soglasje, da bodo pripravljeno svojo zemljo zamenjali za drugo ali jo prodali. Pravijo tudi, da ni res, da Gaberčani ne bi ničesar vedeli o načrtih za gradnjo na tem območju.

Strani medalje sta si torej zelo različni in težko je presoditi, kje je prava resnica. Je odločitev kmetov, da bodo zemljo obdržali, predvsem plod odločitve, da je in bo v prihodnje razvoj kmetijstva naša prednostna naloga ali pa je vmes tudi višina odškodnine za zemljo? Verjetno je resnica nekje na sredi — ali pa morda še kje drugje?

MOJCA KAUCIČ

Moščanska knjižnica skrbi za najmlajše

V pionirskem izposojevalnem oddelku je tudi igralnica — Pestre oblike privabljajo bralce

LJUBLJANA, 23. marca — Knjižnica Jožeta Mazovca v Mostah, ki ima prostore v kulturnem domu Špartov bori, skrbi tudi za otroke in pionirje. Uredili so tako imenovani pionirski izposojevalni oddelki. V njem je tudi igralnica, ki je namenjena najmlajšim obiskovalcem knjižnice. Tako lahko otroci ob igri ali poslušanju kaset s pravljicami spoznavajo slikanice in knjige. Za otroke prirejejo tudi ure pravljic, glasbene prireditve in nagradne knjižne uganke. Tudi to sredo, 24. marca, bo ob 17. uri ure pravljic za predšolske otroke.

Skupaj je v knjižnico vpisanih 5419 ljudi, med njimi je kar 2000 članov pionirskega oddelka, torej mlajših od petnajst ali šestnajst let. Knjižnica v Mostah ima več kot 33.000 knjig, 1581 raznih priročnikov in več kot 20 različnih domačih in tujih časopisov in revij. V posebni španski sobi imajo zbrano literaturo o španskih borcih in o španski revoluciji, ki jo še zbirajo in dopolnjujejo. Imajo tudi glasbeno sobo, kjer lahko obiskovalci poslušajo glasbo s plošč, ki jih imajo okrog 850, in sicer polovico s klasično, polovico pa z zabavno in drugo glasbo. Glasbeno sobo obišče približno 50 občanov na dan, večinoma mladina.

Moščanska knjižnica je odprta vsak dan od 8. do 20. ure, v sobotah pa do 14. ure.

NEVENKA GAJŠEK

Ljubljanski gledališčniki za Postojncane

POSTOJNA, 23. marca — V okviru 11. februarске kulturne akcije v postojnski občini, katero sta organizirala občinska zveza kulturnih organizacij in občinska kulturna skupnost Postojna, bo v sredo ob 19.30 uri v postojnskem kulturnem domu igra »Na svidenje nad zvezdami«. S to komedijo Toneta Partilija bodo v Postojni gostovali člani ljubljanskega Mestnega gledališča.

(M. T.)

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO, n. sol. o. Novo mesto, Zagrebška 18-20

Po 129. členu statuta in sklepu delavskega sveta TOZD Tovarna avtomobilov razpisujemo

dela oz. naloge

DIREKTORJA TOZD TOVARNE AVTOMOBILOV Novo mesto

Poleg splošnih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje: — visoka ali višja šola tehnične smeri ali druge ustrezne smeri — 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornih del — organizacijske sposobnosti — moralopolitična neoporečnost — da izpolnjuje pogoje 511. člena zakona o združenem delu.

Dela oz. naloge delavca s posebnimi pooblastili razpisujemo za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 15 dni po objavi kadrovska služba IMV Novo mesto, Zagrebška 18-20, 68000 Novo mesto.

V okviru zaposlitve nudimo možnost reševanja stanovanjskega vprašanja.

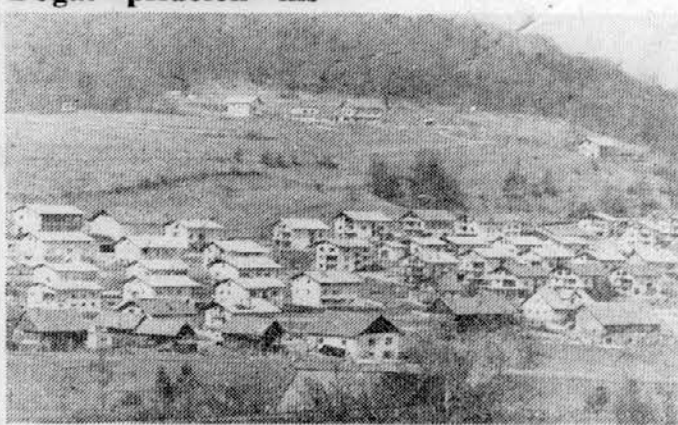
Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju.

Podrobnejše informacije o razpisanih delih oziroma nalogah dobite v kadrovski službi IMV Novo mesto.

24-2195

UTRIP

Bogat »pridelek« hiš

SKOFLJICA — Kamorkoli se človek ozre, povsod rastejo nove stanovanjske hiše. Viška občina je med največjimi v Sloveniji in seveda največja med ljubljanskimi. Zato ima tudi precej več zemlje kot druge in seveda je tudi želja za gradnjo več, kot bi mogli in smeli zemljo pozidati. Tudi nove stanovanjske hiše na Skofljici so obdane z obdelanimi njivami in travniki. Kdor bi rad zidal, na njih že vidi svojo hišo — koliko od teh ljudi pa pomisli, kaj bodo dali v lonec v tej novi hiši čez nekaj let? (K. M., foto: Janez Zrnc)

Pomlad še ne greje, volna pa

LJUBLJANA — Prvi pomladanski dnevi so sicer res mrzli, še celo kakšna drobna snežinka pleše po zraku, pomlad pa je le tu. Tudi po nakupih v mesto je treba, čeprav s tremi nadobudneži, kar ni čisto preprosto. Marsikatera ženska se je obmila za to mlado družino. Prvič zato, ker družin s tremi otroki ni več pretirano veliko, drugič — in predvsem — pa zato, ker je nekdo pozimi pridno vrtil pletkice. Volna je resda draga, vendar so izdelki lepi in še vedno cenejši kot v trgovini. In trije otroci so draga nalozba zato je treba marsikje najti »notranje rezerve.« (K. M., foto: Svetozar Busić)

Tečaj gorske straže

LJUBLJANA — Planinsko društvo PTT prireja tečaj gorske straže, ki se bo začel v četrtek, 25. marca ob 16. uri v društvenih prostorih na Trgu OF 16. urj sprejemajo tudi prijave. Tečaj je brezplačen in kdor ima rad naravo in planine ter obenem želi da bi okranila vsaj sedanjost — če ne že lepo podoba ter vse lepote — se bo za obisk tečaja rad oddčil. (K. M.)

Trgovina ob Gerbičevi zaprta

LJUBLJANA — Mercatorjeva samopostrežnica ob Gerbičevi je stara 16 let in potrebna temeljite prenove. Obnovenja bo predvidoma do 20. aprila. V tem času bo trgovina dobila opremo, obnovljena bo strojna za hlajenje naprave, delikatesa bo dobila nov prostor v trgovini in še kaj. Vrednost vseh del ob okrog 4,5 milijona dinarjev. Temeljite obnove bi bile potrebne tudi nekatere druge Mercatorjeve trgovine v viški občini. Tako bi morali obnoviti veliko samopostrežno trgovino v Rožni dolini na cesti IX., kjer bi bilo treba popraviti tudi streho, kar bi stalo okrog 15 milijonov dinarjev, ki pa jih Mercator letos nima, zato se bodo tega dela lotili prihodnje leto. (K. M.)

Buje: elektrika za Ljubljancane

LJUBLJANA — Približno 250 Ljubljancanov, lastnikov letnih počitniških hišic v Savudriji, se je odločilo za solidarnostno priključitev na električno omrežje. Ker Elektro Buje ni imelo denarja, je vsak lastnik prispeval približno po 60.000 dinarjev. Kolikšna bo končna vrednost del, ne ve še nihče, ker Elektro Buje končnega obračuna še ni naredilo. Predvidoma pa bodo potrebovali še najmanj 40.000 dinarjev, da bodo svoje prekopane vrtove, ograje in hiše popravili. Pogovarjajo se tudi o napeljavi pitne vode v hišice. Koliko denarja bo potrebno za to, še ni znano, verjetno pa ne dosti manj kot za napeljavo elektrike. (A. B.)

ROJSTVA

LJUBLJANA: V kliničnem centru so se v ponedeljek rodile tri deklice in štirje dečki, osebje stare porodnišnice pa je pomagalo mamicam pri rojstvu osmih punčk in devetih fantkov. Na Štajnerjevi 3 sta se rodila tudi najtežji in najlažji novorojenček. Prvi je zbral 4600 gramov, drugi pa 2420 gramov. (R. D.)

POGREBI

LJUBLJANA: Na Zalah se bodo danes svojci še zadnjič poslovili od 86-letnega upokojenca Janka Goloba (ob 12. uri); 76-letnega upokojenca Bena Pezdrija (ob 13. uri); 81-letne upokojenke Ivanke Jerina (ob 14. uri); 77-letne upokojenke Ivanke Albreht (ob 15. uri) in 82-letnega upokojenca Franca Lenarta (ob 17. uri).

POLJE: Danes ob 16. uri bodo na pokopališču v Polju pokopali 73-letnega upokojenca Franca Berčiča.

DOMZALE: Na tukajšnjih Zalah bodo jutri, v četrtek, ob 16. uri pokopali 57-letnega invalidskega upokojenca Samuela Šušteršiča.

VRHNIKA: Danes ob 16. uri bodo na pokopališču v Dragomerju svojci pospremili na zadnjo pot 82-letnega upokojenca Filipa Pezdrija. (R. D.)

Jezikovna vprašanja v razburljivem ozračju

V Okrogli dvorani Cankarjevega doma je jezikovno razsodišče pravilo tribuno o jeziku v javni rabi

Naval na Okroglo dvorano Cankarjevega doma, ki smo ga doživeli v ponedeljek zvečer, bi zlasti zaradi številčnosti mladih lahko primerjali z navalom na kak priljubljen pop koncert. Najmanj pa bi lahko pomislili, da bo tolikšno zanimanje zbudil napovedan pogovor o delu Jezikovnega razsodišča. Vodil ga je Matjaz Kmecl, sodelovali pa so še Janez Gradišnik, Janko Moder, Janez Sršen in Jože Toporišč.

Uvodoma je Kmecl povzel dosedanje delo Jezikovnega razsodišča, ki od novembra 1980 deluje v okviru sekcije »slovensčina v javni rabi« pri svetu za kulturo RK SZDL. Samoupravno sporazumevanje jeziku nalaga velike obveznosti in tako si razsodišče med drugim prizadeva, da bi »bil jezik čim bolj razumljiv in tako tembolj demokratičen.«

Nepravo ime za Jezikovno razsodišče?
Zadnje tedne razsodišče dobiva tudi po 30 in več pisem, v katerih posamezniki ali ustanove prosijo za nasvet oziroma kritizirajo nekatere krstive jezikovnih norm. Dvosej se prejel že približno 600 takšnih pisem, na katera po skupnem dogovoru odgovorjuje enoten odgovor in odgovorijo osebno ali v tisku. Časopisom vsak teden pošljejo kratko jezikovno izjavo (doslej 66), posreduje pa jih tudi radio.

Sam naziv Jezikovno razsodišče je izrazil precej ugovorov. Zato je Kmecl ponovno opozoril, da razsodišče nima nikakršnih pooblastil, ki bi presegala običajno samoupravno dogovarjanje. Strokovnega pouka o jeziku imamo pri nas dovolj, zato se razsodišče bolj posveča moralnemu razmerju do jezika in ravno iz te moralne vloge izhajajo tudi poimevanje »razsodišče«.

Razpravo so precej ovirale neugodne razmere v dvorani – neverjetna prenatrpanost celo na »stojiščih«, neznozna vročina in zlasti slaba akustika. V pogovoru so se pokazala vsebinsko zelo različna stališča do dela, ki ga je doslej opravilo Jezikovno razsodišče.

Precej navzočih je predlagalo konstruktivne dopolnitve. Lektorica Nada Šumi pri tem delu pogreša tematsko, bolj sistematično obravnavanje posameznih področij, pomanjkanje priporočil glede govornega jezika in skrb za oblikovanje jezikovnega nazora.

Kot je povedal Jože Toporišč, namerava razsodišče širše obdelati tudi praktično sporočanje. Dotaknil pa se je tudi administrativno-pravnega jezika, zvrsti, ki bi jo za začetek lahko obravnavali.

Ob velikem zanimanju za vprašanja, ki zadevajo birokratizacijo jezika, je Matjaz Kmecl poudaril, da je razsodišče na ta vprašanja že večkrat opozarjalo, nastopilo je proti nekatereim političnim »krasilom« in zavosti besedi v zakonih. Po besedah Janka Modra namerava razsodišče napisati širši članek o možnostih za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

Ob tovrstnem pisanju so v dvorani načeli številna vprašanja za razumljivejšo in polnejšo, zlasti pa manj dolgovozno pisanje administrativno-pravnih besedil, ker morajo ljudje, da bi res lahko samoupravljali, njim namenjena besedila tudi razumeti.

LJUDJE V NOVICAH

DAMJAN PRELOVSEK, umetnostni zgodovinar, predava danes ob 18. uri v Narodni galeriji v Ljubljani o beneškem baročnem arhitektu Giorgiu Massariju. Predavanje dr. Prelovskega slika v ciklu »Vasa razstava«, vstopnine pri teh predavanjih ni. In še na kratko, kdo je bil Massari: eden najpomembnejših umetnikov beneškega sedenastega, ki Massari živel v letih (1687–1766), ko se je beneška arhitektura obračala k teoriji in so bile v ospredju matematične znanosti. Massari pa je veljal za spretnega praktika, ki je ohranil stik s tradicijo. O njegovi veliki priljubljenosti pričajo številna dela v Benetkah in njihovem zaledju. Z izdavo koprskeske stolnice je segel tudi na naše ozemlje in nam prinesel neposredne pobude beneškega baroka. Ta je precej drugačen, od tega, kar si navadno predstavljamo pod pojmom baročne arhitekture. Sprehod z dispoziitiv je tako namenjen tudi osvjetliti tega vprašanja, predvsem pa za boljše razumevanje posebnosti naše rimsko-barokne arhitekture 18. stoletja, ki se je v veliki meri zgledovala prav pri Massariju.

MOJCA SMERDU, mlada slovenska kiparka, ki je diplomirala na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost in leta 1976 pri prof. Dragu Tršarju zaključila podiplomski študij,

razstavlja svoje plastike iz cementa in žgane glinice iz zadnjih let v paviljonu NOB v Trzinu. Nadejamo se, da bo v kratkem razstavljal v Narodni galeriji v Ljubljani, kjer bo predstavil svoje delo v sklopu razstave o materi in meji polne odprtosti forme ali pa je le-ta navzoča zgolj kot zametek. Pri Smerdujki so vsečini zlasti grobi in nosilci betonske mase brez forme, ki je, kot je zapisala kri-

tika, še za stopnjo nižje od klasične Eccevo poetike odprtosti. Njene skulpture učinkujejo, kakor da so izrgane zemlji, hkrati pa se zdi, kakor da so vezane nanjo.

SLAVKO KORES, rojen 1924, akademski slikar iz Maribora, razstavlja v avli Delavskega doma v Zagorju. Kores je v Zagorju že star znanec, dvakrat se je udeležil slikarske kolonije Izlake – Zagorje, drugič je bilo to lani. Na pričujoči razstavi je možno videti njegov cikel tridesetih krajin, ki jih odlikuje likovno določeno sozvočje oblik in barv ter tehnično popolna izvedba. S krajina-mi nam umetnik popele skozi galerijo raznovrstnih krajskih oblik in značajev zaznamovanih s spektrom lirčnih, stalgičnih in dramatičnih, razpoloženj ter občutij. Najbolj pri srcu so mu predeli Štajerske in Koroske.

ANDREJA SAHAROVA, sovjetska fizika in Nobelovega nagradenica za mir, ki je bil iz Moskve, nasilno preseljen v Gorki, je londonska ustanova Ross McWhirters počastila z ustanovitvijo štipendijskega fonda, ki se imenuje po njem. Štipendija naj bi študentom iz držav vzhodnega bloka – zlasti fizikom iz Sovjetske zveze – omogočila triletni študij na kateri od britanskih univerz.

Povabilo mladim pesnikom

V Vrbasu se bodo 29. in 30. maja že štirinajstič predstavili mladi jugoslovanski pesniki

V Vrbasu bo 29. in 30. maja, pod pokroviteljstvom sodra Pika Vrbasa štirinajstič festival jugoslovanske poezije mladih.

V natečaju za festival lahko sodelujejo mladi do 27. let z dvema doslej neobjavljenima pesmima v vseh jezikih jugoslovanskih narodov in narodnosti. Pesmi, podpisane s šifro, je treba poslati do 20. aprila v desetih upisanih izvodih na naslov Dom kulture Vrbasa, M. Tita 87, 21460 Vrbas.

Po izboru avtorji prejmejo nagrado in s prizadevanji ozkega kroga njegovih sodelavcev. Zaradi političnih razmer se je večkrat selila v druga srbska mesta, v prvi svetovni vojni je bila deloma poskočevana, v drugi pa je med bombnim napadom do tal pogorela, z vsem svojim knjižničnim fondom – pol milijona knjig in velikim številom dragocenih starin. Ponovno je začela delovati 1957, novo poslopje pa je dobila 6. aprila 1973, ko jo je predsednik Tito tudi odkrival in je tiste-ga leta dobila nagrado AVNOJ.

Zirija bo na festivalu podelila tri denarne nagrade: po 5.000, 4.000 in 3.000 dinarjev. Izbrane pesmi bodo objavljene v festivalskih publikacijah.

Jubilej Narodne biblioteke

V Beogradu bo Narodna biblioteka Srbije delovno proslavljala 150-letnico ustanovitve

Narodna biblioteka Srbije bo vse leto praznovala 150-letnico svoje ustanovitve, poglavitna slovesnost pa bo 6. aprila. Odprli bodo tri velike knjižnice razstave čez leto, priredili vsejugoslovansko posvetovanje o poti knjige do bralca in svojim zaslužnim članom podelili priznanja.

Narodna biblioteka je bila ustanovljena 1832, v se neosvojenih Srbiji, »po volji knjaza Miloša in Tita 87, 21460 Vrbas«.

Po izboru avtorji prejmejo nagrado in s prizadevanji ozkega kroga njegovih sodelavcev. Zaradi političnih razmer se je večkrat selila v druga srbska mesta, v prvi svetovni vojni je bila deloma poskočevana, v drugi pa je med bombnim napadom do tal pogorela, z vsem svojim knjižničnim fondom – pol milijona knjig in velikim številom dragocenih starin. Ponovno je začela delovati 1957, novo poslopje pa je dobila 6. aprila 1973, ko jo je predsednik Tito tudi odkrival in je tiste-ga leta dobila nagrado AVNOJ.

Zirija bo na festivalu podelila tri denarne nagrade: po 5.000, 4.000 in 3.000 dinarjev. Izbrane pesmi bodo objavljene v festivalskih publikacijah.

Koncertantna simfonija s klavirjem

Skladbe V. Trifunovića, K. Szymanowskega in F. Schuberta na koncertu Filharmonije

Uvodoma smo na petkovem simfoničnem koncertu orkestra Slovenske filharmonije spoznali novo delo srbskega skladatelja Vitorija Trifunovića, rojenega 1916. leta – uverturo Magnifico. Zanesljiva taktirka dirigenta Oskarja Danona je v skladbi razkrila nekatere efektivne strani harmonijske gradnje, s pregledno izpeljano tematiko pa je poudarila oblikovno zaokroženost. Navidez nazorna kompozicijska shema pa se je v resnici razvila iz katerih slogovnih različic, ki v delu ne najdejo skupnega jezika, ker so razpazane posamično, kot del fragmentarnega pogleda na sodobno ustvarjalno glasbeno okolje.

Koncertantna simfonija za klavir in orkester št. 4, opus 60 poljskega skladatelja Karola Szymanowskega izenčuje vlogi solista in orkestra. Izvedba pa je izpostavila pianista, poljskega solista Tadeusza Zmudzinskega, ki je predezel orkester in dirigenta in prevzel mukalnici. Tadeusz Zmudzinski je svojo interpretacijo izoblikoval s prodorno in hkrati muzikalno pretanjeno igro, orkester pa je ostal neizrazit, prepočen s skupnimi muzikalnih odzivih, kratkita neosvesčeni drugi pol pianistove igre.

Nekaj podobnega se je zgodilo tudi z izvedbo Schubertove Simfonije št. 5 v B-duru. Pri tej seveda ni bilo gonilne sile in tako je Schubertova glasba ostala bolj ali manj zadovoljivo preigrana kot lepa, tematsko bogata pretekle glasba, polna ljubkih melodij, ki nam ostanejo glavna vsebina in sporočilo. Schubertove glasbe. Mar res?

PAVEL MIHELČIČ

Predpremiera igre »Ko bi padli oživel«

V četrtek, 25. marca ob 18. uri bodo v Sentjakobskem gledališču v Ljubljani pripravili četrto predpremiero letošnje sezone – in sicer za organizatorje kulturnih dejavnosti v kulturno-prosvetnih institucijah in druge. Uprizorili bodo igro »Ko bi padli oživel« Vasje Ocvirka. Delo je režiral Jože Gerden. Z uprizoritvijo leži Sentjakobsko gledališče počastiti kongresa ZKS in ZKI.

Marko Munih z orkestrom RTV

V sredo, 24. marca ob 19.30 bo v Slovenski filharmoniji koncert zelenega abonmaja. S simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana bo nastopil dirigent Marko Munih. Kot solista bo nastopila Therese Dussaut v Ravelovem Koncertu za klavir in orkester v G-duru. Uvodoma bomo s poročila Daneta Škerla tri simfonije skice, v drugem delu koncerta bodo izvedli še Peto simfonijo P. I. Čajkovskega.

Mariborski muzej v Beogradu

Pokrajinski muzej iz Maribora bo v četrtek v sodelovanju z Istorijem muzejem v Beogradu odprl razstavo z naslovom »Maribor in njegovi ljudje na starih fotografijah« – 450 fotografij povečav iz življenja Maribora in Mariborčanov v letih 1848–1945. Ta razstava, postavljena prvič leta 1976, je gostovala že tudi v Ljubljani. V Beogradu je razstava postavljena v centru Savske Beograjske zgodovinske muzeje pa bo v znamenju Maribor postal razstavo o užiti republiki, morda pa tudi o prvem srbskem uporu.

RTV RTV RTV RTV RTV RTV

OČENI

Past za témo

Ocenjevanje oddaj **Tonija Tršarja 35 mm – Filmska delavnica** ni lahko delo. Bolj kritičen gledalec se mora pri njem namreč spopadati s težavami, s katerimi se je pred njim spopadal že ustvarjalec oddaje sam. Ena izmed poglavitnih ovir je nedvomno popolnoma nevalidna filmdelovna tema za aktualno spremljanje sporeda. Zato se je treba zateči k tematskim oddajam. Te, o katerih gre beseda, nikakor niso nevalidne in ponujajo sintezo na višji ravni. Preden se lotim opredeljevanja te sinteze, naj omenim še posebnost, ki je televiziji ocenjevalce pač ne sme prezreti. Oddaja 35 mm in zgolj oddaja »za ocenjevanje«. Že njena zasnova je takšna, da je kritičen pristop do nje nujen. Če ustvarjalec obvlada dileme filmske in televizijske kritike, se »zlahka« izogne čerem, na katerih bi utegnil priti. Torej ne gre zgolj za profesionalen pristop; le-ta je profesionalen na popolnoma premišljen način.

Gledali smo kakih stodeset minut dolgo oddajo na eno sam temo, ki so jo povabljeni v studiu razgrnili v vsej svoji razsežnosti. Monotematika ima nedvomno svoje pasti in ena izmed najnevarnejših je ta, da tema zvočeni, se razblij, da pride do ponavljanj ter raznih drugih zadržev. Zahvaljujoč spretni režiji **Slava Hrena**, domiselni sceni **Jožeta Spacala**, ki je bila le na prvem pogledu improvizirana ter spretnemu vodstvu konverzacije v studiju, do tega zadržev ni prišlo. Tudi izbor filmskih insertov, vključno s kratkometražnim filmom **Kreše Golika** »Od 3 do 22«, ni bil zgolj ilustracija pogovora, temveč je nudil vpogled v like žensk ki so nastopili v zgodovini filma, in ki jih je Miša Grčarjeva domiselno tipologizirala. Tu bi bilo potrebno pripomniti na izraz **Krati meter**, ki se je pojavil na »sklapi«. Že izraz kratkometražni film ni najbolje izbran, in bi bil ustreznejši »malometražni«, čeprav se slednje sliši nekoliko nevšečno. (Ker meter, če ni dolg natančno en meter, ni več meter).

Posebno razsežnost bi lahko dobilo tudi obravnavanje povzra pomenografije na filmskih platnih, vendar do tega ni prišlo. Kaj je to pomenografija, o tem se niso sporazumeli; morda tudi nekoliko po zaslugi Miše Jezernika, ki je nedvomno mislil, da bi moral v tem primeru pripomniti kaj posebnega, kasneje pa se je izkazalo, da česa takega pač ni imel na zalogi. V tem pogledu je bil dosti bolj izbršen Igor Keršič, ki je vsaj označil nekatere analitična izhodišča. Ta prispevek je bil vseokor nujen in logičen, po drugi strani pa tudi nekoliko okoren.

Oddaja je mimogrede pokazala tudi to, da se dojemanje ženske v jugoslovanski kinematografiji bistveno ne razlikuje od druge kinematografije, čeprav gre v prvi za ustvarjanje nekaterih alternativnih tipov, ki so pri nas lokalno pogojeni ter so zaradi tega specifični. Logika filmske govorice to specifično samo poudarja, ne pa je izolirata, čeprav je Snežana Nikšić (iz svojih izkušenj) povedala, da gre prav tu za stereotipno ponudbo in povpreševanje.

Skratka, šlo je za celovitejšo oddajo, ki se je z največjo mero resnosti lotevala skrbno in premišljeno izbrane teme. Korektnosti njene izvedbe bi bilo težko oporekati.

PETER SRAKAR

TELEVIZIJA

LUBLJANA

- 9.00 San Sicario: VELESALOM ZA MOŠKE, prenos 1. teka
- 11.30 San Sicario: VELESALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka
- 15.30 VELESALOM ZA MOŠKE, posnetek iz San Sicaria
- 16.40 POROČILA
- 16.45 KOŠARKA ISKRA OLIMPIJA : CIBONA, prenos
- 18.15 CIBICAN, DOBER DAN: Po lovčevih stopinjah, 1. del, pripravila Anka Prestor, kamera Viki Pogačar
- 18.30 OZBORNIK
- 18.45 KOŠARKA POJE
- 19.15 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK
- 20.05 FILM TEDNA: F.I.S.T., ameriški film, 1978, režija Norman Jewison, igrajo Sylvester Stallone, Rod Steiger, Peter Boyle (o sinu revnega madžarskega priseljenca, ki postane agitator posebnega združenja prevoznikov)
- 22.25 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHAJSKIH MOJSTROV
- 22.30 V ZNAMENJU

ODDAJNINI IL MREŽE

- 16.15 ČAS ZA PRAVLJICO
- 16.45 KOŠARKA ISKRA OLIMPIJA : CIBONA, prenos
- 18.15 AKTUALNOSTI
- 18.45 ZELENI KABARET
- 19.30 DNEVNIK
- 20.00 ALI SE MED SEBOJ POZNAMO
- 21.00 ZAGREBSKA PANORAMA
- 21.30 S. Vojković: NESREČNI PRIMER, TV film

ZAGREB I. PROGRAM

- 9.00 TV V SOLI: kolektor, vstaja jugoslovanskih narodov, od Zlatibora do Beograda, zanimivo potovanje
- 10.00 POROČILA
- 16.45 KOŠARKA ISKRA OLIMPIJA : CIBONA, prenos
- 18.15 KOLENDAR
- 18.25 KRONIKA OBČINE BJELOVAR
- 19.30 DNEVNIK
- 20.30 ZABAVNA SREDA: »VSE BILO JE IGRA«
- 21.30 DNEVNIK

KOPER

- 13.30 ODPRTA MEJA, CONFINE APERTO, oddaja v slovenskem jeziku
- 15.30 ODPRTA MEJA (ponovitev)
- 16.00 SMUČANJE – SAN SICARIO, svetovni pokal
- 17.00 REZERVIROANO ZA NAJMLAJŠE
- 18.00 FILM (ponovitev)
- 19.30 VISOKI PRITISK, glasbena oddaja, režiser Peter Javorčec
- 20.15 STIČISCE (DVE MINUTI)
- 20.30 KUPČIJA, ameriški film, igraja Jennifer Warren, Robert De Niro, režija John Shade
- 21.50 TVD – DANES
- 22.00 KOŠARKA – jugoslovansko prvenstvo, finale

AVSTRIA I. PROGRAM

- 10.35 CIRKUS, ameriški nemi film, 1926, Charles Chaplin, Merna Kennedy
- 17.30 VIKING VIKI, serijska risanka
- 18.00 POLJSKA INSPEKCIJA, serija, Walter Sedlmayr
- 20.15 HATARI, ameriški film, 1962, John Wayne, Elsa Martinelli, Hardy Kruger, Gérard Blain
- 22.45 ŠPORT IN SP V HOKEJU – skupina B, Avstrija : Poljska

Kljubujoči

»Dal bi denar, da bi jo odstranili!« Tako je na vprašanje, kaj meni o skulpturi, ki jo je leta 1967 Chicago podaril sam Pablo Picasso, z nasmehom odgovoril eden od številnih prebivalcev tega mesta, ki ga je (v angleško-kanadski kritiki) takrat predstavil **Studs Terkel**. Izjave nekaterih drugih mimoidočih so bile sicer tudi drugačne, toda kakšnega pretirane veselja nad modernim umetnostjo, postavljeno sredi mesta, ni bilo duffiti. Chicago je pač mesto z nepregledno množico prebivalcev, katerih večino kaj malo briga, koliko je zanje prispeval arhitekt Louis Sullivan, najbrž pa to sploh ne vpliva na čustva črncev, ki sredi Amerike žive v čisto legalnem segregacijskem predelu (stanovanj Roberta Taylorja), kjer je videti belca nekaj tako nenavadnega, da gledalec preprosto ne more verjeti v to (kruto) resnico. V Ameriki, kjer se meša toliko najrazličnejših ras in kultur, so torej tudi takšna (»čista«) področja, kakršnih si ob toliko besedah o enakopravnosti skoraj ne moreš predstavljati. Toda to črkasto področje je čista realnost, na obrobju sicer lepega mesta in kaj, ko visoke poslovne stavbe, široke ceste in s propagandno žilico urejene trgovine ne odtehtajo čudnih občutkov, ki se te lotevajo, ko siliš, da v tem črnem predelu sploh ni nobene zdravstvene preventive, da se ga izogibajo celo mestni policaji.

Slepi John Davies je pel svoj blues, v umetniškem inštitutu so nam pokazali sliko Georgesa Seurat. Izvedeli smo, da je bil prvi priseljenec črnce. In da se počuti tako kot vodovodni stolp, en redkih stavb, ohranjenih po požaru iz leta 1871, ki danes še vedno kujejo mestu in arhitekturi, pa čeprav se vse naokrog dviguje veliko večje in mogočnejše stavbe.

MARKO JENSTERLE

VEČNA ZABAVA

Reprizni uspeh

Zdravko Sotra, režiser zabavnoglasbene serije **»Licem ob licu«**, ki sta jo pred desetimi leti posnela Milena Dravič in Dragan Nikolić, zdaj pa jo Beograščani (ob ponedeljkih) ponavljajo, pravi: »Bi sem proti reprizi, kajti po mojem delajo oddaji, ki je bila ustvarjena v določenem trenutku in ki se je trudila biti aktualna, s tem, da jo ponavljajo, krivico. Sij se ne more kosati z današnjim konceptom tovrstnih programov. Niti ene ponovitve nisem gledal. Ljudje mi dopovedujejo, da se motim, da je v seriji veliko stvari, ki so preživele to časovno oddaljenost in ki se danes veljajo, ampak...«

O uspehu, ki ga po mnenju mnogih tako spet uživa, meni: »Saj se ne branim slabe, s katero me je spet obsela ta serija, vendar si pri tem mislim, kako malo smo stori na tem področju doslej... Če bi se bila vmes pojavila kakšna druga oddaja, mogla gotovo ne bi zdaj takšnega uspeha kot ga...«

O igralcih pa takole: »... Ko sem zadnjič gostoval v oddaji Marka Jankovića, mi je neki poslušalec rekla, da sicer ceni moj napor, vendar pa da po njegovem nimamo pravih igralcev, takšnih, ki bi zmogli tovrstne oddaje. Mi vzamemo igralce, oni naredijo, kolikor pač morejo in znajo, in to je vse. Pri nas ni umetnikov, ki bi se hoteli za to, da bi znali zabavati občinstvo. Imamo igralce, ki igrajo v gledališču, v filmu, pa se tako hoče noč z najdejo tudi pri tem poslu...« (Zanimivo, da v slovensčini za »zabavljiva«, tistega, ki zabava občinstvo, nimamo pravega izraza; morda bi to lahko bil razveseljalec, veselčkar...)

AVSTRIA II. PROGRAM

- 20.15 BROADWAYSKI BAZAR, reportaža o gledališčih
- 21.30 KULTURNI DNEVNIK
- 22.20 NOVOSTI IZ FILMSKEGA SVETA
- 22.05 EINSTENOVE SANJE, teljton

RADIO

PRVI PROGRAM

- 4.30–7.30 Jutranji program – glasba; 6.00 Poročila – Dobro jutro, rojaki na tujem; 8.05 Pisan svet pravljic in zgodbi; 8.30 Govorniki makedonski in srbohrvaški; 11.05 Ali poznate (prenos iz Maribora); Bachova, Lisztova in Chopinova klavirska glasba; pripravila Magda Zaplotnik; 12.30 Kmetijski nasveti – im. Marija Orešnik; Prehrana piščancev in kokoši z domačimi krmlji; 14.05 Razmišljanje, ugotavljanje; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 17.00 Studio ob sedemnajstih: O programu graditve jedrskih elektrarn v Jugoslaviji, oddaja v živo (tel. za poslušalce 318-88 ali 318-852); v pogovoru sodeluje dr. Miroslav Fatur in ing. Pavle Kun

Bolgarski delavci dobro delajo v sibirski tajgi

Delo je sicer težko, zaslužek pa je zelo dober in ob vrnitvi v domovino jih čaka vrsta privilegijev

SOFIJA, marca (Tanjug) – Leto 1968, ko je v sovjetsko tajgo prva skupina drvarjev iz Bolgarije, ni nihče verjel, da bo število bolgarskih delavcev, zaposlenih v sovjetski tajgi, doseglo po štirinajstih letih za bolgarske razmere prav veličastno število nekaj deset tisoč. Po nekaterih ocenah jih je celo 50.000 in vse kaže, da bo devetmilijska Bolgarija še naprej »izvažala« svojo delovno silo, predvsem v SZ.

Kar se tiče surovini, je Bolgarija precej revna, SZ pa zelo bogata. Toda za njihovo izkoriščanje je poleg investicij potrebna tudi delovna sila, zato ocenjujejo, da bo eksploatacija bogatih gozdnih predelov v Komi, kjer so Bolgari že zgradili za svoje delavce in njihove družine tri mesteca, koristila obema stranema. Domnevajo, da živi v sibirski tajgi okrog 10.000 do 15.000 bolgarskih delavcev, ki oskrbujejo domače gospodarstvo z velikimi količinami lesa in približno 50.000 tonami celuloze na leto.

Po bolgarskih ocenah je ekonomski učinek takšnega sodelovanja pri izgradnji skupnih objektov na ozemlju SZ izredno velik.

Po drugi strani imajo koristi tudi njihovi delavci, ki so zaposleni v SZ. Sicer spadajo njihove plače med podatke, ki tukaj niso dostopni javnosti, vendar pa že samo dejstvo, da opravljajo izredno težka dela na terenih in v razmerah, kakršne so v sovjetski tajgi, govori za to, da zaslužijo precej več, kot znaša povprečna plača v Bolgariji (150–180 levov). Sicer pa imajo ob vrnitvi vrsto privilegijev – prednost pri dodelitvi stanovanj, boljše delovno mesto, lahko kupujejo v posebnih trgovinah – »Korekonihi«, kjer prodajajo predvsem »zahodno« blago in še mnogo drugega, kar v tukajšnjih razmerah precej pomeni. Nekateri pa bodo ostali v SZ, saj so tam dobili dom in si ustvarili družino.

Kitajska mladina se mora vesti, kot zahteva tisočletno izročilo

Pred letom dni so začeli kampanjo »za štiri lepote s petimi napori« – Zaradi omejenih materialnih možnosti blaginja sama po sebi še ne prinaša sreče – Strogi predpisi o videzu in oblačenju

OD DOPISNICE TANJUGA

PEKING, marca – Kitajska mladina se mora razvijati »moralno, intelektualno in fizično«. Pri tem velja posebna skrb moralni vzgoji, pravilnemu »socialističnemu duhovnemu izražanju«, krepitvi socialistične morale. Te dni so celo sklenili, da bodo mesec marec vsako leto razglasili za mesec socialistične morale.

Povsod po državi so organizirali velike čistilne akcije in olupševalne javne kraje. V prometu, na kulturnih in športnih prireditvah skrbijo za lepo vedenje in red. Prodajalci, natakarji, sprevedniki, milenični itd. naj bi bili v »meseccu socialistične etike« s ljudmi kar se da vljudni.

Organizirane skupine mladih na ulicah in v uličnih komitejih skrbijo za stare in onemogelje ljudi, pomagajo družinam borec in herojev. Sodelujejo tudi pri sajenju dreves in urejanju parkov. Konec lanskega leta je kitajski parlament sprejel resolucijo, po kateri so vsi državljani, če niso bolni ali stari, dolžni vsako leto posaditi tri drevesa.

Da bi mlade pravilno usmerjali in vzgajali, so pred letom dni začeli kampanjo »za štiri lepote s petimi napori« (štiri lepote so lepa misel, lepota izražanja, lepota akcije in lepota urejenega okolja). Doseči jih je mogoče s petimi napori: s snaznostjo, z vljudnostjo, s krepitvijo socialistične duhovne civilizacije, s socialistično moralno in socialističnim družbenim redom.

Uprava Sanghajske univerze Tunghin je sprejela celo posebne predpise o videzu in oblačenju študentov. Fantje ne smejo nositi brade in brkov, pa tudi lasje morajo imeti pritržene, tako kratke, da se vidijo ušesa. Dekleta ne smejo imeti razpuščenih las. Če so že dolgi, jih morajo splesti v kite ali speti v konjski rep. Kar zadeva oblačenje, so strogo prepovedane kakršnekoli tuje obleke, na primer kavbojke, da o mi-ni krilih in globokih izrezih, ki so še posebej prepovedani, sploh ne govorimo. V predavalnicah se študentje ne smejo prikazati športno oblačeni.

Podobna pravila so sprejeli tudi druge univerze. Kdor jih ne spoštuje, se ne more vpisati v novi semester. In ker velja na Kitajskem še vedno za velik uspeh, če prideš do fakultete (od milijarde prebivalcev ima Kitajska več kot milijon študentov), pričakujejo, da se bodo novi predpisi uveljavili brez ugovorov.

Kitajska mladina se od najbolj rosnega otroštva uči poslušnosti in spoštovanja do starejših. Takšna je kitajska tradicija, ki se je niso držali le med »kulturno revolucijo«. Odljeto, se pritožuje.

SONJA BADEL

VRTIMO GLOBUS

Obresti

Občinski pisar iz Pfaffnaua v švicarskem kantonu Luzern je štirinajst let goljufal državo. O tem se je govorilo že precej časa, na občinski seji pa so pred nedavnim vso stvar potrdili. Vsako leto decembra je del davkov nakazal na svoj račun in jih šele ob koncu leta prevedel državi na blaginjo v Luzernu. Kljub temu protijemu niso uvedli kazenskega postopka, le pri svojem denar bo moral vrniti. Tega pa ni kaj dosti, saj je z obrestmi v vseh teh letih postarani zaslužil le 632 frankov (nekaj več kot 15.000 dinarjev).

Policija v nevarnosti

V newyorški podzemski železnici tudi policija ni več varna. Prejšnji teden sta dva roparja napadla temnopolega policista Cephasa Hunterja, ki je bil na poti v službo. Odvzela sta mu uro, dva prstana in orožje in ga s pestmi tako obdelala, da je obelzel. Hunterju pa se je pozneje posrečilo poklicati stanovske tovariše, ki so ga zasedovali in tudi uleteli; roparja sta stara petnajst in sedemnajst let.

Nagrajenec v zaporu

Državno tožilstvo iz Bochuma je izdalo zaporno povelje za oblikovalca krajine arhitekta Georga Penkerja. Sumijo namreč, da je pri oblikovanju bochumskega športnega in zabavišnega centra »Kemnade« skupaj z nekimi vrstniškimi podjetjem iz Duisburga goljufal državo za približno pol milijona mark (9,6 milijona dinarjev). Pri tem podjetju, ki je prevzelo ureditve zelenice okrog umetnega jezera Kemnade za 4,5 milijona mark, je prišlo že pred tem do več aretacij. Arhitekt Penker je dobil prvo nagrado pri natečaju za načrtovanje zvezne vrtnarske razstave, ki bo l. 1987 v Düsseldorfu. Preiskavo so razširili tudi na podobna velika naročila, pri katerih je obtoženi arhitekt prevzel oblikovanje krajine.

Zakladnica znanja

V glavnem šrilankskem mestu Colombo se je pred nekaj dnevi zasedla ena od najbolj nenavadnih ladij na svetu: »Logos«, ki jo zaradi gore knjig, ki jih prevažajo (vsega jih je 250.000 v vseh mogočih jezikih), imenujejo tudi »zakladnica znanja«. Ze enajst let plove potujoča knjižnica iz enega pristanišča v drugo, obiskala je 67 držav v Evropi, Afriki, na Bližnjem Vzhodu, v Aziji in južnem Pacifiku.

Smaragdi z dna morja

Potapljač John Brandon dela za floridsko družbo, ki se ukvarja z iskanjem potopljenih dragocenosti, pred nekaj dnevi pa je potegnil na dan masivno, 60 centimetrov dolgo zlato verižico iz 15 delov, vso posuto s smaragdi, biseri in diamanti. Našel jo je na potopljeni španski ladiji iz 17. stoletja v globlini 13 metrov zahodno od Floride. Verižico bodo skupaj s stotimi srebrnimi novčiči in ostalimi dragocenostmi z ladje (vredne so okoli 40 milijonov dolarjev) razstavili na posebni prireditvi.

Stopetdesetletnik

V združenih arabskih emiratih je te dni v 150. letu starosti umrl eden od najstarejših ljudi na svetu. Starec, kot piše list »Al Itahade«, ni imel težav z zdravjem, le slabo je videl. Trikrat je bil ožen, a ni imel otrok. Do svojega 80. leta se je ukvarjal s poljedelstvom, zadnjih 70 let pa prebil v pokouju.

Pogrešani vonjavi

Ze od faraonskih časov spadajo česen in čebula med najpomembnejše sestavine egiptovske kuhinje. Brez teh dveh živil si življenja v Kairu ni bilo mogoče predstavljati. Pa vendar je naposled strahen čas, že od začetka februarja ni ne na trgu ne v državnih trgovinah in ne na stojnicah niti glavice česna ali čebule – prava katastrofa, ki povzroča med prebivalstvom nezadovoljno mrmanje in polni časopise stolpe.

Seveda so tudi cene temu primerno narasle; če pripelje felah s konjsko vprego čebulo v Kairo, jo prodaja pod roko po 90 piastrov, torej trikrat dražje. Na obrežni cesti ob Nilu med Kairom in Heluanom je večja čebula povzročila celo prometno nesrečo: pol ducata voznikov je ob pogledu na krošnjarija, ki je prodajal to pomembno socvrje, ostro zavrla, ne da bi pogledalo, ali je za njimi še kdo.

Za nenadno pomanjkanje je cela vrsta vzrokov, od napadne kmetijske politike, ki felahom diktira nerealne cene, do slabega načrtovanja in pomanjkljive odkupne službe. Poleg tega se stalno večja izvoz kvalitete egiptovske čebule, ki sicer prinaša devize, čebulo pa je odvajajo z domačega trga. Ker pričakujejo podražitve, zadržujejo zadrage in veletrgovci blago v skladiščih.

Kako resna je čebulno-česnovska kriza, se je pokazalo prejšnji teden, ko je vladajoča stranka sklicala posebno konferenco, posvečeno preskrbi s čebulo. Kmetijski minister in vodilni predstavniki ministrstev za preskrbo, industrijo, znanjstvo in notranjo trgovino so sestavili odbor, ki

bo izdelal novo strategijo. Odbor je odločil, da je treba takoj dati na trg deset ton čebule, kar je bilo slišati zelo obetavno, za desetmilijski Kairo pa je komaj kaplja v morju.

Zbor Titovih brigadirjev

Pred kratkim sta stockholmska časopisa »Tidningen« in »Aftonbladet« objavila zelo neobičajen oglas, ki se je začel in končal z besedami, nerazumljivimi za Švede: »Omladin-ska pruga« in »Bratstvo i jedinstvo«. Bralci so morali prebrati vse, če so hoteli razumeti, za kaj gre. Oglas je bil vabilo vsem 132 švedskim brigadirjem, ki so dva in pol meseca v letu 1947 prebili blizu vasice Nemila in skupaj z jugoslovanskimi brigadirji gradili progo Samac-Sarajevo. Vsi, ki se živijo, naj bi se dobili junija in obiskali progo, ki so jo gradili v svoji mladosti. Precej jih je že pomrlo, nekateri so se razgubili po svetu, sedemdeset pa se jih je že oglasilo. Še danes se spominjajo težkega dela in izkušenj, ki so si jih pridobili, tovarštva in enotnosti, ki sta bila časa po vojni brez primere, pa tudi neizmernega upanja. Proga Samac-Sarajevo je marsikateremu od njih usmerila nadaljnje življenje: mladi študent medicine Bejorot je v britanski baraki spoznal svojo sedanjo soprogo Carol, Brigita Vimo je devet mesece kasneje rodila sina Jerkera; mnoga prijateljstva še zdaj trajajo.

V skrbah za okolje

Francoski predsednik Mitterrand je znova potrdil, da ima velike ambicije v arhitekturi. Vlada namreč pripravlja veliko reformo v arhitekturi, ki jo bodo predlagali parlamentu na jesenskem zasedanju. Gre za spodbujanje arhitekturnih novosti, predvsem na velikih pariskih projektih (opera, muzej znanosti, rockovska dvorana...). Parizu se torej obeta novo obličje, Francozi pa so zaskrbljeni, 33 odstotkov jih meni, da so urbanistični problemi zelo pereči, 36 odst. jih misli, da so pomembni. Urbanistična ureditev bolj zanima moške kot ženske in bolj privržene vladne večine (39 odstotkov) kot opozicije (26 odstotkov). Na splošno so Francozi zadovoljni z urbanistično ureditvijo svojega okolja, se pravi s stavbami in starimi spomeniki. Zelo kritični pa so zaradi slabe kvalitete najnovejših gradenj. (Na sliki: staro in novo sredi Pariza.)

Reklame po kitajski

Je mogoče uskladiti socialistično moralno z reklamo, kapitalističnim proizvodom in zlom, kot so menili Kitajci dolga leta? Očitno je, saj pripravljajo nove predpise o reklamiranju, ki bodo začeli veljati 1. maja. Trgovci ne bodo smeli pretirano hvaliti izdelkov. V reklamah naj bo le resnica. Vprašanje je seveda, ali je kje trgovec, ki bi ponujal blago reko, da ne traja dolgo, da se hitro pokvari... Vsekar bi tako moral ravnati kitajski trgovec in prav v tem je razlika med socialistično in kapitalistično reklamo. Poštena reklama jasno oznanja, katero blago je mogoče hraniti, katero ima napake in zakaj je v razprodaji. Predvsem mora seznanjati ljudi s proizvodni in storitvam, po vsebini in obliki ne sme biti v nasprotju z vladno politiko, ne sme žaliti dostojanstva posameznih narodnosti, prepovedana je reklama za vse reakcionarno, prostakost, grdo, vse, kar spodbuja praznovost. Izdelke lahko reklamirajo šele potem, ko dobijo dovoljenje pristojnih inšpekcijskih organov.

Seveda zahtevajo poštenost ne le v reklamiranju, pač pa pri trgovanju na splošno. Kaznivo je goljufanje pri tehtanju, prodajanje blaga slabše kvalitete po normalnih cenah, grob odnos do kupcev, prodajanje poškodovanega blaga »po zvezah«... Z družbeno akcijo želijo zagotoviti pošten in enakopraven odnos med kupcem in trgovcem ter ustrezno ceno za vse proizvode.

Pogubila jih je izdaja

Pred štiridesetimi leti padlo petnajst borcev Cankarjevega bataljona, med njimi vodilni človek gorenjskega partizanstva Stanko Žagar

Zgodilo se je v času najhujših preizkušenj gorenjskih – in tudi drugih – partizanov in narodnosvobodilnega gibanja nasploh. Tedaj je slo za biti ali ne biti, kajti okupator s policijskimi bataljoni in podivjanim gestapom je bil v fitem času strahotno močan. Ze pred dražgoškim bitko je ugotovil, da so mu gorenjski partizani sila nevarni, da so ogrožali gospodarstvo, razmere, komunikacije in mirno vladanje v pokrajini, ki so jo že takoj od prihodnosti imeli za sestavni del rajhu. Gorenjska kot nepogrešljivi člen v verigi nacističnega imperija ni smela priti pod vpliv in nadzorstvo upornikov partizanov in uporniških organizacij.

Zato so »z ognjem in mečem« vse od poljeta 1941 kravato krotili začeto vstajo, ki sta jo zaletela komunistična partija in Osvobodilna fronta. V tem uporu je bil njegov prvi netilec in navdihovalca Stanko Žagar, član CK KPS in Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet, ki sta ga julija 1941 kot svojega zastopnika in pokrajinskega partijskega sekretarja poslala na vroče gorenjsko ozemlje.

Gestapo s svojim nasilnim aparatom je planil po organizatorjih vstaje in OF med prebivalstvom. Na vsak način je hotel zatreti upor. S tem ciljem je polet drugih nasilniških ukrepov segel tudi po najhujših: začel je ubijati talce, ki jih je zbiral predvsem v begunjski mučnici. Ze v decembra pobil 146 ljudi. Med njimi več ujetih partizanov in aretiranih organizatorjev vstaje.

Tako in še hujše nasilje je nacistični okupator nadaljeval tudi po dražgoški bitki. Zlasti se, ker se mu je postopoma posrečilo vdreti v številne partijske in OF organizacije. Tako je v prvih treh mesecih 1942, leta domala razbil terenske organizacije, hkrati pa streljal cele skupine talcev ter nemehno zasledoval in napadal tedaj maloštevilne partizanske enote. Padali so ne le prvoborci, temveč dragocen vodilni kader, ki ga je že tako in tako zelo primanjkovalo.

V pokrajini je zlasti beseda gestapo širila strah, nezaupanje in strah, saj je bil okupator skoraj v vsaki vasi in imel v pokrajini med štiri in pet tisoč do zob oboroženih in izurjenih (predvsem) policistov, ki so udarjali naglo, zagriženo in surovno. Te nacistične enote so bile elitne pregnanjake partizanov. V drugi polovici vojne je bilo precej drugače, ker so imele bolj skrhane zobe.

S prihajajočo pomladjo in spričo maloštevilnih partizanov po vsej Gorenjski (teh je bilo s Koksro in Kanišmo četo vred v začetku marca 1942 le okoli 280), je gorenjsko partizansko poveljstvo hotelo okrepiti maloštevilne enote. Le tako bo spet mogoče preiti v številne napade proti okupatorju.

Konec marca 1942 sta se vodila Selske čete, na več skupin in kra-

silovit in je trajal celih pet ur! V napadu je sodelovalo najmanj desetkrat več policistov, kot je bilo partizanov, v zavarovanju in zasledovanju pa jih je bilo še nepremerno več.

Po nekaj odbitih jurjih so se partizani odločili za preboj navzdol, kjer je bilo poveljstvo sklepalo, da je obroč najslabši.

Toda iz obroča se je prebila le polovica obkoljenih, padlo pa jih je kar 15! Med njimi tudi Stanko Žagar. Padli so še: komandir Matija Udvar-Vajs, obveščevalac Ivan Tomažin, intendant Anton Vidic in Lojze Golob ter Mirko Stular, Stane Kovčič, Franca Basaj, Jože Ravnihar, France Pavšič, Niko Podlesnik, Jože Jeruc, Mirko Vadnov, Bogo Rotar in Rudolf Zorman. Kako zagrižen je bil boj, potrjuje dejstvo, da je padel več policistov iz smučarskega odreda.

Udarec je bil boleč, izgube ne nadomestljive. To ze zlasti, ker je padel vodilni človek gorenjskega partizanstva, njegova duša in motor, predvojni revolucionar in velik učitelj Stanko Žagar.

IVAN JAN

MERKUR KRAJU

ČAS JE ZLATO – IZKORISTITE PRILOŽNOST UGODNEGA NAKUPA

POTROŠNIŠKO POSOJILLO ZA NAKUP BLAGA VAM TAKOJ ODOBRIJO V VSEH PRODAJALNAH

MERKUR

V LJUBLJANI PIVKI PETELINJAH KRAJU

V ŠKOFJI LOKI GORENJI VASI NAKLEM RADOVLJICI

V LESCAH NA BLEDU in JESENICAH

ZAHTEVAJTE PODROBNEJŠA POJASNILA!

24. marec

1607 Rodil se je nizozemski admiral Michiel Adriaanszoon de Ruyter. Izhajal je iz zelo revne družine in že z enajstimi leti je odšel na morje. V naslednjih dvestih letih se je povzpelo do položaja samostojnega trgovskega kapitana, ob izbruhu nizozemsko-angleške vojne l. 1652 pa je sprejel poveljstvo eskadre v vojni mornarici ter se odlikoval v treh pomorskih bitkah. Leta 1653 je postal holandski viceadmiral in uspešno služil svoji domovini proti Francozom in arabskim piratom v Sredozemlju. Z velikim penzionarjem Johannom de Wittom je tesno sodeloval v krepitvi nizozemske mornarice. Največje uspehe je dosegel v drugi nizozemsko-angleški vojni, nesmrtno slavo pa si je prislužil v tretji – v bitki pri Solebayju je rešil mornarico, v bitkah proti mnogo močnejši angleški sili pri Schooneveldu in Texelu (1673) pa je preprečil anglo-francosko okupacijo svoje domovine. Uspešno je sodeloval v štiridesetih pomorskih bitkah in velja za enega največjih admiralov v svetovni zgodovini.

1869 Več kot pol stoletja po izdaji Karadžičevega »Srpskega rječnika« (1818) je bil v Srbiji končno uradno sprejet njegov pravopis. Delno so ga sicer uporabljali že prej, vendar je njegovo uvedbo ostro nasprotovala srbska pravoslavna cerkev in Vojvodina.

1938 Josip Broz Tito je konec marca brez dovoljenja Kominterne zapustil Pariz in odpotoval v Jugoslavijo, da bi v domovini vodil Komunistično partijo. Na takšno zgodovinsko odločitev je vplival predvsem frakcijski boj v vodstvu politične emigracije in bojažen, da se ta boj ne bi prenesel na gibanje v državi, kar bi lahko vplivalo na odnos Kominterne do KPI kot na njeno odločitev.

da KPI razpusti. Pred partijo je bilo nekaj zelo nujnih nalog, ki jih je Tito najprej opravil: komunisti so morali pomagati organizirati četni kongres Združenih delavskih sindikatov, organizirati izredno partijsko konferenco KPI Slovenije in ustanoviti začasno partijsko vodstvo v državi. V pisnu, ki ga je Tito poslal Dimitrovu, je zapisal: »Prijatelj D. mi vsi, posebno pa se jaz, ki bom sedaj delal na kraju samem, se zavedam odgovornosti, ki jo nosimo pred tabo zaradi takšne odločitve. Vendar je v interesu naše firme (Kominterne), da to takoj izvedemo. Predvidevamo lahko pomembne politične dogodke v Jugoslaviji. Avtoriteta naše firme je zelo zrasla, delo pa se ji je zelo razširilo. Firma je tudi številno mnogo močnejša in iz teh razlogov se vse odločnejše zahteva, da naj bo vodstvo v državi.«

1944 V Ardeatinskih jamaх blizu Rima so Nemci ustrelili 335 talcev. Dan prej je med proslavljanjem obletnice fašističnega režima, ki so ga slavili skvadristi salojške republike, skupina »grappistov« izvedla atentat na cesarstvo kolono. Takoj je umrlo 28 Nemcev, kasneje jih je še pet podleglo ranam. Hitler je dobil napad besnila in najprej zahteval deportacijo vsega moškega vojskavstva Rima (približno milijon ljudi), pozneje petdeset talcev za vsakega vojaka, končno pa deset. Eksekucijo je organiziral Herbert Kappler, ki je zbral jetnike iz državnega zapora Regina Coeli in iz nemških ječ v ulici Tasso.

1945 V Beogradu je bil podpisan sporazum med vlado Demokratske federativne Jugoslavije in delegacijo UNRRA, ki je predvidel oskrbovanje Jugoslavije s hrano, zdravili, obutvijo in obleko. V našo državo naj bi po sporazumu prišli tudi strokovnjaki za pomoč pri obnovi kmetijstva industrije in prometa.

TOD ŽIVE SLOVENC!

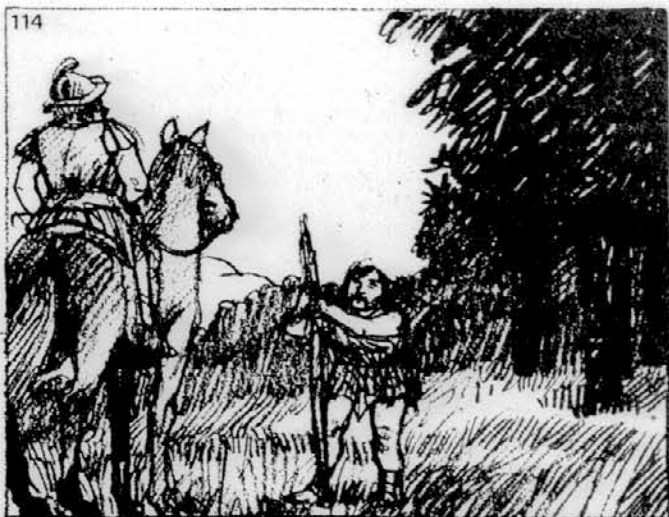
Smrt poganom

112. Žitoklas je sklenil popaziti na Stagoja. Kdo ve, kako daleč je pred njimi s pogan! Ves čas bo imel odprte oči. Prijatelj pa tudi svoje bo pravočasno obvestil o Valtunkovi vojski. Samo paziti mora, da se ne izda! Na travniku ob manjšem potoku so se vojaki utaborili. Okrepčali so se s hrano, ki so nosili s seboj. Žitoklas, ki ni imel časa, da bi poskrbel za svoj železode, se je lačno oziral okrog. Verjetno mu je lakota gledala tudi iz oči, drugače se ga mogoče ne bi usmilili.

113. Odstopili so mu nekaj svojih dobrot in kmalu si je krepko privezal dušo. Glas o mladem vojaku je prišel do Valtunkovih ušes. Poklical ga je predse in ob pogledu na zalega dečka se je takoj odločil. »Obdržal te bom v svoji službi.« Žitoklas ni vedel, kaj to pomeni, a je kmalu okusil. Za hrano mu ni bilo treba več skrbeti. Tudi konja je lahko obdržal, zato pa je moral knezu na vsakem počivališču prinašati vodo iz potoka, tekati k spremljevalcem z gospodovimi naročili ter čistiti obuvala in orožje.

114. Seveda se je našlo še veliko drugih opravil, pravih drobnarij, ki so se izgubljale v nepomembnosti, a so mu kljub temu jemale veliko časa in ga držale v stalni napetosti, da ga ne bi v čem polomil. Po pravici povedano je težko čakal, da ga ne snide v Stagojem in se tako znebi nadležne službe. Ob gozdu so izvidniki naleteli na moža, umazanega in utrujenega od dolge poti. Po raztrgani obleki so prepoznali v njem svojega človeka. Nemudoma so ga pripeljali pred Valtunka. Ta ga je takoj zaslišal.

SESTAVLJA: VITAN MAL RIŠE: MATJAŽ SCHMIDT

Otroci prevečkrat žrtve neprevидnih voznikov

V letošnjih mesecih je na slovenskih cestah umrlo kar osem otrok! – Vozniki premalo upoštevajo dejstvo, da otroci niso kot odrasli udeleženci v prometu

LJUBLJANA, 23. marca – Osem mrtvih otrok v letošnjem letu, med temi jih pet še ni praznovalo sedmega rojstnega dne in 37 huje ali laže ranjenih dovolj zgornjo opozarja na vse nevarnosti, ki pretijo otrokom na cestah. V teh dneh oziroma v prihodnje pa bo ta nevarnost še večja. Zato kaže zapisati še podatke, da je lani na slovenskih cestah umrlo 61 otrok, 1.715 pa je bilo huje ali laže ranjenih.

Večina voznikov zmotno pričakuje, da se bodo otroci pred prečkanjem ceste prepračili, ali to lahko storijo varno. Otroci se v svojem pretežno emocionalnem reagiranju ravna po trenutnih željah, ne zna pa razsoditi, kakšne posledice bo lahko imelo njegovo ravnanje. Psihologi zato pravijo, da otrok spozna nevarnost prepozno, če jo seveda sploh spozna.

Odrasli, ki sedijo za volani vozila, bi to morali vedeti in upoštevati. Dejstvo je, da se največkrat slepo oklepajo prednosti, ki jo predpisuje in daje zakon ter brez trohice poznavanja otroškega ravnanja ne preprečijo nesreče, za katero postane otrok nekakšen urojek.

V dosedanjih nesrečah so se pojavljale nekatere značilne razmere, ki se ponavljajo in bi vozniki, če bi jih želeli in hoteli upoštevati, lahko preprečili marsikatero nesrečo. Otroci ob cesti, bodisi ko se igra ali samo opazuje promet lahko vedno naredi usodno napako. Gneča in prervanje na postaji sta velikokrat vzrok za nesrečo, ker voznika poleg ura-

dne omejitve hitrosti ne zanima, kako bo ustavil, če se pred njim nenadoma pojavi otrok. Na vsa ta »presenečenja« bi vozniki morali računati, saj bi morali vedeti, da prometne razmere niso »normalne«, če so na cesti ali ob njej.

● Zakon o varnosti cestnega prometa določa, da morajo otroci poneti v ob zmanjšani vidljivosti (megla, dež, sneg) med hojo po cesti na vidnem mestu nositi ustrezen odsevalni teles. Otroci, ki obiskujejo malo šolo ali prvi razred osnovne šole morajo na poti v šolo ali iz nje nositi poleg odsevalnega telesa okrog vrata tudi rumeno rutico. Tiste, ki obiskujejo vzgojno varstveni zavod, pa morajo spremljati starši ali skrbniki. Vodstvo osnovnih šol mora vsako leto ob sprejemu preveriti izdelati prometno varnostni načrt in jih seznaniti z najbolj varno potjo v šolo in iz nje.

Otroci. Zato morajo temu primerno prilagoditi hitrost ali pa otroke opozoriti na nevarnost z zvočnim signalom.

SLOVENSKE DRUŽINSKE REVIZIJE

SRS LETO	VSE PROMETNE NESREČE V SR SLOVENIJI			PROMETNE NESREČE, V KATERIH SO BILI UDE- ŽENI OTROCI IN MLADOLETNIKI												PROMETNE NESREČE, KI SO JIH DOMNEVNO POVZROČILI OTROCI ALI MLADOLETNIKI														
	ŠTEVIL	MRTVI	RANJENI	ŠTEVIL	STAROST												SRS LETO	ŠTEVIL	STAROST											
					SKUPAJ		0-4		4-7		7-14		14-18		SKUPAJ				0-4		4-7		7-14		14-18					
					MRTVI	RANJENI	M	R	M	R	M	R	M	R	M	R			M	R	M	R	M	R	M	R				
1979	7 537	735	9 990	1 713	57	1 758	12	151	11	248	12	487	22	872	1979	707	15	565	0	38	1	77	4	162	10	288				
1980	6 941	558	9 369	1 584	52	1 677	9	162	2	239	9	466	32	810	1980	597	16	592	1	25	1	64	2	143	12	360				
1981	6 480	565	8 377	1 636	61	1 715	9	153	6	219	19	456	27	887	1981	627	12	640	1	35	0	61	2	148	9	396				

OTROCI SO BILI UDELE- ŽENI KOT :				STAROST																										
				SKUPAJ				0-4				4-7				7-14				14-18										
LETO	MRTVI		RANJENI		MRTVI		RANJENI		MRTVI		RANJENI		MRTVI		RANJENI		MRTVI		RANJENI											
	79	80	81	79	80	81	79	80	81	79	80	81	79	80	81	79	80	81	79	80	81									
VOZNIKI OSEBNIH AVTOMOBILOV	1	4	3	35	34	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	4	2	34	33	40						
MOTORISTI	6	7	6	101	95	95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	1	6	7	5	99	94	94					
MOPEDISTI	—	—	—	11	15	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	10	13	14					
KOLESARJI	8	10	12	412	412	453	1	—	2	1	1	—	—	16	26	22	1	4	4	144	143	146	6	6	8	250	242	284		
PESCI	23	13	23	559	519	461	5	4	5	75	79	62	7	2	4	149	133	110	10	4	7	205	182	172	1	3	7	130	125	117
SOPOTNIKI	19	18	17	640	602	648	6	5	4	74	82	90	4	—	2	83	80	87	1	1	6	134	137	135	8	12	5	349	303	336

Vlomilec v avtomobile »izpraznil« stanovanje?

Iz stanovanja na Žibertovi ulici je vlomilec odnesel za 190 tisočakov deviz, oblačil in predmetov.

LJUBLJANA, 23. marca – Zaradi tatvine v nadaljevanju in štirih velikih tatvin, ki mu jih očita obtožba, bo moral pred kazenski senat na ljubljanskem mejnem sodišču 39-letni Slavko Rojko, strojni ključavničar iz Ljubljane. V priporu je od 20. decembra lani, kazniva dejanja pa naj bi storil od septembra do takrat.

»Kaj veš o prometu« v Brežicah

BREŽICE, 23. marca – Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Brežice bo 24. aprila letos organizator 14. zaključnega republiškega tekmovanja »Kaj veš o prometu« za učence osnovnih šol.

ŠTIRIINDV

Zapeljal na levo

PODLEHNIK, 23. marca – Na magistralni cesti med Ptujem in Macijom nedaleč od Podlehnika, se je danes ob 11. uri smrtno ponesrečil voznik, 37-letni Ivica Trgovčič iz Duge Rese. Med vožnjo proti Maciju je Ivica Trgovčič s osebnim avtomobilom neudarno zapeljal na levo v trenutku, ko je pripeljal naproti s

Vlomil je v tri avtomobile, kar tudi priznava. Vse tri je odprl z močnim potegom za ključko, iz notranjine pa pobral vrednejše stvari. Dveh osebnih avtomobilov se je lotil v noči s 4. na 5. decembra lani na Celovški cesti v Ljubljani. Lastnika enega fička je oskodoval za 7500 dinarjev, lastnika drugega pa za tisočevke. Nekoliko kasneje je v tovarnjaka znamke TAM, parkirane na Frankopanski ulici, pobral za 1500 dinarjev raznih predmetov.

Kot je priznal preiskovalnemu sodniku, je v stanovanju na Vodniški cesti 13, kjer je bil 15. decembra lani na obisku, ukradel stanovanec več predmetov v vrednosti treh tisočakov, potem ko je vletel v omaro tako, da je z nožem odtrgal nosilec ključavnice obseke. To naj bi storil iz materijalne, ker se je po poplavi nju z gostiteljem spri.

Največji plen naj bi ga čakal še istega dne v stanovanju na Zibertovi ulici v Ljubljani. Po navedbah obtožbe naj bi razbil okensko steklo in se splazil v notranjost, lastnika pa s tatvino oskodoval za 190 tisočakov. Med drugim naj bi vzel tudi 7000 zahodnoameriških mark, 800 USA dolarjev in več oblačil in tehničnih predmetov.

»Tožilec meni, da je Rojko vlomil v to stanovanje, ker so pri njem našli večino ukradenih predmetov, razen denarja, vendar pa naj bi imel do 20. decembra, ko so ga aretirali, dovolj časa, da jih je porabil.

Toda Rojko je med preiskavo zanikal ta vlom, češ da mu je predmete prodal po ceno neki znanec, ki se mu je mudilo iz Ljubljane.

BARBARA GUČEK

Harry Gordon

UMRI KOT KRAP!

1. nadaljevanje

Hardija je neizpodbitno ubil eden izmed bežičnih Japoncev, Kanazava pa je bil neizpodbitno kolovodja 1104 Japoncev, ki so poskušali pobegniti. Kanazava je bil torej obtožen po starem angleškem načelu, ki pravi nekako takole: če se nekaj ljudi združi, da bi storili nekaj protizakonitega, pri tem pa eden izmed njih zagreši umor, so krivi umora vsi pripadniki skupine. To načelo je dolga leta veljalo le za manjše skupine, nikoli pa za skupino, ki je stela več kot tisoč ljudi.

Dne 25. januarja 1945 je bil Kanazava oproščen krivde umora vojaka Hardija. Sojenje je potekalo v tajnosti. Javni pravobranilci in člani sodnega tribunala niso smeli razpravljati o sojenju v javnosti. Sorodnikom padlega vojaka Hardija nikoli niso obvestili o procesu. Kanazava, ki je bil po dolgotrajnem sojenju oproščen krivde umora, je bil obsojen na 15 mesecev prisilnega dela zaradi »vedenja, ki je v nasprotju z vojaško disciplino«. V tajnosti se je odvijalo tudi sojenje letalskemu naredniku Hirošiju Josidi, zoper katerega tudi niso mogli zbrati zadosti obtežilnih dokazov.

Očitno je, da so se tedanje avstralske oblasti zaradi poba v Cowri počutile nelagodno in so zato poskušale »incident« zaviti v tajnost. Za nelagodno počutje je bilo prav gotovo več razlogov. Vodenje taborišča je bilo šušmarsko. Streljanje po ujetnikih je bilo brezglavo. Po pobegu je bilo izdanih precej dvom-

ljivih ukazov. Poveljstvo je poslalo na lov za pobežniki japonskimi ujetniki 18-letne novince, ki so šele pred dnevi obklicali vojaško suknjo. Vodili so jih oficirji, ki iz nepojasnjenih razlogov niso smeli biti oboroženi. Pa tudi vojniki so smeli nositi le bajonete, ker jim zavoljo nezkušenosti še niso zaupali pušk. Posledica takšnega nenavadnega ukrepa je bila, da so begunci s palicami ubili mladega avstralskega oficirja. Ironija je tudi, da je tedaj, ko so neoboroženi ujetniki iskali pobege, neki kmet z lovsko puško ustrelil dva Japonca. Nenavadno je tudi, da je zasledovanje pobežnikov začelo šele 13 ur po pobegu.

Seveda se avstralsko vojaško sodišče tisti čas ni hotelo spuščati v podrobnosti, ampak je zvalilo večino krivde na narednika Kanazavo, za skrivne pa je razglasilo še naslednje japonske ujetnike: narednika Masaa Kodzima (že mrtvega), letalskega narednika Tadaa Minamija (že mrtvega), in še nekaj japonskih podčastnikov, ki so kovali načrt za pobežnik in ščuvali k pobegu ostale vojne ujetnike.

Narednik Kodzima se je nekaj ur po neuspelem poskusu poba obesil v taboriščni kuhinji. Bilo mu je 26 let, neporočen, iz Nagoje. Bil je topniški narednik v polku Ohara Butai. Z narednikom Kanazavo so ga vezale trdne tovarniške vezi. Marca 1943 so se v džungli blizu Bune znašli skupaj Kanazava, Kodzima, narednik Jošio Endo in še nekaj vojakov. Ko je Kanazava dobil hud napad malarije, ga Endo in Kodzima nista hotela zapustiti, čeprav sta vedela, da jih v neposredni bližini iščejo avstralske patru-

Krivec za velik požar pred sodiščem

ZAGREB, 23. marca – Na zatožno klop občinskega sodišča v Zagrebu bo sedel 28-letni delavec zagrebske delovne organizacije Sigurnost Dragutin Krznarić, obtožen, da je kriv požara v modni hiši Standard-konfekcije v Prški ulici 7 v Zagrebu, ki je z vso konfekcijo vred pogorela do tal.

Kot je rečeno v obtožnici, ki jo zastopa namestnik občinskega javnega tožila v Zagrebu Petar Ronkić, je požar povzročil za 63.177,385 dinarjev škodo. Nadalje je rečeno, in to je Krznarić med preiskavo priznal, da je požar povzročila električna peč, ki jo je čuvaj na lastno pest prinesel v sobo poslovalce v prvem nadstropju in jo postavil pod obešalnike s haljami prodajalk. Potem si je prižgal televizor in na stolu naspal. To se je zgodilo 2. januarja.

Uro po polnoči so se halje vnele in ogenj se je hitro razširil. Krznarić sta zbudila dim in vročina. Trudil se je, da bi požar pogasil s posebnim aparatom, pri tem pa je bil tako nespreten, da je odlomil ročico. Stregel je po čuvalu v sosednjo zgradbo in ta je poklical gasilsko brigado.

Krznarić so 4. januarja letos priprli. Pred sodiščem ga bo zagovarjal zagrebski odvetnik Vjekoslav Tadić. Razprava pa bo pred velikim kazenskim senatom, ki mu predsedoval Vladimir Blivaj.

Jana
SLOVENSKA DRUŽINSKA REVUJA

ŽARKO HOJNIK

Vzpenjačo so ustavili zaradi močnega vetra

Direktor pohorske vzpenjače Janko Muc: »Strojnik nikakor ni gledal televizijske prenosa«

MARIBOR, 23. marca – Sobotno čakanje voda medvedkov in čebelic Cankarjeve čete v gondolah pohorske vzpenjače je v mestu pod Pohorjem vzbudilo ostru negodovanje. Še posebej zato, ker so številni gostje v hotelu Bellevue povedali učitelju, ki je iskal strojnika, da vsi gledajo televizijski prenos iz Kranjske gore.

Danes, ko se je strah med medvedki in čebelicami poleg in ko so svoje povedali tudi predstavniki pohorske vzpenjače, pa lahko dogodek osvetlimo tudi z druge strani. »V kabine smo odšli nekaj po dvanajsti uri. Malo smo zamudili, ker se vsi otroci niso zbrali ob določeni uri in tako je strojnik na spodnji postaji spustil vmes za nekaj praznih kabin. Malo pred koncem vožnje se je kabina ustavila. Zaradi močnega vetra je bilo nihanje kar grozljivo in da se otroci ne bi še bolj bali, smo peli in se šli čile postevanje. Takrat nas je z roba grebena zgedal eden od medvedkov in takoj je to odšel povedat skupini, ki je prišla pred nami. Pozneje so mi povedali, da strojnika niso našli, skupina, ki je bila pred strojnikom, pa je dejala, da vsi gledajo televizijo«, je dejala vodnica Erna Ahačič.

Direktor pohorske vzpenjače, Janko Muc, pa je dejal: »Najprej tisto o padcu gondole. Ni bilo lani, temveč leta 1977, tokrat samo za uvod. Pregledali smo poročila in ugotovili, da je bila sobota dokaj vetrovna dan. Prvič je moral strojnik Stanko Zupančič ustaviti vzpenjačo ob 11.27, ker je tik pred tem udarila prazna kabina v deseti stebel vzpenjače. Čakati smo morali deset minut, da se je veter pomiril. In drugič je stala vzpenjača nekaj po dvanajsti uri, tokrat dvajset minut. Naša krivda je, da se potnik nismo opravičili. Priporočila pa moram, da strojnik nikakor ni gledal televizijske prenosa, saj je dolga leta vesten delavec, ki mu je varnost potnikov vedno prva. Ugotovili smo, da je takrat premikal kabine vzpenjače in gledal, kako je z drugimi kabinami oziroma če se je veter že dovolj pomiril. Seveda ga od vhoda ni mogli nič videti.«

JOŽE JERMAN

Miličniki zasegli mercedese

KRANJ, 23. marca – Delavci javne varnosti UNZ Kranj so pred kratkim zasegli tri mercedese serije 500 s pravimi in ponarejenimi registrirskimi tablicami.

Ugotovili so, da so najeti vozniki hoteli iz Italije in Švice ukradeni avtomobile prepeljati na dolovna mesta, kjer naj bi jih prevzeli naročniki iz držav Bliznjega vzhoda.

Vsak od treh osebnih avtomobilov je vreden najmanj dva milijona dinarjev. Vse tri vozniške so kriminalisti izročili italijanskim kolegom. Kaže, da je povpraševanje po skoraj novih limuzinah z mercedesovim znakom v deželah Bliznjega vzhoda veliko. Vozniki, ki so avtomobile hoteli prepeljati čez mejo z lažnimi dokumenti, dobivajo za take vožnje le denarne nagrade. »Smetano« v tej trgovini pobirajo neznanci, ki kraje organizirajo, sprejemajo dolarska plačila, najemajo voznike in poskrbijo za lažne dokumente.

Trije avtomobili tako zaradi uspešnosti delavcev javne varnosti v Kranju čakajo na prave lastnike.

M. K.

S preprodajanjem »zaslužili« 6,6 milijona din

BEOGRAD, 23. marca – Na okrožnem sodišču so začeli soditi 55-letnemu Stanišu Stojanoviću, šefu beogradskega predstavništva delovne organizacije Razvitek iz Aleksandrovca, 45-letnemu komercialistu tega predstavništva Radenu Jovanoviću in 41-let-

nu zasebnemu prevozniku iz Čačka Todorju Rakoviću. Stojanović in Jovanović se bosta zgovaljara zaradi grabeža, 6,6 milijona din, zadnji iz te skupine pa je pri grabežu pomagal. Stojanović si je v začetku marca 1978 izmisli načrt, kako si bo na preprost način nagrabil milijone. Njegova delovna organizacija namreč trguje s tovarnjaki. Vozniki, ki so avtomobile hoteli prepeljati čez mejo z lažnimi dokumenti, dobivajo za take vožnje le denarne nagrade. »Smetano« v tej trgovini pobirajo neznanci, ki kraje organizirajo, sprejemajo dolarska plačila, najemajo voznike in poskrbijo za lažne dokumente.

Trije avtomobili tako zaradi uspešnosti delavcev javne varnosti v Kranju čakajo na prave lastnike.

M. P.

ŠTIRINDVAJSET UR Zapeljal na levo

PODLEHNIK, 23. marca – Na magistralni cesti med Ptujem in Macijem nedaleč od Podlehnika, se je danes ob 11. uri smrtno ponesrečil voznik, 37-letni Ivica Trgovčič iz Duge Rese. Med vožnjo proti Maciju je Ivica Trgovčič z osebnim avtomobilom nenadoma zapeljal na levo v trenutku, ko je pripeljal nasproti s certusovim avtomobilom 28-letni Franjo Dukarić s Ptuja. Pri trčenju je Trgovčičev avtomobil zasukalo, tako da je tresel še v tovarnjak, s katerim je vozil za avtomobilom 34-letni Dragutin Brezec iz Zagreba. Voznik Trgovčič je bil takoj mrtev.

Povožil ga je na pločniku

ČRNOMELJ, 23. marca – Ob 14.05 se je na Trgu svobode v Črnomlju smrtno ponesrečil 13-letni Stanišlav Kranjc, učenec šestega razreda osnovne šole, doma iz Zorenca pri Črnomlju. Medtem ko je Stanišlav Kranjc s sošolcem čakal na avtomobilni postaji, ga je zadel in zbil po pločniku s tovarnjakom 49-letni Janez Čurk, zasebni avtoprevoznik, ki je med zavijanjem na desno zapeljal na pločniku. Miličniki so ugotovili, da je bil voznik tovarnjaka precej vinjen.

Z. H.

Pobeg je bil kratkotrajen

LJUBLJANA, 23. marca – Včeraj ob 12. uri se je na magistralni cesti med Ljubljano in Trojanami zgodila prometna nesreča, ki na srečo ni terjala ranjenih, niti ni povzročila večje materialne škode. Do nesreče je prišlo, ko je 30-letni Ivan Vesle, voznik avtomobila celjskega Izletnika, peljal vozilo iz Ljubljane proti Trojanam. Pri kraju Ožbolt je po klancu navzgor začel prehitovati Žitov tovarnjak, ki ga je vozil

V. P.

lje. Kot mi je povedal Kanazava, sta ga Endo in Kodzima ohranila pri življenju, nato pa so vsi trije skupaj padli v vojno ujetništvo. Kodzima je bil izredno priljubljen in bister mlad človek. Še leta kasneje so se ga bivši sobojevniki spominjali kot odličnega športnika in najboljšega igralca baseballa v vsem taborišču.

Tudi Tadaa Minami, edini še preostali, ki ga je sodišče poimenovalo okrivilo za sodelovanje pri vodenju poba, je umrl ob zori po pobegu. Bil je ranjen v prsi. Zatekel se je skrit v kot ob taboriščni meji, si prižgal, kot sklepajo, cigareto in jo pokadil, nato pa si je prezel vrat z ostrim namiznim nožem. Minami je bil tisti, ki je zatrobil na trobento – ta je bila narejena v Angliji in poslana ujetnikom »za glasbeno dejavnost« – in dal s tem znamenje ujetnikom, naj začno delati truš, požigati barake in napasti taboriščno ogradjo. Minami je bil 25-letni pilot. Po napadu na Darwin je moral prisilno pristati, kmalu zatem pa so ga ujeli.

»Stramota, ki jo je vsak japonski vojak občutil, ko so ga ujeli, je bila neznosna.« mi je pripovedoval Kanazava, ki je bil kot vojak prežet z busidom, kodeksom japonskega bojevanja. Ko jih je marca 1943 v džungli odkrila avstralska patrulja, je bil Kanazava v nezvesti. Endo, ki je znal nekaj angleških besed, je na zahtevo patrulje povedal njihove priimeke. »Če bi volj pri zavesti, jim ne bi nikoli povedal svojega pravega priimka.« je dejal Kanazava. »Da so me ujeli, je bilo preveč sramotno. S tem sem onečastil tudi svojo rodino.« Sedaj, sedaj pa so moja čustva in gledanje na življenje in svet čisto drugačnja. Zadovaljen sem, da sem živ. Imam ženo, hčer, brate in sestre. Kljub temu se kdaj pa kdaj z žalostjo in zagrenjenostjo spominam na to, da je 231 mojih tovarišev zakopanih v Cowri, pa tudi tega, da so

mrtvi tudi štirje Avstranci, do katerih ne čutim nobenega sovraštva.

Pri zbiranju gradiva o pobegu sem se pogovarjal tudi s polkovnikom Montaguejem Brownom, ki je bil tiste čase podpoveljnik in poveljnik taborišča. Ko sva sedela pri njem doma v sydneyskem predmestju Marrickville, mi je ponosno pripovedoval, kako se je moral dolga leta po vojni bosti z vojaškimi oblastmi, da je dosegel, da so posmrtno odklopili dva njegova vojaka. Februarja 1951 je na sprejemu v Buckinghamski palači angličji kralj Jurij VI. podelil križ sv. Jurija Walterju Jonesu, sorodniku ubitega vojaka Ralpha Jonesa, februarja 1952 pa je Beatrice Hardy v vladni palači v Sydneyu dobila enako odklopanje za svojo pokojnega brata Benjamina Hardija. V uradni obrazložitvi za odklopanje je bilo rečeno: »Vztrajala sta na položaju in streljala, dokler ju Japonci niso potolkli do smrti.«

Beatrice Hardy mi je povedala, da ni nikoli mogla odkriti, kaj natančno je bilo prijetilo v Cowri. »Se sedaj ne vem, zakaj je bil ubit moj brat. Njegovi prijatelji so se večkrat oglašali pri meni in nekateri med njimi so menili, da nikoli ne bomo zvedeli resnice. Vojaka je nenehno lajnala tisto, kako pogumen je bil, da je vse drugo v zvezi s tem tajno... in da naj zadošča to, da je pogumno umrl.«

Vzrok za smrt obeh vojakov seveda tiči v tem, da v času poba ni bilo zadosti vojakov, ki bi Jonesu in Hardyju priskočili na pomoč, preveč pa je bilo ujetnikov, ki so naskakovali ogradjo. Vzrok je treba iskati tudi v siceršnji nepriljubljenosti vojaških sil v taborišču, nepravilnostih, ki je mejlala malone na malomarnost. »To ni bila moja krivda,« trdi danes 76-letni polkovnik Brown. »Niso mi dali dovolj stražarjev. Oborožitev, ki so jo imeli, je bila v celoti zastarela. Kratko malo nismo mogli ob-

Največkrat nejasnosti pri delovnih razmerjih

Radovljiški pravobranilec samoupravljanja v letnem poročilu ugotavlja, da so delavci prihajali po nasvete ravno zaradi problemov na tem področju

RADOVLJICA, 23. marca – Med tistimi, ki so iskali pomoč družbenega pravobranilca radovljiške občine je bilo tudi lani največ delavcev posameznikov oziroma skupin delavcev, ki so se največkrat oglašali zaradi zadev glede delovnih razmerij, veliko premalo pa je bilo tudi lani pobud družbenopolitičnih organizacij ter samoupravnih delavskih kontrol glede varstva družbene lastnine.

Pravobranilec v poročilu o svojem lanskem delu med drugim tudi ugotavlja, da prihaja do vedno večjega razkoraka med ustavno opredeljenimi neodtujljivimi samoupravnimi pravicami in obveznostmi združenega dela na cni in stvarnimi razmerami v družbenoekonomski sferi in možnostmi odločanja združenega dela na drugi strani. Velike negativne posledice za razvoj samoupravljanja je prinesla previsoka stopnja inflacije, ki med drugim stalno devalvirala rezultate dela in ne spodbuja dobrega gospodarjenja, temveč le spekulacije.

Glede združevanja dela in sredstev so premalo zaželeli samoupravni dohodkovni odnosi, kar zavira združevanje živiga in minuloga dela po samoupravnih poti. Zaradi premajhnega upoštevavanja ekonomskih zakonitosti in stabilnosti ekonomskih ukrepov za učinkovito gospodarjenje in upravljanje z družbenimi sredstvi delovne organizacije večkrat rešujejo gospodarske probleme kratkoročno, od danes do jutri. Take razmere pa botrujejo raznim oblikam skupinsko-lastninskih odnosov, zapiranju ozdev v svoje plotove, prizadevanjem, da postane tož podjetje v malem.

O svobodni menjavi med delavci tozgod in delavci delovnih skupnosti skupnih služb, ki jih je

sti njihovega dela in se manjkart od njihovega prispevka k poslovanju delovne organizacije.

Ob koncu omenimo, da je bil lani v občini le en sam primer kršitve družbenega dogovora o

N. S.

Ugrabili petletnega otroka našega zdomca

BIELEFELD, 23. marca – Okoli 25 let stara plavalaska je ugrabila petletnega Fabiana Bitičija, sina jugoslovanskega zdomca pred stanovanjem njegovega staršev v Bielefeldu v ZRN.

Otroka je s silo zvelkala

ZVEZA SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE SR SLOVENIJE

objavlja

potrebe po delavcih,

ki so jih prijavile delovne organizacije in zasebni delodajalci, niso pa mogle biti pokrite iz vrst v Sloveniji prijavljenih začasnno brezposelnih iskalcev zaposlitve.

Objavljene potrebe so odprte do zasedbe.

Informacije o objavljenih potrebah dajejo pristojne skupnosti za zaposlovanje, ki so navedene v oklepaju vsake objave. Sklicevati se je treba le na objavljen register št. 160.

DIPLOMIRANI VETERINAR

1 za preventivo, kurativno in umetno zatiranje v kmetijski proizvodnji, OD okoli 14.029 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: VETERINARSKI ZAVOD CELJE (SZ CE 100.750 – razpis)

DIPLOMIRANI INŽENIR METALURGIJE

1 za izdelavo tehnoloških predpisov procesa izdelave mase, oblikovanja, sintranja (lahko dipl. strojni inž. za proizvodnjo), praksa zdelana, OD okoli 16.000 do 18.500 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: ISKRA IEZE, TOZD Ferit, Ljubljana, Stegna 19 (SZ LJ 405.927)

DIPLOMIRANI EKONOMIST

1 samostojnega strokovnjaka sodelavca, petletna praksa, 3 mesece poskusno delo, delovne izkušnje na področju analize, OD okoli 17.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: ZOBORZDRAVSTVENI ASISTENT NI KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Kirurška služba, Klinika za kirurgijo srca in ožilja, Bohoričeva 28 (SZ LJ 405.927)

DIPLOMIRANI INŽENIR ELEKTRONIK

1 inženirja elektronic, brez prakse, OD okoli 14.890 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 30 dni, stanovanja ni: UNIVERZITETNI KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Kirurška služba, Klinika za kirurgijo srca in ožilja, Bohoričeva 28 (SZ LJ 405.927)

DIPLOMIRANI INŽENIR GRAĐENIN

1 za izvedbo in nadzor gradnje, petletna praksa, 3 mesece poskusno delo, delovne izkušnje na področju analize, OD okoli 17.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: VETERINARSKI ZAVOD CELJE (SZ CE 100.750 – razpis)

DIPLOMIRANI PRAVNIK

1 diplomirane pravnik – pripravnik, OD okoli 10.215 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 30 dni, stanovanja ni: MEROVAJE, Kmetijska zadruga Cerkljanske, Cesta 4, maj 50 (SZ LJ 404.461)

DIPLOMIRANI ORGANIZATORJI AVTOMATISKE OBDELAVE PODATKOV

1 za programiranje zahtevnih programov (lahko organizator dela), tri do petletna praksa, poznavanje programskih jezikov, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 30 dni, stanovanja ni: MEROVAJE, Kmetijska zadruga Cerkljanske, Cesta 4, maj 50 (SZ LJ 404.461)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za koordinacijo programskih del pri poslovno-informacijskem sistemu in del pri razvoju podatkovnih bank za potrebe poslovno-informacijskega sistema (lahko dipl. inž. organizacije dela), štiriletna praksa, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: RAZVOJNI CENTER CELJE, TOZD Informacijsko-računalniški center Celje (SZ CE 101.621)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za načrtovanje tehnoloških postopkov mehanike obdelave brušenja, enoletna praksa, OD okoli 17.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: ISKRA IEZE, TOZD Ferit, Ljubljana, Stegna 19 (SZ LJ 405.927)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za koordinacijo programskih del pri poslovno-informacijskem sistemu in del pri razvoju podatkovnih bank za potrebe poslovno-informacijskega sistema (lahko dipl. inž. organizacije dela), štiriletna praksa, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: RAZVOJNI CENTER CELJE, TOZD Informacijsko-računalniški center Celje (SZ CE 101.621)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za koordinacijo programskih del pri poslovno-informacijskem sistemu in del pri razvoju podatkovnih bank za potrebe poslovno-informacijskega sistema (lahko dipl. inž. organizacije dela), štiriletna praksa, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: RAZVOJNI CENTER CELJE, TOZD Informacijsko-računalniški center Celje (SZ CE 101.621)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za koordinacijo programskih del pri poslovno-informacijskem sistemu in del pri razvoju podatkovnih bank za potrebe poslovno-informacijskega sistema (lahko dipl. inž. organizacije dela), štiriletna praksa, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: RAZVOJNI CENTER CELJE, TOZD Informacijsko-računalniški center Celje (SZ CE 101.621)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za koordinacijo programskih del pri poslovno-informacijskem sistemu in del pri razvoju podatkovnih bank za potrebe poslovno-informacijskega sistema (lahko dipl. inž. organizacije dela), štiriletna praksa, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: RAZVOJNI CENTER CELJE, TOZD Informacijsko-računalniški center Celje (SZ CE 101.621)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za koordinacijo programskih del pri poslovno-informacijskem sistemu in del pri razvoju podatkovnih bank za potrebe poslovno-informacijskega sistema (lahko dipl. inž. organizacije dela), štiriletna praksa, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: RAZVOJNI CENTER CELJE, TOZD Informacijsko-računalniški center Celje (SZ CE 101.621)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za koordinacijo programskih del pri poslovno-informacijskem sistemu in del pri razvoju podatkovnih bank za potrebe poslovno-informacijskega sistema (lahko dipl. inž. organizacije dela), štiriletna praksa, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: RAZVOJNI CENTER CELJE, TOZD Informacijsko-računalniški center Celje (SZ CE 101.621)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za koordinacijo programskih del pri poslovno-informacijskem sistemu in del pri razvoju podatkovnih bank za potrebe poslovno-informacijskega sistema (lahko dipl. inž. organizacije dela), štiriletna praksa, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: RAZVOJNI CENTER CELJE, TOZD Informacijsko-računalniški center Celje (SZ CE 101.621)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za koordinacijo programskih del pri poslovno-informacijskem sistemu in del pri razvoju podatkovnih bank za potrebe poslovno-informacijskega sistema (lahko dipl. inž. organizacije dela), štiriletna praksa, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: RAZVOJNI CENTER CELJE, TOZD Informacijsko-računalniški center Celje (SZ CE 101.621)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za koordinacijo programskih del pri poslovno-informacijskem sistemu in del pri razvoju podatkovnih bank za potrebe poslovno-informacijskega sistema (lahko dipl. inž. organizacije dela), štiriletna praksa, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: RAZVOJNI CENTER CELJE, TOZD Informacijsko-računalniški center Celje (SZ CE 101.621)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za koordinacijo programskih del pri poslovno-informacijskem sistemu in del pri razvoju podatkovnih bank za potrebe poslovno-informacijskega sistema (lahko dipl. inž. organizacije dela), štiriletna praksa, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: RAZVOJNI CENTER CELJE, TOZD Informacijsko-računalniški center Celje (SZ CE 101.621)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za koordinacijo programskih del pri poslovno-informacijskem sistemu in del pri razvoju podatkovnih bank za potrebe poslovno-informacijskega sistema (lahko dipl. inž. organizacije dela), štiriletna praksa, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: RAZVOJNI CENTER CELJE, TOZD Informacijsko-računalniški center Celje (SZ CE 101.621)

DIPLOMIRANI INŽENIR MATEMATIKE

1 za koordinacijo programskih del pri poslovno-informacijskem sistemu in del pri razvoju podatkovnih bank za potrebe poslovno-informacijskega sistema (lahko dipl. inž. organizacije dela), štiriletna praksa, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: RAZVOJNI CENTER CELJE, TOZD Informacijsko-računalniški center Celje (SZ CE 101.621)

ljn vozniki izpit B kategorije, OD okoli 14.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: POČITNIŠKI DOM UPOKOJENCEV, SLOVENIJA – Izola v ustanavljanju (SZ KP 200.478)

GOSTINSKI TEHNIK

1 za vodenje počitniškega doma Milan Selan, Dramalji pri Crnkivcih, za določen čas (lahko kuhar), dve do triletna praksa, 1 mesec poskusno delo, OD okoli 15.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 30 dni, skupinsko stanovanje: Zivski kombinat ZITO, DSSS Ljubljana (SZ LJ 405.262)

DIETNI TEHNIK

1 za opravljanje del in nalog pomočnik vodje kuhinje in priprave dietne hrane (lahko kuhar), enoletna praksa, OD okoli 12.100 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 404.250)

FINANČNI TEHNIK

1 za opravljanje del in nalog finančnega knjigovodja, triletna praksa, OD okoli 12.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: GIP GRADIS DSSS Ljubljana, Šmartnška 134/a (SZ LJ 407.095)

EKONOMSKI TEHNIK

1 za opravljanje del in nalog samostojnega finančnega knjigovodja, triletna praksa, OD okoli 12.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: SLOVNALE-ŽIČNICA DSSS Ljubljana, Gerbičeva 101 (SZ LJ 401.736)

GRADBIENI INŽENIR

1 vodja obrata I (lahko gradbeni tehnik), štiriletna praksa, opravljen strokovni izpit in tečaj iz varstva pri delu, OD okoli 18.500 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: SP STEKLAR Celje, Tomšičev trg 3/1 (SZ CE 101.474)

EKONOMISTI

1 za pripravo analiz in sodelovanje pri pripravi delovnih in finančnih načrtov, dveletna praksa, OD okoli 14.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: SP STEKLAR Celje, Tomšičev trg 3/1 (SZ CE 101.474)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

EKONOMISTI

1 za opravljanje del in nalog salda-kontista, za določen čas, praksa zdelana, OD okoli 10.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Ginekološka klinika, Slamerjeva 3 (SZ LJ 401.730)

dij, Ljubljana, Stegne 15 (SZ LJ 484.478)

ELEKTRIČAR

1 električar, petletna praksa, OD okoli 10.408 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: LUBJANSKA BANKA, Gospodarska banka Ljubljana, Kersnikova 2 (SZ LJ 484.728)

OBRAVOTNI ELEKTRIČAR

1 obratovnega električarja (lahko električar), tri do petletna praksa, odslužen vojaški rok, OD okoli 11.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: VOJNA POŠTA 2690 Ljubljana (SZ LJ 404.893)

LICAR

1 licarja, brez prakse, 45 dni poskusno delo, OD okoli 9.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: NOVOLES Novo mesto – Straža, TOZD »Sigmat« Breznica (SZ SE 000.043)

NATAKARI

1 natakarja, tri do petletna praksa, 3 mesece poskusno delo, OD okoli 9.300 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: VU PARTIZAN Ljubljana, Trg OF 13 (SZ LJ 487.903)

POMOŽNI GOSTINSKI DELAVCI

1 za pomivanje bele posode, 2 meseca poskusno delo, OD okoli 5.900 do 6.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 30 dni, stanovanja ni: EMONA MERKUR, TOZD TH Maximarket Ljubljana, Trg revolucije 1 (SZ LJ 401.629)

SKLADIŠČNI DELAVCI

1 skladiščnega manipulatorja, enoletna praksa, opravljen tečaj skladiščnega poslovanja, OD okoli 6.924 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: ISKRA ELEKTROVEZE, TOZD KI Ljubljana, Pogoje 11 (SZ LJ 405.830)

DELAVCI BREZ POKLICIA

1 priložnega obrtnega delavca, za določen čas, OD okoli 8.280 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 30 dni, stanovanja ni: UNIVERZITETNI KLINIČNI CENTER v Ljubljani, TOZD Univerzitetni lekarni, Bohoričeva 28 (SZ LJ 405.307)

ADMINISTRATOR

1 za opravljanje administrativnih del in nalog, za določen čas, 40 enotna praksa, 1 mesec poskusno delo, OD okoli 9.504 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 30 dni, stanovanja ni: ZITOMET Ljubljana, TOZD Blagovna promet, Ljubljana (SZ LJ 402.493)

VRTNARSKI DELAVCI

1 za urejanje zelenic, brez prakse, OD okoli 7.100 din (lahko delavec brez prakse), rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 30 dni, stanovanja ni: TOZD Imperial Krško (SZ SE 053.949)

SNAZILKE

1 za čiščenje sobnih prostorov, za določen čas, OD okoli 8.000 do 8.200 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 30 dni, stanovanja ni: OSNOVNA ŠOLA »Riharda Jakopiča« Ljubljana – Šiška, Bohoričeva 28 (SZ LJ 402.815)

1 snazilko, OD okoli 6.300 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 30 dni, stanovanja ni: VVO »Narodna junakinja Režke Dragarjeve« Crnuče, Tivova 3 (SZ LJ 401.623)

1 za čiščenje skladiščnih prostorov, enoletna praksa, 1 mesec poskusno delo, OD okoli 9.000 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 30 dni, stanovanja ni: SALUS Ljubljana, Kamnška 7 (SZ LJ 402.815)

1 za čiščenje pisarniških prostorov in hodnika ter občasno menedžer, 3 mesece poskusno delo, OD okoli 5.500 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: DO Prilivci, Ljubljana, TOZD Kirurška služba, Klinika za kirurgijo srca in ožilja, Bohoričeva 28 (SZ LJ 401.730)

1 za čiščenje pisarniških prostorov in hodnika ter občasno menedžer, 3 mesece poskusno delo, OD okoli 5.500 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: DO Prilivci, Ljubljana, TOZD Kirurška služba, Klinika za kirurgijo srca in ožilja, Bohoričeva 28 (SZ LJ 401.730)

1 za čiščenje pisarniških prostorov in hodnika ter občasno menedžer, 3 mesece poskusno delo, OD okoli 5.500 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: DO Prilivci, Ljubljana, TOZD Kirurška služba, Klinika za kirurgijo srca in ožilja, Bohoričeva 28 (SZ LJ 401.730)

1 za čiščenje pisarniških prostorov in hodnika ter občasno menedžer, 3 mesece poskusno delo, OD okoli 5.500 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: DO Prilivci, Ljubljana, TOZD Kirurška služba, Klinika za kirurgijo srca in ožilja, Bohoričeva 28 (SZ LJ 401.730)

1 za čiščenje pisarniških prostorov in hodnika ter občasno menedžer, 3 mesece poskusno delo, OD okoli 5.500 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: DO Prilivci, Ljubljana, TOZD Kirurška služba, Klinika za kirurgijo srca in ožilja, Bohoričeva 28 (SZ LJ 401.730)

1 za čiščenje pisarniških prostorov in hodnika ter občasno menedžer, 3 mesece poskusno delo, OD okoli 5.500 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: DO Prilivci, Ljubljana, TOZD Kirurška služba, Klinika za kirurgijo srca in ožilja, Bohoričeva 28 (SZ LJ 401.730)

1 za čiščenje pisarniških prostorov in hodnika ter občasno menedžer, 3 mesece poskusno delo, OD okoli 5.500 din, rok prijave 15 dni, rok obvestila o izbiri 15 dni, stanovanja ni: DO Prilivci, Ljubljana, TOZD Kirurška služ

Sprejem osmrtnic: ob delavnikih od 7. do 16. ure oz. ob sobotah od 7. do 11. ure osebno (Šubičeva 1). Po telexu YU DELO OG 31633, s telegramom ali po telefonu 223-311 (od 14. do 16. ure) za naročnike izven Ljubljane. Ob nedeljah in praznikih sprejema osmrtnice (do 16. ure) neposredno centralna redakcija »Dela«, Ljubljana. Titova 35 osebno ali po telefonu 221-555 za naročnike izven Ljubljane. Rokopisov ne vračamo.

Sporočamo, da nas je v 76. letu življenja zapustil naš mož, oče, ded, brat in stric

BENO PEZDIR

nadzornik proge v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 24. marca 1982, ob 13. uri iz vzhodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo ležal v trinajsti mrliški vežici

Žalujoči:

žena Valerija, hčerki Sonja in Cvetka z družinami, sestre, bratje in drugo sorodstvo

Črnomelj, Ljubljana, Sarajevo, 22. marca 1982

Prenehalo je biti predobro srce naše ljube mamice, babice in prababice

TEREZIJE PARADIŽ

roj. Čerček

V njen zadnji dom na pokopališču v Kočevju jo bomo spremili v sredo, 24. marca 1982, ob 16. uri

Žalujoči:

otroci Marinka, Bojan in Cvetka z družinami ter drugo sorodstvo

Kočevje, Ljubljana, Leoben, Zenica, Ravne na Koroškem, 22. marca 1982

Vsem, ki ste ga poznali in imeli radi, sporočamo žalostno vest, da nam je smrt nepričakovano in za vedno vzela našega dragega moža, očeta in nonota

JOSIPA VODOPIJA

po domače Jožeta

Pokopali ga bomo na pokopališču v Kopru v sredo, 24. marca 1982, ob 16. uri

Žalujoči:

žena Zora, otroci Nevja, Adelina in Edo z družinami ter vnuki Tamara, Sabina in Christian

Koper, Trst, Graše, 24. marca 1982

Žalostni sporočamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je v svojem 83. letu starosti tiho preminil naš dragi ata

MIHAEL BURNIK

upokojeni tapetnik in avtoličar iz Celja

Na zadnji poti ga bomo pospremili v četrtek, 25. marca 1982, ob 15.30 na mestnem pokopališču v Celju

Žalujoči:

žena Poldi in sinova Helko in Zvonko z družinami ter drugi sorodniki

Celje, Mengeš, 22. marca 1982

Nepričakovana smrt je iztrgala iz naše sredine

FRANCA ŠNEPFA

oddelkovodjo blagovnice v Murski Soboti

Od neumornega sodelavca smo se poslovili v soboto, 20. t. m. na pokopališču v Nemčevcih pri Murski Soboti. Dobrega tovariša in vestnega delavca bomo ohranili v lepem spominu

Delavci in družbenopolitične organizacije ELEKTROTEHNE, DO SET

Ljubljana, Murska Sobota, 22. marca 1982

Sporočamo žalostno vest, da je tragično preminil

MUHAMED ŠABIČ

PU zidar

Od dobrega sodelavca in tovariša se bomo zadnjikrat poslovili v sredo, 24. marca 1982, ob 15. uri v domačem kraju Šabiči, obč. Velika Kladuša

Kolektiv SGP Slovenija ceste-Tehnika, TOZD Gradnje in sindikalna organizacija

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš upokojenec

ŠABAN ČAJIČ

Pogreb bo danes, 24. marca 1982, ob 16.30 izpred hiše žalosti v Bohinjski Bistrici, Pod gozdom 26, na pokopališču v Bohinjsko Bistrico

Kolektiv LIP, Bled

Vsem, ki ste jo imeli radi, sporočamo žalostno vest, da nam je na pragu pomladi kruta usoda iztrgala našo ljubo ženo, mamico, sestro, teto, sestrično in svakinjo

IVICO BAUER

roj. Bric
nekdanjo operno pevko

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 26. marca 1982, ob 16. uri iz vzhodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah. Na dan pogreba bo ležala v šestnajsti mrliški vežici

Žalujoči:

mož Drago, sin Dadi, sestra Vera, Maruška z družinami, svakinja Špelca z družino ter drugo sorodstvo
Ljubljana, Medvode, Fara, Kamnik, Delnice, Novo mesto, Hotič, Krka, 22. marca 1982

Po dolgi bolezni nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JURIJ KOŠIR

Jurjev ata
čevljarji mojster v pokoju

Pogreb bo v sredo, 24. marca 1982, ob 16. uri izpred hiše žalosti, Mavčiče 37, na pokopališču v Mavčičah

Žalujoči:

žena Franciška, otroci Micka, Jože in Edo z družinami, Rezka z Jani, Janez, Tone in Vinko z družinami, Mirko ter drugo sorodstvo

Umrli je naša draga mama, sestra in teta

VIDA BIBER

roj. Sajovic

Pokopali smo jo v najožjem družinskem krogu v ponedeljek, 22. marca 1982

Iskreno se zahvaljujemo osebju Doma Trnovo – Kolezija za požrtvovalno nego

Sin Pavle z ženo Beo, sestra Mila in drugo sorodstvo

Sporočamo, da je v 53. letu preminil mož, oče, dedi in brat

IVAN KRUMPAK

inv. upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 26. marca 1982, ob 14. uri iz zahodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara s posmrtnimi ostanki v sedmi vežici

Žalujoči:

vsi njegovi

Ljubljana, 21. marca 1982

V SPOMIN

Sonce vzhaja in zahaja, Dušana ni več med nami, ostale sanje in spomin v srcih naših globočin.

24. marca bo minilo žalostno leto, kar nas je zapustil naš dragi, nepozabni

DUŠAN PAHULJE

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate svečke na njegovem prera-nem grobu

Žalujoči:

vsi njegovi

Kočevje, 24. marca 1982

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

JURIJ KOŠIR

telefonist v pokoju

Pogreb pokojnika bo v sredo, 24. marca 1982, ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališču v Mavčičah

Ohranili ga bomo v trajnem spominu

SGP Gradbincev Kranj

Umrli je naš dragi

ANTON ROZMAN

upokojenec

Od njega se bomo poslovili v četrtek, 25. marca 1982, ob 10. uri iz vzhodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v deseti mrliški vežici

Vsi njegovi

Tiho je odšla od nas naša dobra in skrbna mama

MARIJA PIBROVEC

roj. Jerančič

Na njeno željo smo jo upepelili in pokopali v ožjem družinskem krogu v torek, 23. marca 1982

Žalujoči:

otroci Cine, Nada, Dora in Alenka z družinami

Umrli je naš dragi

SAVA IVKOVIČ

samostojni carinski delavec pri Unitex Ljubljana

Od njega se bomo poslovili v četrtek, 25. marca 1982, ob 16. uri na pokopališču v Domžalah

Do pogreba leži v mrliški vežici v Domžalah

Za njim žalujejo mama Katica, žena Marija-Cvetka, sinova Milivoj in Goran s soprograma ter drugo sorodstvo

Sporočamo žalostno vest, da je v 79. letu nenadoma umrl naš mož, oče, stari oče, stric

LEOPOLD ŠEGULA

železniški upok.

Pogreb pokojnika bo v četrtek, 25. marca 1982, ob 11. uri na ljubljanskih Žalah

Žara s posmrtnimi ostanki bo na dan pogreba v šesti mrliški vežici

Žalujoči:

žena Cvetka, sinova Rado in Boris, hčerka Nuša z družinami ter drugo sorodstvo

Rijeka, Ljubljana, Maribor, Ptuj, 21. marca 1982

Po kratki in hudi bolezni nas je zapustila nadvse vestna in pridna sodelavka

ZDENKA LEP

Od nje se bomo poslovili v petek, 26. marca 1982, ob 15. uri iz vzhodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo ležala v petnajsti mrliški vežici

Tiho in mirno sodelavko bomo ohranili v trajnem spominu

Kolektiv in družbenopolitične organizacije Inštituta za elektroniko in vakuumsko tehniko – IEVT Ljubljana

Umrli je

SAVO IVKOVIČ

Od pokojnika se bomo poslovili v četrtek, 25. marca 1982, ob 16. uri na pokopališču v Domžalah

Skupščina občine Domžale
družbenopolitične organizacije občine Domžale

Sporočamo žalostno vest, da je dotrpela naša draga sestra, teta in svakinja

MARIJA VERTAČIČ

roj. Pungerčar

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 25. marca 1982, ob 9.15 iz zahodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v deveti mrliški vežici

Žalujoči:

sestra Lidija z družino, brat Janez z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana-Polje, Sheboygan, 21. marca 1982

Sporočamo žalostno vest, da je umrla naša dolgoletna sodelavka

IVICA ŠTELCER

knjigovodkinja

Na zadnji poti jo bomo pospremili v sredo, 24. marca 1982, ob 16. uri na pokopališču v Šentjurju pri Celju

Ohranili jo bomo v lepem spominu

Kmetijski kombinat Šentjur, Šentjur pri Celju

12. kongres ZKJ bo predvidoma
od 26. do 29. junija v Beogradu

BEOGRAD, 23. marca (Tanjug) – Na današnji seji predsedstva CK ZKJ so sklenili, da bo naslednja seja centralnega komiteja 8. aprila v Beogradu. Centralni komite bo – kot so sporočili – proučil osnutek resolucije 12. kongresa ZKJ.

Na podlagi sklepa CK ZKJ o sklicu 12. kongresa, ki je bil sprejet 30. septembra lani, bo predsedstvo centralnemu komiteju predlagalo, naj sprejme sklep, da bo 12. kongres ZKJ 26., 27., 28. in 29. junija 1982 v Beogradu, dnevni red pa naj bi bil takle:

1. Izvolitev delovnih teles kongresa
2. Verifikacija pooblastil delegatov
3. Poročilo o delu organov ZKJ med 11. in 12. kongresom ZKJ:
 - a) centralnega komiteja ZKJ
 - b) komisije za statutarna vprašanja ZKJ

- c) nadzorne komisije ZKJ
4. Referat »ZKJ v boju za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja«
5. Razprava o referatu in poročilih organov ZKJ
6. Izvolitev kongresnih komisij oziroma njihovih predsedstev in predsednikov ter razprava v komisijah o prihodnjih nalogah ZKJ in osnutkih dokumentov 12. kongresa ZKJ
7. Sprejem resolucije 12. kongresa ZKJ ter sprememb in dopolnil statuta ZKJ
8. Verifikacija izvolitve organov ZKJ

Gospodarski
položaj sili
k popuščanju

Zasedanje ekonomske komisije OZN za Evropo – Vzhod in Zahod sta soodvisna

ŽENEVA, 23. marca – Razširiti medsebojno gospodarsko sodelovanje in tako okrepiti proces popuščanja napetosti je v prid tako Vzhodu kot Zahodu, to je izjavil izvršni sekretar ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo Janez Stanovnik na 37. letnem zasedanju te komisije.

Lani je trgovina med zahodnimi in vzhodnimi državami dosegla vrednost okrog 100 milijard dolarjev, je dejal Stanovnik. Po njegovih besedah Zahod mora izvažati na Vzhod, da bi lahko hitreje razvijal svoje gospodarstvo in povečeval zaposlenost. Vzhodne države pa po drugi strani potrebujejo visoko razvito zahodno tehnologijo.

Privrženost izvirnim
načelom neuvrščenosti

Predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher in gabonski predsednik Omar Bongo sta obravnavala sodelovanje v pripravi na bližnji vrh neuvrščenih

LIBREVILLE, 23. marca (Tanjug) – Drugi dan uradnega in prijateljskega obiska v Gabonu so se nadaljevali uradni pogovori med predsednikom predsedstva SFRJ Sergejem Kraigherjem in gabonskim predsednikom El Hadžem Omarjem Bongom ter člani obeh delegacij.

Tudi ob tej priložnosti so izčrpno izmenjali mnenja o mednarodnih političnih in gospodarskih odnosih. Med pogovorom o mednarodnih razmerah in krizah sta bili obe strani mnenja, da si je treba še naprej prizadevati, da bi čimprej razrešili te probleme.

Največ pozornosti so namenili dejavnosti neuvrščenih držav. Obe državi sta tudi ob tej priložnosti potrdili privrženost izvirnim načelom politike neuvrščenosti in solidarnosti neuvrščenih držav in njihove aktivne vloge pri razreševanju zgornjih mednarodnih problemov. V zvezi s tem so opozorili, da je nujno zavzeti sodelovanje v pripravi na sedmo konferenco neuvrščenih držav, ki bo septembra v Bagdadu.

Poudarili so tudi pomen medsebojnega sodelovanja pri reševanju problemov v mednarodnih gospodarskih odnosih in da morajo neuvrščene države in države v razvoju aktivno sodelovati v vseh pripravah na splošno pogajanja v okviru Združenih narodov, ki naj bi se začela čimprej.

Zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec in gabonski zunanji minister Martin Bongo sta izčrpno spregovorila o sodelovanju med državama na mednarodni ravni, še zlasti v okviru gibanja neuvrščenih, pa tudi o skupnem delovanju med pripravami na sedmo konferenco. Ministra sta namenila pozornost tudi razmeram v Afriki, še zlasti na afriškem jugu. Spregovorila sta tudi o drugih kriznih sferah na tej celi. Opozorila sta na pomen in vlogo organizacije afriške enotnosti pri reševanju zapletenih afriških problemov z lastnimi silami, brez tuje vmešavanja.

Zvezni sekretar je seznanil ministra Bonga z razmerami v Evropi in poudaril pomen popuščanja napetosti na stari celi.

Član zveznega izvršnega sveta Vuko Dragasović se je pogovar-

jal z gabonskim ministrom za trgovino Etienom Musirjem. Podrobno sta razpravljala o pospešitvi gospodarskega sodelovanja. Ugotovila sta, da se investicijsko sodelovanje uspešno razvija. Pogovarjala sta se o razširitvi blagovne menjave, industrijske kooperacije, raziskovanja nafte, finančnega in znanstveno-tehničnega sodelovanja. V okviru razširitve investicijskega sodelovanja so se dogovorili, da bo gabonska delovna organizacija Autoput sodelovala pri izvajanju del v Gabonu v vrednosti 30 milijonov dolarjev. Beseda je tekla tudi o projektih, za katere se zanimajo Energoprojekt, 25. maj, INA-Naftapl in druge naše delovne organizacije. Ugotovili so, da so dosedanje rezultati gospodarskega sodelovanja ustrezna podlaga za še uspešnejše sodelovanje med državama, kar je v skladu z akcijskim programom razvoja neuvrščenih držav.

Predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher in gabonski predsednik Omar Bongo sta med večerajšjo večerjo izmenjala zdravici, ki jih objavljamo na 3. strani.

Predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher bo jutri odpotoval na štiridnevni uradni prijateljski obisk v Federalno republiko Nigerijo.

VS o Izraelu in Nikaragvi

Varnostni svet generalne skupščine bo obravnaval pritožbo arabskih držav in zahtevo Nikaragve – Nove grožnje svetovnemu miru

NEW YORK, 23. marca (Tanjug) – Varnostni svet še ni začel preučevati niti pritožbe zaradi ameriških groženj, ki mu jo je minuli petek poslal Nikaragva, pa je že prejel drugo zahtevo po nujnem sestanku zaradi nameravanih izraelskih priključitev na zahodnem bregu Jordana, kar je nova grožnja miru v tem delu sveta.

Kot se je zvedelo v dobro obveščenih krogih, bo varnostni svet danes zvečer začel uradne posvete v zvezi z obema pritožbama, nato pa bo določil, kdaj se bo pričela razprava. Obe zahtevi sta namreč nujni.

Nekateri menijo, da naglo poslabšanje položaja v teh dveh sferi oddaljenih delih sveta, sploh ni naključno. Pristaji takšnega mnenja opozarjajo, da se je položaj v Karibih poslabšal v trenutku, ko so navezali prve stike v zvezi s pobudo mehiškega predsednika Lopeza Portilla za mirno rešitev problema v tem območju.

Po njihovem mnenju je Izrael izkoristil večjo pozornost svetovne javnosti na to novo nevarnost in se oklepal pritisk za priključitev zasedenih ozemelj na za-

hodnem bregu Jordana in v območju Gaze. S tem bi postavil mednarodno skupnost pred dejstvo, tako kot se je zgodilo že ob priključitvi Golanske višave.

Toda prebivalstvo na zahodnem bregu se je uprlo izraelskim akcijam ter organiziralo številne stavke in demonstracije. Izraelska vojska je ob podpori obojestranskih doseljencev odgovorila s hudim nasiljem. Menijo, da so doslej ubili 13 Palestincev, podatkov o ranjenih in aretiranih pa ni.

Generalni sekretar svetovne organizacije Perez de Cuellar je dejal, da je globoko vznemirjen zaradi nasilja na zahodnem bregu Jordana.

Opozoril je, da utegne tak položaj samo povečati splošno na-

TEMA DNEVA
Capljajoča poročila
in ukrepi

Zvezni izvršni svet je pred približno dvema tednoma delegatom v zvezi skupščini posredoval poročilo o tekočih gospodarskih gibanjih na začetku letošnjega leta, ki je zvenelo dokaj optimistično. Včeraj pa so delegati prejeli »dopolnilno poročilo«, v katerem je rečeno, da se raven industrijske proizvodnje znižuje, da izvoz praktično stagnira, da nam cene uhajajo z vajeti, da je poglabljajo neskladja med ponudbo in povpraševanjem itd.

Ker se v samo štirinajstih dneh gospodarska gibanja niso mogla tako poslabšati, se zastavlja vprašanje, kako je mogoče, da si zvezna vlada privoščijo takšne preobrate v ocenjevanju razmer. Zdi se, kakor da ne obvladuje položaja, da nima dovolj jasne predstave o tem, kaj se v gospodarstvu v resnici dogaja.

Prav gotovo je ena najhujših točk naše gospodarske politike dejstvo, da pretresamo statistične podatke, ki so praviloma že zastareli, medtem pa gredo tokovi reprodukcije svojo pot. Ugotavljam posledice in ne pravih vzrokov ter na tej osnovi sprejemamo ukrepe, ki so pogosto ukrepi »za nazaj«, tako rekoč gašenje požariš. In za nameček zvezni izvršni svet čisto niti ne ve, kako se ti ukrepi izvajajo, ne preverja njihovih učinkov in praksi ipd.

Nedvomno bo treba te stvari izboljšati, pa ne samo v delu zvezne vlade, marveč tudi drugih organov, ki oblikujejo gospodarsko politiko. Izboljšati tako, da o odgovornosti ne bomo le govorili, marveč naposled nanjo pokazali tudi s prstom.

BORIS JEŽ

Neizpolnjene
resolucijske
naloge

V zadnjih tednih se ruši globalno ravnotežje med blagovnimi in denarnimi skladi OD NAŠIH DOPISNIKOV

BEOGRAD, 23. marca – Gospodarska gibanja v državi so se v zadnjih tednih zelo poslabšala. Industrijska proizvodnja upada, izvoz je precej manjši od planirane, domača poraba pa se povečuje, tako da se ruši globalno ravnotežje blagovno-denarnih odnosov. O tem sta danes obirno razpravljala odbora zbora republik in pokrajin zvezne skupščine za ekonomske odnose s tujino ter za vprašanja združevanja v gospodarstvu.

Fizični obseg industrijske proizvodnje je bil v prvih dveh mesecih za 2,6 odstotka večji kot lani, v februarju pa je bil v odnosu na lani februar večji samo za 2,2 odstotka. Pri tem je treba tudi upoštevati, da je bila lanska februarja raven proizvodnje izredno nizka. Glede tega so med republikami znatne razlike, tako da proizvodnja v Vojvodini, na Hrvaškem ter na Kosovu stagnira, medtem ko se je v Črni gori povečala kar za 14 odstotkov.

Vse kaže, da se utegne v prihodnjih mesecih raven proizvodnje še znižati, če ne bodo zlasti osnovne dejavnosti (naftna industrija, črna metalurgija itd.) bolje preskrbeli z energijo, surovinami in reprodukcijskimi materiali, tudi iz uvoza.

Po drugi strani se domača poraba v zadnjih tednih povečuje, tako da je bil v prvih dveh mesecih promet v trgovini na malo kar za 9 odstotkov večji kot lani v istem času. To čedalje bolj ruši ravnovesje med blagovnimi in denarnimi skladi.

Resolucijskih nalog ne uresničujemo tudi v ekonomskih odnosih s tujino, saj je bil izvoz do 15. marca le za 3 odstotke večji kot lani v enakem obdobju, od tega na konvertibilno področje za samo 0,5 odstotka. Uvoz je bil manjši kar za 10 odstotkov, kar je sicer zmanjšalo primanjkljaj za 22 odstotkov, vendar pa zato po drugi strani gospodarstvu vse bolj primanjkuje zlasti nafte in strateških surovin.

Več na 2. strani

BOJANA JAGER
BORIS JEŽ

Američani
in jesensko
nadaljevanje

Stališče ZDA do nadaljevanja KVSE: spoštovanje in nadaljevanje helsinške listine

WASHINGTON, 23. marca (Tanjug) – Ameriška vlada je danes podprla proces KVSE ter poudarila, da ne bo nadaljevala nikakršnih pogajanj za udeležbo na madridskem sestanku, ki se bo nadaljeval jeseni. Znova pa je poudarila, da ne vidi možnosti, kako bi se lahko madridska konferenca jeseni normalno nadaljevala, če nekatere države ne bodo spoštovali določil helsinške skupne listine. Takšno stališče ameriške vlade je pojasnil državni podsekretar Lawrence Eagleburger na današnji seji komisije za KVSE pri ameriškem kongresu.

Po njegovih besedah washingtonska administracija meni, da je spoštovanje helsinške listine še naprej pogoj za uspešno reševanje problemov, ki tarejo evropske države.

Omejitev toka najbolj občutijo v ruški tovarni

TRBOVLJE, RUŠE, 23. marca – Medtem ko delavci Jugoturbine in termoelektrarne Trbovlje neprekinjeno popravljajo 125-megavattni blok trboveljske elektrarne in poskušajo, da bi napako odpravili najpozneje do 1. aprila, je danes v Sloveniji pričela veljati omejitev toka. Redukcija je najbolj prizadela tovarno dušika v Rušah, ki je na dan ob 4 do 5 tisoč kilovatih ur toka, saj je po nalogu republiškega dispečerja prevzela na svoja ramena 40 do 50 odstotkov vse slovenske omejitve električne energije. Na sliki: v ruški tovarni med omejitvijo toka popravljajo peči. (Foto: Bogo Cerin)

Enakopravni odnosi,
iskreno prijateljstvo

Začeli so se uradni pogovori med skupščinskima delegacijama Jugoslavije in Zimbabveja

BEOGRAD, 23. marca (Tanjug) – Danes so se v Beogradu začeli uradni pogovori med delegacijama skupščine SFRJ, ki jo vodi predsednik Dragoslav Marković, in zimbabvejskega parlamenta s predsednikom Mutason na čelu.

V prijateljskem ozračju so se člani obeh delegacij vzajemno seznanili z aktualnimi družbeno-političnimi značilnostmi razvoja v Jugoslaviji in Zimbabveju.

Predsednik Mutasa je govoril, kot je dejal, o prehodnem obdobju v Zimbabveju – to je obdobje od takrat, ko je država postala neodvisna, do uvedbe definirane in ustališne družbene političnega sistema. »Prizadevanje, da bi čimprej izoblikovali lastni politični sistem, nas je pripeljalo v Jugoslavijo, saj se želimo čimbolje seznaniti z jugoslovanskimi izkušnjami na tem področju,« je dejal Mutasa.

Na prošnjo gostov je Dragoslav Marković izčrpno govoril o poglobitvi značilnosti jugoslovanske revolucije, o samoupravljanju, zgradbi naše federacije in

funkcioniranju delegatskega sistema. Spregovoril je tudi o gospodarskem razvoju naše države ter zgornjih problemih gospodarske stabilizacijske politike.

Delegaciji sta z zadovoljstvom ugotovili, da se dvostranski odnosi med Jugoslavijo in Zimbabvejem razvijajo na temelju popolne enakopravnosti, iskrenega prijateljstva in podobnosti stališč do vseh bistvenih problemov sodobnega sveta, pa tudi na obojestranski želji in pripravljenosti, da bi v prihodnjih letih te odnose še razširili in poglobili na vseh področjih.

Med drugim so izčrpno razpravljali tudi o položaju v Afriki, še zlasti na jugu celine, o čemer je predsednik Mutasa natančno poročal svojim gostiteljem.

Italijanski
predsednik
v Washingtonu

Sandro Pertini dejal, da želi Italija okrepiti zavezništvo z ZDA

RIM, 23. marca (Tanjug) – Italijanski predsednik Sandro Pertini bo jutri odpotoval na uradni obisk v Združene države Amerike, kjer se bo mudil do 2. aprila. Po mnenju rimskih političnih krogov je povabilo predsednika Reagana priznanje Washingtona za vlogo uradnega Rima v atlantski aliansi. Kot je dejal Sandro Pertini v intervjuju za list Time, Italija želi »okrepiti zavezništvo z Združenimi državami«.

Pertini, »človek miru«, gotovo ne bo potoval v Washington izključno zato da bi potrdil dve stališči italijanske politike, pa tudi jasno izraženo željo po aktivnejši vlogi Italije na mednarodnem prizorišču. Namreč, italijanski predsednik bo obiskal Združene države neposredno po svojem obisku na Japonskem. V Hirošimi je Pertini napovedal, da bo pozval tudi predsednika Ronald Reagana, naj pomaga ohraniti mir v svetu.

Sodelovanje ob meji

Predstavniki slovenske skupščine izkušnje s poslanci madžarskega parlamenta iz Železne županije – Obisk v tekstilni tovarni

SZOMBATHELY, 23. marca – Delegacija republiške skupščine, ki jo vodi predsednik Milan Kučan, v njej pa sta poleg delegatov skupščine tudi predsednika zbora občina Silva Jerb in predsednik komisije za narodnostno skupščine SR Slovenije Geza Bačič, se je prvi dan dvodnevnega obiska v sosednji madžarski Železni županiji. Popoldne je naša delegacija izmenjala izkušnje tudi s poslanci madžarskega parlamenta iz Železne županije.

Pred tem se je naša delegacija podrobno seznanila z delom tukajšnjega tekstilnega podjetja Lapex, ki ima pet tovarn v Szombathelyju, Kőszegu ter v bližini Budimpešte in kar 6000 zaposlenih. V Lapexu, kjer letno naredijo kar 25 milijonov kvadratnih metrov tekstilnih izdelkov, predvsem metražnega blaga za pohištveno industrijo, umetne tkanine in bombazne odeje, so gostitelji našo delegacijo seznanili z gospodarskim delom in našega delegatskega sistema. Milan Kučan je ugodno ocenil tudi dosedanje sodelovanje med Jugoslavijo in Madžarsko in s tem tudi Slovenije ter sosednje Železne županije. Prvo srečanje parlamentarnih delegacij bo vsakek uradno razširilo dosedanje vsestransko sodelovanje. Tako v Sloveniji ugodno ocenjujejo dosedanje sodelovanje z našimi sosedi, kar smo storili tudi lani, ko so delegati republiške skupščine analizirali položaj narodnosti pri nas in naše manjšine na

vrstno srečanje prispevalo k nadaljnji utrditvi in širitvi sodelovanja med sosedoma. Popoldansko srečanje naše delegacije s poslanci madžarskega parlamenta iz Železne županije je minilo predvsem v izmenjavi izkušenj delovanja njihovega parlamentarnega dela in našega delegatskega sistema. Milan Kučan je ugodno ocenil tudi dosedanje sodelovanje med Jugoslavijo in Madžarsko in s tem tudi Slovenije ter sosednje Železne županije. Prvo srečanje parlamentarnih delegacij bo vsakek uradno razširilo dosedanje vsestransko sodelovanje. Tako v Sloveniji ugodno ocenjujejo dosedanje sodelovanje z našimi sosedi, kar smo storili tudi lani, ko so delegati republiške skupščine analizirali položaj narodnosti pri nas in naše manjšine na

Madžarskem. Ugodno je bilo ocenjeno tudi gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in Železno županijo v obsejnih prometih in na področju industrijske kooperacije. Skupni interesi takega sodelovanja potrjuje tudi nedavno podpisani sporazum o gospodarskem sodelovanju. Že do sedaj je vključeno v gospodarsko sodelovanje z Madžarsko kar 110 slovenskih delovnih organizacij. Možnosti so vsakek večje, sta poudarili obe strani, kar potrjujejo tudi napovedani gospodarski in drugi stiki v drugi polovici tega leta. Tudi madžarska stran je ugodno ocenila vsestransko sodelovanje, ki je doslej potekalo predvsem preko socialistične zveze, izvršnega sveta in gospodarske zbornice.

Jutri bo našo delegacijo sprejel tudi prvi sekretar Madžarske socialistične delavske partije Železne županije Miklos Horvat, obiskala bo tudi zdravilišče Bók, bližnje krajeno središče Kőszeg, popoldan pa se bo srečala tudi s Porabskimi Slovenci in Stevanovci v obsejnih Porabju.

IVAN GERENČER

Pokojnine usklajevati
z rastjo produktivnosti

Slovenski amandmajk predlogu zveznega zakona o pravicah iz invalidsko pokojninskega zavarovanja

LJUBLJANA, 23. marca – Pokojnina je rezultat prispevka delavca h krepitvi materialne osnove družbenega dela, ki se odraža v večji produktivnosti in večjem družbenem dohodku, zato je treba tudi pokojnine usklajevati z rastjo družbenega dohoda in produktivnosti, ne pa samo z rastjo nominalnih osebnih dohodkov. To je bistvo dopolnila, ki ga bo slovenski izvršni svet predlagal k predlogu zveznega zakona o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Zakon naj bi sprejeli v zvezi skupščini konec aprila.

O tem zakonu, oziroma o slovenskih amandmajih nanj, so danes na skupni seji razpravljali trije odbori slovenske skupščine: odbora za družbenopolitični sistem, družbenopolitičnega zbora in zbora družbenega dela ter odbor zbora občin za družbenopolitični in komunalni sistem.

Strinjali so se s predlogi in obrazložitvijo, ki jo je dal podpredsednik slovenskega izvršnega sveta Dušan Sinigoi, da je pokojninsko zavarovanje sestavni del družbenega dela in da je treba dosledneje realizirati načela minulega dela. Tako so podprli tudi amandma, da se v pokojninskih odmeri upošteva tudi osebni dohodek, ki ga je delavec dosegel v letu upokojitve. Republiški zakoni ali predpisi pa naj določijo rok za uveljavitev tega določila.

Nekatere republike zahtevajo, da bi z zveznim zakonom v večji meri urejali pravice borcev na ravni federacije, člani skupščinskih odborov, pa so se zavzeli, naj te pravice ureja predvsem v republikah.

Delavka naj ima pravico, da se sama odloči ali se bo upokojila s 35 ali 40 leti delovne dobe, vendar ji delavna doba ne more prinesiti dodatnih ugodnosti, oziroma zvišane pokojnine. To bi zagotovilo izenačitev z že uveljavljenim načelom v zvezi z upokojevanjem borcev, ki tudi lahko izbirajo ali se bodo upokojili, ali pa bodo še delali ko skupaj z beneficirano dobo dosežejo zahtevano zavarovalno dobo.

HELENA KOS

Vreme danes

Nad vzhodnim Sredozemljem je ciklonsko področje, ki vpliva na vreme na jugu Balkanskega in Apeninskega polotoka. V notranjosti Jugoslavije bo zmerno do pretežno oblačno, na Jadranu rahlo, v Bosni, osrednji in južni Srbiji, severni Črni gori in Makedoniji so možne tudi padavine. Košava se bo umirila, na severnem Jadranu bo pihala slaba, na srednjem in južnem pa zmerna burja, priložnostno vzhodno-morfološko področje.

Jutranje temperature bodo od nič do 3 na Jadranu od 4 do 6, najvišje dneвне od 4 do 7, na Jadranu do 15 stopinj Celzija.

Izenačevanje
kmetov pravic
z delavčevimi

Če naj bi tudi pri pokojninskem in invalidskem zavarovanju kmetu zagotovili enake pravice in dolžnosti kot delavcu, potem se spremembam republiškega zakona za to področje ni mogoče izogniti. Še manj zato, ker je sedanjí zakon o zavarovanju kmetov v nekaterih členih skregan z ustavo. Vendar naj bodo določila zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju kmetov jasna ne le teoretično, ampak na poskusih preverjena tudi praktično.

Stran 2

Več denarja, kot
ga je, ni mogoče
deliti

Z različnimi samoupravnimi sporazumi, dogovori in prevelikimi razvojnimi apetiti smo (po neuradnih podatkih) za več let vnaprej razporedili že kakih 140 odstotkov kreditnih zmogljivosti bank, torej več, kakor denarja sploh bo. Zamisel, do katere je

priložnost v združenju bank, da naj bi napravili analizo in natančneje ugotovili, koliko denarja za razne načrte sploh bo, je sicer nekoliko pozna, pomeni pa korak k realnejšim ocenam in stabilizaciji.

Stran 4

Velika armada in
šibko
gospodarstvo

Po večih prelčitvah so v Hanoju uradno napovedali, da bo konec marca kongres vietnamske komunistične partije. Verjetno bo osrednja tema partijskega shoda razprava o gospodarskih težavah, ki pestijo 53 milijonsko državo. Hudo breme pa predstavlja tudi ena največjih armad na svetu, za katero gre dober del narodnega dohodka.

Stran 5

Mladina
in izročilo

Na Kitajskem hočejo mladino vzgojiti v skladu s tisočletnim izročilom, zato so pred letom začeli kampanjo »za štiri lepote s petimi napori«.

Štiri lepote so lepota misli, lepota izražanja, lepota akcij in lepota urejenega človekovega okolja. Doseči jih je mogoče s petimi napori s skrbnostjo, z vpludnostjo, s krepitvijo socialistične duhovne civilizacije, s socialistično moralno in socialističnim družbenim redom.

Stran 9

Danes zadnji
veleslalom sezone

V Sansicariu bo danes zadnji veleslalom sezone moshki za svetovni pokal, na katerem bo prišlo do odločitve o dobitniku zlate kraljice. Včeraj so dekleta tekmovala v superveleslalomu. Zmagala je Američanka Nelson, najboljša Jugoslovanka pa je bila Alenka Mavec na 15. mestu.

Stran 11

Jutri v Delu
nov vozni red
na železnici

V jutrišnji, četrtkovni številki Dela bomo objavili prilogo o spomladanskem železniškem voznem redu, ki bo veljal od 28. marca do 22. maja letos.

Talne oznake za varno vožnjo

LJUBLJANA, 23. marca – V Javni razsvetljavi bodo imeli v naslednjih dneh veliko dela: samo v ožjem središču Ljubljane je treba ročno pobrati 6945 kvadratnih metrov talnih oznak, strojno pa bodo lahko obnovili še 2363 kvadratnih metrov. Na vseh ljubljanskih ulicah pa bo za varno vožnjo treba pobrati približno sedemkrat večje površine. Na križišču Prešernove in Šubičeve ulice so že začeli, precej dela pa bodo morali opraviti v nočnih urah, da ne bi ovirali prometa. (K. M., Foto: Janez Zrnc)

Politika nevrščanja stvarna sila v boju za mir na svetu

Gabonski predsednik Omar Bongo in predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher izmenjala zdravici – Poudarek gibanju nevrščenih

LIBREVILLE, 23. marca (Tanjug) – Gabonski predsednik El Hadj Omar Bongo je sinoči priredil slovesno večerjo v čast predsednika SFRJ Sergeja Kraigherja in članov jugoslovanske delegacije.

Ko je pozdravil svojega gosta iz prijateljske Jugoslavije, je rekel:

Omar Bongo: Gibanje nevrščenih – vest človeštva

»Dovolite mi, da vas v tem slovesnem trenutku pozdravim kot ugledega predstavnika države, katere predsednik Tito je bil eden od ustanoviteljev gibanja nevrščenih, gibanja, ki mu tudi mi pripadamo.« Zatem je govoril o svojem obisku v naši državi leta 1975 in zelo ugodno ocenil delo jugoslovanskih delovnih organizacij, ki grade gospodarske objekte v Gabonu, kot so »Auto-pute«, »Energo-projekt«, INA in druge. Posebej je opozoril na prijateljstvo, ki veže državi, in na možnost širjenja medsebojnega sodelovanja.

Govoril je o vlogi politike in gibanja nevrščenih kot vesti človeštva, dejavnika stabilizacije v mednarodnih odnosih in za krepitev gospodarskega sodelovanja med državami v razvoju. Nato je citiral besede predsednika Tita s konference voditeljev nevrščenih držav v Havi, da je »politika nevrščanja postala stvarna sila v boju za mir in stabilnost v svetu in za uvedbo novih političnih in gospodarskih odnosov«.

● Pred večerjo je gabonski predsednik Bongo izročil predsedniku predsedstva SFRJ Sergeju Kraigherju najvišje odlikovanje svoje države, predsednik predsedstva SFRJ pa mu je izročil red jugoslovanske velike zvezde, s katerim je gabonskega predsednika odlikovalo predsedstvo SFRJ.

Gabonski predsednik je govoril tudi o kriznih žariščih v svetu in navedel vzroke zdajšnjega mednarodnega napetega položaja, do katerega je prišlo zaradi vojaških intervencij, kršenja suverenosti in ozemeljske nedotakljivosti držav, nenehno grozeče nevarnosti vojne. Ugodno je ocenil napore, ki jih Jugoslavija in druge nevrščne države vlagajo, da bi prileglejši zdajšnji razplet dogodkov v svetu. Na koncu svojega govora se je pomudil pri mednarodnih gospodarskih problemih in opozoril, da bi se morali dobro pripraviti na splošna pogajanja zaradi uvedbe nove mednarodne gospodarske ureditve. Svojo zdravico je končal z besedami: »Vemo, gospod predsednik, da je to vaša in naša skrb in da smo povezani in skupnem boju za iste ideale, pravičnejše in enakopravnejše odnose v svetu.«

Sergej Kraigher: Mirno urejanje sporov med državami

Ko je predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher odgovoril svojemu gostitelju, je izredno ugodno ocenil uspehe, ki jih je gabonsko ljudstvo pod vodstvom predsednika Bonga doseglo pri gradnji domovine. Izrazil je zadovoljstvo, da v tem razvoju sodelujejo tudi ga-

spodarske organizacije iz Jugoslavije. »V tem vidimo potrditev obojestranske zainteresiranosti in se več od tega: naša sodelovanja simbolizira in s svojimi uspehi tudi spodbuja tisto nujno potrebno povezovanje gospodarstev držav v razvoju, v čemer vidimo veljanske potencialne možnosti za nadaljnji razvoj vsake od njih. To je naš skupni strateški cilj nevrščenih in držav v razvoju«, je poudaril Kraigher in se zavzel za nageljši vzpon jugoslovansko-gabonskega dvostranskega sodelovanja na širših temeljih.

Opozoril je na poseben pomen sodelovanja dveh držav pri doseganju ciljev politike nevrščenosti, zlasti v zdajšnjem skrajno zapletenem mednarodnem položaju. Rekel je: »Mnoge krize kažejo prizadevanje blokovskih sil, da bi vsilili tujo voljo narodom s poseganjem po sili. Zato so napori nevrščenih za ureditev kriz hkrati pa tudi boj za demokratizacijo mednarodnih odnosov. V takšnih razmerah velikanski del človeštva, tako kot velikokrat doslej, upira oči v gibanje in politiko nevrščenih kot v edini dejavnik mednarodnih odnosov, ki je objektivno zmogljiv, saj je zunaj blokov in blokovske delitve, ponuditi ne le vizijo trdnjeh in pravičnejših odnosov, temveč pokazati tudi pot, ki k temu realno vodi. Odgovornost na nevrščenih je toliko večja, ker je pred nami 7. vrh, predviden za jesen v Bagdadu.

Menimo, da moramo okrepiti naša skupna prizadevanja, da bi z afriške celine za vselej izkoreninili ostanke kolonializma, neokolonializma, apartheida, rasne diskriminacije, hegemonizma in vseh oblik tuje nadvlade. To je sestavni del naših širših prizadevanj za krepitev neodvisnosti vseh držav, predvsem manjših, ki so največkrat tudi izpostavljene pritiskom od zunaj, kar je bistven pogoj tudi za njihovo in za širšo varnost.

Posebno vlogo ima pri tem dosledno spoštovanje načela mirnega urejanja sporov med državami. Vse dosedanje izkušnje prepričljivo kažejo, da širjenje sporov in njihovo preraščanje v spopade ne le ne pomaga urediti problemov temveč odpira vrata tujim vplivom in slabi neodvisnost teh držav. To je predraga cena za kakršnokoli kratkotrajno prednost,« je poudaril Kraigher.

Opozoril je na veliko vlogo OAE in na dejavnost Gabona v njenem okviru, temeljejo na načelih nevrščenosti, prav tako pa je ugodno ocenil tudi del Gabona kot koordinatorja za sodelovanje nevrščenih držav pri črpanju jedrske energije v miroljne namene.

Izrazil je še prepričanje, da bo Gabon, opirajoč se na precejšnje možnosti, ki obstajajo, aktivno pripomogel k sodelovanju še na drugih področjih, ki jih predvideva akcijski program nevrščenih držav. Ob koncu svoje zdravice se je zavzel za tesnejše sodelovanje med nevrščenimi državami, da bi lahko čim stvarneje ocenili tiste korake, za katere bi se morali ne le na 7. vrhu, temveč že prej odločiti, da bi gibanje in politika nevrščanja lahko izpolnila naloge, kakršne prednje zastavljajo zdajšnji nadvse skrb zbujajoči mednarodni odnosi.

Policijska ura v zasedeni Palestini

Demonstracije palestinskega prebivalstva – Represalije izraelske vojske

BEJRUT, 23. marca (KUNA) – Župan palestinskih mest na zasedenem zahodnem bregu Jordana in v območju Gaze so večkrat zahtevali od generalnega sekretarja OZN Pereza de Cuellarja, naj pomaga preprečiti izraelske represalije v tem območju, ki so jih v minulih treh dneh naglo okupili.

To je sporočila palestinska osvobodilna organizacija. Agencija Petra pa poroča, da so izraelske oblasti prepovedale prebivalcem palestinskih krajev Ramaleha, Bireha in Nabulus zapuščati mesta ter uvedle policijsko uro. Razlog so bile silovite demonstracije palestinskega prebivalstva.

V neredih je bilo ranjenih več oseb. Izraelska vojska je namreč streljala na udeležence povork – to so bili predvsem palestinski študenti. Kot je poročal izraelski radio, so bile ranjene tri osebe, palestinski viri pa govorijo o enajstih ranjenih.

Preobrat v strategiji deseterice do Japonske

Zunanji ministri EGS sklenili sprožiti postopek, ki ga predvideva 23. člen GATT – Dvostranska pogajanja?

OD NAŠEGA DOPISNIKA BRUSELJ, 23. marca – Zahodnoevropska strategija za zmanjševanje trgovinskega primanjkljaja z Japonsko – lani 15 milijard dolarjev – je po dolgih mesecih neukinkovitega prijateljskega prepričevanja doživela dramatičen preobrat. Zunanji ministri deseterice so se sinoči odločili sprožiti postopek, ki ga predvideva 23. člen splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT), kar so tukajšnji krogi označili kot prvo odločitev pri urejanju odnosov z Japonsko, ki ni zgolj proceduralnega pomena.

Dosedanje prizetje, ki so jih iz Bruslja naslavljali na tokijsko vladu so se praviloma odbijale ob zid nepriljubljenosti Japoncev, da omilijo doganeno izdelani sistem carinskih, še bolj pa necestinskih barier, ki je razdrobljen zahodnoevropski izvoz učinkovito zadrževal pred vrati, pa tudi ob stoično ugotavljanje državnih oblasti, da je Japonska dežela liberalnega gospodarstva in da vlada nima nikakršne možnosti, da podjektivno ukazuje, kam naj zmanjšujejo izvoz. Šele v začetku leta so na Japonskem sprejeli 67 ukrepov za povečanje uvoza, kar pa so bruseljski strokovnjaki ocenili kot kapljico v morje.

Ta predvideva v prvi fazi dvostranska pogajanja med okriljem GATT, in sicer v primeru, da spora med dvema ali več podpisnicami tega sporazuma ni mogoče urediti po običajni pogajalski poti. Nato sledi vzpostavitev posrednega telesa v GATT, ki preučuje probleme in predlaga ukrepe. 23. člen celo omogoča podpisnici sporazuma GATT, da za določen čas ne izpolnjuje svojih obveznosti, ki jih ta dogovor nalaga, če se ugotovi, da so njeni interesi resno ogroženi. In EGS ugotavlja, da Japonska v dosedanjem obdobju ni naredila nič, da bi povečala uvoz z zahodnoevropskega prostora. Bruseljska pritožba je kajpak dobila podprta s statističnimi podatki, ki naj pokažejo, kako restriktivno trgovinsko politiko vodi tokijska vlada. Leta 1980 je EGS uvozila za 176 milijard dolarjev industrijskega blaga, ZDA za 132 milijard, Japonska pa le za 30 milijard ali toliko kot Turčija, ugotavljajo bruseljski eksperti. Ali pa: nakup tujega industrijskega blaga tvori le 22 odstotkov japonskega uvoza, v Evropski skupnosti pa je ta delež kar 46 odstotkov.

Podpredsednik komisije EGS Wilhelm Haferkamp je objavil, da bo njegova ekipa še ta teden izdelala predlog dvostranskih povelj z Japonci. Druga smer akcije proti nepopolnopravni Japonski, ki nikakor nečisto obrzdati svoje izvoza na običajni zahodnoevropski trg – kot ugotavljajo tukaj – je ustanovitev posebne skupine visokih izvedencev iz držav EGS, ki bo razpravljal o možnosti uvajanja količin, ki jih omejuje na nacionalni osnovi, in sicer za tako imenovane, običajne izdelke in za tiste, ki »otujejo restrukturni proces v zahodnoevropski industriji. In slednjič, iz analize, ki jo je podal Wilhelm Haferkamp sledi, da je japonski izvozni prodor v določeni meri mogoče pripisati tudi nerealnemu tečaju jena. Zato se v zahodnoevropski skupnosti zavzemajo za dogovor o vključitvi jena v mednarodne finančne transakcije in borzno poslovanje.

Sedaj so na potezi Japonci, ki so doslej vedeli znali pravočasno »ohladiť gnev zahodnoevropskih politikov.

BOŽO MAŠANOVIC

Kmetje na avenijah

Po Parizu je več kot sto tisoč kmetov demonstriralo zaradi padanja kupne moči – »Zelena Evropa je bolna« – Razočarani nad Mitterrandom

OD NAŠEGA DOPISNIKA

PARIZ, 23. marca – Več kot 100 tisoč kmetov je danes ves dan demonstriral po bulvarjih in avenijah vzhodnega dela francoske prestolnice. Namen močnega manifestacije je bil dvojen: opozoriti Mitterranda, da se razmere na podeželju po lanski politični spremembi niso prav nič popravile, in drugič, tedaj pred zaključnimi pogajanjimi o odkupnih kmetijskih cenah podpreti francosko delegacijo v bruseljskem soočenju z britanskimi zahtevami.

Takšnega kmečkega shoda v Franciji ne pomnijo: leta 1973 se je na severu zbralo 50 tisoč kmetov, v samem Parizu pa so zadnji krat demonstrirali pred 25 leti. Danes so pokale petarde in sikale rakete, hrumeli traktorji in mukale krave, tako organizatorji so z impresivno varnostno službo, ki je štela kar pet tisoč hrustov, poskrbeli, da se je sprevod po sedem kilometrov dolgi poti valil dostojanstveno in brez hujših incidentov. Manifestacija sta pripravili najvipljivši in najboljše sindikalni centrali francoskih kmetov: prvo vodi znani »kmečki kralj« François Guillaume, hrupni agitator rahlo desničarskih barv, drugi združuje mlade kmete.

Kmečki sindikati Mitterrandovemu režimu predvsem zamerijo, da ni zaustavil osemletnega padanja kupne moči francoskega kmeta. Ministrstva za kmetijstvo Edith Cresson je Guillaumovo vojsko na nedavnem kongresu sicer za silo pomirila, toda kmečki punt je kaj kmalu spet vzplamtel: zaradi podražitve dizelskega goriva (medtem ko je se bencin poceni), zaradi uvoza italijanskega vina, zaradi tečajev prasičerejcev.

● Leta 1968 je Francija štela 3,2 milijona kmečkega prebivalstva, danes ga je samo še 1,5 milijona. Toda francoski kmet, ki je 1960 prehranil 10 ljudi, danes pridelava hrane za 29 ljudi. Polovico obdelane zemlje imajo v posesti kmetje s 50 in več hektari. Kmetje predstavljajo 8 odstotkov aktivnega prebivalstva in v svojem delu ustvarijo 5 odstotkov narodnega dohodka. Za obdelavo 100 hektarov zemlje je v Franciji potrebnih samo 5 ljudi, in po tem merilu produktivnosti je v Evropi prekaša samo Velika Britanija.

In, kajpada, zaradi zagate, v kateri so se znova znašli bruseljski pogajanci.

Tik pred današnjim manifestacijo je ministrica Cressonova odkrito povedala, da v Bruslju zaradi britanskih zahtev pred 1. aprilom, zadnjim rokom za določitev odkupnih kmetijskih cen, ne bodo ničesar rešili. To je seveda priložilo opla na ogenj: francoski kmetje zahtevajo 16,3-odstotno povečanje cen, da bi mogli loviti

Muhamadulah – podpredsednik Bangladeša

DAKA, 23. marca – Bangladeški predsednik Abdus Satar je danes imenoval bivšega predsednika Muhamadulah za novega podpredsednika republike. Kot poroča AFP, je Muhamadulah na tem položaju zamenjal M. N. Huda, ki je po predsedniških volitvah novembra lani odstopil. Odkar je Bangladeš leta 1971 postal neodvisen, je bil Muhamadulah, bivši vodja »lige Avami« pokojnega predsednika Muđiburja Rahmana, opravljal dolžnost državnega voditelja, podpredsednika republike in predsednika nacionalne skupščine.

S TELEPRINTERJA

Sodelovanje med Nizozemsko in SFRJ

HAAG, 23. marca – (Tanjug) – Nizozemski minister za razvoj van Dayk je danes sprejel jugoslovanskega veleposlanika Dragomira Petrovića in se njim zadržal v daljšem pogovoru. Beseda je tekla o nadaljnjem sodelovanju med državama, ki že več let uspešno poteka zlasti pri skupnem uveljavljanju na mednarodnem področju in v drugih državah. Minister se je zanimal za delo seminarjev, ki potekajo v Jugoslaviji o težavah držav v razvoju in o akcijah mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lasti v državah v razvoju; sedež centra je v Ljubljani.

V ZRN izdali brošuro s predavanjem S. Dolanca

BONN, 23. marca (Tanjug) – V Zvezni republiki Nemčiji so v posebni brošuri objavili predavanje, ki ga je imel član predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc decembra lani na inštitutu »Friedrich Ebert«. Naslov brošure je »Jugoslavija po Titu«. V uvodu je rečeno, da je bilo veliko spekulacij v zvezi z vprašanjem, kaj bo z Jugoslavijo po Titu, toda danes to »ni več ne aktualno ne realno«.

Cuellar obišče sedež evropskega sveta

NEW YORK, 23. marca (AP) Generalni sekretar OZN Javier Perez de Cuellar je sprejel povabilo, naj obišče sedež evropskega sveta 21 držav v Strasbourgu. Povabilo so mu poslali člani pododbora evropskega sveta za odnose z mednarodnimi organizacijami, ki jih je večer sprejel generalni sekretar svetovne organizacije. V pogovoru so izrazili podporo evropskega sveta Organizaciji združenih narodov.

Gana ukrepa proti monopolnim družbam

AKRA, 23. marca (Reuter) – Gana bo spremenila pogodbe z večnacionalnimi družbami, zanje neugodne, je povedal član začasnega državnega obrambnega sveta Chris Atim. Po njegovih besedah ne bo več dovoljeno večnacionalnim družbam slepi Gano in njihovega monopola mora biti konec. Dejal je, da bodo tiste družbe, ki bodo zavrnile spremembe v nepravilnih pogodbah, v kakršne so privolile prejšnje ganske vlade morale zapustiti državo.

Karamanlis aprila v Italijo

RIM, 23. marca (AP) – Grški predsednik Konstantin Karamanlis bo obiskal Italijo in se tam mudil od 5. do 7. aprila. Tako je danes objavila italijanska vlada. Sedmega aprila ga bodo sprejel tudi papež Janez Pavel II.

Švicarski parlament za vstop v OZN

BERN, 23. marca (AFP) – Švicarska vlada je danes objavila poročilo parlamentu, v katerem se zavzema za včlanjenje države v OZN. Švica ima zdaj status opazovalke v tej organizaciji. S članstvom v svetovni organizaciji bi dosegla poglavitna cilja: potrdila neodvisnost države in pripomogla h krepitvi miru v svetu, je med drugim rečeno v poročilu, predloženem parlamentu.

Avstralski minister na bližnji vzhod

CANBERRA, 23. marca (Tanjug) – Avstralski zunanji minister Tony Street se bo v četrtek odpravil na večdnevno bližnjevzhodno turnejo, med katero bo obiskal Izrael, Egipt, Saudsko Arabijo, Jordanijo in Bahrein. To bo prvi obisk enega od voditeljev avstralske diplomacije v teh državah v zadnjih šestnajstih letih.

Somalski predsednik v Parizu

PARIZ, 23. marca (AFP) – Somalski predsednik Said Bare je danes prisel na dvodnevni uradni delovni obisk v Francijo. S predsednikom Mitterrandom in drugimi osebnostmi se bo pogovarjal o položaju na afriškem jugu in o dvostranskih odnosih. Obiskal je že ZDA in Kanado, iz Pariza pa namerava v Bonn.

Panama prevzema pristojnost za prekop

PANAMA, 23. marca – S prvim aprilom letos bo prevzela Panama pristojnost za sodstvo in policijo na območju Panamskega prekopka. Kot je sporočila Prensa Latina, je namestnik panamskega zunanjega ministra Cabrera sporočil, da bodo panamskim in tujim državljanom na tem območju v prihodnje sodila samo panamska sodišča. Doslej je bilo to v pristojnosti Združenih držav Amerike.

Splošne volitve v Maleziji

KUALA LUMPUR, 23. marca (PTT) – Danes so uradno objavili, da bodo splošne volitve v Maleziji 22. aprila. O datumu volitev so se domenili po sporu premiera Mahatera Mohameda, da bodo razpustili spodnji dom parlamenta in državna zakonodajna telesa v Maleziji. Pričakovati je, da bo vladajoča koalicijska ljudska fronta (Barisan Nasional) premiera Mohamada obdržala večino v parlamentu.

Pomoč ogroženemu prebivalstvu

ADIS ABABA, 23. marca (Tanjug) – Etiopske oblasti so skupaj z mednarodnimi humanitarnimi organizacijami sprožile obširen program za pomoč prebivalstvu, ki ga prizadevajo posledice naravnih katastrof in opustošenja zaradi oboroženih spopadov na etiopskem ozemlju. Ogroženemu prebivalstvu so poslali 5000 ton živil, prek mednarodnih humanitarnih organizacij pa so zbrali tudi pomoč v semenu, pesticidih, umetnih gnojilih, izboljšali sta se osnovna infrastruktura in preskrba s pitno vodo ter možnost preskrbe z žili med nomadskim prebivalstvom.

Pomorski manevri na Pacifiku

TOKIO, 23. marca (Tanjug) – Kot se je zvedelo iz dobro obveščenih virov v Tokiu, so se v osrednjem Pacifiku, v bližini Havajskih otokov, začele vojaške vaje »Rimpac 82«. Pri teh vajah, ki redno potekajo vsako drugo leto in ki jih pripravijo pomorske sile ZDA, Kanade, Avstralije in Nove Zelandije, so že drugič udeležene tudi japonske pomorske samooobrambne sile. Gre za doslej največje pomorske manevre s klasičnim orožjem, pri katerih sodeluje 29.000 ljudi, 60 vojnihi ladij, od tega tri sodobne ruslike, in okoli 120 letal, osem protipodmorniških letal P-2J iz japonskih pomorskih samooobrambnih sil. Vaje bodo trajale 39 dni.

Šati v kratkem na Filipine

BEJRUT, 23. marca (DPA) – Generalni sekretar islamske konference Habib Šati naj bi v kratkem odpotoval v Manilo in s predstavniki filipinske vlade obnovil pogovore o položaju muslimanskega prebivalstva v tej državi. Do dogovora o tem, da bi morali urediti vprašanje muslimanske manjšine na Filipinih, je prišlo med pogovori, ki sta jih imela v Riadu saudski kralj Halid in filipinski predsednik Ferdinand Marcos; Marcos se mudi na večdnevni obisk v Saudski Arabiji.

Intervju s Kaporjem – uredniška napaka

Glavni urednik Mladosti Zoran Erak: »Priznati moramo storjeno napako in ugotoviti odgovornost«

BEograd, 23. marca (Tanjug) – Komunisti osnovne organizacije ZK časopisno-založniške delovne organizacije Mladost so intervju z Momo Kaporjem, ki je bil objavljen v njihovem časopisu, ocenili kot nedostojno uredniško napako. Hkrati so zavrnili kakršnokoli možnost, da bi v tem primeru šlo za premišljeno akcijo liberalističnega in protisamoupravnega značaja.

Med večurno razpravo so komunisti Mladosti izjavili, da vsebuje intervju Mome Kaporja nesprejemljiva stališča do nekatereh vidikov naše preteklosti, pa tudi tendenciozne, neargumentirane in neodgovorne namige na našo sedanjost.

»Priznati moramo storjeno napako in ugotoviti odgovornost,« je o intervjuju dejal direktor in glavni urednik Mladosti Zoran Erak. Hkrati je posebej poudaril, da gre za neprijeten uredniški, ne pa za kaj drugega. Med reakcijami javnosti – ki so bile, kot je ugotovil, pretežno upravičene – so bile tudi trditve, s katerimi so hoteli Mladost uvrstiti med nasprotnike naše družbe. »Mnogo razlogov imamo,« je dejal Erak, »da se počutimo prizadete, tako profesionalno kot etično, zaradi nekaterih pavšalnih ocen.«

V tej zvezi je omenil posamezne izjave na nedavni skupni seji sekcije ZK SZDL Jugoslavije za obveščanje in javno mnenje ter komisije konference ZSMJ za informativno-propagandno dejavnost.

»Najbolj nas je prizadela trditev, da je v člankih o kontrarevolucionarnih dogodkih na Kosovu, ki so bili objavljeni v Mladosti, oklicen »sentimentalen odnos« do krivcev teh dogodkov.« Po Eraku

Urjenje ugandske armade

NAIROBI, 23. marca (Tanjug) – Skupina 36 vojaških strokovnjakov iz držav članic Commonwealtha pod vodstvom nekakega britanskega polkovnika je začela uriti vojaške ugandske redne armade.

Pripadniki ugandske narodnoosvobodilne vojske so v pokolici lani konec leta 1978 in v začetku leta 1979, da bi se bojevali proti bivšemu diktatorju Idiiju Aminu, zdaj pa naj bi se usposobili za delovanje v miru.

NOVI TELESKI

EGS prejel grški memorandum

Grčija ponovno zahteva proučitev svojega položaja, izstopa pa še ne omenja

BRUSELJ, 23. marca (Tanjug) – Grčija je uradno zahtevala »ponovno proučitev svojega položaja« v Evropski skupnosti. Grški državni sekretar za zunanje zadeve Varfis je pojasnil, da povzroča njegovi državi članstvo v EGS številne probleme in sicer zaradi strukturalnih slabosti grškega gospodarstva ter neusklajenosti sedanjih gospodarskih načrtov te države in »pravil vedenja« v evropski skupnosti.

Med drugim je Varfis omenil tudi transportne težave Grčije, ki jo imajo na območju od članice EGS, slabosti domačega kmetijskega, krizo manjših podjetij ipd. Na koncu je zaprosil za pomoč v okviru možnosti, ki so na voljo Evropski gospodarski skupnosti.

V sedanjih razmerah so grški memorandum v Bruslju sprejeli z relativnim olajšanjem, predvsem zaradi tega, ker uradne Atene ne omenjajo ne referendumov ne zapustitve EGS, čeprav tu hkrati menijo, da bi do take zahteve vendarle lahko prišlo.

IZ JUGOSLOVANSKEGA ČASOPISJA

Zgovorne ovire v razpisih

Embargo v Večernjem listu z nekaj grenkobe ugotavlja, da se mora zadnje čase vse bolj ukvarjati z razpisi.

»V Vjesniku smo lahko prebrali natečaj za predstavnika poslovnega odbora sozda Žitokombinat, prehranske industrije, trgovine in gostinstva iz Zagreba.

Ze samo dejstvo, da izbiramo prvega človeka velikega – in še prehranskega povrhu – kombinata v velikem mestu, je dovolj, da javnost postane pozorna. Če si ogledamo pa še tekst razpisa – to je nekaj! Hočete kandidirati za predsednika poslovnega odbora Žitokombinata? Prosim, izvolite... Vendar vam vnaprej povem, da boste morali poleg običajnih pogojev (solska izobrazba, delovne izkušnje...) izpolnjevati še nekaj »specifičnih«.

Najprej morate v času natečaja ponuditi »program dela in razvoja sozda Žitokombinat za vna leta mandata« in poleg tega morate prnesti še »pismeno mnenje družbenopolitičnih organizacij iz dosedanjega delovnega okolja o moralnopolitični primernosti kandidata«.

Ogledimo si malce prvi pogoj. Mar Žitokombinat nima svojega programa dela in razvoja? Ali ne bi bilo bolje od, denimo, prihodnjega predsednika poslovnega odbora pričakovati, da bo povedal, če se strinja ali ne z že sprejetim programom in če ima na voljo morda kakšne nove, naprednejše zamisli? Predstavljajte si kandidata, ki je sposoben v 30 dneh preštudirati ekonomski in družbeni »profil« Žitokom-

binata in se napraviti program razvoja! To je celo teoretično nemogoče.

In tisto o moralno politično OK. Kaj pa, če nisem zaposlen? Katero »delovno okolje« mi je napisalo potrdilo, da je z mano vse v redu?, se vprašuje Večernji list.

Pesti namesto demokratičnega dialoga

Titograjska Pobjeda piše o vse bolj razširjenem pojavu, da se pri razreševanju sporov namesto enakopravnega dialoga uporabljajo – pesti:

»Žrtve so bili odgovorni tovariši v Gospodarski zbornici Črne gore, republikem skladu skupnih rezerv in na sodišču v Bijele polju. Tako nasilje ni več skrivnost in tudi ne osamljen pojav. Na veliko se govori, da se na podoben način »pogovarjajo« tudi v nekaterih družbenopolitičnih organizacijah in na občinskih komitetih ZK.

Ne preseneča, če se je na zadnji seji skupščine Črne gore pojavilo delegatsko vprašanje, kaj se je napravilo, da nasilneži ne bi napadali ljudi na odgovornih mestih.

Vprašanje ni dobilo pravega odgovora. Morda zato ne, ker ni zadelo naravnost v tarčo. Glasiti bi se moralo: Kaj smo storili, da bi se nehala fizična obračunavanja med odgovornimi tovariši?

Vendar, nekaj ognja je že moralo biti in ne samo dim, ker se je skupščina SR Črne gore odločila, da bo letos obravnavala »obširnejše poročilo o vseh oblikah nasilništva, učinkovitosti pravnosodnih in drugih organov ter sprejem potrebnih ukrepov«.

Nasilno vedenje prav gotovo nima nič skupnega z likom člana ZK, s socialistično moraljo in z demokratičnimi odnosi, v katerih naj bi se navzkrižja interesov razreševala v demokratičnem ozračju z argumenti in dokazi. Vsekakor pa ne s pestmi... Kam vse bi prišli, če bi svoje pomankljivosti »demokratske sposobnosti« začeli nadomeščati z nasilnim dokazovanjem svoje avtoritete?

Primeri nasilnega vedenja so se razrasli pred volitvami. Jih lahko povežemo z njimi ali gre za naključje? Morda nimamo prav, vendar je nekaj logike v takem razmišljanju. S pestmi so se začeli obdelovati v ustanovah, kjer se dobro živi in malo dela. Komunisti in Gospodarski zbornici Črne gore na primer pravijo, da zaposleni nimajo dovolj dela. Zaradi veliko »proste« telesa ostaja veliko časa za opravljanje, razglabljanje, ocenjevanje na pamet, potikanja... Tako vedenje seveda pripelje do slabih medčloveških odnosov, v katerih je še najpompemb

Ugotavljanje slabosti še zdaleč ne pomeni rešitve

V posavskem združenem delu se še premalo trudijo, da bi dosegli večjo produktivnost – Premalo je tudi poslovno-tehničnega sodelovanja

KRŠKO, 23. marca – V okviru predkongresnih aktivnosti so sklenili v Posavju temeljito spregovoriti o problemih preoblikovanja gospodarstva ter planinskih razvojnih možnostih regije. Prvi posvet, ki so ga udeležili predstavniki delovnih organizacij, medobčinskih gospodarskih zbornic, delegati za kongres ZKS in člani MS ZKS, je, kar zadeva bogato razpravo, sicer uspel, manj pa so svoji vsebini. Predvsem komunisti namreč ne bi smeli vedeti znova le ugotovljati napake, ampak tvorno prispevati tudi k odpravi slabosti.

Ob razpravi je bilo namreč mogoče dobiti občutek, da se v združenem delu premalo zaveda težkega položaja, saj mnogokje še kar naprej računajo na visoko posojila za nakup sicer nujno potrebne opreme in za naložbe, ki bi dajale večjo vrednost. Vse premalo pa se trudijo, da bi dosegli večjo produktivnost ter bolj izkoristili zmogljivosti, pa seveda za tesnejše povezovanje sorodnih gospodarskih panog. Prav omenjenih vprašanj se razpravljajo – med katerimi so bili poveli člani ZK – niso lotovali, marveč naštevati le zagate okrog

izvoza in uvoza, pomanjkanja reprodukcijskega materiala in surovin ter strojne opreme. Dobesedno obšli pa so v uvoznem prispevku spodbujeno zamisel o ustanovitvi poslovno-tehnične skupnosti za pospeševanje izvoza, v kateri bi povezali delovne organizacije Posavja in Dolenjske za skupno nastopanje na tujih. Tudi na pobudo, da bi treba poiskati nove proizvodne programe, zlasti take, ki ne terjajo veliko surovin in energije, se niso dovolj odzvali, čeprav je zlasti v kovinsko-predelovalni in papirniški industriji ter gradbe-

ništvu nujno treba doseči preoblikovanje. Pa tudi nekaj uspešnih primerov že imajo v svojem okolju, denimo pri Kovinarski in SOP Krško, kjer so že bili primorani spreminjati del proizvodnega programa ter se odločiti za nove izdelke. Več kot doslej pa bodo

● Posavje ostaja kljub temu, da je pomemben energetski bazen – nimajo nujnosti premaga, JE Krško in Elektroenergetika ter priključevanje gradnje Savskih elektrarn – vse bolj brez električne energije. Skupaj z Dolenjsko bi se morali oskrbovati iz JE Krško, sicer bo onemogočen gospodarski razvoj.

na področju samooskrbe s hrano morale storiti tudi kmetijske delovne organizacije, ki imajo skupaj z izvozniki prednost pri bančnih kreditih.

VLADO PODGORŠEK

Dodatni dinar za komunalno urejanje KS

Zbira se pri kranjski komunalni skupnosti – Veliko del je že opravljenih

KRANJ, 23. marca – Pri urejanju komunalnih problemov je krajevnim skupnostim v kranjski občini v precejšnji pomoč denar, ki ga dodatno zbirajo pri tretjini lanskega leta, ko je veljal predpis o dodatnem prispevku, se je nabralo dobrih 5 milijonov dinarjev, od prejšnjega leta pa je ostal še dober milijon.

S tem denarjem so že lani, deloma pa še letos, opravili veliko komunalnih del, s katerimi so krajevnim skupnostim in izboljšali življenjske razmere prebivalcev. V Črčah so dobili 1,9 milijona dinarjev za komunalno ureditev pri večnamenskem objektu, v Dupleh pa 800.000 dinarjev za asfaltiranje cest. Večje vsote so dobili še na Trsteniku in v Bitnju za obnovo cest, v Naklem pa za ureditev mlinskih vezic. Za dela, ki so ostala iz lanskega programa, pa bodo letos največ dobili na Brniku in sicer za komunalno ureditev pri večnamenskem domu.

L. S.

Zemlja bo rodovitnejša

Z agromelioracijskimi deli so lani v škofjeloški občini izboljšali 115 hektarov obdelovalne zemlje – Planinske pašnike bodo bolje izkoristili

ŠKOFJA LOKA, 23. marca – V škofjeloški občini je večina obdelovalne zemlje v hribovitih svetu, medtem ko je v ravninskem delu obdelani in na Sorškem polju le okoli 3000 hektarov njiv in travnikov. Prav v nižinskem delu pa so lani zaradi pozidave in drugih sprememb izgubili 25 hektarov zemlje.

Lani so izgubili za 7 hektarov več najboljših polj kot leto prej. Stiri petine so jih pozidali z družbenimi objekti. V kmetijstvu pa nimajo škode le zaradi krčenja obdelovalne zemlje, ampak tudi zaradi dodatnega drobljenja zemljišče in oteženega obdelovanja na ostalih poljih v bližini naselij.

To izgubo je kmetijsko-zemljiška skupnost delno nadomestila z izboljšavami slabših zemljišč. Z agromelioracijskimi deli so izboljšali 115 hektarov obdelovalne zemlje. Večina so bili to slabši travniki, ki so jih kosili le enkrat na leto. Zgradili so tudi 31 kilometrov dovolznih poti in s tem omogočili večjo uporabo kmetijske mehanizacije. Vrednost vseh del je ocenjena na 28 milijonov dinarjev, od česar je kmetijsko-zemljiška skupnost pokrila nekaj manj kot polovico.

V zadnjem času si v škofjeloški občini prizadevajo, da bi bolje izkoristili tudi planinske pašnike. Na Blegoš, Golici in Martinj vrhu se je lani paslo skoraj 100 govedi in več kot 300 ovac. Kmetijsko-zemljiška skupnost je pokrila polovico stroškov za pastirje in plačala izgradnjo 1900 metrov dolge poti na pašnik Blegoš ter 1800 metrov dolge poti na pašnik Golica. Sodelovali je tudi pri izdelavi ureditvenega načrta za Golico in pašnega programa za Sorško planino.

Letos nameravajo po že sprejetih načrtih urediti pašnika Golica in Sorška planina, lotili pa naj bi se tudi pašnika Podlonk. Skupnost bo tako kot lani tudi letos pokrila del stroškov za pastirje na Golici, Blegoš in Martinj vrhu ter za ovčega pastirja na Sorški planini.

Poleg tega bodo nadaljevali z agromelioracijami, s katerimi nameravajo izboljšati 70 hektarov

Bronasti Kekec za Kranjskogorce

Doprnski kip, ki ga je izdelal beograjski kipar N. Mirtič, bo stal blizu Leka

KRANJSKA GORA, 23. marca – Letošnje praznovanje dneva mladosti bo za Kranjskogorce pomembno kot že dolgo ne. Na pobudo turističnega društva Kranjska gora bodo namreč v parku na Požarju, nekaj deset metrov severno od hotela Lek, odkrili kip Kekca, najbolj znanega junaka iz del pisatelja z doba mašina Josipa Vandota.

Kip bo delo, pa tudi darilo Kranjski gori, kiparja Nebojše Mirtiča, ki sicer stalno živi v Beogradu, vsako leto pa je za nekaj dni tudi prebivalec Kranjske gore. Njegov bronasti Kekec bo visok 1,60 metra, odliči pa ga bodo v Beogradu. Prav tako bo delo Nebojše Mirtiča doprnski kip Josipa Vandota, ki ga bodo v rojstni hiši pisatelja odkrili ob stoletnici njegovega rojstva, v letu 1984.

Ob tem se omenimo, da je Nebojša Mirtič že leta 1956 izdelal bronastega Kekca, ki ga je takratna jugoslovanska vlada podarila Waltu Disneyu.

V. F.

Novomeški Labod se trudi, da bi svoj izvoz povečal

Letos naj bi prodali na tuje 45 odstotkov vse proizvodnje – Trg ohranjanje z odlično kakovostjo izdelkov – Administrativne omejitve škodijo

NOVO MESTO, 23. marca – Delavci novomeške tovarne Labod so si za letošnji zadnji naložili, da bodo prodali na tuje 45 odstotkov vse proizvodnje. Ta smel načrt ni brez podlage, ker je Labod že do zdaj prodajal na tuje skoraj tretjino proizvodnje, lani pa je kolektiv celo presegel prvotne načrte za 10 odstotkov. Kljub temu, da je bil Labod že od nekdaj usmerjen v veliki meri v izvoz, letošnji načrti vseeno poudarjajo pomembnost poselitve te usmeritve. Ker so Labodovi izdelki zelo iskani tudi na domačem trgu, v Labodu pa domači kupci nečejo razočarati, bodo skušali v sodelovanju s kooperanti narediti toliko, da domači trg ne bo občutil pomanjkanja.

Labodova tradicionalna kupca na Zahodu sta Nizozemska in ZRN. Tja bodo tudi letos prodali večino svojih izvoznih izdelkov, še naprej pa bodo prodajali v Irak, Alžirijo, Libijo, Angolo in nekatere druge države. Računajo, da bodo prodali na tuje okoli poldrug milijon srajc in okoli 60.000 kosov težke konfekcije – plašev, kostimov, suknjičev.

Lani so prodali svojih partnerjem v tujini 1,2 milijona srajc in 50.000 kosov težke konfekcije. Za količinsko znatno povečanje izvoz bodo morali labodovci ver-

jetno poiskati v tujini tudi nove partnerje, saj sedanjim ne bodo kupili toliko več. Seveda bo Labod naprej ponudil svoje izdelke tradicionalnim partnerjem, saj v novomeški tovarni cenijo dolgoletno sodelovanje in ne marajo zapustiti pridobljenega mesta na trgu.

»Na Zahodu si le s težavo priboriš mesto na trgu in si zato ne moramo privoščiti kakršnihkoli nihanj in poskusov. Mi uspešno prodajamo na Zahodu zaradi kakovosti izdelave in tkanine, poslednega spoštovanja rokov in

vali tudi enotno poslovno politiko, politiko razvoja, delitve dela in specializacije, skupna bo politika naložb geodetska in projektna dejavnost, raziskovalna dejavnost, povezovanje v širše oblike združevanja sredstev itd.

S sporazumom je tudi določeno, naj bi se organizirala enotna delovna skupnost skupnih služb. Bistveno v sporazumu pa je združevanje sredstev. Predvidevajo, da bi gradbeni in prihodni s skupnimi načrti združevali sredstva za skupno dogovorjene cilje in sicer iz dela sredstev amortizacije, za razširjeno reprodukcijo in tudi iz dela sredstev skupne porabe.

Novi delovni organizacija naj bi začela 1. julija letos, delovno skupnost pa bi organizirali do konca letošnjega leta.

PAVLE BURKELJIC

Gradbinci bodo odločali o lastni razvojni poti

Referendum bo pokazal, če so resno razmišljali o združitvi v novo delovno organizacijo Beton-Zasavje

TRBOVLJE, 23. marca – Delavci delovnih organizacij GP Beton – Zasavje, Zagorje in SGP Hrastrnik, se bodo v četrtek na referendumu odločili o združitvi v novo delovno organizacijo: splošna gradbena dejavnost Beton Zagorje.

Tudi zadnje priprave na referendum ter zbori delavcev v temeljnih organizacijah so pokazali, da zaposleni resno razmišljajo o nujnosti povezovanja in združevanja gradbene operativne v okviru sozda GIK Zasavje. Če bo izid referendum uspešen, se bo v prvi fazi združile v eno delovno organizacijo vse obstoječe temeljne organizacije Betona in SGP Hrastrnik. V naslednji fazi pa bo šlo za reorganizacijo obstoječih tozovd in njihovo specializacijo.

Na referendumu bodo delavci sprejemali tudi samoupravni sporazum o združevanju, ki mi določbo zakona o združenem delu, vključuje tudi konkretne opredelitve novih družbenih in ekonomskih odnosov med delavci tozovd. V novi delovni organizaciji pa bodo delavci uresničili

Referendum bo pokazal, če so resno razmišljali o združitvi v novo delovno organizacijo Beton-Zasavje

TRBOVLJE, 23. marca – Delavci delovnih organizacij GP Beton – Zasavje, Zagorje in SGP Hrastrnik, se bodo v četrtek na referendumu odločili o združitvi v novo delovno organizacijo: splošna gradbena dejavnost Beton Zagorje.

Tudi zadnje priprave na referendum ter zbori delavcev v temeljnih organizacijah so pokazali, da zaposleni resno razmišljajo o nujnosti povezovanja in združevanja gradbene operativne v okviru sozda GIK Zasavje. Če bo izid referendum uspešen, se bo v prvi fazi združile v eno delovno organizacijo vse obstoječe temeljne organizacije Betona in SGP Hrastrnik. V naslednji fazi pa bo šlo za reorganizacijo obstoječih tozovd in njihovo specializacijo.

Na referendumu bodo delavci sprejemali tudi samoupravni sporazum o združevanju, ki mi določbo zakona o združenem delu, vključuje tudi konkretne opredelitve novih družbenih in ekonomskih odnosov med delavci tozovd. V novi delovni organizaciji pa bodo delavci uresničili

NOVA delovna organizacija naj bi začela 1. julija letos, delovno skupnost pa bi organizirali do konca letošnjega leta.

PAVLE BURKELJIC

IZZREBANE številke so: 2, 13, 14, 22, 24, dodatna 28.

LOTO

IZZREBANE številke so: 2, 13, 14, 22, 24, dodatna 28.

DROBIR

Steklene pasti

Načrtovalci novih zgradb posebno poslovnih ne štedijo s steklom, ki ga je več, kot bi ga uporabniki želeli. Tako si novih zgradb skoraj ne moremo predstavljati brez velikih steklenih vrat, le-teh pa ne manjka tudi v notranjosti. Tako je v zgradbi novega Zdravstvenega doma v Vošnjakovih ulici v Mariboru in še marsikje drugje. Takšna steklena vrata pa so na slabo osvetljenih hodnikih nevarna past. Prozorne površine so slabo pregledne, saj je na vratih premalo vidnih oznak. Tako pride nemalokrat do hudih »trčenj« s steklenimi preprekami, ki so se do sedaj k sreči končale brez telesnih poškodb. Nevarnost je pri slabovidnih še večja. (B. C.)

Certus po svoje

O združevanju denarja za turistično propagando, ki je vedno šibka, v Podravju še dolgo govorijo. Zaradi manjšega Stevila prenočitvenih je tudi manj denarja za propagando, delovne organizacije pa niso posebej zainteresirane, da bi združevale denar, pa čeprav bi ga vse skupaj s težavo nabrale toliko, da bi bila regija vsaj skromno reklamirana.

Prav tako so v regiji menili, da bi bil Certus nosilec razvoja

mariborskega turističnega gospodarstva, skratka, da bi bolj povezoval turistične tokove. Kako si to zamislja, je pokazal pred nedavnim, ko se je sam in s tremi plakati pojavil na berlinski turistični borzi. Po geslu, »važno je sodelovati. (J. J.)

Kdo pravi, da ni denarja?

Stroji so zabrnili v središču Ljubljane. Delavci Minerala so pred dnevi za 350.000 dinarjev »napraskali« gladka marmornata tla pod Arkadami ob Titovi cesti, da Ljubljancem v zimskem času in ob deževnih dneh ne bo več drselo. Nekaj korakov vstran, v podhodu Maksimarketa pa se je dogajalo nekaj povsem nasprotnega. Tudi tam so se te dni ukvarjali s tla, le da so ga granit zamenjali s lepšim, gladkejšim marmormer. Podatkov, koliko je to stalo, žal, nimamo. Oboje se je dogajalo v občini Centur, kjer so, kot kaže, poiskali s tla zelo priljubljeni. Še ne tako dolgo, so že tretje zamenjali tla v prehodu pri kinu Komuna. V kolikor bodo s takimi poskusi nadaljevali, bi jih bilo morda dobro spomniti na lepe, nove, v keramiko obložene stopnice na Copovi ulici, kjer za varnost pešcev ob mokrih dneh (zdaj) skrbijo prodajalke iz bližnjih trgovin, ki sploške pasti prekrivajo s kartoni. Če pa bo še kaj denarja odveč, bodo Ljubljancem prav gotovo znali pametno predlagati, kako bi ga lahko porabili. (H. K.)

Med planinci je vse več mladine

Lani je 60 mladih PD Dol prešlo iz zasavsko planinskega transverzala

HRASTNIK, 23. marca – 900 članov hrastniškega planinskega društva in 1000 članov planinskega društva Dol pri Hrastniku je v teh dneh pregledalo delo iz preteklega leta. V obeh društvih so veliko pozornosti namenili mladim. Le-ti vse raje obiskujejo planinske postojanke, večkrat se podajo v slovensko visokogorje. Planinci pa so obiskovali še italijanske Dolomite in avstrijske Alpe. Lani je kar 60 mladih članov planinskega društva Dol prešlo iz zasavsko planinskega transverzala. Obe planinski društvi sta pripravili mini transverzalo »Pot spominov« v občini Hrastnik. Po njej, ki vodi mimo obeležij iz NOB, hodi 1800 planincev, celotno pot pa je prehodilo že 130 članov planinskega društva in drugih občanov. Medtem ko Dolsko planinsko društvo nima večjih problemov z vzdrževanjem doma v gorah, pa so hrastniški planinci sklenili, da bodo kočo na Kalu dali v upravljanje tozdom hrastniškega rudnika.

M. P.

PRAVNA POSVETOVALNICA

Zavrnitev soglasja za zamenjavo stanovanja

J. Z. P. Iz katerih razlogov lahko stanodajalec zavrne soglasje za zamenjavo stanovanj?

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanjske pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava ni na dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navidezna. Za veljavno zamenjavo pa je potrebno soglasje obeh stanodajalcev. Vendar sme stanodajalec zavrniti soglasje za zamenjavo le iz

KUPON za pravno posvetovalnico »Dela«

prej navedenih razlogov, zaradi katerih zamenjava ni dovoljena, pa tudi takrat, kadar gre za družbeno stanovanje, ki je namenjeno izključno osebam, določenim s splošnim aktom o oddajanju stanovanj, imetnik, ki naj bi se v to stanovanje zamenjavo vseli, li, pa ne spada med take osebe.

Sprememba priimka ob razvezi

T. P. L. Z možem se namerava razvezati in bi radi po razvezi prevzeli svoj deklinski priimek. Ali je to možno?

ODGOVOR: Po zakonu o osebnem imenu obdrži v primeru, če se zakonska zveza razveže, vsak prejšnji zakonec svoj tedanji priimek, lahko pa zahteva spremembo priimka. Ob razvezi lahko torej zahtevate, da vzamete namesto moževega priimka, za katerega ste se sporazumeli ob sklenitvi zakonske zveze, po razvezi spet svoj deklinski priimek.

Ugotavljanje vojaške invalidnosti

Z. P. T. Ker ste med služenjem vojaškega roka utrpeli hudo okvaro organizma in menite, da ste mirovni vojaški invalid, bi radi zvedeli, kako ugotovljajo zdravniške komisije stopnjo vojaške

invalidnosti oziroma njen odstotek?

ODGOVOR: Podrobne določbe o ugotavljanju odstotka vojaške invalidnosti so vsebovane v pravilniku o ugotavljanju odstotka vojaške invalidnosti, ki ga je predpisal zvezni komite za vprašanja borcev in vojaških invalidov 9. 2. 1982 in ki je bil skupaj s seznamom odstotkov vojaške invalidnosti, ki je sestavljen del navedenega pravilnika, objavljen v Uradnem listu SFRJ št. 7 z dne 19. 2. 1982.

Vse, ki jih zanimajo odgovori naše Pravne posvetovalnice, obveščamo, da ne bomo objavljali odgovorov na vprašanja, ki ne bodo podpisana s polnim naslovom. Veliko odgovorov daje namreč Pravna posvetovalnica pisno, osebno na naslov, saj marsikatero vprašanje zanima samo vpraševalca, ne pa širšega kroga bralcev. Zato prosimo, da na vsa vprašanja napišete popoln naslov in priložite kupon za Pravno posvetovalnico.

Delitev skupnega premoženja zakoncev

Z. K. A. Med zakonom sta z možem kupila enodružniško hišo z vrtom ter zgradila počitniško hišico. Zanimava vas, ali lahko to skupno premoženje razdelita?

ODGOVOR: Ker sta z možem pridobila stanovanjsko hišo z vrtom in počitniško hišico z delom v času trajanja zakonske zveze, je to premoženje res vajno skupno premoženje. Skupno premoženje zakoncev pa se ne razdeli ne le v primeru prenehanja ali razveljavitve zakonske zveze, temveč se lahko razdeli tudi v času trajanja zakonske zveze po sporazumu zakoncev ali pa na zahtevo enega ali drugega zakonca.

Izpodbijanje očetovstva

F. A. M. V kolikšnem času lahko mož izpodbi očetovstvo otroka, ki ga je žena rodila v zakonu?

ODGOVOR: Mož, ki meni, da otrok, ki ga je rodila njegova žena v zakonski zvezi (ali pred pretekom 300 dni od prenehanja zakonske zveze) ni njegov, lahko izpodbi očetovstvo otroka s tožbo, ki jo mora vložiti v enem letu od tedaj, ko je zvedel za okoliščine, ki zbujajo sum, da

otrok ni njegov, vendar najkasneje pet let po otrokovem rojstvu.

Orožni list

S. S. K. Ali in ob kakšnih pogojih je možno izdati orožni list mladoletnim osebam?

ODGOVOR: Po izrečni določbi 19. člena republiškega zakona o orožju orožnega lista kakor tudi ne dovoljenja za nabavo orožja in dovoljenje za posest orožja mladoletni osebi sploh ni mogoče izdati.

Delovni invalidi, ustreznega zaposlitev in nadomestilo

A. T. V. Invalidska komisija vas je spoznala za invalida III. kategorije invalidnosti, neznosnega za svoje delo, popolnoma pa zmožnega za drugo lažje ustrezno delo. Ali vam glede na to, da ste stari 62 let, res ni več zagotovljena pravica do druge ustreznega zaposlitve s pravico do nadomestila?

ODGOVOR: Delovnim invalidom II. in III. kategorije invalidnosti je zagotovljena ustreznega zaposlitve, če postanejo takšni invalidi pred dopolnitvijo starosti 60 let (moški) oziroma 55 let (ženske).

UTRIP

Se bo zeleni vlak ustavil tudi v Trbovljah?

LJUBLJANA – Na skupščini temeljne skupnosti za promet Ljubljane so omenili možnost, da bi se zeleni vlak med Ljubljano in Mariborom v prihodnje ustavljati tudi v Trbovljah. S tem naj bi dosegli večjo zasedenost, saj je trenutno izkoriščen le 30 do 40 odstotno. Poleg tega pa pogrešajo večje zanimanje združenega dela, ki bi ta vlak lahko uporabljalo za svoje zveze namesto avtobusnega in osebnega prevoza. Medtem ko ga v Mariboru že dobro izkoriščajo, pa to ni mogoče reči za Ljubljano. Ta vlak za razdaljo med Ljubljano in Mariborom porabi le 20 minut več kot osebni avto, pravijo železničarji.(M.J.)

Leseni most kliče po popravilu

NOVO MESTO – Novomeški leseni most, ki so ga pred več kot dvajsetimi leti zgradili pripadniki JLA in povezuje levi breg reke

Krke z novomeškim parkom Ragov log, je dotrajal. Zaprti so ga za vse promet, zdaj pa žalosten sameva in čaka, kdaj ga bodo popravili (Foto: S.D.)

Slovesnost v spomin Staneta Žagarja

LIPNICA – V Lipnici pri Kropi bo pri osnovni šoli Staneta Žagarja v petek slovesnost, s katero bodo počastili spomin narodnega heroja Staneta Žagarja, ki je padel pred 40 leti in po katerem šola nosi ime. Slovesnost bo pripravil občinski odbor ZZZB NOV Radovljica, v kulturnem programu pa bodo sodelovali učenci osnovnih šol Staneta Žagarja iz Lipnice in Kranja, godba na pihala iz Lesc ter moški pevski zbor iz Kroke. Slovesnost se bo pričela ob 16. uri.(V.F.)

Komunalna služba spi

NOVO MESTO – Čeprav se sezona krpanja lukenj na asfaltnih cestah na Dolenjskem še ni začela, to ne pomeni, da novomeška komunalna služba ne bi smela videti dveh velikih udarnih lukenj v samem središču Novega mesta na mestni obvoznici pri študentski knjižnici pri starem domu JLA. Res da je na tej cesti vožnja omejena in počasna, vendar sta luknji že od ne sodita na cesto, kjer se odvija promet.(S.D.)

Železniška postaja sameva, a doklej?

RIBNICA – Ribniška železniška postaja sameva že dolga leta. Res pa je, da povsem osamljena le ni, saj železniško progo Kočevje-Ljubljana se uporablja za tovorne vlake, ki vozijo nekajkrat na teden. Kočevsko in ribniško gospodarstvo pa se je moralo pred leti

krepro postaviti po robu, da jim niso proge likvidirali, ko so ukinjali potniško progo. Tedaj so se morali gospodarstveniki obvezati, da bodo plačevali nekaj denarja za vzdrževanje proge in so jo tako ohranili. Sedaj pa spet že dve leti razmišljajo v Kočevju in Ribnici, da bi potniški promet spet vzpostavili, saj je železnica zaradi energetske krize spet vse bolj zanimivo prevozno sredstvo. (M. D., foto: Janez Zrnc)

Poroke

LITUA – Na Bogenperku so se poročili: Nikolaj Irt in Tanja Gabrijel iz Trbovlje, Mirko Golob iz Hrastnika in Anica Zorn iz Zagorja ob Savi, Milan Berčon in Sonja Kokot iz Trbovlje, Damir Sedlak iz Grosupljeja in Romanca Šak iz Gornje Pomurke ter Marko Dermovšek iz Save in Vekoslava Sončar iz Litije.

NOVI KIH

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO, n. sol. o. Novo mesto, Zagrebška 18-20

Po 129. členu statuta in sklepu delavskega sveta TOZD Tovarna avtomobilov

razpisujemo dela oz. naloge

DIREKTORJA TOZD TOVARNE AVTOMOBILOV Novo mesto

Poleg splošnih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

– visoka ali višja šola tehnične smeri ali druge ustrezne smeri

– 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornih del

– organizacijske sposobnosti

– moralnopolitična neoporečnost

– da izpolnjuje pogoje 511. člena zakona o združenem delu.

Dela oz. naloge delavca s posebnimi pooblastili raz

V planu v pisanih ciljev Pirančani niso dosegli

Izjema je Splošna plovba, ki je ustvarila 82 odstotkov skupnega deviznega priliva občine – Turizem ne prinaša pretiranega zadovoljstva

PIRAN, 23. marca – Podatki iz zaključnih računov piranskega gospodarstva kažejo, da poslovni rezultati, doseženi v lanskem letu, v tej občini ne omogočajo uresničevanja vseh ciljev, ki so jih zadal v resoluciji in srednjeročnem planu. Skoraj na celi črti je piransko gospodarstvo naredilo manj, kot so planirali, čeprav nekateri ugodni finančni kazalci ustvarjajo drugačen videz. Izjema je le Splošna plovba, ki je ustvarila 82 odstotkov skupnega deviznega priliva občine, neto devizni priliv tega ladjarja pa je lani znašal kar 41,8 milijona ameriških dolarjev.

Realna stopnja rasti družbenega proizvoda je v občini znašala okoli 7 odstotkov, kar je daleč nad slovenskim povprečjem. Po podatkih komisija za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj je v tej občini uvoz pokrit z izvozom 168-odstotno. Največji delež dohodka so v občini ustvarili na konvertibilnem trgu, lankostilski bruto devizni priliv občine pa je bil 96,3 milijona dolarjev.

Splošna plovba je prepeljala za 4,5 odstotka več blaga kot leto prej, vendar se je obseg prevoženih ton na miljo zmanjšal za 6

Spremembe v predlogu kandidatov

Na drugi občinski kandidacijski konferenci v Novi Gorici potrdili nove predloge

NOVA GORICA, 23. marca – Na današnji drugi občinski kandidacijski konferenci so delegati potrdili predlog kandidatov za vodilne funkcije v občinski skupščini in skupščinah sisov novogoriške občine, ki je po volitvah v ozidih in krajevnih skupnostih doživel nekaj sprememb.

Novi so v predlogu namreč kandidati za predsednika skupščine občine siva za vzgojo in izobraževanje Pahor Viljem, za zbor uporabnikov te skupščine Silvan Jogan, za predsednika skupščine siva za zdravstvo Jože Marmolija, za predsednika zbora uporabnikov iste skupščine Jordana Gregorin, za predsednika zbora uporabnikov skupnosti socialnega skrbstva Andrej Frančič. Kandidati za druge vodilne funkcije skupščin sisov in občinske skupščine pa so ostali isti. Kandidat za predsednika skupščine občine je torej Zorko Debeljak, za podpredsednika Fran Leskovec, za predsednika zbora zdravstvenega dela Aleksandra Kodelj, zbora krajevnih skupnosti Viljem Mišigaj, družbenopolitičnega zbora Jure Milnar in za predsednika izvršnega sveta Albert Bevič.

Delegati so na današnji konferenci poslušali tudi poročilo o dejavnosti med obema kandidacijskimi konferencami in o poteku volitev v ozidih in krajevnih skupnostih. Vse priprave za volitve so potekale uspešno, prav tako pa tudi volitve. V občini so bili zadovoljni z udeležbo na volitvah tako v ozidih kot v krajevnih skupnostih in na volitvah za kmete. V ozidih se je volitev namreč udeležilo 86,5 odstotka delavcev, v krajevnih skupnostih pa je bila udeležba še uspešnejša in sicer 92-odstotna. Najštevnejše pa so se v novogoriški občini volitve udeležili kmetje in sicer 96,6-odstotno.

Na konferenci so razpravljali tudi o določitvi seznam kandidatov za delegate zveznega zbora skupščine SFRJ z območja občine. Delegati so potrdili predlog, ki so ga oblikovali na temeljni kandidacijski konferencah v ozidih in krajevnih skupnostih, da za možnega kandidata za delegata zveznega zbora iz novogoriške občine evidentirajo Jolando Slokar iz Mebla.

SLAVICA CRNICA

LOTO

Izbrane številke so: 2, 13, 14, 22, 24, dodatna 28.

DROBIR Steklene pasti

Narčovalci novih zgradb posebno poslovnih ne stedijsko steklom, ki ga je več, kot bi ga uporabniki želeli. Tako si novih zgradb skoraj ne moremo predstavljati brez velikih steklenih vrat, let-čeh pa ne manjka tudi v notranjosti. Tako je v zgradbi novega Zdravstvenega doma v Vošnjakovih ulici v Mariboru in se marsikje drugje. Takšna steklena vrata pa so na slabšo osvetlitev hodnikov, verna past. Prozorne površine so slabo pregledne, saj je na vratih premalo vidnih oznak. Tako pride nemalokrat do hudih »strenj« z steklenimi preprekami, ki so se do sedaj k sreči končale brez telesnih poškodb. Nevarnost je pri slabovidnih še večja. (B. C.)

Certus po svoje

O združevanju denarja za turistično propagando, ki je vedno siba, v Podravju že dolgo govorijo. Zaradi manjšega števila prenočitev je tudi manj denarja za propagando, delovne organizacije pa niso posebej zainteresirane, da bi združevale denar, pa čeprav bi ga vse skupaj s težavo nabrale toliko, da bi bila regija vsaj skromno reklamirana.

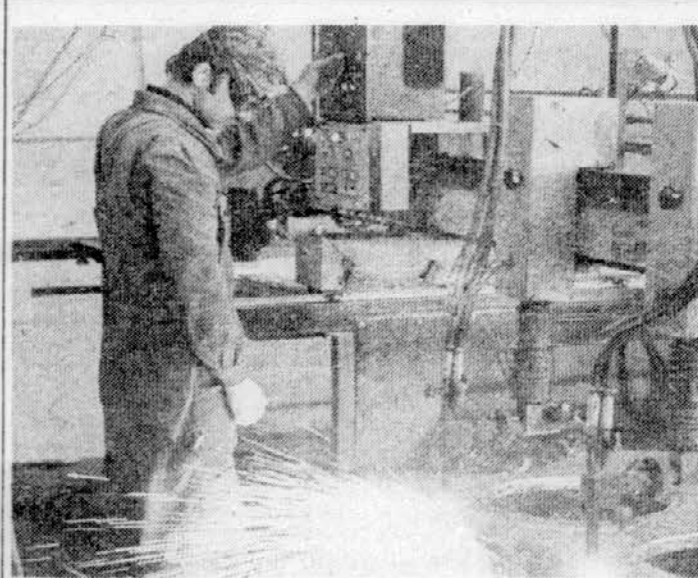
Prav tako so v regiji menili, da bi bil Certus nosilec razvoja

na doseženi dohodek večja rast zaposlovanja upravičena. Močno se je povečala akumulacija gospodarstva – kar za 59,6 odstotka in je znašala 626 milijonov dinarjev (največ na račun Splošne plovbe – 315 milijonov, tozdar igralnice kazino – 120 milijonov in tozdar Začimbe – 65 milijonov). Tudi sredstva za reprodukcijo so v primerjavi z letom 1980 kar za 42 odstotkov višja in znašajo 1,19 milijarde dinarjev. Povprečni mesečni čistí osební dohodki na zaposlenega v gospodarstvu so bili lani v piranski občini 12.605 dinarjev (33 odstotkov več kot leto poprej), v negospodarskem po osební dohodki na zaposlenega naraščajo za 7,2 odstotka počasneje kot v gospodarstvu, realni osebni dohodki pa so se v gospodarstvu lani zmanjšali za 7 odstotkov, v negospodarskem pa celo za 12 odstotkov.

BORIS ŠULIGOJ

Naj dodamo še, da se je s tem cena stanovanj v piranski občini dvignila za 21 odstotkov v primerjavi z letom 1980. V izolski občini znaša ta cena 14.286 dinarjev (kar je 12 odstotkov več kot leto poprej), v koprski občini pa 13.802, kar je 40 odstotkov več kot leta 1980.

B. S.

Idrijski IMP bo izvozil petkrat več

IDRIJA, 23. marca – Kaže, da so v idrijski delovni organizaciji IMP Tovarna instalacijske opreme, ki ji je lani zaradi naglega padca investicijske in gradbene dejavnosti, od katere je najbolj odvisna, slabo kazalo, vendarle niso pot iz zagat. Vse sile so namreč že lani usmerili v iskanje poti za povečanje svoje prej zelo skromne izvozne dejavnosti. Očitno jim je uspelo, saj bo letošnji izvoz te delovne organizacije 4-krat večji od lanskega. En milijon dolarjev, kolikor naj bi letos ustvarili na konvertibilnih tržiščih, pomeni že 10-odstoten delež v celotnem prihodu, ki naj bi tokrat znašal okoli 360 milijonov dinarjev. V idrijski tovarni pa so uresničili tudi drugi del »sanacijskega« načrta – uvedbo novih proizvodnih programov. K industrijskim posodam (posnetek na sliki je iz godovnice tovarne le-teh), klimatskim napravam in instalacijskim blokom (ti pomenijo velik prihranek na področju stanovanjske gradnje) so dodali še nekatere izdelke, katerih skupna značilnost je varčevanje na področju energije. Gre za boljše za sončne zbiralnike, izmenjevalce toplote, s katerimi je mogoče prihraniti 68 odstotkov energije, ki sicer pri zračenju prostorov uhaja, ter za posebna vrata za tovarniške prostore. (K. R., foto: Janez Zrnc)

Udeležba na volitvah v Sežani med najboljšimi

V tej občini je v krajevnih skupnostih volilo kar 95,9, v ozidih pa 94,51 odstotka volilcev

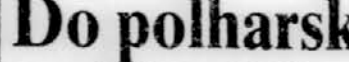
SEŽANA, IZOLA, 23. marca – V Sežani in v Izoli so na drugih temeljnih kandidacijskih konferencah ocenili rezultate in udeležbo na minulih volitvah in se seznanili z najpomembnejšimi kadroviskimi predlogi za opravljanje funkcij v družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnostih v občini.

Na kandidacijski konferenci v Sežani so poudarili, da je bila udeležba na volitvah v tej občini med najboljšimi v Sloveniji, saj se je volitev v ozidih udeležilo 94,51 odstotka delavcev, v krajevnih skupnostih pa je volilo kar 95,9 odstotka volilnih upravičencev. Tako so potrdili tudi uspešnost kadroviskih priprav na volitve. Enako so menili tudi v izolski občini, kjer je bila udeležba na volitvah v združenem delu 88,8-odstotna, v krajevnih skupnostih pa 91,54-odstotna. V izolski občini so menili, da so bili prostorski pogoji za izvedbo volitev slabi.

Sicer pa so v sežanski občini danes potrdili kandidata za občinski izvršni svet. Predsednik Ivan Vovodinec je predlagal za člana izvršnega sveta Stefana Mikulca, Zvonka Vatovca, Draga Rebeca, Rada Gorupca, Maska

PAVŠIČA, Borisa Majdiča, Majdo Koren, Jožeta Adamiča, Draga Hrvatina, Stojana Gorupa, Sonjo Turk in Slavka Umeka. V izolski občini pa je Leopold Gorup, budoči predsednik izvršnega sveta občine, predlagal za člana Rajka Knela, Antona Nabernika, Petra Bošnjaka, Bogomirja Likona, Borisa Sincina, Edvarda Torkarja, Armida Tula, Jakoba Mršiniča, Ivana Gregorčiča, Jadranko Piskovčiča, Gijfranca Silijana in Edvarda Dolienca.

DUŠAN GRČA

Do polharske zbirke bo vodila polharska pot

Zavajanja vredna zbirka bo že do glavne sezone na ogled v pristavi pri gradu Snežnik v Loški dolini

CERKNICA, 23. marca – V polharskem društvu Javornik, ki združuje okoli 50 ljubiteljev polharskega iz celotne Notranjske, pa tudi iz Ljubljane in z Gorenjske niso redki člani, so najbolj ponosni na svojo polharsko zbirko. Pred dobrimi šestimi leti so jo uredili v vsaj Lipenski pri Grahovem, zanjo pa zatrjujejo, da je edina tovrstna zbirka pri nas, pa tudi marsikje v svetu bi jim zavidali primerke, ki obiskovalcem oživijo spomine na prve dni lova na polhe.

Svoje želje in zamisli, da bi poleg oživljanja in ohranjanja starih običajev ob lovu na polhe predstavili širši javnosti tudi pripomočke, ki si jih v preteklih stoletjih uporabljali polharji, so člani društva nedvomno uresničili. Lani pa so pri svojem delu osnovno pozornost namenili predstavitvi polharske zbirke, kajti po tečja jim je pogodba o najemu prostorov za zbirko v več kot 260 let stari kmečki hiši v Lipnju.

Med številnimi predlogi o novem kraju ureditve polharske zbirke je obveljal tisti, da bo ta zanimiva zbirka dobila svoje mesto v pristavi pri gradu Snežnik v Loški dolini. Zbirko pa je v upravljanje prevzela občinska kulturna skupnost Cerknica. Člani polharskega društva Javornik bodo s prostovoljnimi deli pripisali pomembnem delu k temu, da bo zbirka v novih prostorih na

»Pohorju« so zaprli vrata

Prizadevanja borcev, da bi v Valovinah pri Pulju podaljšali pogodbo za počitniško naselje »Pohorje«, so bila zama – Prednost Arenaturistu

MARIBOR, 22. marca – »Pravno je vse jasno,« sta na današnji tiskovni konferenci ustanoviteljev počitniške skupnosti ZB NOV – »Pohorje« v Valovinah pri Pulju, poudarila predsednik skupščine Zdravko Tavcar in predsednik IO Milan Zorec, toda holi nas način, s katerim so v Pulju poletali vse objube, ki so nam jih dajali več let, potekali so sklepe o večji pomoči borcev, predvsem pa o pospešeni gradnji domov za borce in sklepe 7. kongresa ZB Jugoslavije, ki je prav tako poudaril večjo skrb za organizirano letovanje borcev.

Leta 1961 so borci treh regij, podhraske, koroške in pomurske, (danes imajo 27.937 članov), začeli v Valovinah pri Pulju graditi svoje počitniško naselje »Pohorje«. Pogodba je bila sklenjena za petnajst let, leto pozneje pa se za dodatnih pet, tako, da je potekla 1. junija 1981. Med drugimi člani je bilo v pogodbi navedeno, da ostane Pulju vse, kar bodo zgradili do leta 1968. Borci so se pogodbe držali, za kratkih 150 milijonov dinarjev so uredili okolice in postavili Marlesove hiše z 250 ležišči.

Valovine so postale priljubljeno letošnje borcev in drugih članov. Na leto so imeli po 45.000 prenočitev, vendar pa so vsa prizadevanja borcev, da bi v Valovinah podaljšali pogodbo ali pa zgradili kaj boljšega, natekla na gluha ušesa, natančneje, vsi so

JOZE JERMAN

Goriško gospodarstvo se bo razvijalo bolj počasi

Pretirano zadolževanje v preteklosti nalaga težka bremena – Več delovnih organizacij lani tudi ni izpolnilo svojih izvoznih načrtov

NOVA GORICA, 23. marca – Ker velja tudi za novogoriško gospodarstvo, da sedanja počasnejša gospodarska rast kot je bila najprej načrtovana, pomeni omejevanje razvojnih možnosti v sedanjem srednjem obdobju, so na zadnji seji izvršnega sveta novogoriške občinske skupščine ocenili te možnosti in se dogovorili o pripravi usmeritev, dopolnitev ter sprememb srednjeročnih razvojnih načrtov.

Gospodarstvo novogoriške občine namreč v zadnjih letih prispeva vse manjši delež pri ustvarjanju družbenega proizvoda in dohodka. Obsežna naložbena dejavnost v začetku preteklega srednjeročnega obdobja v gospodarstvu in družbenih dejavnostih je bila takrat odraz hitre gospodarske rasti, vendar pa so te nove naložbe slonele na dokaj neugodnih finančnih virih. Nove proizvodne zmogljivosti in novi objekti družbenega standarda so zrasli predvsem z bančnimi posojili, kar danes pomeni obsežne obveznosti zaradi vračanja anuitet in obrestih. Ker pa hkrati vrsta

večjih naložb (najbolj očitni primer je anhovska cementarna) ni začela takoj dajati načrtovanih rezultatov, so delovne organizacije najemale dodatna posojila za odplačevanje prejšnjih. Gospodarstvo novogoriške občine tako sedaj močno obteži breme pretiranega zadolževanja v preteklosti. Denarja za razvoj v sedanjem obdobju je torej premalo, saj na primer ustvarjena akumulacija in minimalna amortizacija zadostata le za povečano vrednost obratnih sredstev in za vračilo dolgoročnih obveznosti. Tako ni moč pričakovati, da bodo delovne organizacije imele dovolj lastnega

SLAVICA CRNICA

Za skladnejši regionalni razvoj bo manj denarja

Spremembe in dopolnitve srednjeročnega družbenega plana toliminske občine so nujno potrebne

TOLMIN, 23. marca – Tolminski izvršni svet bo delegatom občinske skupščine, ki bo zasedala predzadnji dan tega meseca, dal v razpravo tudi odlok o pripravi in sprejetju sprememb in dopolnitev srednjeročnega družbenega plana toliminske občine. To je tudi prvi del postopka, ki bo predvidoma zaključen oktobra letos.

Gre za dopolnitve, ki niso zgolj posledica sprememb, ki jih doživlja republiški plan. Poleg teh je namreč za toliminsko občino značilno, da bo v tem srednjeročnem obdobju dobila manj denarja za skladnejši regionalni razvoj, odpadle pa bodo tudi nekatere olajšave, ki so doslej veljale za manj razvite občine in območja.

Tudi temeljit pregled izvajanja planskih usmeritev in resolucije v preteklem letu je pokazal na razkorak med načrtovanimi in doseženimi rezultati, in sicer na področju gospodarskih, pa tudi družbenih dejavnosti. Spremembe nadaljnjih načrtov so nujne. Prve želje zoževanja materialnih okvirov razvoja toliminske občine, ki je za to srednjeročno obdobje najprej napovedala povprečno 5,4-odstotno stopnjo rasti, je zaznati že v letošnji reso-

luciji. V tej načrtujejo, da bo družbeni proizvod narasel le za 1,9 odstotka. Za načrtovanimi pa zaostajajo tudi drugi kazalci razvoja, kot so zaposlovanje, storilnost, izvoz in uvoz. Za koliko bodo morali na Tolminskem zožiti materialne okvire v tem srednjeročnem obdobju, pa bo znano šele, ko bodo na osnovi nedavno objavljenih podatkov iz zaključnih računov izdelali še natančnejšo analizo možnosti.

KATJA ROŠ

IMV

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL

NOVO MESTO, n. sol. o.

Novo mesto, Zagrebška 18–20

Po 129. členu statuta in sklepu delavskega sveta TOZD Tovarna

avtomobilov

razpisujemo

dela oz. naloge

DIREKTORJA TOZD TOVARNE AVTOMOBILOV

Novo mesto

Poleg splošnih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja šola tehnične smeri ali druge ustrezne smeri
- 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornih del
- organizacijske sposobnosti
- moralopolitična neoporečnost
- da izpolnjuje pogoje 511. člena zakona o združenem delu.

Dela oz. naloge delavca s posebnimi pooblastili razpisujemo za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 15 dni po objavi kadrovske služba IMV Novo mesto, Zagrebška 18–20, 68000 Novo mesto.

V okviru zaposlitve nudimo možnost reševanja stanovanjskega vprašanja.

Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju.

Podrobnejše informacije o razpisanih delih oziroma nalogah dobite v kadroviski službi IMV Novo mesto.

24-2195

PRAVNA POSVETOVALNICA

Zavrtnitev soglasja za zamenjavo stanovanja

J. Z. P. Iz katerih razlogov lahko stanodajalec zavrne soglasje za zamenjavo stanovanja?

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak imetnik stanovanja svoje pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisne pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za razlastitev, kadar je imetniku stanovanjske pogodbe odpovedana in kadar je zamenjava navedena, za katero je izdelal osnutek akademskega slikar Milan Rot, ki je prav tako član tega, pred deseti leti ustanovljenega polharskega društva na Notranjskem.

ODGOVOR:

Norvežani sedem točk pred avstrijsko ekipo

Tudi v moštvenem tekmovalstvu bo odločala Planica – Sovjetski skakalci so že pripotovali

LJUBLJANA – Sovjetski skakalci so prvi, ki so pripotovali na veliki finalni 3. svetovnega pokala v smučarskih skokih, ki bo v soboto in nedeljo v Planici. Zgoli naključje je, da so prvi gostje trenutno zadnji v moštveni razvrstitvi, o kateri bo tudi odločala prva Planica. Norvežani in Avstrijci bodo pod Poncami dokončno obračunali.

Neverjetno se zdi, da Norvežani vodijo v moštveni konkurenci svetovnega pokala, ko pa imajo Avstrijci dva vodilna posameznika. Toda upoštevati velja, da za moštveno razvrstitev veljajo prav vse točke vseh skakalcev posameznice države, ne glede na to, ali v posamični veljajo, ali jih zaradi omejenega števila veljavnih nastopov črta. Norvežani so sicer še do nedavnega precej zaostajali, toda tekmi v Štrbskem Plesu sta Zaričev ekipo pripeljali na prvi. Največjo zaostajanje dvojnega zmagovalca Oleja Bremstha in seveda tudi zaradi trojne zmage na veliki skakalnici.

Vrstni red v moštvenem tekmovalstvu svetovnega pokala je pred planiškim tekmovalstvom naslednji: 1. Norveška 679, 2. Avstrija 672, 3. Finska 293, 4. ZRN 219, 5. NDR 216, 6. Kanada 167, 7. Italija 116, 8. CSSR 80, 9. ZDA 65, 10. Japonska 56, 11. Jugoslavija 45, 12. Poljska 31, 13. Švica 24, 14. Švedska 21, 15. Sovjetska zveza 3 točke.

Minimalna razlika na vrhu obkroga nadse pogorben bo za skupno zmago. Norvežani in Avstrijci prihajajo s popolnoma moštvenimi in tako lahko pravičnoma vsaj meter ali sodniška ocena slednjega skakalca v vsaki seriji odloča o ekipnem zmagovalcu.

Tudi za Jugoslovane je Planica lepa priložnost, da se prebijejo v deseterico najboljših moštven. Za 11 točk zaostajajo za Japonci in če bi planiška tradicija le malce obveljala, potem bi predvsem Todoru Ulažu in tudi Lotricu, to razliko lahko nadomestili. Japonci so prijavitelji četverice skakalcev, z Jagiem in Akimotom na čelu, ki pa v drugem delu sezone niso skakali ravno blesteče. A boj, če bo do njega prišlo, nikakor ne bo lahek. Deseto mesto med moštvima pa je tudi ob posamičnih ambicijah lahko za naše skakalce primeren motiv pred nastopom v domači dolini skakalnici.

Sovjetska ekipa je prišla tokrat v trenutno najmočnej-

PLANICA 1982

šči sestavi: Vladimir Cerinjav, Genadij Prokopenko, Valerij Karetnikov in Sergej Muhin. V tej četverici je vsaj po dosedanjih uspehih, najboljši Cerinjav, ki je bil lani v svetovnem pokalu 24., edini tri točke točke za sovjetsko ekipo pa je prisrkal na 13. mestu na veliki skakalnici na svetovnem prvenstvu v Oslu.

Gotovo najbolj znan pa je sovjetski trener Gari Napalov. Stari znanec Planice je bil pred 12 leti v Štrbskem Plesu dvakratni svetovni prvak in tako sodi v tisti ožek PLANICA.

STANE TROVOC

Cind Nelson prva, Alenka Mavec petnajsta

V San Siciaru superveslalom žensk – Danes v finalu SP veslalom moških

SAN SICIARIU, 23. marca – Serija finalnih tekem za svetovni pokal v alpskem veslanju se je začela v lepem vremenu s prvim superveslalom žensk, ki pa je bil seveda poskusen in ni šel za dolgi svetovni pokal. Na 2010 m dolgi, zelo dobro pripravljeni progi z visinsko razliko 490 m je zmagala Američanka Cindy Nelson s časom 1:30:97 pred Ireno Epple (ZRN) 1:31:22, M. Epple 1:31:74, na naslednja mesta pa so se uvrstile: 4. Cooper (ZDA) 1:31:90, 5. Wolf (Avst) 1:32:00, 6. Hess (Švica) 1:32:10.

V tej disciplini, ki je nekako vmesna stopnja med veslalomom in smukom, sta se zelo dobro uvrstili tudi dve Jugoslovanki. Alenka Mavec je bila 15. z 1:33:59, Metka Jerman pa 18. z 1:33:97. Druge naše so zadnje naslednje mesta: 26. Todor 1:34:27, 27. Leskovec 1:34:30, 32. Pehar 1:34:91, 37. Zavadlav 1:37:22, 61. Dornig 1:37:81. Uvrščena je 71. tekmovalka. Prvič po Schladingu je nastopila Hani Wenzel in zasedla 44. mesto.

V sredo bo veslalom moških, na katerem bo tudi prišlo do odločitve o prvem mestu v tej disciplini – med Stenmarkom in Philom Mahrom.

STONE VOGRINEC

Hokejiste zdaj čakajo neposredni tekme

Na svetovnem prvenstvu skupine C so si napredovanje v B že zagotovili Japonci – Naši upajo

JACA, 23. marca – Čeprav hokejska reprezentanca Jugoslavije v prvih treh krogih ni izpolnila načrtovane bere točk, v našem tabornu se zdalec niso vrli puške v koruzo. Sele v preostalih krogih se bo vnel pravi boj. Z neposrednimi tekmami za drugo mesto, ki zagotavlja napredovanje v skupino B, se bodo »modri« morali še pomeriti.

To so Francozi, Danci in Bolgari, medtem ko je Japoncem prvo mesto praktično že zagotovljeno. Za zdaj naša lestvica resda vodijo Francozi, ki so sicer močnejše okrepili, saj imajo v svojih vrstah kar 7 kanadskoameriških profesionalcev, a s svojimi igrami niso posebno navdušili. Danci so iztržili več kot so pričakovali. Ugalsi so Madžare, le za gol razlike izgubili z Japonci ter remizirali z Bolgari. Igrajo dobro, ostro, hitro in bodo za »modre« prav gotovo trd oreh. Bolgari imajo za zdaj točko več kot mi, a njihov cilj, vsaj kot zatrdjuje, ni bolj za prvi dve mesti. Španci se bojujejo srčno. Toda sedanja tri igralce se zdalec ne more v korak z boljšimi evropskimi reprezentacijami. Madžari so na sicer presenečeni. Do konca prvenstva pa imajo težaven razpored, zato niti ne pomišljajo, da bodo osvojili več kot četrtino mesta. Južna Koreja, ekipa »profesionalnih baseballistov«, je bolj turistična ekspedicijska in togiška hrana za večino ekip.

Jugoslavije je imela doslej največ smole. Na oko igra najpejše. Vsi so navdušeni nad lepimi kombinacijami, hitrim drsanjem, obenem pa razočarano nad izjemno neučinkovitostjo strelcev. Naši igralci so poslali v prvih treh krogih proti nasprotnikom vratom več kot 150 strelcev, a so le 15-krat zadeli mrežo. Neučinkovitost je prava rakovna rana »modrih«. A fantje se zdalec niso obupali. Pravijo: »Odpreti se nam morajo!«

BOJAN KAVČIČ

Drugi trener naše reprezentance Jaka Petić pa meni: »Pred nami so odločilne tekme. Steči nam mora! Po prikazanih igrah smo najboljši. Toda kaj, ko tudi v hokeju stečejo le goli. Poglej, bomo skotili še več streljav. Predvsem pa moramo igrati psihično boljše pripraviti. V skupnih akcijah so pogostoma premalo zbrani.«

BOJAN KAVČIČ

Danska : Bolgarija
2:2 (0:0, 2:2, 0:0)

Japonska : Španija
11:2 (2:2, 5:0, 4:0)

PODOMAČI KRAJH

Z mečem manj uspešni

LJUBLJANA – Slovenski mladinci na državnem prvenstvu v sabljanju z mečem niso bili tako uspešni kot pred kratkim s floretom in sabljo. V konkurenci 24 tekmovalcev se je naš najboljši odrezal Igor Lokar (Olimpija), ki je edini uvrstil v finale in zasedel 8. mesto. Roman Zaja (Sportoprema) in Boštjan Gspan (Olimpija) sta zasedla 9. in 10. mesto.

A. Z.

Popoln uspeh smučarjev iz SRS

ZABLJAK – Na mladinskem tekmovalstvu v tekni na 10 km v okviru jugoslovanskega smučarskega smučarskega pokala »Maršal Tito« je zmagal zastopnik slovenskega smučarstva Kustec 34,52 pred Sušnikom (BijH) Slovenija 35,4 in M. Ludićem (BijH) 36,04. V ekipni konkurenci za »Simu« vsi skakalci, kakor se imenuje smučarski praznik pod Durnišnjem, je bil vrstni red takle: 1. Slovenija 1:44, 59, 2. BiH 1:52,04, 3. Srbija 1:55,45, 4. Hrvaška 1:56,04, 5. Makedonija 1:57,26, 6. Črna gora 2:05,09, 7. Kosovo 3:00,57.

Skupni vrstni red jugoslovanskega smučarskega smučarskega pokala »Maršal Tito«: 1. Gregorić (Slovenija), 2. M. Ludić (BiH), 3. Colović (Srbija); ekipe: 1. Slovenija, 2. BiH, 3. Hrvaška, 4. Makedonija, 5. Srbija in 6. Črna gora.

Ivo Čarman skupni zmagovalac

VELIKO POLJE – S tekmovalcem bialoncem na 20 km »Igmanski marš« so smučarji sklenili letošnje tekmovalstvo za jugoslovanski spominski pokal »Maršal Tito«. Na zadnji tekmi je bil najboljši Jakovc (VP Kranj) 1:29,28 pred Laniškom (Slov) 1:31,58 in Čarmanom (VP Kranj) 1:34,35. Skupni zmagovalac v posamični konkurenci je Ivo Čarman. »Zelo vesel sem, da sem kot vojak zmagal na tekmovalstvu. Moj uspeh je toliko večji, ker sem prvič tekmoval v bialoncu. Doslej sem samo tekkel s smučmi, letos pa sem se prvič preskusil tudi v streljanju.« V ekipni konkurenci je zmaga VP Kranj pred Slovenijo.

B. B.

Uspešni nogometaši Opekarja

LJUBECNA – Na rednem običnem zboru so se zbrali člani športnega društva Opekarni. Nadse zadovoljivo so ocenili delo v minule obdobju. Še posebej o poveljnih nogometaših, ki so lani zasedli prvo mesto v medobčinski rekreativski ligi. Na zboru kadrova tega društva pa je prav tako med najboljšimi v regiji. Ves čas se srečujejo s problemom sredstev in slabega igrališča. Letos, ob 15-letnici društva želiš, da bi bili s skupnim zbiranjem, na katerem sedaj igrajo. Za predsednika društva so ponovno izvolili Viliža Sumra.

MILAN BREČI

V finalu Postojna in Tabor

POSTOJNA – V 3. kolu pokalnega tekmovalstva nogometašev v krasko-notranjski regiji je Postojna premagala Javor (Pivka) s 5:1 (1:1), Tabor (Sežana) pa je kot gost dobil proti Jadrani (Hrpele-Kozina) z 1:0 (1:0). Zmagovalni ekipi sta se uvrstili v finale. B. F.

Otvoritveni – miting v Kopru

KOPER – Prenovljeni stadion (zasteljen za skok) pred kratkim, nom, steza pa je še vedno iz ugakov) bo v soboto, 27. t. m. ob 15. ure dalje kraj otvoritvenega atletskega mitinga na katerem pričakuje veliko udeležev. V prvi polovici tekmovalstva bodo letos lahko vsi tekmovalci za tekmovalna na domačem stadionu, ki zlasti v skokih tudi zelo dobre možnosti za vrhunske rezultate.

F. M.

Križnar-Horvat četrti

LJUBLJANA – Na tekmovalju plesnih parov za »Pomladinski pokal« v NDR, na katerem je sodelovala 15 parov »prve skupine«, sta jugoslovanska zastopnika Brane Križnar in Mojca Horvat zasedla 4. mesto v latinsko-ameriških plesih. Zmagala sta domačina Frank Wiegand-Barbarina, druga sta bila Norvežana Hein Eagen, Hattestad-Mari Ann Zachrisson, tretja pa z majhno prednostjo pred našo dvojico Peter Dobner-Christine Edinger.

D. N.

Na tekmovalju za »Mednarodni pokal mladosti« je sodelovalo 17 parov

V razredu A je naš mlad par Nina in Mare Malgaj zasedel odlično 2. mesto. Po prvem plesu v finalu je sicer naš par izgubil, vendar je bil kot 1. mesto, vendar je zelo atraktiven danski par Peter Manniche-Charlotte Lidng v naslednjih štirih plesih le prevzel vodstvo. Tretja sta bila Švejeci in Holandci Daland (Norveška), četrti Berlinčanka Tom Bunge in Dana Hise, petka pa Mario Meisner in Sabine Weigart (Karl-Marx Stadt).

V kombinaciji sta naša para, vsak v svoji konkurenci, zasedla 5. mesto. Para se bosta ponovno srečala v petek, tokrat v skupni konkurenci na državnem prvenstvu v latinsko-ameriških plesih, ki bo v nedeljo, 28. t. m. v finalu. V ekipni konkurenci je zmagala VP Kranj pred Slovenijo.

FREDI NOVAK

NAMIZNI TENIS

Že v predtekmovalju slabo

LJUBLJANA – Na državnem namiznoteniskem ekipnem prvenstvu za mladince v Beogradu so slovenske ekipe dosegle precej slabše uspehe kot na zadnjih prvenstvih. Nobeč izmed treh ekip se ni posrečila uvrstitve v finale. Visoke uvrstitve so zapravile že v predtekmovalnih skupinah – Olimpija in Maribor s četrim in Kočevje s petim mestom. Olimpija je premagala Javor s 5:4, Kočevje in Priština s 5:0, izgubila pa z Vojvodino in Lokomotivo s 2:5. Kočevje je premagalo samo Prištino s 5:0 ter izgubilo z Lokomotivo in Jajcem s 2:5, z Vojvodino pa s 3:5. Maribor je premagal

SAH SAH SAH SAH SAH SAH

Beljovski in Kovačević oddala le po pol točke

V derbiju 4. kola mednarodnega turnirja v Sarajevu sta Predrag Nikolić in Beljovski remizirala

SARAJEVO – Po četrtim kolu tradicionalnega mednarodnega turnirja sta na vrhu velmojstva Beljovski in Kovačević, ki sta oddala le po pol točke. Vrednejši pa je dosegel Zagrebčana, saj je igral z močnejšimi nasprotniki.

Rezultati 4. kola: Nikolić: Beljovski remi, Kurajica: Arapović 1:0, Makaričev: Marjanović remi, Kečević: Kovačević 0:1, Sax: Smejkal remi, Popović: Dizdarević 1:0, Uhlmann: Kovadević: Makaričev 1:0, Bistrić: Arapović ponovno prek.

V nadaljevanju prekinjenih partij iz prejšnjih kol pa so bili doseženi te rezultati: Sax: Kovačević remi, Beljovski: Čekro 1:0, Marjanović: Sax 0:1, Kovadević: Makaričev 1:0, Bistrić: Arapović ponovno prek.

Vrstni red: Beljovski, Kovačević, 3,5, Kurajica 3, Sax, Nikolić 2,5, Smejkal, Kečević 2, Marjanović, Adorjan, Popović 1,5 (1), Makaričev 1,5, Uhlmann 1,5 (1), Dizdarević 1, Arapović, Čekro 0,2, Bistrić 0,2.

Najzanimivejši pari 5. kola: Beljovski: Popović, Kovačević: Uhlmann in Adorjan: Kurajica.

Vodita Ivačić in Ostojić

BLED – V nadaljevanju odprtega mednarodnega turnirja v igri na 2,5 kolu prisotnosti velmojstva Nikolić in je sedaj na vrhu lestvice skupaj z

D. N.

Občni zbor

PB Tivole Velenje vabi na občni zbor svoje članke, 25. t. m. ob 17. uri v dvorani skupščine občine Tivole Velenje. 26. t. m. bodo zborovali člani PD Ilirska Bistrica, ki letos praznujejo 75-letnico delovanja. O nadaljnjem delu se bodo dogovorili na občnem zboru v Domu JLA ob 18.30. V planinskem domu Gore pa se bodo 28. t. m. ob 10. uri zbrali člani PD Dol pri Hrastniku.

Tudi planinci PD Žiri bodo zborovali 28. t. m. Zbor bodo pričeli ob 14. uri v planinskem domu na Goropelaku.

Postojanka na Ermanovcu

PD Sovodnji bo letos dokončalo planinsko postojanko na 1026 m visokem Ermanovcu, ki ga namerava poimenovati po Triglavski XXXI. udarni diviziji. Doslej so planinci pri gradnji opravili skoraj 5000 prostovoljnih delovnih ur. Da se tudi drugi krajinj vesele nove pridobitve je bil najbolj zgovoren podatek, da ko kmetje za gradnjo postarili les v vrednosti več kot 220.000 din. Postojanko bodo slovesno odprli 17. oktobra, ko v Sovodnju praznujejo krajevni praznik. Tudi sicer so planinci v krajevni skupnosti zelo aktivni in skrbje za razmah vseh vrst sportov v rekreativnem, ki so jo lani pokazali na vseh področjih planinske dejavnosti. Lani je bilo za njih žalostno, saj jim je pogorela postojanka na Planini jezero, vendar so do zime že

PD SAP-Viator odslje Integral

Spremenjeno ime delovne organizacije, v kateri zelo aktivno deluje tudi planinsko društvo, je imelo za posledico tudi spremembo imena društva. To pa ni zaviralo delovne vneine, ki so jo lani pokazali na vseh področjih planinske dejavnosti. Lani je bilo za njih žalostno, saj jim je pogorela postojanka na Planini jezero, vendar so do zime že

Za Bežigradom nova zmaga Olimpije?

V 24. kolu I. zvezne nogometne lige ljubljanski nogometaši danes ob 15.30 z Osijekom – Vodilni Dinamo doma z Vojvodino

LJUBLJANA – V I. zvezni nogometni ligi je na sporedu že osmo spomladansko kolo, prvenstvo pa je bržič odločeno. Pet točk prednosti (ter razlika, ki pomeni sedmo) daje Dinamu vse možnosti za naslov prvaka (po 24 letih), se zlasti, če bodo Zagrebčani danes premagali Vojvodino v Maksimiru. Podobno pa je tudi na repu lestvice, Teteke in Zagreb sta s petimi oziroma štirimi točkami zaostanka praktično odsotna, morda bi se ugnel resti Zagreb, A seveda le, če bi danes osvojili najmanj točko v Mostarju.

PARI 25. KOLA: Hajduk – Radnički (0:0), C. zvezda – Slodna (2:2), Beograd – Teteke (1:0), Budućnost – Sarajevo (1:2), Velež – Zagr (0:2), Dinamo – Vojvodina (1:3), Zeljeznik – Partizan (0:1), Vardar – Rijeka (0:1), Olimpija – Osijek (0:0).

OLIMPIJA: Elsner v Ameriški vlogi

Med manjšimi »grehi« sodnika Ljiljenskega na Reki je bil tudi rumeni karton (drugi), ki ga je dobil Olimpij kapetan Vilija Ameriški zaradi nepomembnega igranja z noko na sredini igrišča. Lani je bil danes za Bežigradom lahko zamenjal sijajnega dirigenta? Njegov brat Peter se je sicer uveljavil kot izreden borec, toda malo bolj rafinirane podaje so zanj še vedno hud problem. Martinović se je sicer izkazal v blatu kot dovolj duhovit igravec, a danes se obeta suho, na takih terenih pa doslej ni tako bistel, da bi mu Gugijs lahko zaupal dirigentsko vlogo. Tudi Mirsad Sejdić, četrti moji Olimpije zvezne vrste, ni primeren za vodjo. Prava rešitev je lahko torej samo ena: Marko Elsner namesto Vilija Ameriški. Elsner si je v izrednih igrah v slovi letu, pri čem bi vzdeval »mali Beckenbauer«, toda v svojih prehodih iz obrambe v napad je na dosedanjih tekмах že dokazal, da je glede na nekdajne čase tudi kot organizator igre kvečjemu napredoval. Gugijs se to preprosto ne more zmotiti. Malo tveganja je le v

DRAGO KERŽE

Sodelovanje z Alžirijo

ALŽIR – Podpisali so sporazum o športnem sodelovanju med Jugoslavijo in Alžirijo v letu 1982. Sporazum zajema izmenjavo več športnih skupin obeh dežel v atletiki, boksu, judu, sabljanju, dvigavanju uteži, plavanju, tenisu in rokoborbi. Program je zajel tudi zamenjavo športnih strokovnjakov na seminarjih in tečajih.

Po podpisu sporazuma so v Alžiru podarili dosedanje dobre sodelovanje med Alžirijo in Jugoslavijo tudi na športnem področju.

Proti dopingu na Portugalskem

LIZBONA – Redno kontrolo proti dopingu na vseh športnih tekmovališčih uvajajo te dni po vsej Portugalski. Posebne zdravstvene ekipe bodo obiskovale nogometne stadione in atletske steze, kolebarka dirkalnice, plavalne baze in športne dvorane, da bi po svojem preudarku izbirale športnike za natančnejše preglede. Ustrezne zdravstvene laboratorije so uvedli v Ljubljani. Grešnike bodo strogo kaznovali. Največ razburjenja je za zdaj med profesionalnimi nogometaši v prvi ligi, ki so – tako trdijo – pogostokrat segli po dopingu.

BOJAN KAVČIČ

SAH SAH SAH SAH SAH SAH

Beljovski in Kovačević oddala le po pol točke

V derbiju 4. kola mednarodnega turnirja v Sarajevu sta Predrag Nikolić in Beljovski remizirala

SARAJEVO – Po četrtim kolu tradicionalnega mednarodnega turnirja sta na vrhu velmojstva Beljovski in Kovačević, ki sta oddala le po pol točke. Vrednejši pa je dosegel Zagrebčana, saj je igral z močnejšimi nasprotniki.

D. N.

SAH SAH SAH SAH SAH SAH

Beljovski in Kovačević oddala le po pol točke

V derbiju 4. kola mednarodnega turnirja v Sarajevu sta Predrag Nikolić in Beljovski remizirala

SARAJEVO – Po četrtim kolu tradicionalnega mednarodnega turnirja sta na vrhu velmojstva Beljovski in Kovačević, ki sta oddala le po pol točke. Vrednejši pa je dosegel Zagrebčana, saj je igral z močnejšimi nasprotniki.

Rezultati 4. kola: Nikolić: Beljovski remi, Kurajica: Arapović 1:0, Makaričev: Marjanović remi, Kečević: Kovačević 0:1, Sax: Smejkal remi, Popović: Dizdarević 1:0, Uhlmann: Kovadević: Makaričev 1:0, Bistrić: Arapović ponovno prek.

V nadaljevanju prekinjenih partij iz prejšnjih kol pa so bili doseženi te rezultati: Sax: Kovačević remi, Beljovski: Čekro 1:0, Marjanović: Sax 0:1, Kovadević: Makaričev 1:0, Bistrić: Arapović ponovno prek.

Vrstni red: Beljovski, Kovačević, 3,5, Kurajica 3, Sax, Nikolić 2,5, Smejkal, Kečević 2, Marjanović, Adorjan, Popović 1,5 (1), Makaričev 1,5, Uhlmann 1,5 (1), Dizdarević 1, Arapović, Čekro 0,2, Bistrić 0,2.

Najzanimivejši pari 5. kola: Beljovski: Popović, Kovačević: Uhlmann in Adorjan: Kurajica.

Vodita Ivačić in Ostojić

BLED – V nadaljevanju odprtega mednarodnega turnirja v igri na 2,5 kolu prisotnosti velmojstva Nikolić in je sedaj na vrhu lestvice skupaj z

D. N.

SAH SAH SAH SAH SAH SAH

Beljovski in Kovačević oddala le po pol točke

V derbiju 4. kola mednarodnega turnirja v Sarajevu sta Predrag Nikolić in Beljovski remizirala

SARAJEVO – Po četrtim kolu tradicionalnega mednarodnega turnirja sta na vrhu velmojstva Beljovski in Kovačević, ki sta oddala le po pol točke. Vrednejši pa je dosegel Zagrebčana, saj je igral z močnejšimi nasprotniki.

Rezultati 4. kola: Nikolić: Beljovski remi, Kurajica: Arapović 1:0, Makaričev: Marjanović remi, Kečević: Kovačević 0:1, Sax: Smejkal remi, Popović: Dizdarević 1:0, Uhlmann: Kovadević: Makaričev 1:0, Bistrić: Arapović ponovno prek.

V nadaljevanju prekinjenih partij iz prejšnjih kol pa so bili doseženi te rezultati: Sax: Kovačević remi, Beljovski: Čekro 1:0, Marjanović: Sax 0:1, Kovadević: Makaričev 1:0, Bistrić: Arapović ponovno prek.

Vrstni red: Beljovski, Kovačević, 3,5, Kurajica 3, Sax, Nikolić 2,5, Smejkal, Kečević 2, Marjanović, Adorjan, Popović 1,5 (1), Makaričev 1,5, Uhlmann 1,5 (1), Dizdarević 1, Arapović, Čekro 0,2, Bistrić 0,2.

Najzanimivejši pari 5. kola: Beljovski: Popović, Kovačević: Uhlmann in Adorjan: Kurajica.

Vodita Ivačić in Ostojić

BLED – V nadaljevanju odprtega mednarodnega turnirja v igri na 2,5 kolu prisotnosti velmojstva Nikolić in je sedaj na vrhu lestvice skupaj z

D. N.

SAH SAH SAH SAH SAH SAH

Beljovski in Kovačević oddala le po pol točke

V derbiju 4. kola mednarodnega turnirja v Sarajevu sta Predrag Nikolić in Beljovski remizirala

SARAJEVO – Po četrtim kolu tradicionalnega mednarodnega turnirja sta na vrhu velmojstva Beljovski in Kovačević, ki sta oddala le po pol točke. Vrednejši pa je dosegel Zagrebčana, saj je igral z močnejšimi nasprotniki.

D. N.

Jaušovčeva na št

Delegatski sistem vse bolj uravnava življenje

Dosedanje izkušnje v Mariboru kažejo, da delovni ljudje zaupajo v delegatski sistem – V novem mandatu pa bo treba še marsikaj urediti

MARIBOR, 23. marca – Prišel je konec drugega mandatnega obdobja delegatskih skupščin, ki je bilo za Maribor v marsičem prelomno. Ljudje so se na referendumu odločili za razdelitev občine na šest novih, v gospodarstvu pa je prišlo do mnogih težkih trenutkov, ki pa jih delovni ljudje uspešno odpravljajo.

Tako je začel na skupni seji vseh treh zborov občinske skupščine današnje uvodno poročilo o delovanju in uresničevanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov v skupščini občine Maribor za obdobje 1978–1982 predsednik skupščine občine Maribor Rafael Razpet. Poudaril je, da dosedanje rezultati kažejo, da delovni ljudje zaupajo in v svojem delu, da zaupajo v delegatski sistem. To so dokazali predvsem z izrednimi rezultati na referendumu o preoblikovanju mariborske občine. Delo delegacij je bilo, v celoti vzeto, dobro, prav tako udeležba na zborih skupščine. Kvalitativno se je izboljšalo gradivo, čeprav se je se

dogajalo, da je prihajalo prepozno.

Delegati so v tem času imeli 50 sej in obravnavali 500 točk dnevnega reda. To je vsekakor preveč. Zato bo mnogo bolj v prihodnje, ko bodo začeli nove obdobje, če ne bo toliko in bilo manjše bode. Razveseljivo je, da so se prav vsi trije zbori enakovredno vključevali v delo skupščine. Predvsem se je izredno izkazal zbor združenega dela, zlasti pri reševanju težav v tistih delovnih organizacijah, ki so imele težave v svojem delu.

Res pa je tudi, da je ostalo še nekaj nerešenih zadev. Na področju zemljiške politike in izražanja prostora bo treba še veliko stvari urediti. Bolje bo treba po-

Tudi izvršni svet se je odlično vključil v delo. V poročilu o njegovem delu v zadnjem letu (za prejšnja obdobja so jih dajali sproti), je bilo slišati, da je bilo največ narejenega na področju spremljanja izvajanja stabilizacijskega programa. Operativni štab za spremljanje stabilizacijskih ukrepov pri izvršnem svetu je delal dobro in dela še naprej. Intenzivno je spremljal izvajanje stabilizacijskih ukrepov, pa tudi predlagal konkretne ukrepe. Ti ukrepi pa so bili v celoti podprti tako v družbenopolitičnih organizacijah kot na zborih skupščine.

VASJA VENTURINI

Maribor pred tretjim samoprispevkom

S tako zbranim denarjem naj bi zgradili več zdravstvenih objektov in vrtcev

MARIBOR, 23. marca – Koordinacijski odbor za pripravo tretjega samoprispevka je razpravljal o programskih usmeritvah za tretji referendum v Mariboru. Predlagali so, naj bi o tem pripravili širšo javno razpravo.

Z novim, že tretjim samoprispevkom naj bi v Mariboru zgradili nekatere najbolj nujne objekte zdravstva in otroškega varstva in dogradili nekatere objekte iz drugega samoprispevka. Obstaja tudi predlog, da bi stopnja tretjega samoprispevka ostala na sedanjih stopnjah 1,2.

O programskih usmeritvah za tretji samoprispevek bodo podrobneje govorili na predsedstvu mestne konference SZDL. Z denarjem iz drugega samoprispevka so v mariborski občini do sedaj zgradili številne objekte šolstva, zdravstva in otroškega varstva ter omogočili normalno delo v teh ustanovah. Brez tega denarja bi v mariborski občini nadovali pri zidavi teh objektov. M. K.

Gospodarstvo pesti manjša ekonomičnost

Lanski poslovni rezultati koroških delovnih organizacij so znamenje, da gospodarstvo nazaduje – Nekatere nove naložbe se še niso obnesle

RAVNE NA KOROŠKEM, 23. marca – Vse manjša ekonomičnost je poglavna značilnost poslovnih rezultatov koroškega gospodarstva v minulem letu. Mnoge panoge postajajo vse manj donosne, pada pa je tudi obsevnost sposobnost gospodarstva v celoti. V zaostrenih razmerah se je še posebej izkazalo, da je sestava koroškega gospodarstva neprimerna, saj je že lep čas jasno, da z enostavno predelavo dragih in tudi uvoženih surovin ni moč pričakovati kakovostnega, predvsem pa dohodkovno zanimivega razvoja.

Koroški gospodarski rezultati v letu 1981, o katerih je bil govor na današnji tiskovni konferenci delavcev SDK, so v veliki meri odvisni od poslovnega uspeha največjih industrijskih organizacij kot so ravnarska železarna, mežski rudnik, Lesna, Gorenje, Mute, tovarna usnja iz Slovenj Gradca itd. Ker so v teh delovnih organizacijah lani obilice težav – tudi pri oskrbi z reprodukcijskimi materiali – dosegli opredeljene poslovne uspehe tudi celotna slika ne more biti drugačna.

Ob znanih težavah je npr. v železnari Ravne lani občutno padla ekonomičnost poslovanja, saj porabljenega sredstva predstavljajo kar tri četrtine celotnega prihodka. Akumulacija v železnari je bila lani le za en sam odstotek večja kot v letu 1980, ni boljše pa ni v mnogih drugih večjih delovnih organizacijah. Izjema pri tem je Gorenje z Mute, kjer je bila akumulacija lani za 90 odstotkov večja od tiste v letu 1980.

Nekatere temeljne organizacije v slovenski in dravogrski občini so lani večkrat morale ustaviti proizvodnjo, ker ni bilo dovolj reprodukcijskih materialov iz uvoza. Posebej pri tozdu Tovarne usnja v Slovenj Gradcu

se zato postavlja vprašanje, kakšna je splošna perspektiva predelave vseh dražjih surovin iz Šri Lanke, Malezije in celo Južne Amerike, ki jih le delno predelajo in prodajo doma in v tujini. Jasno je, da koroško gospodarstvo – ko je govor o poslovnih rezultatih – v zadnjih letih nazaduje. Nekatere nove naložbe namreč niso dale pričakovanih rezultatov, rast celotnega prihodka v večini primerov pa ne presega niti inflacijske stopnje. Zato je jasno, da so tudi pritiski na osebne dohodke čez dogovorjeno mejo precejšnji in je ob vse večjih življenjskih stroških tudi osebno porabo težko obdržati na vseh.

IVAN PRAPROTNIK

LOTO

Izrebane številke so: 2, 13, 14, 22, 24, dodatna 28.

Obrestne mere za kmetijstvo so previsoke

Na zboru LB Splošne banke Celje so sprejeli predlog letošnjega načrta

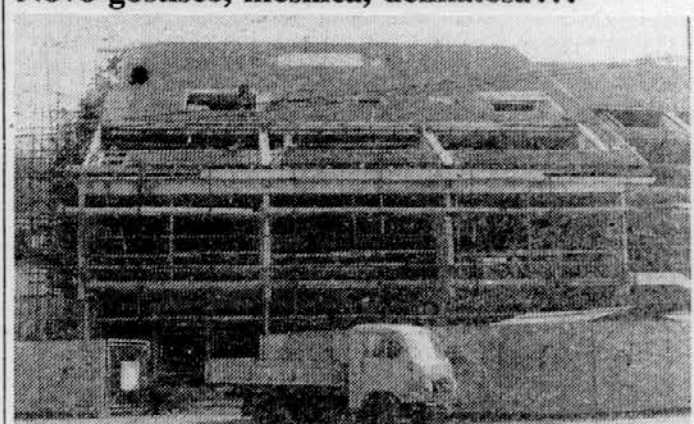
CELJE, 23. marca – Zbor Splošne banke Celje je včeraj med drugim sprejel tudi predlog letošnjega načrta, ki predvideva izboljšanje plačilno-bilanca in devizno-bilanca položaja, kar naj bi dosegli z večjim izvozom blaga in storitev na konvertibilno področje, večjo produktivnost, dohodkovnim, proizvodnim in tehnološkim povezovanjem. Tako bo Splošna banka letos namenila za gospodarske naložbe 4.955 milijonov dinarjev, za stanovanjsko in komunalno dejavnost 652 milijonov, za posojila občanom 780 milijonov, za posojila bankam in drugim finančnim organizacijam 327,6 milijona itd. Prednost bodo imele naložbe, katerih vsaj polovica proizvodnje bo namenjena konvertibilnemu izvozu, nekaj denarja bo tudi za kmetijstvo in ribištvo, medtem ko bo banka sodelovala le pri tistih sanacijah, ki bodo zagotavljale trajnejšo odpravo izgub. D.H.

UTRIP

Izvolili novega predsednika OK SZDL Ormož

ORMOŽ – Člani ormoške občinske konference SZDL so minule volitve ocenili za zelo uspešne, opozorili pa so tudi na nekatere slabosti pri evidentiranju in kandidiranju. Še vse preveč je primerov, ko morajo posamezniki opravljati po več delegatskih dolžnosti. Na volitvah so v delegacije izvolili 1700 delavcev in občanov. Za novega predsednika občinske konference so izvolili Draga Zabavnika, ki bo to dolžnost opravljal nepoklicno. (D. U.)

Novo gostišče, mesnica, delikatesa...

ŠMARJE PRI JELŠAH – Če se bodo gradbinci držali postavljenih rokov, bodo Šmarčani že jeseni dobili nov gostinski objekt, nadomestilo za v potresu poškodovano gostilno »Hram«, ki je stala na tem prostoru. Objekt, v katerem bo poleg gostilne s 25 prenočišč še mesnica, delikatesa in trgovina s tekstilnim blagom, bo stal 136 milijonov. Investitor Mercator-Jelša obljublja v novem gostišču tudi nizke cene, kot prej v »Hramu«. Nadaljnjo gradnjo objekta je odobrila tudi komisija za oceno investicij. (S. Š., foto: B. C.)

Razstava slik v Titovem Velenju

TITOVO VELENJE – Aktiv invalidov Gorenja prireja pod pokroviteljstvom društva invalidov in kolektiva Gorenja razstavo slik Stanke Glavan, invalidke iz Žužemberka. Odprli jo bodo v šolstaniškem kulturnem domu v petek, 26. marca, ob 18. uri. Organizatorji so za to priložnost izdali lep katalog, v katerem se predstavlja umetnica sama. Otvoritev razstave bodo popostrili s kulturnim programom; nastopili bodo pevci Koroškega vokalnega kvinteta ob spremljavi Cite Galic na citrah. (H. J.)

Še letos novih 141 postelj za študente

MARIBOR – V Mariboru bodo študenti do 15. junija dobili na voljo še 141 postelj. Takrat bo namreč dograjen študentski stolp 3B. Stal bo 43 milijonov dinarjev. Investitor doma so študentski domovi Maribor, denar pa je zagotovljen s sporazumom o gradnji študentskih in dijaških domov v Sloveniji. Ko bo dograjen, bo v Mariboru v študentskih domovih na voljo 1580 postelj. (V. V., foto: B. C.)

POGREBI

MARIBOR – Na pokopnem pokopališču v Mariboru bodo danes pokopali 53-letnega upokojenca Svetozarja Siconoviča (ob 14.30) in 81-letno upokojenko Ano Petek (ob 15. uri).

Ocenili so volilne rezultate

V celjski občini so bili v združenem delu slabši, kot so pričakovali

CELJE, 23. marca – Predsedstvo OK SZDL je včeraj ugodno ocenilo volilne rezultate, ki pa so bili v združenem delu slabši od pričakovanih. Proti listi družbenopolitičnega zbora je glasovalo 4,5 odstotka od 43.852 volilcev, 2,5 odstotka glasovnic je bilo neveljavnih. Tako so v celjski občini uspešno opravili politični del predvolilnih priprav, druga občinska kandidacijska konferenca bo ta četrtek, zasedanje občinske skupščine pa 14. aprila.

Predsedstvo je obravnavalo predlog za člane novega izvršnega sveta, kot ga je v predhodnih dogovorih iz družbenopolitičnih organizacij pripravil mandatni diplomirani inženir Zvonko Hudec. Novi izvršni svet bo kot sedanjí šteje 13 članov, od tega 3 nepoklicne in 4 člane iz sedanje seje. S tem, kot je bilo rečeno, bomo ohranili kontinuiteto dela, izbira najboljših kadrov, ki so tudi povečini mladi, pa bo vnesla v delo nekaj svežine.

Kandidati so Milos Pešec, inž. in magister poslovnih znanosti, vodja sektorja razvojnih in investicijskih dejavnosti v EMO, Ivan Poklič, sociolog, vodja skupnih strokovnih služb družbenih dejavnosti, Rastislav Zmurnič, dipl. inž. in predsednik občinskega komiteja za urejanje prostora in varstvo okolja, Viktor Krajnc, upravni pravnik, sekretar občinskega sekretariata za ljudsko obrambo, Aleš Vrečko, pravnik, vodja kadrovskega splošnega sektorja v Klimi, Ana Spat, sociologinja, vodja službe izvršnega sveta za kadrovska vprašanja, Zarko Mrovič, ekonomist, odgovoren v izvršnem svetu za področje financ, Sonja Ocvirk, predmetna učiteljica, odgovorna za področje krajevnih skupnosti, Ivan Andrejač, absolvent pravne fakultete, predstojnik študijskega središča pri MS ZKS, za nepoklicne člane kandidirajo Vlado Kuštrin, upravni pravnik za področje zdravstva, Janez Petek, samostojni obrtnik, za področje drobnega gospodarstva oziroma obrti in Dardo Zupanc, ekonomist, za področje nalogb.

V razpravi so menili, da bi moralo biti področje preskrbe in kmetijstva v izvršnem svetu tudi ustrezno zastopano, vendar naj bi temu in izvozu namenili vsa poročila v okviru komiteja za družbenoekonomski razvoj. Predsedstvo je podprlo predlog. DRAGO HRIBAR

Mladi terjajo boljšo kadrovske politiko

Ormoško združeno delo naj bi letos razpisalo zanje le 56 delovnih mest – Premalo trdni razvojni načrti

ORMOŽ, 23. marca – Kje bo naša zaposlitev, se že nekaj časa sprašuje ormoška mladina, iz vrst katere čaka na prvo zaposlitev le nekaj manj kot 200 mladit, vrsta čakalnice na delo pa se bo pred koncem ob koncu tekočega šolskega leta, podaljšala še za nekaj manj kot tisto. Položaj je za mlade toliko bolj zaskrbljujoč, ker ormoške delovne organizacije načrtujejo v letošnjem letu na novo razpisati vsega 56 delovnih mest.

Očitno gre kljub nekaterim znanim težavam v kadrovski politiki ormoškega združenega dela za več slabosti. Naj omenimo, da se izobrazbena struktura zaposlenih nikar pridna ne popravlja, da očitno še ni dosegli spoznanja, da imajo prihodnost le kadrovske krepke delovni kolektivi, da se na šolah izobražuje preveč mladit za neproizvodne poklice in še kaj. Maribor pa vidi jedro težav tudi v dejstvu, da delovni kolektivi pravzaprav niti ne vedo, kakšne delavce bodo v prihodnje potrebovali, saj se le redki lahko pohvalijo s trdnimi razvojnimi načrti, med katere gotovo sodi tudi ustreznejša kadrovska politika.

Tem vprašanjem bodo v Ormožu poslej očitno le namenili več pozornosti. Najbrž bo treba pričeti prav v delovnih organizacijah, saj lahko le na osnovi trdnih načrtov in s tem povezanih zahtevami po kadrih, mladino pravilno usmerjajo za poklice, ki jih bodo najbolj potrebovali. Najbrž ne bo odveč tudi dogovor, da bodo več pozornosti kot doslej namenili tudi izobraževalni politiki, ki je prav gotovo eden odločilnejših usmerjavalcev prav kadrovskih politik. Vsa ta področja pa nikakor ne morejo dosegati neodvisno drugo od drugega, saj lahko le dobro uigran splet vseh dejavnikov izboljša sedanjo kadrovske strukturo, mladim pa omogoči po pravilni usmeritvi tudi ustrezno zaposlitev. VLADO SMOLE

DROBIR

Steklene pasti

Načrtovalci novih zgradb posebno poslovnih ne štedijo s steklom, ki ga je več, kot bi ga uporabniki želeli. Tako si novih zgradb skoraj ne moremo predstavljati brez velikih steklenih vrat, le-teh pa ne manjka tudi v notranjosti. Tako je v zgradbi novega Zdravstvenega doma v Vošnjakovih ulici v Mariboru in še marsikje drugje. Takšna steklena vrata pa so na slabšo osvetlitev hodnikov in vrnitev past. Prozorne površine so slabše pregledne, saj je na vratih pravilo vidnih oznak. Tako pride nemalokrat do hudih strčenj s steklenimi preprekami, ki so se do sedaj k sreči končale brez telesnih poškodb. Nevarnost je pri slabovidnih še večja. (B. C.)

Certus po svoje

O združevanju denarja za turistično propagando, ki je vedno šibka, v Podravju že dolgo govorijo. Zaradi manjšega števila prenočitvenih je tudi manj denarja za propagando, delovne organizacije pa niso posebej zainteresirane, da bi združevali denar, pa čeprav bi ga vse skupaj s težavo nabrale toliko, da bi bila razgleda vsaj skromno reklamirana. Prav tako so v regiji menili, da bi bil Certus nosilec razvoja

mariborskega turističnega gospodarstva, skratka, da bi bolj povezoval turistične tokove. Kako si to zamišlja, je pokazal pred nedavnim, ko se je sam in s tremi plakati pojavil na berlinski turistični borzi. Po geslu, važno je sodelovati. (J. J.)

Kdo pravi, da ni denarja?

Stroji so zabrnili v središču Ljubljane. Delavci Minerala so pred dnevi za 350.000 dinarjev »napraskali« gladika marmornata tla pod Arkadami ob Titovi cesti, da Ljubljana ne izgubi zimskega živa in ob deževnih dneh ne bo več drselo. Nekaj korakov vstran, v podhodu Maksimarketa pa se je dogajalo nekaj povsem nasprotnega. Tudi tam so se te dni ukvarjali s tlaki, le da so granit zamenjali s lepšim, gladkejšim marmornom. Podatkov, koliko je to stalo, žal, nimamo. Oboje se je dogajalo v občini Centar, kjer so, kot kaže, poizkusi s tlaki zelo priljubljeni. Še ne tako dolgo, so že tretje zamenjali tlak v prehodu pri kinu Komuna. V kolikor bodo s takimi poskusi nadaljevali, bi jih bilo morda dobro spomniti na lepe, nove, v keramiko obložene stopnice na Copovi ulici, kjer za varnost pešcev ob mokrih dneh (zdaj) skrbijo prodajalke iz bližnjih trgovin, ki spolzke pasti prekrivajo s kartoni. Če pa bo še kaj denarja odveč, bodo Ljubljancem prav gotovo znali pametno predlagati, kako bi ga lahko porabili. (H. K.)

V Rušah bodo zgradili dom učencev

Na zidavo se zaradi potreb po kadrih pripravljajo Tehniška srednja šola Ruše

RUŠE, 23. marca – Tehniška kemijska šola Ruše je zaradi povečanih potreb Podravja in Pomurja in širših potreb po kadrih, začela s pripravilnimi deli za zidavo novega doma učencev z zmogljivostjo 180 učencev. S tem domom se bodo povečale prostorske zmogljivosti šole in posteljne zmogljivosti sedanjega doma. V obstoječih prostorih doma bo ostalo še naprej 60 ležih za učence, preostali del pa bodo preuredili v spalne prostore. Povečane potrebe so opredelili v temeljitih posebnih izobraževalnih skupnostih Slovenije. Uporabniki in izvajalci so se dogovorili, da bo treba v obdobju 1981–85 vzgajati 175 učencev prvga letnika – kmetijskih tehnikov. Izobraževalna skupnost Slovenije bo zagotovila 74.850,00 dinarjev, prostanek potrebnega denarja pa članice sozda Kema s sovlaganjem in sis za komunalno in cestno dejavnost občine Maribor. M. K.

Delitve skupnega premoženja zakoncev

Z. K. A. Med zakonom sta z možem kupila enodružinsko hišo z vrtom ter zgradila poštarsko hišico. Zanimiva vsa, ali lahko to skupno premoženje razdelita?

ODGOVOR: Ker sta z možem pridobila stanovanjsko hišo z vrtom in poštarsko hišico z delom v času trajanja zakonske zveze, je to premoženje res vajeno skupno premoženje. Skupno premoženje zakoncev pa se ne razdeli ne le v primeru prenehanja ali razveljavitve zakonske zveze, temveč se lahko razdeli tudi v času trajanja zakonske zveze po sporazumu zakoncev ali pa na zahtevo enega ali drugega zakonca.

Izpodbijanje očetovstva

F. A. M. V kolikšnem času lahko mož izpodbija očetovstvo otroka, ki ga je žena rodila v zakonu?

ODGOVOR: Mož, ki meni, da otrok, ki ga je rodila njegova žena v zakonski zvezi (ali pred pretekom 300 dni od prenehanja zakonske zveze) ni njegov, lahko izpodbija očetovstvo otroka s tožbo, ki jo mora vložiti v enem letu od tedaj, ko je zvedel za okoliščine, ki zbujajo sum, da

otrok ni njegov, vendar najkasneje pet let po otrokovem rojstvu.

Orožni list

S. Š. K. Ali in ob kakšnih pogojih je možno izdati orožni list mladolentnim osebam?

ODGOVOR: Po izrečni določbi 19. člena republiškega zakona o orožju orožnega lista kakor tudi ne dovoljenja za nabavo orožja in dovoljenja za posest orožja mladolentni osebi sploh ni mogoče izdati.

Delovni invalidi, ustrezna zaposlitev in nadomestilo

A. T. V. Invalidska komisija vas je spoznala za invalida III. kategorije invalidnosti, nezmoglega za svoje delo, popolnoma pa zmožnega za drugo lažje ustrezno delo. Ali vam glede na to, da ste stari 62 let, res ni več zagotovljena pravica do druge ustrezne zaposlitve s pravico do nadomestila?

ODGOVOR: Delovnim invalidom II. in III. kategorije invalidnosti je zagotovljena ustrezna zaposlitev, če postanejo takšni invalidi pred dopolnitvijo starosti 60 let (moški) oziroma 55 let (ženske).

Sposobni so se braniti

Na štaterskem posvečajo posebno pozornost usposabljanju delovnih ljudi za splošni ljudski odpor in družbeno samozasčito

MARIBOR, 23. marca – Na skupni seji za SLO in družbeno samozasčito medobčinskih svetov ZKS in pokrajinskega odbora vzhodnoslovenske pokrajine so sprejeli poročilo o dejavnosti pokrajinskega odbora in njegovih organov v letu 1981. Težiče delovanja pokrajinskega odbora in njegovih organov so usmerili na področje usposabljanja delovnih ljudi in na organizacijo in delovanje narodne zaščite.

Posebno pozornost so posvečali usposabljanju delovnih ljudi in občanov za obrambo in zaščito. Nekateri člani pokrajinskega odbora in izvršnega sveta so sodelovali na raznih vajah, bili so med predavatelji in so tako pomagali uresničevati program usposabljanja komitejev za splošni ljudski odpor in družbeno samozasčito.

Glavna inspekcija za ljudsko obrambo je lani preverjala obrambne priprave v pokrajini in občini Maribor ter pohvalno ocenila napore na tem področju. Po budo in pripombe inspekcije pa so že vključili v letošnje delovne programe. Posebna skrb izvršnega sveta je veljala usposabljanju pripadnikov pokrajinskega odbora in njegovih organov za opravljanje nalog v vojni. Člani izvršnega sveta so usklajevali razne dejavnosti z občinami, sosednjimi pokrajinami in organizacijami združenega dela, ki imajo poseben pomen za pokrajino. Posamezna poverjenstva so bistveno prispevala k dobri rezultati obrambnih priprav v pokrajini, in njihov prispevek

meembne uspehe na področju vodenja in poveljevanja, organiziranosti, izurjenosti pripadnikov teritorialne obrambe in posameznih stavov, pri kvalitetnem usposabljanju pripadnikov teritorialne obrambe za različne vaje specialnosti in na področju varnosti in samozasčite.

Razprava je pokazala, da je še vedno preveč administriranja in da ostaja premalo časa za vsebinsko opravljanje nalog na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozasčite. V zvezi s tem so menili, da bi kazalo poudariti in poudariti administrativno delo v zvezi s SLO in družbeno samozasčito ter več kot doslej storiti za vsebinsko pripravo integriranih vaj in drugih oblik usposabljanja pripadnikov enot in stavov. MARJAN KOS

»Urban« bo odpri jutri

Tozd Restavracija Center sta bistro in slaščičarna stala 27,5 milijona din

MARIBOR, 23. marca – V hiši na Glavnem trgu v Mariboru bo Certusov tozd Restavracija Center v četrtek odpri bistro s slaščičarno »Urban«. Slaščičarna bo imela 41 sedežev in bo odprta od 8. do 19. ure, med specialitetami pa bodo nudili visnjete torte Urban. V bistroju bo 53 sedežev in bo odprta od 6. do 20. ure, ponudili pa bodo tople in hladne prigrizke, malice in jedila na žaru ter kot posebno ponudbo pet vrst palačink. V poletnem času bo imel »Urban« tudi dva vrta, na katerih bo po 40 sedežev. Kolektiv tozda Restavracija Center je »Urban« stal 27,5 milijona dinarjev. J. J.

PRAVNA POSVETOVALNICA

Zavrnitev soglasja za zamenjavo stanovanja

J. Z. P. Iz katerih razlogov lahko stanodajalec zavrne soglasje za zamenjavo stanovanja?

ODGOVOR: Po veljavnem zakonu o stanovanjskih razmerjih sme vsak lastnik stanovanjske pravice zamenjati svoje stanovanje za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice, in sicer na podlagi pisnega pogodbe o zamenjavi stanovanj. Zamenjava pa ni dovoljena, kadar je hiša, v kateri je katero od stanovanj, predvidena za rušenje ali je vložena zahteva za rušenje, kadar je imetniku stanovanj pogodbene odpovedane in kadar je zamenjava navidezna. Za veljavno zamenjavo pa je potrebno soglasje obeh stanodajalcev. Vendar sme stanodajalec zavrniti soglasje za zamenjavo le iz

prej navedenih razlogov, zaradi katerih zamenjava ni dovoljena, pa tudi takrat, kadar gre za družbeno stanovanje, ki je namenjeno izključno osebam, določenim s splošnim aktom o oddajanju stanovanj, imetnik, ki naj bi se v stanovanje z zamenjavo vselili, pa ne spada med take osebe.

Sprememba priimka ob razvezi

T. P. L. Z možem se namerava razvezati in bi radi po razvezi preveli svoj deklinski priimek. Ali je to možno?

ODGOVOR: Po zakonu o osebnem imenu obdrži v primeru, če se zakonska zveza razveže, vsak prejšnji zakonec svoj tedanji priimek, lahko pa zahteva spremembo priimka. Ob razvezi lahko torej zahtevate, da zamenjate priimek, kar pomeni, da namesto moževega priimka, za katerega ste se sporazumeli ob sklenitvi zakonske zveze, po razvezi spet svoj deklinski priimek.

Ugotavljanje vojaške invalidnosti

Z. P. T. Ker ste med služenjem vojaškega roka utrpeli hudo okvaro organizma in menite, da ste mirovno vojaški invalid, bi radi zvedeli, kako ugotavljajo zdravniške komisije stopnjo vojaške

Vse, ki jih zanimajo odgovori naših pravnih posvetovalnic, obveščamo, da ne bomo objavljali odgovorov na vprašanja, ki ne bodo podpisana s polnim naslovom. Veliko odgovorov daje namreč Pravna posvetovalnica pisno, osebno na naslov, saj marsikatero vprašanje zanima samo vpraševalca, ne pa širšega kroga bralcev. Zato prosimo, da na vsa vprašanja napišete polna naslov in priložite kupon za Pravno posvetovalnico.

KUPON za pravno posvetovalnico »Dela«

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO, n. sol. o. Novo mesto, Zagrebška 18–20

Po 129. členu statuta in sklepu delavskega sveta TOZD T arna avtomobilov

razpisujemo dela oz. naloge

DIREKTORJA TOZD TOVARNE AVTOMOBILOV Novo mesto

Poleg splošnih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje: – visoka ali višja šola tehnične smeri ali druge ustrezne smeri – 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornih del – organizacijske sposobnosti – moralnopolitična neoporečnost – da izpolnjuje pogoje 511. člena zakona o združenem delu.

Dela oz. naloge delavca s posebnimi pooblastili razpisujemo za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 15 dni po objavi kadrovska služba IMV Novo mesto, Zagrebška 18–20, 68000 Novo mesto.

V okviru zaposlitve nudimo možnost reševanja stanovanjskega vprašanja.

Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju.

Podrobnejše informacije o razpisanih delih oziroma nalogah dobite v kadrovske službi IMV Novo mesto.